

Părinții

îl dezvăluie pe

PĂRINTELE ARSENIE BOCA

I. CUPRINS

I.	CUPRINS	2
II.	INTRODUCERE	3
III.	PĂRINTELE STAVROFOR PROFESOR DOCTOR DUMITRU STĂNILOAE	4
A.	L-a iubit de la început	4
B.	Să nu ne mirăm	13
C.	S-a mâhnit, tot din iubire	21
IV.	ARHIMANDRITUL PAULIN LECCA, STAREȚ AL SFINTEI MĂNĂSTIRI ARNOTA, EXARH AL MĂNĂSTIRILOR DIN ARHIEPISCOPIILE DUNĂRII DE JOS ȘI BUCUREȘTILOR	31
V.	ARHIMANDRIȚII ARSENIE PAPACIOC, IOANICHIE BĂLAN, CLEOPA ILIE	50
VI.	IEROMONAHUL ADRIAN FĂGEȚEANU	58
VII.	PĂRINTELE PROFESOR DOCTOR DORIN ZOSIM OANCEA	73
VIII.	MONAHUL IACHINT, UCENICUL DE CHILIE AL PĂRINTELUI CLEOPA ILIE	74
A.	Scrisoare către Babel	74
B.	De ce a pictat tocmai pe Wulfila?	77
IX.	ARHIMANDRIT CLEOPA ILIE	87
X.	PĂRINTELE ARHIMANDRIT SCHIMONAH ANTIPA DINESCU ȘI ARHIMANDRITUL TEOFIL PĂRĂIAN 91	
XI.	PĂRINTELE GHEORGHE ANIȚULESEI	97

Un studiu complex despre acest fenomen numit înșelare în context contemporan, având pe Părintele Arsenie Boca (ca produs perfect reprezentativ, reprezentant oficial și foarte puternic în manifestări, ajungând la subtilități și adâncimi de amăgire nemaîntâlnite până acum în toată istoria recentă a bisericii), se poate găsi aici:

<https://888adevarul8despre8arsenieboca8.wordpress.com/grozaviile-neasemanate-de-la-draganescu-si-viata-parintelui-arsenie-boca-in-lumina-sfintilor-parinti/>

El a fost făcut de un grup de clerici și mireni, iconari și teologi, monahi și preoți, din țară și de peste hotare (chiar și de la Sfântul Munte), cu blagoslovenie arhierescă, din râvnă pentru adevăr și discernământ. S-a făcut în timp îndelungat, prin cercetarea amănunțită a mărturiilor ucenicilor, scrierilor și picturilor Părintelui Arsenie Boca, și a manifestărilor contemporane în jurul sfinției sale, dorindu-se a se evita superficialitatea în tratarea unui fenomen atât de complex și delicat, fierbinte pentru mințile Ortodocșilor Români de azi.

La el vom face referire în cuvintele de mai jos.

A. L-A IUBIT DE LA ÎNCEPUT

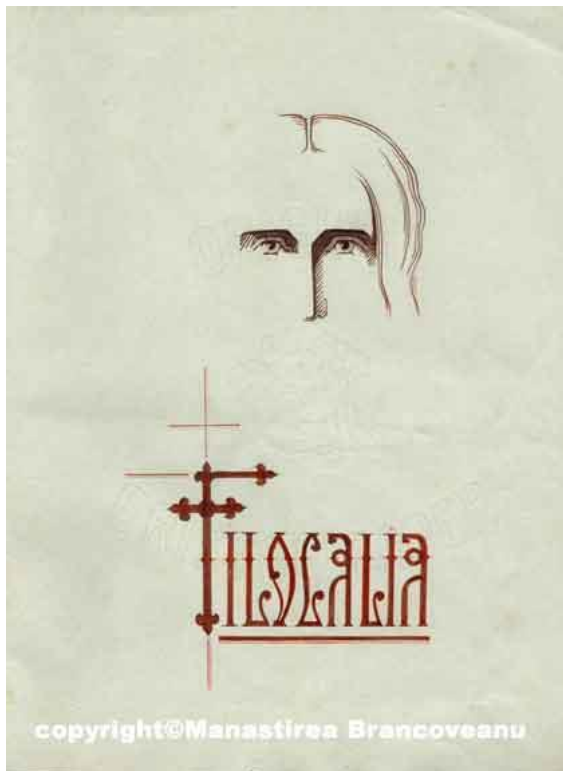
deci nu poate fi acuzat de invidie

Aprecierea din cartea domnului Florin Duțu:

„Despre viața părintelui Arsenie nu este necesar să vorbim, căci asprimea ei este cunoscută și nu vrem să-l supărăm laudându-l. Cuvântul său pornește din neclintirea de stâncă a celui ce nu se târguiește și nu se clatină ca trestia bătută de vânt, ci este întreg cum îi este vorba: curat, opus oricărei patimi și oricărui gând de mândrie [...]. Prin ceea ce a făcut din sine și prin ceea ce propovăduiește este o vie restaurare a celui mai autentic duh ortodox [...]. Părintele Arsenie arată cât de mult se poate înflăcăra prin trăire tot tezaurul dogmaticii și al disciplinei răsăritene”.

Părintele Dumitru STĂNILOAE (1903-1993)¹

Atât de mult l-a iubit, încât a îngăduit (ca un favor pentru contribuția financiară, deși era ceva ciudat pentru Părintele Profesor Dumitru Stăniloae atât de atașat de gustul autentic Ortodox), să-i facă și prima copertă la tâlcuirea atât de importantă și frumoasă pe care a făcut-o preacucernicia sa la Filocalie.

Ca să nu ne mirăm prea mult că L-a lăsat pe Mântuitorul, în alte tablouri, fără barbă, Părintele Arsenie Boca L-a lăsat și fără bărbie, și fără gură, și fără jumătate din emisfera dreaptă a capului, în celebra copertă a Filocaliei. I-a lăsat doar ochii, aducând aminte de adorarea inimii lui Hristos din Catolicism (Ortodoxii fiind evlavioși nu adoră organele lui Dumnezeu ci Persoana și Trupul Său întreg. Ceea ce nu au îndrăznit evreii să facă, să rupă trupul lui Hristos, îndrăznesc pictorii din catolicism, la care s-a afiliat acum și preacuvioșia sa). În realitate, după cum observați, nu sunt ochii Domnului nostru Iisus Hristos, ci tot ai Părintelui Arsenie Boca, cu lucrarea lor de o viață de a hipnotiza. Deși, fiind la începuturile acestei practici, parcă sunt mai puțini sălbatici, decât la testamentul său pictat de la Drăgănescu. Nicăieri nu spune Sfânta Tradiție că Mântuitorul lumii, Maica Domnului sau vreun Sfânt, ar fi avut această lucrare de străfulgerare cu ochii, pe care o relatează toți ucenicii Părintelui Arsenie Boca, fără excepție, când povestesc prima lor întâlnire cu magnetul de la Prislop, aducând argumente, fără să vrea, că au fost hipnotizați.

În cartea Părintele Arsenie Boca, mărturia : părintelui Pantelimon (de la Ghighiu), pag. 62: „Puterea lui era mai ales în ochi. Când te privea, te paraliza” (hipnotiza)²

Sesizând această problemă, Părintele Profesor Dumitru Stăniloae a schimbat coperta Filocaliei, atât înainte de căderea comunismului, cât și la reeditarea ei de după revoluție. Aceasta a fost, de fapt, și singura contribuție proprie intelectuală pentru editarea Filocaliei, a Părintelui Arsenie Boca, de care fac atâta vâlvă ucenicii înverșunați ai sfinției sale. Contribuția reală a fost încurajarea cu bani și îndemn a Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae, și, pentru o mică vreme, munca de dactilograf. Era perioada inițială a carierei

¹ Florin DUȚU, „Și cărțile au fost deschise”, Părintele Arsenie Boca (1910-1989) - o biografie, Ed. Floare Albă de Colț, București, 2013, coperta I, verso.

² Pr. Gheorghe ANIȚULESEI, Fenomenul Arsenie Boca..., p. 10.

publice a preacuvioșiei sale, când avea nevoie de autoritatea teologică a tâlcuitorului Filocaliei, pentru a fi propulsat în opinia publică.

Ucenicii Părintelui Arsenie Boca aduc în favoarea ideii lor, că preacuvioșia sa ar fi ctitorul Filocaliei Românești următoarele două cuvinte ale Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae, pe care, însă am dori să el cercetăm mai în amănunțime, în întreaga lor semnificație:

Cuvintele înainte la edițiile din 1946 și 1947 de la volumele I și II ale Filocaliei:

De încheiere câteva informații despre împrejurările traducerii și ale tipăririi.

La traducerea primului volum grec (adică până la Sf. Maxim Mart. inclusiv), am avut alături și traducerea episcopului Gherasim Saffirin, procurându-mi o copie după manuscrisul de la Mănăstirea Frăsinei. Traducerea am făcut-o după textul grec. Versiunea episcopului Gherasim Saffirin ne-a fost numai un mijloc auxiliar, folosit mai ales la locurile obscure, pentru a vedea cum le-a înțeles și el. La Antonie, Evagrie (afară de „Tratatul despre rugăciune”), Ioan Casian și Isaia am avut și o primă schiță de traducere a P. C. Păr. Ieromonah Serafim Popescu, de la Mănăstirea Brâncoveanu. De asemenea la unele scrieri am folosit și copii de pe manuscrise românești mai vechi de la Atos, aduse de P. C. Sa și de Părintele Arsenie. În traducere am căutat să folosesc pe cât s'a putut un vocabular înțeles de toți și nu prea depărtat de cel tradițional. Dar în unele locuri am recurs și la câte un termen mai nou, de dragul preciziei.

Un cald cuvânt de mulțumire trebuie să aduc P. C. Părinte Ieromonah Arsenie, de la Mănăstirea Brâncoveanu, bunul meu student de odinioară, care mi-a rămas mereu aproape. P. C. Sa a binevoit să scrie după dictatul meu cea mai mare parte din traducere la prima ei redactare. În afară de aceasta, prin prezența aproape neconținută și prin stăruința ce-a pus-o pe lângă mine de-a face această traducere, mi-a alimentat curajul în mod considerabil ca să pot duce până la capăt o muncă atât de ostenitoare, pe care altfel nu cred că ași fi săvârșit-o. Iar după ce din prima ediție a vândut 800 exemplare, prin abonamentele făcute pentru a doua, mi-a dat imboldul hotărâtor să o tipăresc din nou. Tot P. C. Sa a executat și coperta.

Mulțumesc de asemenea și acelor suflete curate ale unor smeriți credincioși, cari au ajutat în mod anonim la tipărirea acestei ediții.³

[...]

În mod special sunt dator să mulțumesc:

I.P.S. Mitropolit al Ardealului Dr. Nicolae Bălan, care a acceptat tipărirea acestui volum în Tipografia Arhidiecezană și, cu larga înțelegere ce-o arată neconținut oricărei fapte de cultură, a promis angajarea a cel puțin 300 exemplare din acest volum pentru bibliotecile parohiale;

P.S. Episcop al Oradei Dr. Nicolae Popovici, care, cu entuziasmul și cu promptitudinea ce-l caracterizează, a ajutat efectiv la tipărirea acestui volum prin suma ce mi-a trimis-o deodată pentru 200 exemplare din vol. I, ed. II, datorită căreia am putut plăti o parte din hârtie, și prin acontul apreciabil ce mi l-a pus la dispoziție pentru 250 exemplare din volumul de față, cu ajutorul căruia am achitat o parte din cheltuielile tiparului.

Prin asigurarea ce mi-a dat-o că va merge cu acest număr de exemplare până la tipărirea completă a operei, P.S. Sa îmi va fi un îndemnător și un susținător principal la tipărirea tuturor volumelor.

Ajutorul hotărâtor la tipărirea acestui volum l-a dat însă iarăși bunul meu fost student, ieromonahul Arsenie de la mănăstirea Brâncoveanu.

Datorită abonamentelor masive ce le-a procurat P.C. Sa, am putut face față unor greutăți ce se ridicau ca munții în calea tipăririi acestui volum. P.C. Sa poate fi numit pe drept cuvânt ctitor de frunte al Filocaliei românești. După imboldul ce mi l-a dat neconținut la traducerea acestei opere, acum susține cu putere neslăbită lucrarea de tipărire. Dacă Dumnezeu va ajuta să apară întreaga operă în românește, acest act va rămâne legat într-o mare măsură de numele

³ Pr. Stavrofor Prof. Dr. Dumitru STĂNILOAE, *Filocalia*, Volumul I, Sibiu, 1947, pp. XI-XII.

*P.C. Sale și de mișcarea religioasă pe care a trezit-o în jurul mănăstirii de la Sâmbăta de Sus, pe cele mai autentice baze ale tradiției ortodoxe și cu mijloacele cele mai curate duhovnicești, ale învățaturii stăruitoare și ale dragostei de suflete.*⁴

După cum vedem, Părintele Arsenie Boca nu este ctitorul (unicul ctitor al) Filocaliei, cu atât mai puțin inițiatorul, ci **unul dintre** ctitorii de frunte, contribuția sa la Filocalie fiind o binefacere financiară pomenită ca o încurajare și un imbold. Preacuvioșia sa nu este vreun participant intelectual, nu are vreo contribuție teologică sau de împreună-tâlcuitor, ci doar un mare sprijinitor organizatoric, psihologic și dactilografic de frunte, pentru primele două volume. Părintele Arsenie Boca a adus un singur manuscris vechi, folosit pentru comparare, iar cunoștințele precare de limbă greacă ale sfinției sale l-au făcut neputincios pentru vreo contribuție lingvistică.

În lista (întocmită cu atâta acrivie de marele admirator al sfinției sale, Părintele Nicolae Streza Zian) lucrărilor copiate de diaconul Zian Boca se află doar 1 singur manuscris legat de Filocalie:

*«Cuvinte din Filocalie»: Anul 1853. Are 267 de foi, 41x26 cm între 36-38 rânduri pe o pagină., scriere îngrijită de caligraf*⁵

Lucrul acesta este de înțeles, având în vedere că Părintele Arsenie Boca, din câte am aflat mai sus, a stat doar 87 de zile în Sfântul Munte. Din ele, cel puțin 21 de zile (cele 20 de Sfinte Mănăstiri mari și Sfântul Schit Prodromu) le-a petrecut pe drum, fiindcă pe atunci nu erau microbuze. Au mai rămas doar 66 de zile ca să facă alte activități, printre care și copierea de texte românești (lista pomenită mai sus arată aceasta și este explicabil, fiindcă nu știa greaca):

*Țin minte că Părintele Arsenie mi-a spus că el nu știe bine greaca și a uitat, dar să mă duc la Părintele Olimp Căciulă de pe strada Polonă, care moare de foame, și să îmi facă el traduceri și eu să-i plătesc.*⁶

Astfel că este evident că nu avea cum să traducă împreună cu Părintele Profesor Dumitru Stăniloae Filocalia. Acesta este un exemplu tipic din lista exagerărilor legendare cu care își alcătuiesc ucenicii sfinției sale cărțile biografice, pentru a-l pune în top-ul personalităților publice internaționale ca pregătire intelectuală, artistică, viață duhovnicească și facere de minuni.

Datorită instabilității și grabei cu care a plecat din Sfântul Munte (alungat de regizorii vedeniilor sfinției sale, ca nu cumva să se întâlnească cu vreun părinte îmbunătățit să-l scape de amăgire), nu a putut să copieze nici prea multe manuscrise, pentru a-i fi Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae în vreun altfel de ajutor decât financiar și de dactilograf (necunoscând greaca ci mai mult franceza). De aceea

*nici Părintele Stăniloae, nici altcineva nu a remarcat aportul Părintelui Arsenie la traducerea unor cuvinte grecești în românește, [și aceasta fiindcă –n.n.] nu știa greaca [...].Știa însă multă filozofie și teologie, însă rusește puțin și foarte bine limba franceză.*⁷

Deci este limpede, dacă nici Părintele Profesor Dumitru Stăniloae nu a remarcat aportul (preacernicia sa fiind chiar cel care a făcut tâlcuirea și atât de smerit și recunoscător, dorinic să-l propulseze în opinia publică pe Părintele Arsenie Boca) înseamnă că nici nu a avut vreun aport, chiar dacă ucenicii hipnotizați ai sfinției sale se dau peste cap pentru a dovedi că este cel mai important autor intelectual al Filocaliei Românești:

⁴ **Preot Stavrofor Prof. Dr. Dumitru STĂNILOAE**, Sfântul Maxim MĂRTURISITORUL, *Filocalia, sau culegere din scrierile Sfinților Părinți care arată cum se poate omul curăți, lumina și desăvârși*, Ed. APOLOGETICUM, <<http://zona4.arhiva-ortodoxa.info/0.upload/carti/Carti%20de%20la%20Biblioteca%20Teologica%20Digitala%20-%20Apologeticum/filocalia%2002.pdf>>, descărcat 07.07.2013 14:42:24, ⁴2005, Vol. II, pp. 5-6.

⁵ Pr. Nicolae Zian STREZA, *Catisme Ale Părintelui Arsenie Boca Pe Muntele Athos*, Ed. „Credința strămoșească”, s.l., 2008, p. 80.

⁶ Pr. Nicolae Zian STREZA, *Catisme Ale Părintelui Arsenie Boca Pe Muntele Athos*, Ed. „Credința strămoșească”, s.l., 2008, p. 46.

⁷ Pr. Nicolae Zian STREZA, *Catisme Ale Părintelui Arsenie Boca Pe Muntele Athos*, Ed. „Credința strămoșească”, s.l., 2008, p. 46.

La acest amănunt foarte important, vine cu mărturia sa Părintele Ioan Mihu, fost paroh în Șura Mare de lângă Sibiu, fiu al fratelui doamnei Maria Stăniloae. Părintele trăiește și acum în Șura Mare. El a scris monografia comunei Șura Mare, și printre fotografiile a pus și binecunoscuta poză, în care Părintele Arsenie este alături de familia Stăniloae. Sfinția sa mi-a spus că, în 1944, prin primăvară, în căminul cultural din Șura Mare, pe mesele lungi de pomeni sau nunți, era întinsă Filocalia. Adică erau manuscrise, erau cărți, erau ciorne ale textelor sfinte. Peste ele și prin ele își purtau mâinile ca doi dirijori de orchestră sau doi prestidigitatori: Părintele Stăniloae și Părintele Arsenie⁸.

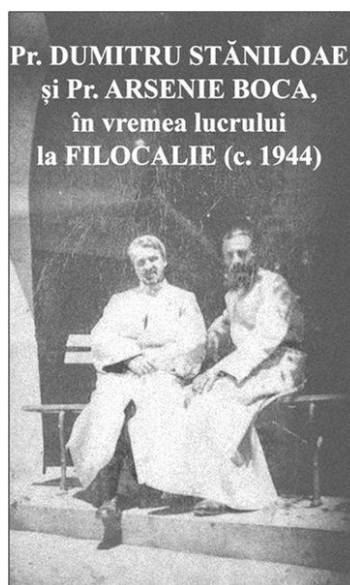
Fotografiile și prestidigitația nu pot fi vreun argument rațional pentru o contribuție intelectuală, măcar de lingvist, ca să nu mai vorbim de teolog, a Părintelui Arsenie Boca la Filocalie. În acest sens avem mărturiile foarte bine asociate cu un simț duhovnicesc fin de observație, ale doamnei Lidia Stăniloae. Suntem încredințați că inclusiv Părintele Profesor Dumitru Stăniloae nu ar fi fost de acord ca cineva să creadă că mult ostenitoarea sa lucrare de tâlcuire a Sfinților Părinți se poate face prin prestidigitație sau că ar fi fost el însuși vreun prestidigitator, chiar dacă Părintele Arsenie Boca se manifestă astfel [PRESTIDIGITAȚIE s. f. Arta și tehnica de a produce iluzii (optice) prin rapiditatea și agilitatea mișcărilor mâinilor; scamatorie. – Din fr. Prestidigitation. Sursa: DEX '98 –n.n.] în mai toate activitățile preacuvioșiei sale.

De altfel fiica Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae ne arată foarte concret și cum a fost tâlcuită Filocalia și contribuția precară a Părintelui Arsenie Boca:

Dar Atena a însemnat mult mai mult decât aceste amintiri [pentru Părintele Profesor Dumitru Stăniloae – n.n.] .

Acolo, după ce și-a însușit temeinic limba greacă atât cea vorbită, cât și cea clasică, tata a dat peste manuscrisele vechi din Biblioteca Națională. Acolo s-a întâlnit cu scrierile Sfinților Părinți [...] Manuscrisele Sfinților Părinți au avut o influență uriașă asupra gândirii și operei lui. Tânărului, care abia împlinise douăzeci și șapte de ani i s-a hărăzit să talmăcească și să interpreteze ca nimeni altul gândirea riguroasă a Părinților Bisericii. A întâlnit acele comori și nu s-a mai despărțit de ele niciodată, rămânând cu ele într-o comuniune strânsă și de nimic întreruptă. Căci părintele Stăniloae nu a tradus numai și comentat scrierile Filocaliei, dar a trăit în spirit filocalic, ele devenind însuși modelul și modul lui de viață. Numai o asemenea întrepătrundere totală între gândire și trăirea spiritualității lor putea duce la o operă atât de unitară, de amplă și de profundă. De acest spirit a impregnat și viața lui familială, și nimeni nu poate depune mai bine mărturie decât mine, despre felul exemplar de creștinism adevărat în care au viețuit și conviețuit atât el, cât și soția sa. [...]

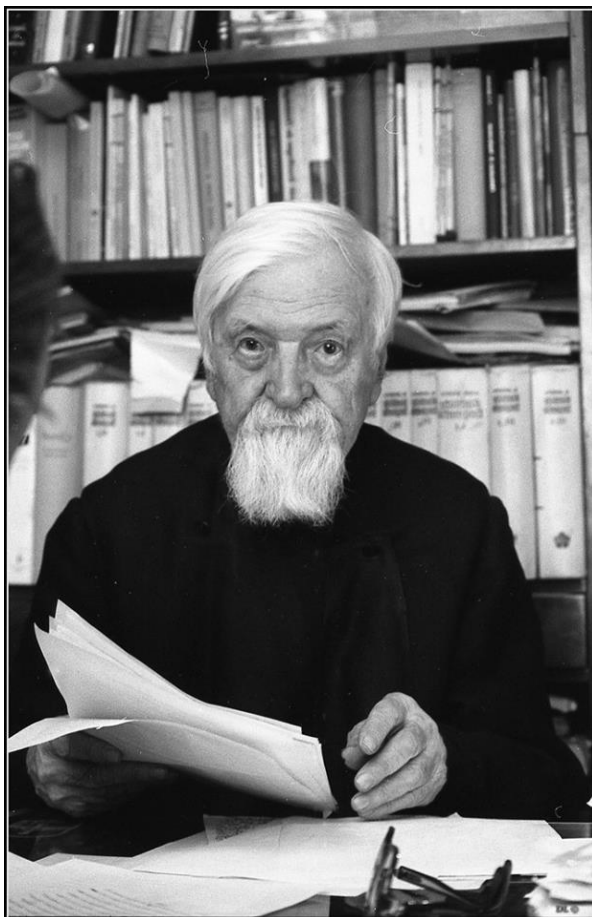
După un timp, a venit părintele Arsenie de la Sâmbăta, pentru a scrie după dictatul tatei și l-a ajutat astfel câteva săptămâni la munca de traducere.

⁸ Pr. Nicolae Zian STREZA, *Catisme Ale Părintelui Arsenie Boca Pe Muntele Athos*, Ed. „Credința strămoșească”, s.l., 2008, p. 46.

[...]

Ne-am văzut toți de treburile noastre. Tata traducea Filocalia mai departe, Scria acum singur, căci părintele Arsenie plecase între timp.

[...]

Peste câțiva ani am mai fost odată cu tata în Munții Făgăraș, între timp, părintele Arsenie plecase la Prislop. Tata, căruia îi ceruse sfatul, se împotrivise proiectului de a face acolo o mănăstire de maici.

Mi-aduc aminte că părintele Arsenie a venit la București în acest scop. Au discutat îndelung amândoi. Tata avea o expresie foarte severă, de puține ori îl văzusem atât de categoric. Nu era de acord. Îi spusese părintelui Arsenie că acest lucru ar putea da loc la o sumedenie de ambiguități și neînțelegeri.

„Părinte, fă o mănăstire de călugări. Ar fi foarte bine venită acolo. Adună câțiva tineri buni, serioși, și întemeiați acolo o mănăstire, cu activitate duhovnicească, cu slujbe, predici, educație religioasă. Oamenii au nevoie de așa ceva. Legați-o și de o activitate intelectuală, pe lângă cea pastorală. Sigur se găsesc călugări care vor să se dedice studiului. Se pot face traduceri, mai există atâtea manuscrise neexplorate [se înțelege de la sine că Părintele Arsenie Boca fiind implicat în latura pastorală și necunoscând greaca nu ar fi putut face traduceri, ci ar fi făcut-o călugării care ar fi venit ulterior, dacă ar fi vrut să se dedice studiului. Dar a apărut ispita Maicii Zamfira care a anulat această posibilitate– n.n.], .

Poate lua naștere acolo un centru cu adevărat important de care să-ți legi numele și o lucrare spirituală, de folos pentru toată țara.”

Părintele Arsenie n-a mai revenit niciodată la noi. Nici măcar atunci când mănăstirea de maici a fost desființată și el s-a stabilit împreună cu maica Zamfira la București, în casa părinților ei. L-am întâlnit odată pe stradă: civil, fără barbă.

Nu mai avea nici rasa albă care-i dădea prestanță.

Dacă n-ar fi fost acel chip cu trăsături prelungi, caracteristice, nu l-aș mai fi recunoscut. Nu mai era părintele Arsenie cum îl știam, cel care în tinerețe, îngenunchea în zăpadă, pe o scândură îngustă, rugându-se. Sau cel care, mai târziu, vorbea credincioși-lor ce-l ascultau cu venerație: „Măi, ce știți voi? Și așa nu pricepeți ce vă vorbesc eu păsărește!”

Părintele Profesor Dumitru Stăniloae îl pomenește pe Părintele Arsenie Boca și în introducerea la volumul al 4-lea din Filocalie, tot pentru contribuția sa bănească:

Prefață[...]Greutăților materiale ale tipăririi le-am putut face față în mare măsură prin ajutorul dat de I. P. Sf. Patriarh Iustinian, care a binevoit, cu o promptă înțelegere, să dispună plasarea a trei sute exemplare din primele 3 volume (câte o 100 din fiecare) între preoții, din Arhiepiscopia. Bucureștilor, act pentru care li exprim întreaga mea grațitudine. P. S. Episcopul Nicolae al Clujului de asemenea a angajat pentru eparhia Sa 100 exemplare. Un însuflețit sprijinitor și răspânditor al cărții s'a arătat P.C. Păr. Dr. Ilarion Felea, rectorul Academiei teologice din Arad, la îndemnul P.S. Sale Episcopului Andrei.

Iar P. C. Păr. Ieromonah Arsenie, cu binecuvântarea I. P. S. Mitropolit Nicolae, a continuat să dea același sprijin hotărâtor prin abonamentele făcute.

Tuturor le aduc cele mai călduroase mulțumiri în Domnul.

Prot. D. STĂNILOAE¹⁰

Măhnit pentru căderea Părintelui Arsenie Boca de la viețuirea și învățătura Ortodoxă, la reeditarea Filocaliei la editura Harisma, Părintele Profesor Dumitru Stăniloae face o nouă introducere a primelor patru volume, cu ocazia Sfințelor Paști ale anului 1992, în care nici nu mai pomenește despre contribuția bănească a preacuvioșiei sale la Filocalie nici măcar pentru primele două volume (dacă era cu adevărat vreun ctitor intelectual și/sau mărturisitor împotriva totalitarismului ateu, cu atât mai mult l-ar fi pomenit, fiindcă atunci era o mare modă supraaprecierea celor marginalizați, cu atât mai mult a luptătorilor anticomuniști).

E adevărat că Părintele Profesor nu mai reia introducerile vechi de la Filocaliile 1-3, înlocuindu-le cu un scurt studiu științific, identic pentru primele 4 volume. Am putea spune că acesta este motivul nerepomenirii binefăcătorilor primei ediții: mutarea accentului de pe financiar pe patristică. Însă surpriza cea mai mare apare când își exprimă dorința, înainte de a se duce la Domnul (5 octombrie 1993) ca pentru Filocalia 4 (pe lângă studiul pomenit mai sus) să se reintroducă prefața din prima ediție, dar să fie scoasă pomenirea Părintelui Arsenie Boca.

Aceasta a făcut-o, desigur, nu din resentiment față de fostul ucenic (ce rău a putut să-i facă ieromonahul caterisit neascultându-i sfaturile? Pe sine s-a vătămat și s-a pierdut), și nici din invidie (ce invidie ar fi avut avea pe un biet anonim hipnotizator – cum era atunci Părintele Arsenie Boca – cu lucrări „teologice” de grădiniță, față de sine – un renumit academician, socotit ca cel mai mare teolog al secolului XX?).

Este un mesaj discret către Ortodocși care ne atrage atenția că nu este de acord cu evoluția de la Prislop și, în același timp, o responsabilitate din frica de Dumnezeu ca nu cumva să credem că este părtaș gravelor abateri de la Sfinții Părinți atât de vizibile la așezământul Drăgănescu. Gestul său iubitor de adevăr și delicat este un rod al înțelegerii preacucerniciei sale provenite din cunoștință (dobândită din tâlcuirea scrierilor insuflate de Sfântul Duh – despre viața duhovnicească și teologie) și experiențe (a unei lucrării lăuntrice echilibrate prin smerenie) timp de 90 de ani.

Așadar nu din nerecunoștință, ci din adâncă cunoștință a fenomenului de la Prislop.

După cum vom vedea mulțumește după atâția ani, din nou, tuturor, iar din zona Aradului (unde era Mănăstirea Prislop) pomenește un adevărat trăitor și mărturisitor al Ortodoxiei (P.C. Păr. Dr. Ilarion Felea), și pe episcopul Andrei (tocmai cel care l-a oprit de la slujirea preoțească pe pictorul de la Drăgănescu). Ștergând numele Părintelui Arsenie Boca din lista binefăcătorilor, Părintele Profesor Dumitru Stăniloae arată (indirect) că preacuvioșia sa nu este un adevărat mărturisitor împotriva totalitarismului ateu și de aceea nici nu este vrednic a fi pomenit alături de Preacucernicul Părinte Dr. Ilarion Felea și †PS Andrei, episcopul Aradului (sub a cărui ascultare ar fi trebuit să se afle starețul de la Prislop). Iată cum este scris în reeditarea primei prefețe:

*Prefață>(*Am introdus această prefață în acord cu dorința autorului)[...]Greutăților materiale ale tipăririi le-am putut face față în mare măsură prin ajutorul dat de I. P. Sf. Patriarh Iustinian, care a binevoit, cu o promptă înțelegere, să dispună plasarea a trei sute exemplare din primele 3 volume (câte o 100 din fiecare) între preoții, din Arhiepiscopia. Bucureștilor, act*

⁹ Lidia STĂNILOAE IONESCU, Lumina faptei din lumina cuvântului: împreună cu tatăl meu, Dumitru Stăniloae, Ed. Humanitas, București, 2010, pp. 44-46, 140-142, 146-147, 198-201, 231-236, 291-292.

¹⁰ Pr. Stavrofor Prof. Dr. Dumitru STĂNILOAE, *Filocalia*, Volumul IV, Sibiu, 1948, pp. V-VII.

pentru care li exprim întreaga mea gratitudine. P. S. Episcopul Nicolae al Clujului de asemenea a angajat pentru eparhia Sa 100 exemplare. Un însuflețit sprijinitor și răspânditor al cărții s'a arătat P.C. Păr. Dr. Ilarion Felea* (*Săvârșit din viață în închisorile totalitarismului ateu), rectorul Academiei teologice din Arad, la îndemnul P.S. Sale Episcopului Andrei.

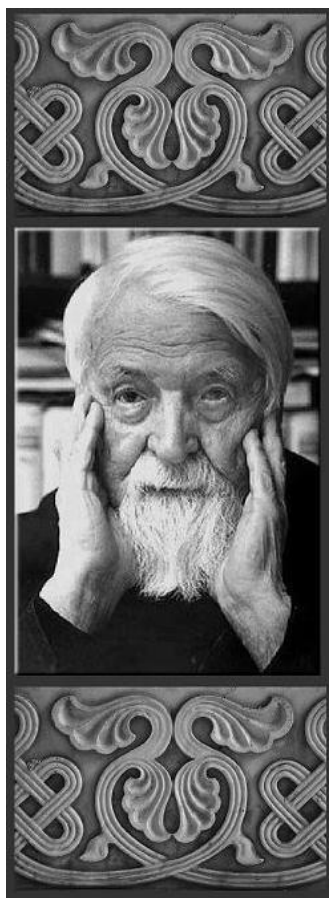
Tuturor le aduc cele mai călduroase mulțumiri în Domnul.

Prot. D. STĂNILOAE¹¹

Observăm între cele două prefețe trei diferențe:

- Nota prin care se arată că reintroducerea prefeței primei ediții se face la dorința Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae, deci și modificarea ei este conform testamentului duhovnicesc al sfinției sale;
- Nota prin care se arată sfârșitul cinstit de mărturisitor al Părintelui Ilarion Felea;
- Scoaterea pomenirii ieromonahului Arsenie Boca. Aceasta nu este o greșală de tipar, deoarece vedem că mulțumirile finale adresate tuturor sunt păstrate. Dezamăgirea pe care i-a provocat-o prin căderea de la linia filocalică, patristică și Ortodoxă Părintele Arsenie Boca îl oprește pe mult smeritul, delicatul și recunoscătorul profesor să-i mai adreseze vreo mulțumire, atrăgându-ne în felul acesta și nouă atenția asupra pericolului pe care îl întâmpina dacă păstrăm orice legătură de evlavie față de pictorul de la Drăgănescu, în afară de a ne ruga pentru izbăvirea lui de consecințele căderii, dar aceasta, desigur, dacă ne dă blagoslovenie duhovnicul, ca nu cumva să intrăm în luptă cu duhurile ce l-au amăgit și înșală prin imaginea falsă a lui o țară întreagă.

Nu numai acestea sunt dovezile că Părintele Arsenie Boca nu a avut vreo contribuție duhovnicească la Filocalia Românească. Însuși Părintele Profesor Dumitru Stăniloae ne arată (chiar în citatul de mulțumire adresat contribuitorilor la acest monument duhovnicesc) că sfinția sa a fost singurul tâlcuitor al textului actual al Filocaliei, după textul grec, iar Părintele Arsenie Boca (care a adus doar un singur manuscris românesc din cele cu care au venit alții pentru comparare) nu a avut nici cel mai mic aport. Cei care au schițat o altă traducere au fost doar episcopul Gherasim Saffirin și Părintele Ieromonah Serafim Popescu, starețul Sfintei Mănăstiri Sâmbăta de sus, care a și adus mult mai multe manuscrise, față de pictorul de la Drăgănescu:

La traducerea primului volum grec (adică până la Sf. Maxim Mart. inclusiv), am avut alături și traducerea episcopului Gherasim Saffirin, procurându-mi o copie după manuscrisul de la Mănăstirea Frăsinei. Traducerea am făcut-o după textul grec. Versiunea episcopului Gherasim Saffirin ne-a fost numai un mijloc auxiliar, folosit mai ales la locurile obscure, pentru a vedea cum le-a înțeles și el. La Antonie, Evagrie (afară de „Tratatul despre rugăciune”), Ioan Casian și Isaia am avut și o primă schiță de traducere a P. C. Păr. Ieromonah Serafim Popescu, de la Mănăstirea Brâncoveanu. De asemenea la unele scrieri am folosit și copii de pe manuscrise românești mai vechi de la Atos, aduse de P. C. Sa și de Părintele Arsenie. În traducere am căutat să folosesc [nu să folosim, cum ar fi spus dacă și Părintele Arsenie Boca ar fi participat la traducere – n.n.] pe cât s'a putut un vocabular înțeles de toți și nu prea depărtat de cel tradițional. Dar în unele locuri am recurs și la câte un termen mai nou, de dragul precizunii.

Ca să vedem și cât de mică este contribuția manuscrisului adus de Părintele Arsenie Boca de la Sfântul Munte, să îl comparăm cu ce manuscrise a folosit Părintele Profesor Dumitru Stăniloae, numai pentru desluși paternitatea unui text din Filocalie. Pe manuscrisul adus de Părintele Arsenie Boca nu-l pomeneste decât trecător, din politețe, fiindcă sursa de tâlcuire și-a căutat-o în originale, nu în copieri de ici și colo. Vom înțelege astfel că Preacucernicul Teolog, laudând pe ceilalți, de fapt și-a ascuns din smerenie munca uriașă științifică și duhovnicească în spatele recunoștinței față de cei ce au adus măcar și un mic ajutor, chiar ne semnificativ sau nefolosit. Noi să-i urmăm exemplul și să-i

¹¹ Pr. Stavrofor Prof. Dr. Dumitru STĂNILOAE, *Filocalia*, Volumul IV, București, 1994, pp. 9-11.

fim recunoscători cu recunoștință adâncă lui, dar cu un discernământ dornic de adevăr să observăm minora, de fapt, în realitate, doar bănească, a bietului înșelat de la Prislop.

Iată manuscrisul adus de la Sfântul Munte de Părintele Arsenie Boca:

«Cuvinte din Filocalie»: Anul 1853. Are 267 de foi, 41x26 cm între 36-38 rânduri pe o pagină., scriere îngrijită de caligraf¹²

Iată o mică parte din manuscrisele folosite de Părintele Profesor Dumitru Stăniloae:

Filotei Sinaitul a trăit în aceeași mănăstire a Rugului Sfintei Născătoare de Dumnezeu din Muntele Sinai, ca și Isihie. 1 Și se pare că tot cam în aceeași vreme cu Isihie, după cum rezultă din înrudirea preocupărilor și din faptul că în unii codici „Capetele despre trezvie” ale lui Filotei sunt așezate chiar înainte de ale lui Isihie Sinaitul. 2 În orice caz el nu e una și aceeași persoană cu patriarhul Filotei al Constantinopolei, din veacul 14-lea, căci e citat pe la începutul v. 14 de Grigorie Sinaitul și încă imediat după Isihie Sinaitul. 3 Se cunosc până acum două scrieri ale lui Filotei Sinaitul s 1. „Capetele despre trezvie”, 4 publicate în Filocalia greacă (vol. I, ed. II, p. 366—374), pe care o traducem în acest volum, și 2. „Despre poruncile Domnului nostru Iisus Hristos” 1 (în Migne, P. G. 154, 729—745, după Thesaurus asceticus al lui P. Poseinus, Paris 1613). 2 Dar până la o cercetare amănunțită a mai multor manuscrise nu se poate spune care a fost textul genuin, în special al primei scrieri sau dacă diferite alte scrieri, pe cari ni le indică cataloagele codicilor greci din diversele biblioteci sub numele lui Filotei, sunt scrieri deosebite de-ale lui sau numai părți din scrierea de la Nr. 1.

De pildă în Migne P. G. 98, col. 1369—1372 se dă începutul mai extins al unei scrieri care începe cu cuvintele „Câți în Hristos ne-am botezat”. 3 Dar în cuprinsul acestui fragment găsim și primul cap al textului din Filocalia. Ar rezulta deci că în cod. Nan. 95 s’ar cuprinde un text mai larg al scrierii din Filocalia. Totuși sfârșitul textului din cod. Nan. 95 coincide cu sfârșitul cap. 11 al textului din Filocalia. 4

Pe de altă parte cele două scrieri cuprinse sub numele lui Filotei în cod. Moscv. 30, după începuturile ce se dau la Migne P. G. 154, 717—718, n’ar fi decât două părți ale „Capetelor despre trezvie” din Filocalia greacă. 5 La Migne P. G. 98, 1371—72, se mai dau din cod. Nan. (venețian) 95, afară de începuturile și sfârșiturile scrierii din Filocalia, cuprinsă în acel cod. în fol. 93 a—99 b și a scrierii „Poruncile Domnului”, cuprinsă în fol. 113 b—125 a, încă și începuturile și sfârșiturile altor două scrieri între fol. 99b—113a și 113a—f. 113b. 1 Se prea poate însă ca și aceste două scrieri din urmă — dintre cari ultima pare extrem de scurtă — să nu fie decât tot părți din „Capetele despre trezvie” dată în Filocalia greacă.

O altă chestiune este cea a numărului de capete, în care este împărțită scrierea dată în Filocalia și a ordinii acestor capete.

Împărțirea textului în 40 capete, așa cum îl avem în Filocalia greacă, nu pare să fie comună tuturor codicilor. După notița 20 din Migne P. G. 154, 717—718, mai mulți codici din biblioteca vieneză și pariziană (între cari cod. Nr. 1091), ar cuprinde scrierea aceasta împărțită în 40 capete.

Manuscrisul Nr. 2012 din Acad. Rom. ne dă însă traducerea acestei scrieri în 37 capitole, aranjate altfel decât în textul din Filocalia greacă. Comparând textul cap. 30 din Vat. 730, f. 193v (dat de J. Hausherr, Op. c. p. 141 (54), constatăm că el corespunde nu cu cap. 30 din textul din Filocalia gr., ci cu cel din Ms. Acad. Rom., care la rândul său corespunde cu cap. 34—36 din textul Filoc. gr.

De aci ar urma că Vat. 730 ne dă un text împărțit și aranjat la fel cu cel după care e tradus textul rom. din Bibl. Academiei române.

Toate acestea sunt semne că Filotei este un autor vechi, căci daci ar fi scris prin v. 14, nu ar fi fost cu puțină atâtea variațiuni între codici în privința textului acestei scrieri.

Dăm mai jos și o paralelă între capetele textului din Ms. Academiei române și cel din Filocalia greacă, după care ne-am ținut noi:

[urmează paralela tuturor capitolelor din Ms. Acad. Rom. și Filocalia greacă... – n.n.]

¹² Pr. Nicolae Zian STREZA, *Catisme Ale Părintelui Arsenie Boca Pe Muntele Athos*, Ed. „Credința strămoșească”, s.l., 2008, p. 80.

Numai cap. 19 din Filocalia greacă nu l-am putut identifica între cap. din Ms. Acad. Rom. Învățătura duhovnicească a lui Filotei este foarte apropiată de a lui Isihie, amândoi fiind înrudiți sufletește cu Ioan Scărarul. Dar între Isihie și Filotei sunt și oarecari deosebiri. [și începe analiza duhovnicească a deosebirilor – n.n.]¹³

Nicăieri în scrierile, predicile sau picturile Părintelui Arsenie Boca nu am văzut atâta seriozitate, studiu amănunțit până la capăt și căutare cu sârguință a adevărului, ori în privința celor mici, ori în privința celor mari. De unde se vede că nu are cum să aibă vreo contribuție la minunata lucrare, cu osteneală și iubire de adevăr, a Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae. Și scriind acestea nu am vrea să facem un cult al personalității Preacucerniciei sale, fără aprobarea Sfântului Sinod, deși cu adevărat este model de cunoaștere și sfințenie Ortodoxă. Dar nici nu putem lăsa să fie batjocorit de superficialul semidoc de la Drăgănescu. Filocalia este o capodoperă a Sfintei Biserici și, ca orice lucrare bisericească, este sobornicească, contribuind ierarhi, preoți, diaconi, monahi și mireni. Paternitatea textului românesc al Filocaliei, ca și a renumelui Părintelui Arsenie Boca, însă, îi aparține Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae, care prin smerenia sa de a se considera nevrednic, neînsemnat și a transfera altora meritele preacucerniciei sale, prin darul de a fi mulțumitor celor ce l-au ajutat, a dobândit harul Sfântului Duh să O tâlcuiască dumnezeiește, descoperind înțelesurile revelate Sfinților Părinți.

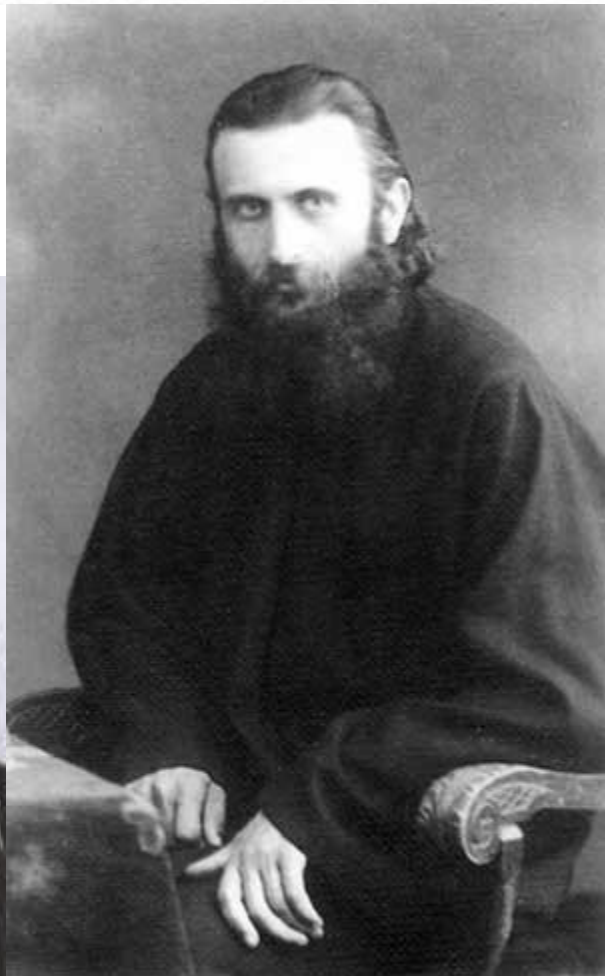
Când a fost întrebat, înainte de moarte, de un medic, cum poate să-i demonstreze zămislirea din Fecioară a Domnului nostru Iisus Hristos, a început să plângă zicând: „Cine sunt eu ca să pot vorbi de aceasta?”. Medicul a îngenuncheat plângând și el, strigând: „Acum cred și eu că Hristos S-a născut din Fecioară!”

Părintele Arsenie Boca s-ar fi arătat atotcunoscător, fulgerându-l cu privirea ca să îl facă ucenic al său, silindu-l să creadă mai mult în capacitățile sfinției sale extrasenzoriale de cuceritor, decât să se smerească și să se mântuiască.

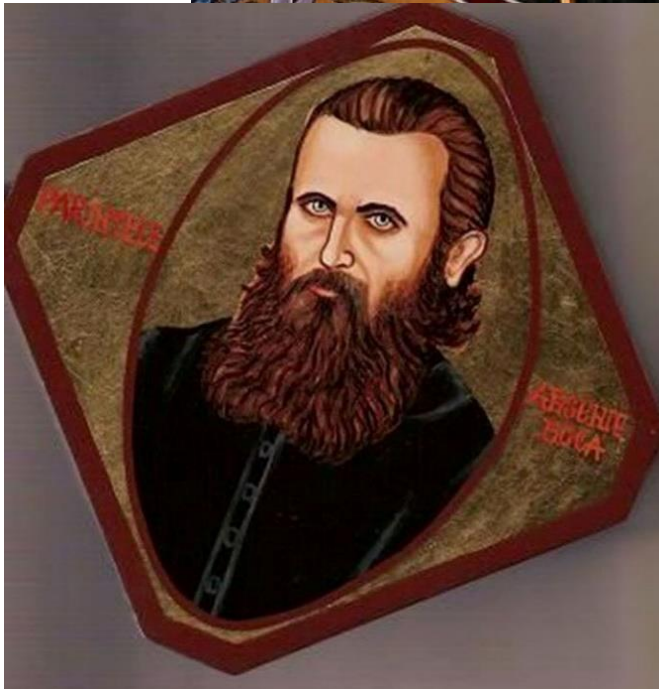
¹³ Preot Stavrofor Prof. Dr. Dumitru STĂNILOAE, *Filocalia, sau culegere din scrierile Sfinților Părinți care arată cum se poate omul curăți, lumina și desăvârși*, Ed. Tipografia Arhidiecezană, Sibiu, 1948, Vol. IV, pp. 94-98.

că Părintele Arsenie Boca a fost apreciat ca evlavios de oameni ai de vârf duhovnicesc ai Bisericii, mai înainte de a cunoaște amăgirea lui. Nici chiar Sfinții nu sunt infailibili. Mai avem un caz celebru: Grigori Efimovici Rasputin care a înșelat pe Sfinții Mucenici Romanov:

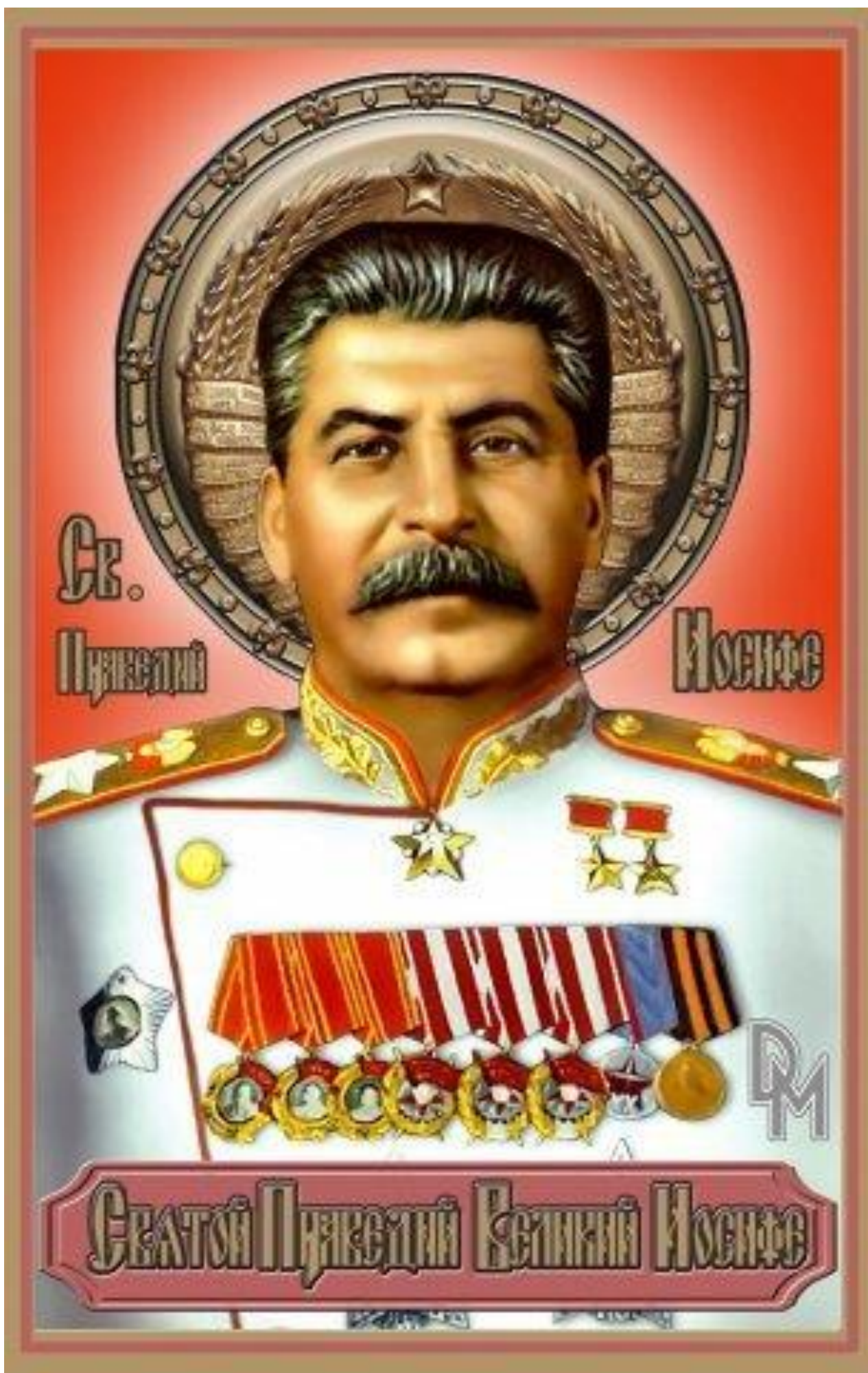

Părintele Arsenie Boca avea mândria (generată și de vedeniile diavolești), că știe locul și timpul petrecut de suflete după moarte. Aceste sentințe pe care le făcea erau ancorate pe gura lumii, propriile sale judecăți despre mântuire și interesele personale. Le-a aplicat nu numai la mitropolitul său, dar și în cazul lui Mihai Eminescu.

*Părintele Arsenie a deplâns viața marelui poet Mihai Eminescu, înzestrat de Dumnezeu cu atâta talent. Dacă și concepția poetică ar fi unit-o cu o concepție de viață creștină - era de părere Părintele ar fi suferit mai puțin în lumea aceasta și nu ar fi trecut atâția ani prin iad.*¹⁴

Din fericire:

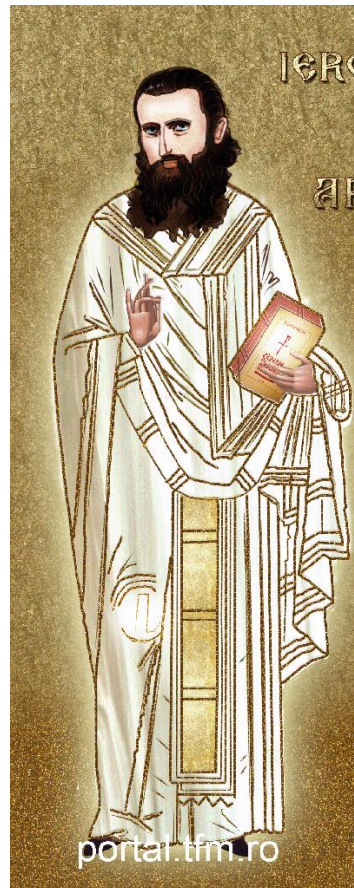
Înt 17: Judecățile Tale sunt mari și anevoie de lămurit, de aceea cugetele fără învățătură sunt în rătăcire.

Astfel că:

*Regretatul preot Constantin Galeriu, care a fost și întemnițat pentru credință, interesant, i-a alcătuit marelui Eminescu, din prețuire, un Acatist care se află la doamna preoteasă. Părintele Nicodim Bujor s-a rugat pentru sufletul lui Eminescu și i s-a arătat marele poet, în chilia lui, și i-a zis zâmbind: „Acum văd Fața Maicii Domnului în ceruri”. Aceasta, pentru că a preamărit-o pe pământ.*¹⁵

Pentru cei rătăciți, care se consideră cunoscători ai stării de dincolo de moarte ai robilor lui Dumnezeu, considerându-se pe ei înșiși judecători infalibili ai creștinilor, este valabil ceea ce scrie în continuare Sfânta Scriptură:

Înt 17:2 Nelegiuiții, având încredințarea că pot să asupraască neamul sfânt, zăceau închiși sub acoperișurile lor - înlănțuiți de întuneric și robii unei nopți fără ziuă - și fugari erau de la veșnica Ta purtare de grijă. 3 Și când socoteau că vor rămâne ascunși cu tainicele lor păcate, în vălul întunecat al uitării, risipiți au fost și înspăimântați amarnic și tulburați au fost de năluciri. 4 Adăposturile unde se închideau nu i-au scutit de spaimă, căci în jurul lor răsunau zgomote care îi înfricoșau și arătări posomorâte îi umpleau de groază. 5 Nu era nici un foc care să poată să-i lumineze și văpăile vii ale stelelor nu puteau să risipească acea noapte înfricoșătoare. 6 Câteodată li se arăta o învălvorare înspăimântătoare care se aprindea de la sine și, zguduți de această vedenie, cu pricină necunoscută, socoteau arătările și mai grozave încă. 7 Meșteșugul copilăros al vrăjitorilor nu mai putea nimic și îngâmfa-rea lor că știu ceva ieșise de rușine. 8 Ei care ziceau că pot să gonească din inima bolnavă spaimile și tulburările, chiar ei zăceau acum plini de rușinoasă spaimă. 9 Și măcar că nu era prea mare grozăvia care să-i înspăimânteze, totuși fiarele care treceau și șerpii care fluierau îi îngrozeau, și se topeau de frică și închideau ochii să nu mai vadă prăpădul ce-i pâdea din toate părțile. 10 Fiindcă răutatea inimii este plină de temere, ca una ce se știe vinovată și muștrată ea de sine însăși; ea își vede mărită nenorocirea,

¹⁴ Pr. Petru VAMVULESCU, *Părintele Arsenie Boca MĂRTURIA MEA*, s.Ed., Arad, 2012, pp. 65-69.

¹⁵ Pr. Petru VAMVULESCU, *Părintele Arsenie Boca MĂRTURIA MEA*, s.Ed., Arad, 2012, pp. 65-69.

în Hristos, din cauza devierii preacuvioșiei sale.

Din păcate, evoluția promițătoare a Părintelui Arsenie Boca și-a schimbat direcția și sensul după aprecierile profesorului său, Părintele Dumitru Stăniloae, ale domnului profesor Lucian Blaga¹⁶ și ale mulțimilor de admiratori. Subtilul nostru traducător duhovnicesc al Sfinților Părinți, fiind iscusit în războiul nevăzut, a încercat să îl ajute ne mai pomenindu-i contribuția inițială în nici una din prefetele edițiilor ulterioare ale Filocaliei.

Această schimbare în mentalitatea ieromonahului de la Prislop și diferența ușor sesizabilă dintre lucrarea preacuvioșiei sale (de o strălucire atrăgătoare) în contrast cu lucrarea lăuntrică predată în Filocalie (de o lumina lină), datorate impactului unei misiuni prea timpurii, mai înainte de întărirea în pocăință, este sugerată atât de delicat de Părintele Profesor, încât atât ucenicii Părintelui Arsenie cât și ai lui Corneliu Zelea Codreanu, nedându-și seama, trec cuvântul Părintelui Profesor la categoria laudelor.

Iată cuvântul Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae:

Arsenie Boca mi-a fost foarte apropiat ca student la Sibiu. Venea la mine și stătea luni de zile uneori. După aceea s-a făcut calugar, a stat în București pe la un frate al meu... Era o taină în el, era un om care spunea cu hotărâre, nu spunea cu ezitare, cum spun alți oameni, și cum și eu îmi dau seama că nu pot defini lucrurile. El parcă le spunea în așa fel că dădea o siguranță omului care-l asculta. Avea ceva propriu; eu nu știu să fi pus într-un mod foarte complicat problemele; el le spunea într-un mod hotărât, așa fără ezitare. El avea un fel propriu al lui care impunea. Dar nu știu de ce n-a mai venit la mine.

Corneliu Codreanu era și el o figură foarte interesantă; și atrăgea ca și Arsenie Boca: avea ceva atractiv, ceva puternic așa; același spirit hotărât și sigur; alegea o cale și gata; mergea pe ea. Impresionau amândoi prin forma lor hotărâtă de a fi. Era un dar al lor. Cred că e o oarecare asemănare între ei, parcă erau o piatră, o stâncă. Eu n-am avut această exactitate de a defini lucrurile, m-am leganat așa, în cunoașterea adevărului. Eu am pus foarte mult pret

¹⁶ MIT:

Lucian BLAGA (Cluj, sfârșitul anilor '40):

„Lucian Blaga: - Fericit ești Părinte Arsenie, că ai ajuns un mit!

Arsenie Boca: - Pentru ce, Maestre?

Lucian Blaga: - Pentru că crezi ceea ce spui! Arsenie Boca: - Maestre, «căciula» aceasta eu nu vreau să-o port.

Lucian Blaga: - Ba, ai să-o porți, pentru că neamul românesc are nevoie!”

Florin DUȚU, „Și cărțile...”, Ed. cit., p. 47.

*pe iubire, pe blandete, pe bunatate, pe valorile Treimii; scrisul meu a atras e adevarat, dar ca persoana n-am exercitat aceasta atractie pe care o exercitau Codreanu sau Arsenie Boca, si nu stiu cum e mai bine...*¹⁷

Dar să nu uităm în ce context a fost spus cuvântul de mai sus:

*După evenimentele din anul 1989, Părintele Profesor Dumitru Stăniloae și-a dat acordul pentru retipărirea volumelor I-IV din Filocalie, în acest scop întocmind o nouă prefață. În mod surprinzător, nici o mențiune la contribuția – atât de apreciată altădată – a Părintelui Arsenie, nu apare în text. Ne-am putea întreba: care sunt rațiunile acestei omisiuni? Cu noblețea și discreția ce-l caracterizau, Părintele Profesor Dumitru Stăniloae nu s-a grăbit să clarifice chestiunea: „Nu vă mai pot spune nimic despre el”, declara, într-un remarcabil interviu luat de Crina și Florian Palas în luna aprilie a anului 1993. Cu câteva fraze înainte, asociase personalitatea Părintelui Arsenie cu cea a lui Corneliu Zelea Codreanu: „Arsenie Boca mi-a fost foarte apropiat ca student la Sibiu. Venea la mine și stătea luni de zile uneori... Era o taină în el, era un om care spunea cu hotărâre, nu spunea cu ezitări, cum spun alți oameni, și cum și eu îmi dau seama că nu pot defini lucrurile. ... Dar nu știu de ce n-a mai venit la mine... Corneliu Codreanu era și el o figură foarte interesantă; și atrăgea ca și Arsenie Boca: avea ceva atractiv, ceva puternic ... același spirit hotărât și sigur. Alegea o cale și gata; mergea pe ea. Impresionau amândoi prin forma lor hotărâtă de a fi. Era un dar al lor. Cred că este o oarecare asemănare între ei, parcă erau o piatră, o stâncă”.*¹⁸

Așadar siguranța de sine a Părintelui Arsenie Boca nu este deloc o calitate, nu este deloc vreo laudă, ci semnul unui suflet ce nu cultivă smerenia, dezvăluit cu delicatețe și sfială de cineva care l-a cunoscut bine, l-a apreciat (mai înainte de a-l cunoaște bine), iar, după un timp, văzându-i realitatea lăuntrică a fost profund dezamăgit și îngrijorat, nevrând în același timp să îl vădească, ci doar să ne sugereze să ne ferim de felul său de a fi și mesajul care îl caracterizează atât de mult, cultivat și azi de la Prislop.

Siguranța de sine (numită și bizuirea pe sine) este un păcat izvorât din egoism:

*Si iată așa iubirea de sine este maica și rădăcina și izvorul tuturor păcatelor. Am să vă spun măcar câteva fiice care izvorăsc din iubirea de sine. Iată din iubirea de sine se nasc: mila de sine, îngâmfarea de sine, cinstea de sine, încrederea în sine, rețemarea pe sine, bizuirea pe sine, înălțarea de sine, cutezanta de sine și nesimtirea, care-i moartea minții și moartea sufletului mai înainte de moartea trupului.*¹⁹

El este însoțit de multe alte păcate, care se observă și în mesajul de la Prislop, atât în viața, învățăturile scrise, orale sau pictate ale Părintelui Arsenie Boca, dar și în urma manifestărilor dobândite de mulți din cei care merg în pelerinaje acolo.

237. *Am păcătuit cu iubirea de sine, cu părerea de sine, cu simțirea de sine, cu bizuirea pe sine și cu trufașa încredere în sine.*

238. *Am păcătuit foarte mult cu rânduiala de sine, adică mi-a plăcut să umblu după voia mea și am urât supunerea și tăierea voii.*

239. *Am fost stăpânit în toată vremea de duhul mulțumirii de sine, adică am fost mulțumit cu starea și așezarea mea sufletească, socotind că nu sunt ca ceilalți oameni.*

240. *N-am avut adevărata cunoștință de sine, adevărata muștrare de sine, fiind stăpânit în toată vremea de îngâmfarea de sine și prețuirea de sine.*

241. *Am fost stăpânit în minte și cuvânt de duhul îndreptățirii de sine. Am vrut și mi-a plăcut să am întotdeauna dreptate, să nu fiu contrazis, să vorbesc mult și să fiu ascultat de ceilalți.*

¹⁷ Parintele Dumitru Staniloae despre Parintele Arsenie Boca si Corneliu Zelea Codreanu:

<<http://www.apologeticum.ro/2010/11/parintele-dumitru-staniloae-despre-parintele-arsenie-boca-si-corneliu-zelea-codreanu/>>, sâmbătă, 16 mai 2015.

¹⁸ <<http://ortodoxiatinerilor.ro/modele-idoli/18946-despre-relatia-dintre-parintele-dumitru-staniloae-si-parintele-arsenie-boca>>, miercuri, 10 februarie 2016.

¹⁹ <<http://radiojurnalspiritual.ro/wp-content/uploads/2014/10/Cleopa.pdf>>, luni, 22 februarie 2016.

242. Am fost stăpânit de trâmbițarea de sine, adică am spus altora isprăvile mele cele părute bune.

243. Am hrănit în toată vremea pe fariseul meu cel dinlăuntru cu închipuirea de sine și cu arătarea.

244. Fiind stăpânit de mândrie și încăpățănare, am vorbit împotriva față de cei mai mari.

245. Fiind mândru și semeț, am urât pe cei ce m-au muștră și am iubit pe cei ce m-au lăudat.²⁰

Copila sfinției sale, doamna Lidia Stăniloae, explică foarte clar dezamăgirea dureroasă și îngrijorarea de mare intensitate pe care a suferit-o tatăl său, în legătură cu mântuirea celui ce a generat mișcarea de la Prislop.

Iată ce ne dezvăluie, în modul ei de fină și adâncă observație:

Dar Atena a însemnat mult mai mult decât aceste amintiri.

Acolo, după ce și-a însușit temeinic limba greacă atât cea vorbită, cât și cea clasică, tata a dat peste manuscrisele vechi din Biblioteca Națională. Acolo s-a întâlnit cu scrierile Sfinților Părinți, cu Dositei al Ierusalimului și cu Grigore Palama. Mai cu seamă atunci a început să intuiască ce trebuia de fapt să fie teologia și a înțeles că locul lui era acolo unde Dumnezeu îl condusese pe căi și drepte și ocolite, așa cum face totdeauna cu aleșii Săi. (În anii din urmă unele voci mărunte de mini dogmatizști de provincie, consecvenți în invidia lor prost mascată, spun pe la colțuri, la diferite ocazii că, de fapt, Stăniloae nici n-a știut chiar atât de bine grecește. Se prea poate. Se prea poate ca alții să fi știut mai bine. Se pune însă atunci întrebarea de ce n-au tradus aceștia monumentală operă care este Filocalia, care a jucat și joacă un rol atât de important în spiritualitatea românească? De ce nu traduc ei alte texte patristice, care-și așteaptă tălmăcitorul?

Iar în alternativa, că cei în cauză nu cunosc limba greacă, cum pot aprecia cât de bine o stăpânește altul?

Se mai petrece de asemenea un fenomen din seria celor de sub folclor elaborat de persoane semi agramate, ale căror ifose culturale nu impresionează pe nimeni. Respectiv un preot pensionar de provincie, hotărât să devină autor, un «cuvios» de la o biserică din centrul Bucureștiului cu atitudini dubioase, care stârnesc, indulgent spus, nedumerire și alte asemenea personaje mânate de vechi afecțiuni sau de solidarități regionale, afirmă că meritul lui Stăniloae este minim, că el a fost antrenat în traducerea Filocaliei de călugărul Arsenie Boca, căruia îi revine, vezi bine, meritul principal pentru elaborarea acestei opere uriașe. Dacă aceasta este realitatea, cum de «exegeții» săi nu s-au întrebat de ce n-a tradus acesta, niciodată, un singur rând din sus-numita operă, lăsând-o pe seama altuia. Un profesor de formatul intelectual și spiritual al lui Stăniloae să fi fost „ucenicul” studentului său, de la care n-au ieșit la iveală, să ne fie cu iertare, decât compuneri minore publicate cu trudă de puținii săi admiratori și mai cu seamă admiratoare, care n-au atras niciodată atenția, nici a specialiștilor, nici a cititorilor de scrieri spirituale? De altfel am mai menționat în cursul lucrării de față anumite aspecte ale acestei probleme.)

Revenind: Manuscrisele Sfinților Părinți au avut o influență uriașă asupra gândirii și operei lui. Tânărului, care abia împlinise douăzeci și șapte de ani i s-a hărăzit să tălmăcească și să interpreteze ca nimeni altul gândirea riguroasă a Părinților Bisericii. A întâlnit acele comori și nu s-a mai despărțit de ele niciodată, rămânând cu ele într-o comuniune strânsă și de nimic întreruptă. Căci părintele Stăniloae nu a tradus numai și comentat scrierile Filocaliei, dar a trăit în spirit filocalic, ele devenind însuși modelul și modul lui de viață. Numai o asemenea întrepătrundere totală între gândire și trăirea spiritualității lor putea duce la o operă atât de unitară, de amplă și de profundă. De acest spirit a impregnat și viața lui familială, și nimeni nu poate depune mai bine mărturie decât mine, despre felul exemplar de creștinism adevărat în care au viețuit și conviețuit atât el, cât și soția sa.

A stat un timp la Paris, de unde a revenit cu fotocopiile manuscriselor originale ale Sfântului Grigore Palama. Ele aveau locul lor pe biroul tatei și nu mi-l pot aminti în acea

²⁰ <<http://tezaurul-ortodox.com/topic/1819-indreptar-de-spovedanie-pentru-mireni-scris-de-pr-cleopa-m-rea-sihstria/>>, luni, 22 februarie 2016.

odaie spațioasă de la Sibiu, din strada Mitropoliei, decât aplecat asupra lor și descifrându-le mișgălos cu o lupă uriașă.

[...]

Pe drept cuvânt s-a spus mai târziu că limbajul Filocaliei, așa cum a tradus-o tata, are o frumusețe și o plasticitate deosebită și că ea a reprezentat o îmbogățire a limbii noastre. Este ceea ce spune de altfel și Emil Cioran, într-o scrisoare mult citată și în care numește traducerea Filocaliei unul dintre marile evenimente nu numai ale spiritualității, dar și ale culturii românești.

După un timp, a venit părintele Arsenie de la Sâmbăta, pentru a scrie după dictatul tatei și l-a ajutat astfel câteva săptămâni la munca de traducere.

Despre el s-au vorbit multe, bune și mai puțin bune, cu atât mai mult cu cât evoluția lui a fost neobișnuită. Se numea Zian Boca, originar din zona Apusenilor și fusese student la pictură la București, vreme de un an. Apoi s-a hotărât pentru teologie. Cum la București se aciuse și el, ca atâția alții, la unchiul Gheorghe, căruia el i-a dat porecla „Babu”, s-a apropiat și de noi.

Dintr-o autentică dorință de trăire spirituală, fără îndoială, și cu multă sinceritate, a început să ducă o viață foarte ascetică. Pleca dimineața la pădure, având cu el o scândurică pe care îngenunchea la rugăciune și medita îndelung.

S-a călugărit la Mănăstirea Sâmbăta, luându-și numele de Arsenie. A continuat o vreme să ducă o viață aspră și a căpătat o anumită notorietate. Venea deseori la noi, fiind primit ca un membru al familiei. Discuta mult cu tata, care îi vorbea cu insistență despre dreapta socoteală și despre smerenie, așa cum se menționau ele în Filocalie și care, considera tata, erau două virtuți de bază ale unui monah.

Îi repeta mereu părintelui Arsenie: „Cel mai mare pericol pentru un călugăr este să se lase smintit de laudele celorlalți.”

(Trebuie să subliniez că termenul de „sminteală”, care apare deseori în scrierile spirituale, nu are semnificația unei anomalii psihice, a unei minți deranjate, ci a ducerii în ispită, a abaterii de pe drumul plin de eforturi și jertfe, care este viața unui călugăr adevărat). „Fugi cât poți atunci când cineva începe să te privească cu admirație, să te laude. Oricât ar părea de nevinovată, faima pe care oamenii o construiesc în jurul tău are consecințe fatale. Știau ei Părinții ce știau atunci când fugeau de lume și se izolau în singurătate... Smerenia e cea mai eficientă armă a monahului, în lupta cu ispitele, cu tentațiile zilnice...” spunea tata.

Din păcate, de cuvintele lui de prevenire, constituind un avertisment real, nu s-a ținut seama. Au fost desigur și alte asemenea cazuri. Mulți au eșuat în drumul de ascensiune spirituală pentru că s-au lăsat ademiniți de trufie, de perfidia slavei deșarte. Pe de o parte, se greșește construindu-se idoli și legende, din nevoia de extraordinar și senzațional, care a animat omenirea dintotdeauna. Pe de altă parte, laudele și admirația simt o capcană dulce, căreia îi cad pradă cei ce nu sunt destul de tari pentru a le rezista. Adulația mulțimii le devine necesară, se scaldă în auto admirație, în convingerea că sunt supraoameni care nu pot să greșească, în voluptatea faimei pe care cred că au dobândit-o. Odată deschisă poarta trufiei, prin ea năvălesc toate celelalte păcate. După cum spun Sfinții Părinți, monahii trebuie să lupte continuu împotriva acestor ispite fundamentale, care îi prăvălesc de pe drumul îngust și spinos al ascensiunii spre adâncurile impure.

La vremea aceea însă, părintele Arsenie se considera încă ucenicul tatei și vreme de câteva săptămâni a scris după dictat, cu scrisul lui mărunț și ordonat, ceea ce traducea tata din limba greacă. Mai târziu, unii admiratori, mai ales admiratoare, mai ales de ele n-a dus lipsă părintele Arsenie, au imaginat diverse povestioare, conform cărora el l-ar fi influențat pe tata să traducă Filocalia etc. Cu o asemenea inflație de buni sfătuitori ai tatei, de mentori ai săi, de inspiratori ai operei sale, suntem de altfel obișnuiți. Astfel că nu merită să li se dea atenție. Păcat că, alături de autori autoprocamați ca atare, vezi preotul Streza sau gălăgioși mereu în goana după notorietate, ca părintele Marchiș, s-au înregimentat în susținerea unei cauze care nu depășește un sentimentalism pueril, jurnaliști cum ar fi Răzvan Codrescu și alți câțiva, de la care s-ar aștepta mai mult discernământ.

[...]

Ne-am văzut toți de treburile noastre. Tata traducea Filocalia mai departe, Scria acum singur, căci părintele Arsenie plecase între timp. Se mai necăjea uneori din cauza penițelor. Nici ele nu mai erau ce fuseseră înainte. Se stricau foarte repede și mâzgăleau hârtia. Lelița Mărie, care mergea zilnic cu laptele la Sibiu aducea mereu penițe. Se minima tot timpul „cât poate să scrie im om” și aducea penițe.

(într-un articol al Mitropolitului Antonie, dedicat tatei, am citit o frază care, mărturisesc, m-a nedumerit.—N-a fost, de fapt, nici prima, nici ultima. — Scria I. P. S. acolo că, fără părintele Arsenie, difuzarea Filocaliei în popor n-ar fi fost posibilă. Cu tot respectul convenit aș vrea să precizez că audiența părintelui Arsenie se mărginea la o arie destul de restrânsă, locală, mai mult sudul Ardealului și că Filocalia s-a răspândit în toată țara cu destulă repeziune. Chiar și în acele colțuri în care nu se auzise de părintele Arsenie, de pildă în Moldova, unde părintele Cleopa și alți călugări îmbunătățiți din mănăstirile nemțene câștigaseră pe bună dreptate venerația populației.

Incontestabil, poporului venit la Sâmbăta, părintele Arsenie i-a vorbit de Filocalia și printre admiratorii lui au fost destui care au auzit astfel de ea.

Dar asta este cu totul altceva.

La sosirea tatei la catedră în București, la începutul anului 1947, faima Filocaliei îl precedase de mult. I. P. S. o știe desigur foarte bine, el însuși era student al Facultății de Teologie. Ea era cunoscută în cercurile intelectuale ale capitalei, printre monahii din Moldova, pretutindeni. Ținând seama că primul volum se tipărise în 1946, lucrurile sunt evidente, indiferent de direcția în care se îndreaptă simpatiile sau antipatiile autorului articolului După cum ar trebui să știe, popularitatea părintelui Arsenie se limita la cercuri destul de restrânse, foarte puțin la cele intelectuale, în orice caz nu avea amploarea pe care el o dorește.

Astfel că orice comentariu este de prisos.)

[...]

Mai erau și bieți oameni, pe care nenorocirile îi sfârâmaseră, Li se luase totul, cei dragi zăceau Dumnezeu știe prin ce pușcărie, poate că nici nu mai erau în viață. Nu mai aveau nici o sursă de câștig și mureau literalmente de foame. Descoperiseră credința, biserica, drept unica sursă de consolare. Atât le rămăsese și era foarte mult. Nenumărați oameni s-au salvat cu ajutorul credinței din cele mai teribile crize. Căci atâta timp cât nu-i părăsea nădejdea în Dumnezeu, nu era totul pierdut. Din păcate, la unii dintre aceștia sistemul nervos claca și o luau uneori alături de drum. Le lipsea ceea ce tata tradusese atât de plastic din limba Sfinților Părinți, ca „dreapta socoteală”. Cucernicia devenea o sumă de superstiții, de credințe care frizau erezia, fanatismul, bigotismul bolnav. Pe toți tata i-a primit cu brațele deschise. A avut întotdeauna nelimitata convingere că oamenii sunt buni, demni de încredere. Vedea sinceritate și bune intenții și acolo unde, în mod evident, acestea nu existau. Din această cauză s-a înșelat uneori asupra celor care veneau la el.

Era mișcător cu câtă sârguință încerca să descopere părți bune, calități în fiecare om. Pe cât de accentuat spirit critic și discernământ dovedea în domeniul activității sale intelectuale, pe atât îi lipseau ele în aprecierea oamenilor.

Acest lucru a avut urmări nefaste și ne-a pricinuit mari neajunsuri. Mama, care cântărea oamenii mult mai realist, îi atrăgea deseori atenția: „Lasă-l pe cutare... sau cutare”, spunea.

„Să nu ne mai facem de lucru cu... Nu-mi inspiră nici o încredere”, îi repeta ea tatei cu acel formidabil bun-simț pe care-l moștenise de la părinții ei, țărani cuminți și ponderați.

Tata răspundea cu îngăduință: „Săracul, face și el ce poate. E cam snob (sau carierist sau ciudat etc. după cum era cazul), dar e bine intenționat. Cineva trebuie să-l ajute.

Nu, cu toată îngăduința și bunele intenții, nu i-a schimbat, deși i-a ajutat cât a putut. Mai târziu, după ce își realizau scopurile, nu-i mai interesa relația cu tata. Dimpotrivă. Cu durere trebuie să spun că unii n-au păstrat nici măcar o atitudine indiferentă, ci au lovit cât au putut în el și în noi, ca și cum în felul acesta ar fi scăpat de obsesia binelui care li se făcuse.

Toate acestea l-au îndurerat nespus pe tata. Spre sfârșitul vieții a fost dezamăgit de unii oameni și abătut. Se străduise mereu să propovăduiască credința creștină în forma ei cea mai pură, fără interese materiale sau dorințe de glorie îndoielnică. Și iată, sentimentele religioase,

pe care el le credea sincere, au fost de multe ori folosite în scopuri care nu serveau câtuși de puțin virtuților creștine sau dorinței de mântuire.

îmi amintesc, bunăoară, de un preot de la o biserică din centrul Bucureștiului. După ce făcea rugăciunile cerute de credincios, îi spunea: „Trebuie să mai facem câteva ședințe pentru ca să ai rezultatele dorite.”

Tata a avut cu el o discuție serioasă, încercând cu tact, dar foarte categoric, să-l facă să renunțe la asemenea practici. „Părinte”, i-a spus în cele din urmă, „doar nu ești dentist ca să chemi bolnavul la mai multe ședințe de tratament până îi plombezi măseaua.” Preotul n-a renunțat la practica „ședințelor” și încă o dată, oameni de bună-credință au căpătat o imagine falsă despre rugăciune și despre relația omului cu Dumnezeu. Și, la fel de grav, despre integritatea slujitorilor Bisericii. Pentru că, din păcate, deși cei de acest fel sunt puțini, greșelile lor întunecă și imaginea majorității preoților, cinstiți și cu adevărat dedicați menirii lor.

Mulți se simțeau atrași de fenomenul religios mai ales pentru o anumită spectaculozitate, pe care o vedeau într-însul, lucru foarte dăunător, după cum spunea tata. De pildă, într-o vară, cu câteva zile înainte de Sfântul Ilie, fiind la Vlădeni, am întâlnit într-o după-amiază, pe când ne plimbam pe șoseaua de deasupra gării, un grup de oameni. Erau bărbați și femei, vreo cinci, șase, care veneau din sus, de către varnițe.

S-au oprit, au salutat și văzând că au în față un preot au cerut să fie binecuvântați. Tata i-a întrebat încotro se duc. „Ne ducem la Mănăstire la Sâmbăta”, a răspuns cel mai în vârstă. Parcă-l văd și acum: era negricios, cu o barbă lungă, pe jumătate căruntă. „Pe jos? Doar e foarte departe”, a spus tata mirat. „Trebuie să fie vreo optzeci de kilometri.” „Da, părinte, dar trenurile sunt scumpe. Și vrem neapărat să fim acolo de Sfântul Ilie, fiindcă părintele Arsenie începe să vorbească păsărește și apoi se urcă cu căruța de foc la cer.”

Nu ne-a venit să credem. Omul vorbea cu un entuziasm de nedescris. Au plecat grăbiți ca s-ajungă la timp.

„Săracii oameni”, spunea tata. „Sunt naivi și dornici de extraordinar. Interpretează fiecare cuvânt așa cum vor ei. Ar trebui să fim mai atenți la felul în care ne exprimăm în fața lor și; să mai renunțăm la spectaculozități ieftine.”

A fost foarte abătut, ca de multe alte ori. „Așa se nasc rătăcirii periculoase în popor”, spunea.

Pe de altă parte, avea mare încredere în credința profundă a oamenilor. Urmărea impresionat gesturile de mare cucernicie care dovedeau o legătură reală cu Dumnezeu și conștiința prezenței Lui în fiecare clipă a vieții noastre. Se ducea cu mare plăcere la Biserica Sfântul Mina, unde se perindau zilnic nenumărați oameni, mânați de certitudinea că sfântul îi ajută. Părintele Leu, răposatul paroh, i-a povestit odată despre o femeie care se prosterna la moaștele sfântului, atingând lemnul raclei cu un stilou. Copilul ei urma să dea un examen foarte important și femeia îl implora pe Sfântul Mina să-i conducă mâna la lucrarea scrisă... Era fără îndoială o naivitate și unii vor zâmbi auzind așa ceva, dar tata era foarte mișcat de asemenea credință plină de fervoare.

Mai ales credința fierbinte a femeilor care se rugau pentru familia lor îl impresiona. „Femeile țin credința vie în popor”, spunea el. „Ele transmit cu căldură, dragoste și devotament flacăra de nestins a sentimentului religios, profund și curat.” Citea cu foarte mare plăcere cartea lui Evdokimov, „La femme et le salut du monde” și o cita adesea.

Pe cât îl înduioșau gesturile discrete și modeste care dovedeau o credință puternică, pe atât dezaproba dorința „de a se pune în scenă” a unor slujitori ai Bisericii.

Îl iubea și-l aprecia foarte mult pe părintele Serafim Popescu de la Mănăstirea Sâmbăta, care cu modestie și neclintită voință a constituit totdeauna un exemplu de consecvență și fermitate în credință. Pe el îl considera ca pe adevăratul lui elev și ucenic.

„Legătura cu Dumnezeu se susține în taina rugăciunii și în liniștea chilie, nu pe scenă”, spunea el. „Nu în lumina rampei, nu urmărind efecte de extraordinar, de senzațional. Părintele Serafim e un adevărat călugăr. Fără ostentație, fără goana după admirația oamenilor. Nimic nu e mai dăunător pentru viața spirituală decât laudele și elogiile care fac să dispară subțirimea gândirii, smerenia și aspirația spre o viață cu adevărat îmbunătățită. Părintele

Serafim aplică într-adevăr regulile de trăire filocalică. Dacă n-ar fi stat el acolo, consecvent și modest, ca o stâncă în bătaia valurilor, s-ar fi dus totul de râpă la Sâmbăta."

După ce ne-am mutat la București, a cunoscut și alți monahi care ilustrau virtuțile unei vieți întru Domnul, cum ar fi părintele Cleopa sau părintele Paisie de la Sihla. I-a iubit și respectat și n-a încetat niciodată să-i dea de exemplu altora. Dar despre întâlnirile cu ei ca și cu alte chipuri cu adevărat venerabile ale monahismului românesc, voi vorbi la timpul cuvenit.

[...]

Tatei îi plăcea foarte mult să facă excursii la munte. În vara anului 1946 fusesem în Munții Făgărașului. Am plecat, un grup mai mare de la Sâmbăta. Erau cu noi părintele Arsenie și părintele Serafim. Acesta râdea tot timpul, cu nevinovăție, minunându-se ca un copil de frumusețea locurilor.

Am ajuns la cabana Sâmbăta și am înghețat. Cele două intrări ale cabanei erau păzite de soldați înarmați, care ne-au privit cu suspiciune și ne-au întrebat ce căutăm și unde ne ducem. Ne-au controlat legitimațiile, făcându-ne să ne simțim ca niște criminali care încă n-au fost prinși. Am dormit la cabană. Cabanierul, nea Miș, un sas bătrân și rumen, cu mustați mari albe, ne-a prevenit să nu ieșim pe întuneric în curte.

A doua zi, dis-de-dimineață am plecat spre Fereastră Mare. Ne întovărășea și nea Miș, prietenul nostru. Cu toți cei aproape șaptezeci de ani pășea voinicește, încât abia ne puteam ține după el. Am ajuns sus după câteva ore bune de urcuș. Doamne, ce minunat era!

De jur împrejur se vedea o mare de spinări stâncoase. În zare, acoperit de catifeaua întunecată a jnepenilor, trona ca un adevărat rege al munților, Moldoveanu. Tata nu se mai putea sătura să privească. Era într-adevăr un spectacol magnific. Am uitat pe loc oboseala, ne simțeam sprinteni ca niște capre de munte și ne venea să zburăm.

De altfel, sus, pe Gălășescu, săreau din stâncă în stâncă vreo două capre, privindu-ne cu curiozitate. În aerul dureros de clar, ni se părea că simt la doi pași de noi.

Am plecat mai departe spre lacul Urlea. Era un spectacol imperial, de-o grandoare care depășea cu mult somptuozitatea oricărui palat. Pe povârnișul ce cobora spre lac creșteau flori de nu-mă-uita de un albastru intens care-ți lua ochii. Erau mult mai mari decât cele obișnuite, astfel că ni se părea că am nimerit, ca Gulliver, într-o țară de uriași.

Ne-am întors spre seară. Câinele lui nea Miș, un lup frumos și neastâmpărat, căruia îi ardea de zbenigială, m-a mușcat de picior. Dintr-odată, fără nici un motiv! Catastrofa era gata! De nimic în lume nu mi-era mai frică decât de turbare, mai ales de când un flăcău din Vlădeni, mușcat de câinele lui, murise în chip groaznic. Tata, care era și mai sperios la boală, mai ales după moartea Mioarei, mi-a spus că ar fi bine să plecăm a doua zi la Sibiu să-mi fac injecții, cu toate că părintele Arsenie a încercat să mă convingă de contrariul.

„Nu te duce! Te asigur eu că nu se întâmplă nimic!” „De unde știți?” am întrebat. „Nimeni nu poate garanta așa ceva.”

Cuvântul părintelui Arsenie era considerat de admiratorii lui drept literă de evanghelie. Dar era ușurință și infatuare ca altul să hotărăască în locul meu într-o împrejurare care, eventual, putea avea consecințe grave. Tata n-ar fi făcut niciodată așa ceva. El ne dăduse de mici dreptul la libertatea de decizie în lucrurile importante, ceea ce, poate, nu era prea obișnuit pentru acele vremuri. (De două ori în viața mea a intervenit categoric. Prima dată, cu eterna lui încredere în oameni, s-a lăsat înșelat de aparențe. Nu și-a iertat-o niciodată. A doua oară ne-a cerut, lui Dumitraș și mie, să luăm o hotărâre pe care n-am regretat-o o singură clipă. Dimpotrivă!)

Am ajuns peste două zile la Sibiu și am încasat înțepăturile de rigoare. Sunt convinsă, cum eram și atunci, că le-am făcut degeaba. Câinele era sănătos. Dar astăzi aș proceda la fel.

Peste câțiva ani am mai fost odată cu tata în Munții Făgăraș, între timp, părintele Arsenie plecase la Prislop. Tata, căruia îi ceruse sfatul, se împotrivi proiectului de a face acolo o mănăstire de maici.

Mi-aduc aminte că părintele Arsenie a venit la București în acest scop. Au discutat îndelung amândoi. Tata avea o expresie foarte severă, de puține ori îl văzusem atât de categoric. Nu era de acord. Îi spusese părintelui Arsenie că acest lucru ar putea da loc la o sumedenie de ambiguități și neînțelegeri.

„Părinte, fă o mănăstire de călugări. Ar fi foarte bine venită acolo. Adună câțiva tineri buni, serioși, și întemeiați acolo o mănăstire, cu activitate duhovnicească, cu slujbe, predici, educație religioasă. Oamenii au nevoie de așa ceva. Legați-o și de o activitate intelectuală, pe lângă cea pastorală. Sigur se găsesc călugări care vor să se dedice studiului. Se pot face traduceri, mai există atâtea manuscrise neexplorate. Poate lua naștere acolo un centru cu adevărat important de care să-ți legi numele și o lucrare spirituală, de folos pentru toată țara.”

Părintele Arsenie n-a mai revenit niciodată la noi. Nici măcar atunci când mănăstirea de maici a fost desființată și el s-a stabilit împreună cu maica Zamfira la București, în casa părinților ei. L-am întâlnit odată pe stradă: civil, fără barbă. Nu mai avea nici rasa albă care-i dădea prestanță. Dacă n-ar fi fost acel chip cu trăsături prelungi, caracteristice, nu l-aș mai fi recunoscut. Nu mai era părintele Arsenie cum îl știam, cel care în tinerețe, îngenunchea în zăpadă, pe o scândură îngustă, rugându-se. Sau cel care, mai târziu, vorbea credincioșilor cel ascultau cu venerație: „Măi, ce știți voi? Și așa nu pricepeți ce vă vorbesc eu păsărește!” Devenise o persoană anonimă, un trecător pe străzile Bucureștiului și atât.

După moartea tatei, într-o emisiune la Europa Liberă, dedicată personalității lui, pe lângă contribuții serioase, de un înalt nivel teologic, cum ar fi cea a părintelui Viorel Mehedințu de la Heidelberg, am auzit, spre surprinderea noastră, cuvintele unui monah bucureștean, paroh la o bisericuță centrală, Stavropoleos, care îl declara pe Stăniloae drept „ucenicul părintelui Arsenie”.

Abstracție făcând de faptul că, din punct de vedere cronologic, afirmația e neverosimilă, că de obicei studentul e ucenicul profesorului și nu invers, nimeni nu cunoaște lucrări teoretice fundamentale ale părintelui Arsenie care să-l fi determinat pe Stăniloae, oricum unul dintre marii dogmatişti ai lumii, de a se înrola în rândurile „ucenicilor” sus-numitului. Las deoparte faptul că tata nu avea suficientă „imaginație” pentru a admira pe cineva care „vorbea păsărește” sau intenționa să „se ridice la cer cu căruța de foc a Sfântului Ilie”. Dacă precuviosul monah, de mai sus, numit paie-mi-se, Marchiș (sau Marchiș), este susceptibil la asemenea „fapte de credință”, este treaba lui. Dar simpatiile pe care le are nu-i dau dreptul de a strâmba adevărul. Ar fi mai de grabă de dorit să încerce a citi câteva pagini din opera lui Stăniloae ca să se lămurească asupra disponibilităților acestuia de a adera sau nu la anumite atitudini extravagante, câtuși de puțin în spiritul dreptei-credințe. Cine l-a cunoscut sau îi cunoaște cât de cât opera, știe că el nu a fost niciodată o persoană gata să se aflameze pentru spectaculozități ieftine și exaltări discutabile. S-a menținut ferm în cadrul învățaturii Bisericii și a pledat, dar de câte ori, pentru modestie, dreaptă socoteală, severitate a vieții monahale, conținut teologic al propovăduirii celor care, îmbrăcând haina călugărească, îmbracă odată cu ea și niște îndatoriri de viață aspră, ascetică, riguroasă, în spiritul buneii tradiții a Sfinților Părinți.

Vreau să accentuez încă o dată, cu toată răspunderea, ca una care am fost de față la aceste împrejurări, că tata a ținut mult la părintele Arsenie, atâtea vreme cât acesta s-a menținut în limitele îndatoririlor de mai sus, încadrându-se strict în concepțiile și prescripțiile Sfinților Părinți și ale tradiției monahale.

Și a așteptat de la el realizarea unei înnoiri, a unei înviorări a religiozității populare, în acest cadru bine conturat. Dar, de la un anumit moment, când părintele Arsenie a adoptat alt mod de a vedea lucrurile, relațiile dintre ei s-au răcit, tata nu i-a mai aprobat felul de viață, iar părintele Arsenie n-a vrut să accepte critica și observațiile tatei. Și sentimentele lui Stăniloae în urma acestei îndepărtări se pot descrie printr-un singur cuvânt: dezamăgire profundă.

La timpul convenit, am scris la redacția postului Europa Liberă pentru a restabili adevărul (dar de câte ori a trebuit s-o fad). Din păcate, după cum mi s-a spus după vreo jumătate de an, scrisoarea mea n-ar fi ajuns niciodată. De mirare pentru poșta germană, care funcționează foarte bine.

De altfel nu e singura fantezie care a apărut. Diverse fețe preotești și monahale, de la care am așteptat mai multă seriozitate, printre ele chiar un arhimandrit care și-a luat un doctorat în Grecia, bazându-se pe simpatia lor pentru senzații și false minuni, menite să zăpăcească mințile oamenilor cu „vorbiri păsărești” și „căruțe de foc” sau alți „cunoscători” ai vieții și operei tatei, din țară și străinătate, scot din pălăria scamatorului tot felul de afirmații de felul

celor de mai sus, fără a se osteni să cerceteze realitatea. De ce? Atât de puțin contează onestitatea cuvântului scris? Atât de neînsemnată e conștiința afirmării adevărului?

Mai mult, câteva persoane, din fericire puține, au scris articolașe, roade ale unei imaginații bogate, care n-aveau un dram de adevăr în ele, atribuindu-i tatei cuvinte, simpatii, intenții pe care nu le-a avut niciodată. S-au fabricat și internări fictive ale acestuia în spital, ca să sublinieze devotamente, prietenii ce n-au existat decât în închipuirea lor. Acești „prieteni buni” ai tatei erau neapărat persoane pe care autorii le admirau și cărora, o relație strânsă cu Stăniloae le-ar fi sporit, în ochii lor, „razele din aureolă”. Ca să spun așa, a înflorit un adevărat folclor, pe care ținuta discretă și totdeauna ponderată a tatei nu l-a meritat. Dar voi reveni la timpul cuvenit.

S-a mai întâmplat și alt fenomen curios. Pentru că anumite nume menționate de tata în convorbiri pe care pretind că le-ar fi avute cu el, despre care relataseră, le displăcea unora, le-au schimbat introducând altele, ale unor persoane pe care le agreau. Dovedeau astfel fie naivitate, fie lipsă de cunoaștere, atât a oamenilor, cât și a felului de gândire a lui Stăniloae, pe care intrigile și meschinăria nu l-au încântat niciodată. Și o lipsă de onestitate și bună-credință, care sade rău oricui, pe care nici un rang n-o scuză.

[...]

A mai existat o singură speranță de a-l vedea pe tata. După vreun an am aflat că se va judeca un nou proces, cel al lui Paul Sterian. Urmau să fie aduși ca martori o parte dintre cei implicați în procesul Rugului Aprins.

Doamna Mironescu auzise că l-ar aduce ca martor pe soțul ei. De tata nu știa nimic. Ne-am dus, nădăjduind că îl vom putea vedea pe tata. Nu l-au adus. L-am văzut în schimb pe Codin Mironescu. Slab, gălbejit ca o lămâie stoarsă. Doamna Mironescu a izbucnit în lacrimi. Dar cel puțin știa acum că trăiește.

Mai venise ca martor actorul Emil Botta. La ieșire ne-a întins în tăcere mâna, doamnei Mironescu, mamei, mie. Știa oare cine suntem sau bănuia numai, după chipurile noastre plânse, că eram implicate în tragedia care se juca în acea sală? Altfel decât tragediile în care jucase el la teatru, unde cortina se lăsa după câteva ore. Aici cortina nu se mai lăsa defel... Aplecat apoi ca o umbră, cu capul în pământ, cu pașii mari, învăluit de o tristețe teribilă. Reală, trăită cu adevărat...

Cu asta s-au epuizat toate posibilitățile de a-l vedea vreodată pe tata. Nici veste de la el n-am primit. Mama se îngrijise să avem totdeauna nuci în casă, pentru cazul că ne-ar da voie să îi trimitem pachet. Aflase că e foarte bine să trimiți nuci, fiindcă sunt hrănitoare. Am rămas cu ele, niciodată n-a fost vorba de așa ceva.

Într-o zi, venind acasă, am găsit-o pe mama cu fața plânsă, cu ochii roșii. „Ce s-a întâmplat?” Fusesse în oraș și o întâlnise pe Julieta Constantinescu, respectiv maica Zamfira, fosta stareță de la Prislop. Cum am mai spus, după desființarea mănăstirii se stabilise împreună cu părintele Arsenie la București, în casa părinților ei. „Am auzit c-a murit părintele Stăniloae”, i-a spus ea mamei cu o totală lipsă de tact. „Nu-i adevărat! Niciodată!” „Zâmbea când m-a întrebat!” a adăugat mama cu amărăciune. „A traversat strada ca să vină la mine. Și mi-a strigat de la zece pași, „am auzit că părintele Stăniloae a murit!” „N-a murit! Sunt destui care se bucură să răspândească asemenea vești, dar n-a murit. Știu sigur!” a ripostat mama.

Am plâns amândouă toată ziua și apoi am încercat să ne convingem una pe alta că așa ceva nu era posibil. Nu putea să moară, era dincolo de orice îndoială. „Aș fi simțit, aș fi visat, aș fi aflat într-un fel!” spunea mama. „Sunt sigură că e în viață!”²¹

De aici se vede și calitatea proastă de om a Maicii Zamfira: necompătimitoare, fără sensibilitate duhovnicească, răspânditoare cu bucurie a zvonurilor ce fac suferință altora (având, deci, caracteristicile invidiei). În timp ce alții sufereau real în închisori din partea comunismului, Părintele Arsenie Boca și Maica Zamfira stăteau, e adevărat că supravegheați, dar având proprietăți personale și bucurându-se de libertatea relativă de atunci, cu salarii atât de consistente încât puteau, mai apoi (din 1969), să-și construiască chiar și o vilă

²¹ Lidia STĂNILOAE IONESCU, Lumina faptei din lumina cuvântului: împreună cu tatăl meu, Dumitru Stăniloae, Ed. Humanitas, București, 2010, pp. 44-46, 140-142, 146-147, 198-201, 231-236, 291-292.

la Sinaia, cu teren îmbelșugat, batjocorind pe cei ce nici nu știau măcar dacă le mai trăiesc rudele victime ale comunismului.

Jurnal duhovnicesc

Acesta, fiind fost ucenic al Părintelui Arsenie Boca (dar trezit la realitate de comportamentul și învățăturile contrare Sfinților Părinți ale sfinției sale), fiindcă dă pe față toate ascunzișurile fostului său mentor, este și cel mai atacat de către admiratorii fierbinți ai bietului amăgit de la Prislop.

De aceea, înainte de a-i reda cuvintele, este bine să amintim de biografia sfinției sale, pentru a-i verifica autenticitatea și autoritatea/probitatea duhovnicească (deși informațiile mărturisite de precuvioșia sa și confirmate de atâția oameni lucizi - și chiar și de fani de-ai Părintelui Arsenie Boca - modul de a analiza situațiile echilibrat, întotdeauna având ca reper Sfinții Părinți și smerenia, vorbesc de la sine că aparțin adevărului, indiferent de cine le-ar fi spus).

Ca să înțelegeți că nu este credibil ce vă spun ucenicii orbiți de fascinația Părintelui Arsenie Boca, bârfind pe Părintele Arhimandrit Paulin Lecca și pe Părintele Arsenie Papacioc, tocmai fiindcă au fost lucizi și au dat pe față rătăcirea de la Prislop, vă invităm să citiți o succintă biografie a sfinției sale:

Parintele Paulin Lecca

Despre Parintele Arhimandrit Paulin Lecca (1914-1996) – Monahul scriitor, traitor și carturar...

Paulin Lecca - referințe bio-bibliografice

Preacuviosul Parinte Arhimandrit [Paulin Lecca](#) (1914-1996), Victor pe numele de botez, basarabean de origine, nascut in localitatea Babele, din judetul Ismail, din parintii Grigore si Maria Lecca, tatal fiind invatator si apoi preot in judetul Balti, a urmat Seminarul si Facultatea de Teologie la Chisinau, iar in anul 1940 a intrat ca frate la Manastirea Frasinei din judetul Valcea, ctitoria Sfantului Ierarh Calinic, unde dupa razboi va fi si calugarit sub numele de Paulin. Discipol al lui Nichifor Crainic (cel mai stralucit profesor al Facultatii de Teologie de la Chisinau in perioada interbelica), dar si al lui Gala Galaction, a cautat sa-i urmeze atat pe calea scrisului, cit si a misionarismului ortodox (cu implicata tenta nationala). Sub regimul antonescian, in perioada anilor 1941-1943, a fost preot misionar in cateva sate din Transnistria, precum si la Odessa.

Intransigenta sa confesionala si nationala, asimilata vederilor politice de dreapta (legionarismul era obsesia fierbinte a epocii), i-a atras ulterior, sub pretextul refuzului de a face serviciul militar, arestarea si chiar condamnarea la moarte. Dumnezeu a vrut ca sentinta sa nu fie executata, iar ravnitorul teolog basarabean sa-si urmeze chemarea monahala, invrednicindu-l sa fie ieromonah si apoi arhimandrit, iar o vreme stareț la Arnota, unde-l va cunoaste, prin anul 1992, viitorul protosinghel de la [Schitul Darvari](#) - Bucuresti si episcop-vicar patriarhal, Ambrozie Meleaca (astazi episcop la Giurgiu), care-i va face postum si o frumoasa evocare (aparuta mai intai in revista Epifania). De-a lungul vietii sale calugaresti de peste o jumătate de veac, Parintele Paulin Lecca a trecut, pe linga Frasinei si Arnota, pe la mai multe manastiri (Govora, Cozia, Schitul Rarau, Gologanu, Antim), zilele sfarsindu-si-le retras la manastirea de maici de la Rogozu, in judetul Vrancea. Cel trecut pe la [Antim](#) si pe la Rarau nu putea, desigur, sa nu poarte in sufletul sau "floarea de foc" a Rugului Aprins (duhul acestei miscari fiind lesne de recunoscut in preocuparile si in scrierile sale). I-a cunoscut indeaproape, intre altii, pe ieroschimonahul Daniil (Sandu Tudor) si pe duhovnicul rus Ioan Kulighin. Sa mai mentionam ca o vreme, tot spre anii batranetii, a mai fost si exarh al manastirilor din Arhiepiscopia Dunarii de Jos si din Arhiepiscopia Bucurestilor.

Parintele Paulin Lecca a scris destul de mult (pagini catehetice, exegetice, apologetice, memorialistice), dar majoritatea scrierilor sale au ajuns abia postum la cunostinta marelui

public. Iata-le pe cele mai importante: „De la moarte la viata”, Editura Paideia, Bucuresti, 1996 (roman memorialistic – personajul Victor Moldovanu este autorul insusi – cu caracter testamentar, prezentat calduros de regretatul critic literar Valeriu Cristea, cu care parintele Paulin s-a cuminecat mai ales intru [Dostoievski](#)); Trebuie sa retinem faptul ca monahii au scris din necesitatea de a fixa si transmite invataturi de credinta sau experiente duhovnicesti, de aceea textele lor nu sunt fictionale, ci incarcate de realitate. In acest context, romanul Parintelui Arhimandrit Paulin Lecca ar putea surprinde daca nu am afla, citind Postfata criticului Valeriu Cristea, ca este vorba de o autobiografie mascata de un nume fals si pretextul gasirii unui jurnal in podul Manastirii Frasiniei. Putini scriitori s-au incumetat sa se refere exclusiv la probleme monahale. Dintre acestia ne amintim de Damian Stanoiu si Tudor Arghezi (ambii fosti vietuitori in manastire), precum si de Vasile Voiculescu. Dar toti trei realizeaza o critica a crizei monahale din perioada interbelica, prezentand manastirea nu ca pe o intrare in Imparatie, ci ca pe o poarta a iadului, ca un loc al compromisurilor si al tuturor pacatelor. Astazi avem in fata o carte autentica ce raspunde duhovniceste acestor scrieri. Este un “Bildungsroman”, prezentand initierea unui tanar teolog, prins intre deliciile si ispitele vietii studentesti (care numai “teologica” nu este) si aspiratiile sale de a trai crestinismul asa cum cei din jur nu mai erau in stare s-o faca.

“Nebunia” de a parasi totul si de a intra in manastire era taxata ca atare de parinti, prieteni, rude, profesori, chiar si de cei pe care-i afla in manastire, monahi prin haina, dar nu prin straduintasi nevointa. “Nu mai era nevoie sa ma fac nebun pentru Hristos”, spune autorul, “pentru ca si asa toata lumea ma considera nebun”(pg.111). Fratele Victor Moldovanu reface pas cu pas traseul Parintilor din Pateric: caderea in pacat, remuscarile constiintei, parasirea lumii si intrarea in manastire, ispitele primirii, acomodarea cu viata monahala si primele bucurii duhovnicesti, diferite incercari, misunea in lume si reintoarcerea la manastire. Cu o singura diferenta: datele exacte ale evenimentelor istorice le plaseaza intre anii 1940 si 1944, in Romania, Basarabia si Transnistria. Pagini intregi ne amintesc de “pelerinul rus” si Dostoievski (de altfel, Staretul Zosima este “[parintele duhovnicesc](#)” al fratelui Victor), dar si de texte filocalice: “In clipe de durere, imi gaseam unica intarire si mangaiere in rugaciune. Ca si in primele luni de la Frasiniei, as fi fost pierdut daca nu m-as fi rugat. Acolo aveam slujbe, Sfanta Liturghie, Acatistul, Paraclisul..., dar aici nu aveam decat Psalmii lui David. Ma asezam jos, pe podele, intr-un colt de baraca, si incepeam sa ma rog. Dar rugaciunea mea nu era o rugaciune obisnuita. Rugaciunea mea tasnea din sufletul meu, asa cum tasneste gheizerul din inima pamantului, manat de un foc si de o presiune grozava. Numai in primele luni de la Frasiniei ma mai rugam cu atata putere”(pg. 231).

Mentionam ca cel ce se ruga astfel se afla in inchisoare, condamnat la moarte. Sau: “El nu stia ca tocmai in chinurile de la Frasiniei eu imi gaseam fericirea pe care n-o puteam gasi nici in casatorie, nici in bunastare. Si apoi fratele meu nu stia ca si eu sunt logodit, casatorit, indragostit. Si asa cum intr-o teaca nu pot incapea doua sabii, tot astfel in inima mea nu mai putea intra o alta dragoste. Pentru vecii vecilor mi-am dat inima lui Iisus Hristos. Iar Iisus ma cheama din nou la Frasiniei.... A doua zi am ajuns la Frasiniei, unde intr-adevar ma asteptau fratii si parintii mei iubiti, chiliuta, padurea, pasarile”(pp. 287-288). Putem considera aceasta carte si un roman de aventuri, dar de aventuri duhovnicesti. Ea se gaseste pe tarabe alaturi de alte carti de aventuri, care propun o lume a pacatului. Oricui ii este la indemana s-o cumpere si s-o citeasca, chiar numai din curiozitatea de a afla ce si cum poate scrie un monah. Si va constata ca surprinzator de interesant, de bine si de folositor.

„Ce este moartea?” – o alta lucrare a sa, aparuta la Editura „Romania Crestina”, Bucuresti, 1997 (prima editie – demult epuizata – si reeditata la Editura „Lumea Credintei”); Este de asteptat, de crezut si de sperat ca reeditarea volumului „Ce este moartea?”, adresat unui public mai larg, sa retrezeasca interesul pentru intreaga sa nevointa marturisitoare, ce-l recomanda ca pe una dintre cele mai de seama figuri monahale romanesti din vitrega – dar plina de invataminte – istorie romaneasca a secolului 21. „Frumosul divin in opera lui Dostoievski”, Editura „Discipol”, Bucuresti, 1998 (cel mai important studiu despre Dostoievski scris de un teolog roman, dupa faimosul curs Dostoievski si crestinismul rus al lui Nichifor Crainic); „Rugaciunea vamesului”, Editura „Christiana”, Bucuresti, 1998; „Cum sa citim Biblia in invatatura Sfintilor Parinti”, Editura „Sophia”, Bucuresti, 1999. A tradus mult si din

ruseste (Igor Smolici, „Din viata si invatatura staretilor”, Editura „Anastasia”, Bucuresti, 1997; Serghei Bulgakov, „Icoana si cinstirea sfintelor icoane”, Editura „Anastasia”, Bucuresti, 2000, etc.), lui datorindu-i-se si una dintre versiunile romanesti ale „Pelerinului rus”, Editura „Sophia”, Bucuresti, 1998).

Referinte si amintiri despre adancimea sau profunzimea faptei, operei, cuvantului si scrisului Parintelui Arhimandrit Paulin Lecca

In „Rugaciunea vamesului”, dar parca mai evident in jurnalul sau „De la moarte la viata”, Parintele Arhimandrit Paulin Lecca poate fi numit un al doilea Fericit Augustin – potrivit afirmatiilor si descrierii facute de Episcopul Giurgiului Ambrozie Meleaca, care l-a cunoscut in anul 1992, la Manastirile Crasna (Prahova) si Arnota (Valcea). Cu o dezinvoltura si cu o nonsalanta greu de inchipuit, intocmai ca si Fericitul Augustin, Parintele Paulin isi povesteste toata viata lui din tinerețe. Dezarmant de sincer marturiseste cum era student, cum ii placea sa bea, ii placeau fetele, cum mergea si petrecea si-si pierdea noptile - toate astea pana la cunoscut pe Dumnezeu. Acestea se pot citi in cartea sa „De la moarte la viata”. Cati dintre noi stim ca titlul acestei carti este un stih dintr-o frumoasa cantare bisericeasca din vremea Pastilor, si anume din Cantarile Invierii: [“Ziua Invierii](#), popoare, sa ne luminam, / Pastile Domnului, Pastile, / Ca de la moarte la viata si de pe pamant la cer / Hristos Dumnezeu ne-a trecut pe noi...”. Deci titlul cartii este de fapt o expresie din aceasta extraordinara stihira. Este adevarat ca de la moarte la viata trece cititorul cand parcurge aceasta carte a Parintelui Paulin. Cei care citesc cartea lui sunt atrasi si fascinati de lectura pentru ca sunt ajutati sa-l vada pe Dumnezeu asa cum este in realitate: Dumnezeu iertator, Dumnezeu bun, Dumnezeu care nu se desparte de ei daca au gresit si au pacatuit. Cartea aceasta a incantat mutti tineri care au avut o viata straina si instrainata de Iisus Hristos si care dupa lectura si-au revazut viata si s-au indreptat. Stilul si talentul sau literar sunt impresionante, iar lucrarea, dupa cum spune Valeriu Cristea, “este o carte despre care nu stiu sa se fi scris o alta atat de frumoasa (...) fericita este editura care publica o astfel de carte...”. ¶¶Cartea incepe cu gasirea unui caiet a unui oarecare frate Victor, in podul Manastirii Frasiniei. Dar fratele Victor nu este altul decat Parintele Paulin Lecca. In alta ordine de idei, in acest caz nu se stie cine a fost fratele Victor. Caietul incepe cu o initiere in rugaciune, dar se trece imediat la viata lui, iar caietul se incheie in finalul cartii prin cuvintele: “Aici se incheie caietul fratelui Victor”. Ceea ce am remarcat eu este relatarea, imediat inainte de incheiere, unde se arata cum fratele Victor, dupa ce a facut experienta calatoriei in tinuturile Transnistriei, propovaduind acolo si mai apoi fiind inchis pentru vina de a fi refuzat sa puna mana pe arma impotriva fratilor sai, dupa toate acestea se povesteste intoarcerea lui la manastire si el spune: “Doream sa ma intorc la manastire ca sa-mi regasesc chiliuta mea, padurea, pasarile si pe parintii luminati, care m-au primit prima oara cand am venit in manastire... Ardeam de bucurie sa ma intorc in manastirea mea”. Aici deducem si constatam ca autorul cartii nu poate fi decat Parintele Arhimandrit Paulin Lecca...

In alta ordine de idei, Parintele Arhimandrit Paulin Lecca nu putea fi vazut vorbind de bunul Dumnezeu fara sa planga. Era foarte sensibil, iar pentru el practic cuvintele aveau alt sens. El a ajuns la o curatie incat nu mai putea sa considere pe nimeni pacatos. Daca-i spuneai: “Parinte, acela este un ticalos, nu vrea sa se indrepte; Parinte, nu sta de vorba cu el!”, raspunsul era: “Nu, nu se poate, trebuie sa fie un om bun!”. In mintea lui lipsita de orice intunecime nu putea sa incapa gandul ca cineva ar fi pacatos... Era un om trecut prin viata si care trecuse prin mai multe obstii monahale in perioada sa de noviciat, inainte de a se hotari sa ramana in Manastirea Frasiniei ca frate de manastire: fratele Pavel. Avea 22 de ani. Insa acolo, la Manastirea Frasiniei, cum auzea de vreun parinte imbunatatit, de vreun om care sa fi experimentat rugaciunea lui Iisus, se ducea sa il cunoasca. Bunaoara, asa s-a intamplat si cu Parintele Arsenie Boca de la Manastirea Brancoveanu - Sambata de Sus, judetul Brasov; cum a auzit despre el, imediat Parintele Paulin Lecca a fugit acolo, la Sambata de Sus. Avand binecuvantare pentru o saptamana de la staretul sau, a fugit la Sambata de Sus si a stat acolo o luna. Cand s-a reintors in obste, folosit de cuvintele Parintelui [Arsenie Boca](#), parintii l-au apostrofat; toti erau porniti impotriva lui, vrand sa-l dea afara, dar staretul insusi l-a primit totusi ca pe un fiu, cu caldura. I-au dat canon - puteti citi mai pe larg aceasta scena intr-un articol deja aparut in revista “Icoana din adanc” - pe cand fratele Pavel batea metaniile in

trapeza si cauta sa-si duca la capat canonul, unul din parinti, trecand pe langa el, l-a batut pe umar si i-a spus: "Nu te deznadajdui, si eu am facut acest canon!", iar fratele Pavel cu multa bucurie a dus canonul pana la sfarsit.

Mai povestea Parintele Paulin ca el obisnuia, dupa cum am mai spus, sa se aciueze pe langa tot felul de parinti pentru ca acestia sa-l invete sa deprinda rugaciunea inimii. Era un infocat cautos al acesteia si se straduia din rasputeri sa o aiba. Duhovnicul lui de atunci l-a invatat rugaciunea inimii. „Am preferat sa stau in spatele bisericii, in coate si in genunchi, si sa zic: Doamne Iisuse...; pentru ca am vrut sa ma impartasesc din dulceaata acestei rugaciuni, n-am invatat niciodata sa cant” – recunoaste si marturiseste Parintele Paulin Lecca. O data l-a rugat pe duhovnicul lui sa-i faca o rugaciune, o rugaciune puternica... el vroia sa se duca la pustie, Parintele Paulin ardea de dorul pustiei. S-a dus la [duhovnicul](#) lui si a zis: "Parinte, faceti-mi o rugaciune, faceti-mi o rugaciune in biserica, la miezul noptii, sa primesc si eu de la Dumnezeu suferinta, sa fiu si eu cumva contemporan cu Mantuitorul nostru Iisus Hristos in suferinta". Si parintele i-a zis: "Tu nu stii ce ceri, nu-ti dai seama... lui Dumnezeu cand ii ceri, se grabeste sa-ti dea, sa stii, chiar daca nu stii ce ceri...!" Iar el a insistat: "Nu, parinte, fa-mi rugaciunea asta!"

Si la miezul noptii, ar fi trebuit sa vedeti starea in care era cand povestea asta, era transfigurat, deci la miezul noptii a venit cu duhovnicul in biserica, i-a pus epitrahilul pe cap, intai l-a spovedit si a primit un canon, dupa care duhovnicul i-a facut acea rugaciune in timpul careia Parintele Paulin, sub epitrahil, se ruga lui Dumnezeu sa-i trimita suferinta. Cu binecuvantarea duhovnicului a plecat apoi la o pestera si acolo a stat cam vreo trei luni de zile. Nu stim daca grota era pe langa Manastirea Frasiniei sau mai degraba era pe langa Manastirea Arnota... poate langa Manastirea Bistrita... Parintele cunostea bine imprejurimile multor manastiri fiindca a umblat si a vietuit prin multe asezari monastice, a fost exarh manastiresc si la Bucuresti, si in Oltenia, a avut o viata foarte bogata, completa si complexa.... Deci a mers la o pestera in care a stat trei luni de zile... cate experiente a avut acolo... cand povestea el despre acele locuri, momente si stari parca revedea Patericul cu toate luptele Sfântului Antonie cel Mare, parca ai fi citit pe larg viata lui din Mineiul pe luna ianuarie: lupte cu demoni, vedenii si viziuni, incercari de tot felul, caderi de-a dreapta, parere de sine, toate acestea in trei luni de zile. Desigur ca umezeala pesterii nu l-a crutat si a dobandit reumatism: asadar suferinta a venit si ea. Iar el zicea: "Sa fi vazut suferinta, toata viata mea am tras de pe urma acestei cereri infocate..." si intr-adevar, s-a chinuit mult cu acest reumatism...

La Parintele Paulin Lecca – ucenic al Parintelui Duhovnicesc Ioan Kulighin, a miscarii spirituale si duhovnicesti „Rugul aprins” de la Manastirea Antim, din Bucuresti, de la care a deprins multe din invataturile folositoare implinirii si cultivarii rugaciunii inimii - veneau foarte multi credinciosi. Avea un dar al lui de a atrage credinciosii. Veneau foarte multi, si tineri, si batrani. Oameni cu tot felul de probleme, dar el le vorbea la toti foarte mult din Fratii Karamazov. El stia ca Staretul Zosima nu a fost altcineva decat Staretul Ambrozie de la Manastirea Optina, dar tot ce am citit noi in Fratii Karamazov el traia; probabil ca a si fost si la Manastirea [Optina](#). Veneau si foarte multi tineri; nu stiu daca cei de la ASCOR... Nu, acestia l-au descoperit ulterior, cand era la Manastirea Rogozu, din judetul Vrancea, unde a trait in ultima parte a vietii sale pana in iarna anului 1996, cand la 1 Februarie a trecut la vesnicele lacasuri, si de unde l-au si adus de cateva ori la conferintele organizate de ASCOR – Filiala Bucuresti, cand si unde l-am cunoscut si eu... Pentru toti cei care veneau la el avea un antidot, avea un sfat pentru fiecare problema. Bunaoara, au venit la sfintia sa la manastire doi tineri carora le murise copilul la doi ani de zile. Tatal a suferit foarte mult, dar a reusit sa depaseasca momentul, insa mama, de atata durere, s-a imbolnavit de nervi. Si avea permanent impresia ca copilul lor revine in casa. Dimineata, cand isi faceau rugaciunea, ea auzea pasi, simtea o prezenta in camera, o prezenta placuta, nu-i tulbura... cineva mergea pe langa ei... Sa fi fost doar impresia lor? Gandul le era din ce in ce mai puternic la copilul lor? Parintele Paulin Lecca le-a spus: "Voi nu stiti ce spune Parintele Zosima in cartea Fratii Karamazov, ca sufletul celui ramosat se intoarce si vine umblant prin locurile care i-au fost dragi, pe la parintii si rudele lui, in perioada de la inmormantare pana la 9 zile, cand se face judecata personala.

Cand predica sau cand povestea ori conferentia, vorbea cu predilectie despre rugaciune... Totul venea spontan. Se uita precum fac predicatorii mari, sa vada ce oameni formeaza auditoriul, se ruga pentru ei si ce-i dadea Dumnezeu sa graiasca, aceea graia; comunica ce avea de spus aproape fara sa se foloseasca de cuvinte... era o legatura sufleteasca puternica. Nu-i cunostea, multi dintre ei il vedeau poate pentru prima data, insa el se uita si parca ii intelegea; avea asa o premonitie si intelegea dintr-o privire problemele lor. Oamenii erau foarte atenti, putea sa vorbeasca jumatate de ora si nimeni sa treaca de pe un picior pe altul. Nimeni nu se plictisea, caci tot ce spunea el era viu, de si din viata. Tot ce spunea el era viu, patrundea sufletele si totodata le transforma, le electriza... incepea sa planga si toti oamenii impreuna cu el. Abia acum realizez ce insemna fericita intristare a lui Kovalenski... La aceasta fericita a ajuns Parintele Arhimandrit Paulin Lecca, si dupa cum il numeste in cartea lui, „De la moarte la viata”, un adevarat testament, un adevarat jurnal duhovnicesc, Valeriu Cristea, care a prefatat aceasta lucrare, il numeste deci “un fericit asemenea lui [Nicolae Steinhardt](#) cel de trei ori fericit”. Parintele Paulin Lecca este un fericit pe care l-a “atins” flacara Duhului Sfânt. El a avut aceasta experienta mistica, a vederii lui Dumnezeu. Adesea vorbea despre Arhimandritul Sofronie de la Essex, din care, de altfel, a si tradus. A avut aceasta experienta, a cunoscut roadele rugaciunii curate...

Era intrebat adeseori: “Parinte, cum vedeti capitolele acelea din Filocalie, despre rugaciune, care sunt darurile rugaciunii curate?”, iar el raspundea, de fiecare data: “Bucuria, pacea, indelunga rabdare, astea sunt roadele rugaciunii, roadele dragostei, dar printre altele, roadele rugaciunii lui Iisus sunt si lacrimile. In momentul in care ajungi la treapta rugaciunii curate, cand rugaciunea se rosteste cu mintea, atunci nu mai esti tu cel care te rogi, ci Duhul Sfânt este Cel Care Se roaga in tine. Dumnezeu este Cel Care Se roaga in tine, dupa cum spune Mantuitorul nostru Iisus Hristos, si striga cu suspine Avva Parinte. Atunci tu nu esti decat instrumentul prin care Dumnezeu lucreaza si strigi: “Neputincios cad, Stapane, in fata Ta!” , in timp ce lacrimile-ti inunda fata. Eu cred ca Parintele Paulin, atunci cand ii curgeau lacrimile, era in plinatatea rugaciunii. Pentru el, cuvintele erau intr-adevar purtatoare de har, harismatice... Pentru el nu erau cuvinte goale, fara sens si lipsite de continut; chiar daca aceleasi cuvinte, rostite de altii, puteau parea goale, insa erau vii cand le spunea Parintele Paulin Lecca. Te miscau, te mobilizau, te impulsiona, te schimbau si te transformau...

Dupa cum am mai spus, Parintele Paulin era un om erudit, un om cu o cultura foarte mare, care citise foarte mult in viata lui, dar care, mai ales, a trait ceea ce a citit. La un moment dat - ne impartaseste si ne marturiseste din amintirile sale Episcopul Ambrozie Meleaca - Parintele Paulin Lecca a inceput sa traduca din franceza o carte a Parintelui Sofronie de la Essex, si el ca si Parintele Paulin trecut de acum in vesnicie (in anul 1993). Parintele Paulin Lecca era cunoscator al limbii ruse, dar foarte bine si foarte frumos vorbea si limba franceza. Avea si un dictionar al unui teolog francez, Dictionar al Parintilor mistici, daruit lui de insusi autorul. In sfarsit, cum spuneam, a inceput sa traduca cartea Parintelui [Sofronie Saharov](#), „Sa vie est la mienne”, Viata lui este si a mea. Cred ca a aparut o traducere din limba engleza sub titlul Sa Il vedem pe Dumnezeu asa cum este. Eu nu am vazut inca aceasta carte, insa nu este traducerea Parintelui Paulin Lecca. La inceputul acestei carti, Arhimandritul Sofronie Saharov isi povestea viata; el, in tinerete, ca si multi din tinerii de astazi, a avut oarecare experienta orientala, era preocupat foarte mult de yoga, a trecut prin niste incercari facand exercitii complicate, dar si-a dat seama ca acestea nu duc la nimic bun. Eu il ajutam pe Parintele Paulin la aceasta munca scriind ceea ce imi dicta el, dar, pe masura ce traducea, se oprea si imi puneam cate o intrebare: “Ai inteles asta? Ia zi-mi ce-ai inteles de aici?”. El ma testa permanent ca sa ma faca atent la ceea ce scriu. Aceasta carte, foarte frumoasa, a fost tradusa in intregime inainte ca in Romania sa fi aparut vreo carte despre Arhimandritul Sofronie. Acum sunt multe, dar atunci nu era nici una, iar eu m-am bucurat foarte mult de contactul cu aceasta carte noua, inedita. Traducerea era mai putin literara, dar era in duh, prindea duhul cu care a fost scrisa de Arhimandritul Sofronie Saharov”...

Referitor la „Frumosul divin in opera lui Dostoievski”, studentii de la ASCOR au avut initiativa de a-l invita pe Parintele Paulin Lecca in cateva randuri spre a conferentia despre acest subiect. A fost impresionant. Tin minte ca eu eram student in anul acela si am fost si eu la o asemenea prelegere. Veneau studenti de la tot felul de facultati si intrebau: “Cine vorbeste

astazi? De ce este atata lume aici, ce se intampla?” si noi raspundeam: “Vine un parinte extraordinar!” “Ei, un preot - spuneau neincrezatori - dar hai sa-l vad si eu, ca nu degeaba s-a strans aici atata lume”. Si cand a inceput acest parinte sa vorbeasca, toti au amutit si s-au asezat, dar nu pe locuri, pentru ca nu mai era nici unul liber, ci pe jos, pe unde apucau. A fost aula plina-plina, ca in perioada Pastilor, cand vorbea Parintele Arhimandrit Teofil Paraian de la Manastirea Sambata de Sus. Avea o figura sfanta; se vedea ca Duhul Sfânt salasluiește in el... Seninatatea lui, caldura pe care o raspandea in jur, deschiderea lui atragea si incanta foarte mult pe oricine, indiferent de formatie sau de varsta. In plus, Parintele Paulin era un om intelectual, era un om erudit si asta se vedea din felul in care vorbea, din felul in care reactiona spontan atunci cand era interpellat, l-am surprins in situatii cand facea praf cu o singura replica.

Acesta a fost Parintele Arhimandrit Paulin Lecca. Multi l-au cunoscut, dar nu l-au iubit si apreciat la adevarata lui valoare atata vreme cat a fost printre noi, cum se si intampla in general cu toti oamenii, cu toti crestinii. Toti avem parte de un parinte duhovnicesc, fie el un parinte obisnuit care sa nu exceleze, cel putin vizibil, prin veleitati spirituale, prin anumite harisme si daruri mai putin comune. Dar numai dupa ce acestia se duc incepi sa ii apreciezi, sa realizezi si sa iti dai seama ce a insemnat prezenta lor in viata ta si sfatul pe care ei ti l-au dat. O legatura cu un parinte duhovnicesc trebuie pastrata cu orice sacrificiu, cu atat mai mult cu cat omul acela ti-a aratat ca este un adevarat si un autentic parinte duhovnicesc. Sunt foarte multi parinti duhovnicesci care la un moment dat te pot sminti printr-un gest al lor, printr-o vorba, printr-o inconsecventa sau o aparenta lipsa de caldura, dar tu trebuie sa pastrezi legatura cu duhovnicul tau orice ar fi. Sa nu cauti prea mult la el.

Sfantul Ignatie Brancianinov spune ca atunci cand iti cauti duhovnic, mai intai retrage-te si vezi in ce masura viata lui si principiile dupa care se conduce se regasesc in principiile evanghelice. La fel si Parintele Paulin Lecca zice ca daca nu se regasesc indemnurile evanghelice in sfaturile duhovnicului, sa nu le respecti. Acest lucru pare a fi o scadere a lui si se contrazice cu felul lui de a fi, plin de caldura si de apropiere. Aceasta inseamna sa cauti un duhovnic bun, cum a facut si Parintele Paulin Lecca - prin manastiri, prin pustii, prin Transnistria si pe unde nici nu ne inchipuim - dar o data ce l-ai gasit, sa-l pastrezi. O spune unul care nu si-a pastrat duhovnicii, si aceasta pentru ca nu am fost consecvent in legatura mea cu ei. Spun asta cu vehementa, cu atat mai mult cu cat intalnesc tineri care nu sunt consecventi, care nu raman la duhovnicul lor si cauta in permanenta un altul mai bun, mai grozav. Nu cred ca este potrivit. Daca ai incredere si daca vii cu toata sinceritatea, Dumnezeu poate sa puna pe buzele oricarui duhovnic sfatul de care ai tu nevoie. Poti in acest fel progresa, dar asa, daca ratacesti permanent - este o amagire.

Si pentru a ajunge (caci aici este o delicata problema astazi) sa avem incredere in Parintele duhovnicesc si multa nadejde in activitatea sa pastoral-misionara si spirituala, vom sublinia putin, acum la inceputul acestui articol, modul in care trebuie sa fie pastorul duhovnicesc in relatiile sale – asa cum le vede Sfantul Ierarh [Nectarie de Eghina](#) in lucrarea sa „Despre Preotie”: Pastorul duhovnicesc va trebui sa arate in toate buna-randuiala. Fiindca in buna-cuviinta stau toate chipurile unei purtari frumoase. Pastorul duhovnicesc isi pazeste buna-cuviinta in relatiile sale cand: - nu isi neglijeaza indatoririle sfinte si apostolia sa; - cand isi aminteste ca trebuie sa fie, oriunde si oricand, un model crestin, cand vorbeste si cand tace; - cand se conformeaza el insusi responsabilitatilor care decurg din grija pentru constiinta turmei sale. Pastorul duhovnicesc care nu se neglijeaza si isi aminteste cele ce se cuvin lui, aflandu-se intr-o adunare, nicidecum nu se va lepada caracterul cuviincios, fiindca acesta este cu neputinta de indepartat de la el, deoarece nu ii ingaduie aceasta insasi vrednicia preoteasca, care este nedespartita de cuviosie. Chipul preotesec de neschimbat il constrange pe preot sa se armonizeze cu multa luare aminte si atentie cu relatiile din obstea lui si sa isi faca aceste relatii cu multa prevedere. Mai intai si mai presus de toate, se armonizeaza caracterului sfant ce i se impune.

Trebuie sa nu se arate in adunari fara vreo pricina impusa de slujirea lui, ori sa le caute pe acestea cu tot dinadinsul sau sa se faca placut acestora. Trebuie sa isi faca relatiile cu multa chibzuinta si dupa o indelunga si atenta cercetare a petrecerii si caracterului si a cugetului persoanelor cu care urmeaza sa aiba relatii. Daca acestea sunt in asa fel incat prietenia si

relatia cu ele sa ii aduca lui cinste si bun renume, atunci poate sa se imprieteneasca si sa intre in relatie cu ele. Dar daca, dimpotriva, reputatia acestora nu este buna ori sunt socotite de o moralitate indoielnica sau de un cuget stricat sau de o petrecere si vietuire rau famate, atunci prietenia fata de acestea si relatia cu ele cu cat este mai apropiata, cu atat este mai vatamatoare si mai insultatoare. Aceasta ne invata pe noi Sfantul Apostol Pavel cand zice: „Nu va inselati, caci vorbirile rele strica obiceiurile bune”. Asemenea relatii il vatama foarte mult mai ales pe preot, fiindca, in impreuna-petrecerea cu persoanele prost vazute din punct de vedere moral, pe nesimtite, se departeaza cuviosia lui si este pradata putin cate putin bogatia bunei-cuviinte preotesti, si la urma se va afla si el gol de toata cinstea si respectul din parte celor pastoriti de el. Despre acest preot se poate spune, in chip foarte potrivit, cuvantul profetului Osea: „Si altii au mancat puterea lui, iar el nu a stiut”. Prin urmare prietenia si filiatia duhovniceasca se constituie a fi un criteriu indispensabil in vederea realizarii si desavarsirii unei relatii duhovnicesti, bazata pe incredere, deschidere si dragoste reciproca, ziditoare si mult folositoare!...

Caci, responsabilitatea preotului-duhovnic (potrivit afirmatiilor facute de catre [Sfantul Ioan Gura de Aur](#) in „Tratatul sau despre Preotie”), are in vedere multimea sufletelor ce nu pot fi pretuite in lumea aceasta. Turma cuvantatoare este atacata de dusmani de natura morala cum ar fi: „adulterul, necuratenia, nerusina, idolatria, inveninarea, vrasmasiile, certurile, mania, clevetirile, murmurile, ingamfariile, neintelegerile si altele, toate numite faptele carnii”. Insa exista o mare deosebire intre pastorul oilor si cel al oamenilor: oamenii nu pot fi nicidecum tratati cu aceeasi autoritate cu care sunt tratate animalele. Preotul nu poate folosi violenta nici in acel mod in care o pot face judecatorii laici. Asadar este nevoi de convingere, nu de constrangere. Trebuie pastrat si echilibrul intre acrivie si iconomie in functie de situatia si de starea sufleteasca a credinciosului respectiv cu toate predispozitiile ei. Si aici, autorul acestei insemnate lucrari, face comparatia cu recuperarea „oii pierdute”: omul ratacit este mult mai mult greu de adus inapoi fara forta, ci numai prin sfaturi (2 Tim. II, 25; Tit. I, 9; Tim. IV, 20).

Daca vom pune fata in fata primele dintre faptele milosteniei trupesti si sufletesti, si anume: a satura pe cel flamand, respectiv a indrepta pe cel ce greseste, vedem de indata superioritatea milosteniei sufletesti (cap.10). Revenind la cele afirmate mai sus cu privire la dragostea fata de pastoriti, se aminteste ca: „Prin aceasta vor cunoaste oamenii ca sunteti ucenicii Mei daca va veti iubi unul pe altul pana la sacrificiul propriei vietii: caci cea mai mare dovada de iubire este de a muri pentru cel pe care-l iubeste cineva”. Sfantul Ioan Hrisostom compara, apoi, preotia crestina cu cea a lui Aaron. Diferenta radicala consta in aceea ca preotia crestina a fost instituita de Insusi Duhul Sfant. O alta deosebire decurge din jertfa adusa la altar de slujitor: preotul crestin oficiaza jertfa cea fara de sange in care prin pogorarea duhului Sfant painea si vinul se prefac in chip tainic in Trupul si Sangele Mantuitorului nostru Iisus Hristos. Comparatia cu jertfa facuta de proorocul Ilie ne da, iarasi, dimensiunea infricosata a preotiei crestine (cap. 14). Desigur ca sufletele omenesti create nu pot sa suporte vederea acestor minuni, drept care ele se petrec asa cum am aratat sub forma vazuta si gustata a painii si a vinului. Sa nu uitam, asadar, ca minunea prefacerii din cadrul Sfintei Euharistii este cea mai mare de pe pamant!

Nu numai atat, dar preotilor crestini li s-a dat o putere care covarseste toate fapturile create, vazute si nevazute: „Aceia ale caror pacate le veti ierta vor fi iertate; si pe ale carora le veti tine vor fi tinute”. Acest lucru petrecandu-se atat pe pamant cat si in ceruri preotii devin conlucratori in iconomia mantuirii cu Insusi Dumnezeu (1 Cor. III, 6-9; XV, 10; 2 Cor. VI, 1). Daca adaugam la aceste doua taine ([Spovedania](#) si [Impartasania](#)) si Taina Botezului - poarta de intrare in comuniunea cu Dumnezeu si cu Biserica Sa, vedem ca puterea si raspunderea preoteasca nu au asemanare nici in cer, nici pe pamant. Cat de puerile, ca sa ne exprimam cu prea multa blandete, ne par prin comparatie „minunile” OZN-iste si „puterile” paranormale cu care suntem asediati in mass media contemporana. Acestea pot avea aderenta si succes numai la acei la care legatura cu Biserica, Tainele – deci Harul – invatatura si liturghia s-au diluat la extrem prin fenomenul secularizarii. Doar in conditiile acestea se poate explica si pierderea acelei facultati esentiale dobandita in chip haric la Taina Mirungerii: - pentru a dobandi darul deosebirii duhurilor (diakrisis), discernamantul ori dreapta socoteala. Aceasta

s-a petrecut, desigur, in mod treptat pe parcursul ultimelor veacuri, si s-a datorat, in cea mai mare masura, perceptiei distorsionate, de tip nestorian si augustinian, conform carora cele ceresti ramaneau tot mai mult „acolo si apoi”, oamenii gandind, din ce in ce mai mult, in sensul eshatonului iudaic de tip liniar-mesianic. Si astfel in locul contactului cu Imparatia si Tainele ei, acel eshaton adevarat crestian, care este un vesnic prezent s-a instaurat, gradual, acea perceptie filozofica idealista si abstracta, culminand cu necredinta, agnosticismul si chiar ateismul de care am amintit, fie el de tip marxist, fie de tip new-age. Echilibrul moral al preotului-duhovnic nu trebuie sa se clatine nici in fata laudelor nici in fata criticilor nemeritate pe care le primeste de la credinciosii si, mai cu seama, de la colegii sai (cap. 27, p. 159). Scopul predicii nu este asemenea discursului electoral al politicianului populist, acela de a-si atrage simpatia si voturile ascultatorilor.

Nu laudele lor trebuie urmarite ci a placea lui Dumnezeu (cap. 28, p. 164). Toate faptele si actiunile preotului au consecinte atat in viata aceasta cat, mai ales, in cea viitoare. El nu poate ridica sub nici o forma la judecata argumentul ignorantei care l-ar mai disculpa cumva pe simplul credincios (cap. 28, p. 170). Prin faptul ca vietuieste in lume, inconjurat de viforul ispitelor, preotul trebuie sa aiba o grija de sine sufleteasca mai mare chiar decat a monahului (cap. 30, p. 171). Este necesara pastrarea cumpenei intre cele doua tendinte extreme: saracia si bogatia, luxul si simplitatea. Sfantul Ioan Gura de Aur ne avertizeaza tot in termeni dialectici de a ne feri de cele doua patimi opuse ce ne pot stapani in relatia cu credinciosii: lingusirea servila si ineficienta aroganta. El a cunoscut deopotriiva starea monahiceasca si pustnicia, de aceea este indreptatit a face comparatia sihastrului cu preotul de mir ce are a se ingriji si de sufletele celorlalti aflandu-se in mijlocul ispitelor lumesti (cap. 31, p. 174). Pastorul duhovnicesc se roaga pentru toti cei din Biserica, deci trebuie sa fie mai presus de ei din punct de vedere moral. La randul lor enoriasii apartin unor diverse categorii: bogati si saraci, culti si ignoranti, tineri si batrani, barbati si femei, parinti si copii, diversitate ce implica o mare mobilitate sufleteasca din partea pastorului duhovnicesc care nu trebuie sa fie nici prefacatorie nici lingusire (cap. 32, p. 178). Dupa cum in medicina nu exista boli ci bolnavi, tot asa oamenii trebuie tratati in mod personal in privintele duhovnicesci conform predispozitiilor lor. Comparand, in continuare, situatia preotului de mir cu cea a monahului autorul ne arata ca preotul se gaseste in fata enoriasilor in lumina care nu-si poate ascunde cusururile, mania, neglijenta, vanitatea si celelalte (cap. 33, p. 184). In legea veche preotii erau datori sa aduca jertfe animale deosebite pentru curatarea pacatelor lor. Aceasta ne arata gravitatea greselilor personale si in cadrul preotiei celei noi (cap. 34, p. 177). ¶

Asadar, viata Parintelui Paulin a fost o viata de cautare, un model si pentru cei care au avut privilegiul si binecuvantarea de a-l fi cunoscut, dar si pentru cei care nu l-au cunoscut, caci spre deosebire de multi parinti duhovnicesci care i-au invatat pe oameni fiind mari in Imparatia lui Dumnezeu, Parintele Paulin Lecca a (si) scris multe lucruri si acestea sunt foarte concentrate, foarte adanci. Trebuie sa fii in duhul Parintelui Paulin ca sa intelegi ce a scris el si in „Frumosul divin in opera lui Dostoievski” si in „De la moarte la viata” si in „Rugaciunea Vamesului” sau in „Ce este moartea?”. – din care voi reda si eu, in cele ce urmeaza, cateva fragmente Mi-amintesc faptul ca lucrarea „Frumosul divin in opera lui Dostoievski” - aceasta carte ce este un adevarat testament duhovnicesc, s-a lansat la libraria “Mihail Sadoveanu” din Bucuresti, la cateva zile dupa moartea Parintelui Arhimandrit Paulin Lecca, in luna Februarie anul 1996. M-am gandit ca acest batran frumos, un adevarat Avva si Gheronda, la cei 82 de ani cati a avut, s-a nascut in viata cea cereasca si vesnica in ajunul Praznicului Intampinarii Domnului. Cred ca se poate face o analogie intre Sfantul si Dreptul Simeon care L-a intampinat pe Iisus Hristos la templu si Parintele Paulin Lecca, care a avut o viata de continua si permanenta cautare: L-a cautat pe Mantuitorul ca sa Se nasca in inima lui, s-a apropiat de El si n-a putut sa moara decat primindu-L in brate pe Iisus Hristos, iesindu-i in intampinare la acest praznic. Am observat ca, in general, marii parinti duhovnicesci care au trecut dincolo, ne-au parasit in ajunul sau in timpul marilor praznice: s-au dus in perioada Sfintelor [Pasti](#) sau a Craciunului. N-as dori sa para cuiva fortata observatia si constatarea, dar este un adevar si o realitate...

In ultima parte a acestui material, pe memoria, vom reda cateva fragmente din lucrarea sa „Ce este moartea”, care cuprinde invataturi de o deosebita profunzime si adancime teologica ori duhovniceasca

Moartea este consecinta pacatului, pe-deapsa lui Dumnezeu pentru neascultarea primilor oameni. „In ziua in care veti manca din el, cu moarte veti muri“ (Facerea 2, 17). Primul om, planuit de Dumnezeu Cel in Treime, „dupa chipul si asemanarea“ Sa, dar creat „dupa chipul Sau“ (Facerea 1, 26-27), a fost perfect ca posibilitate (potenta), dar perfectibil ca realitate, caci „asemanarea“, care avea sa-l faca perfect, trebuia sa o realizeze pe parcurs si prin lucrarea vointei proprii, stimulata, ajutata si dusa la desavarsire prin harul dumnezeiesc. Unica porunca data a fost „sa nu mananci din pomul cunostintei binelui si raului...“ (Facerea 2, 17), caci mancand va muri. Primul om constituia un tot perfectibil, armonios, o imbinare desavarsita intre trup si suflet, ambele nemuritoare; nu exista nici o contradictie intre ele. Prin neascultarea insa a unicei porunci dumnezeiesti, desi fusese avizat de ceea ce va urma acestei neascultari, el a decazut din nemurire, trupul lui, instrumentul prin care a pacatuit, fiind pedepsit astfel cu moartea.

Sufletul insa i-a ramas nemuritor ca si mai inainte. Noi nu putem pricepe cu mintea noastra marginita cum se realizeaza aceasta unire a sufletului cu corpul in sanul mamei si nici separarea sufletului de corp in clipa mortii. Moartea este un fenomen inevitabil si cel mai sigur ce se petrece in viata omului. Nimeni nu scapa de ea, este mostenirea noastra, pedeapsa lui Dumnezeu pentru neascultarea celui dintai om si a tuturor descendentilor sai. Si totusi, acest „[blestem](#)” dumnezeiesc al mortii a fost inlaturat prin venirea Rascumparatorului. Cei care au calcat porunca lui Dumnezeu prin stramosii lor, si sunt deci apasati de „blestemul” ancestral, pot totusi sa scape de el, daca vor asculta, la randul lor, de poruncile lui Dumnezeu, anume cele ale Legii vechi, validate prin cele ale Evangheliei si confintite prin Tainele Bisericii. Trupul, fiind pamant, se va intoarce in pamant, dar sufletul, fiind suflarea lui Dumnezeu, se va intoarce la Creatorul sau, ca sa dea socoteala de ceea ce a facut in timpul vietii pe pamant cu templul trupului ce i s-a dat spre slujirea lui Dumnezeu. Fiecare om are un rost al sau, un termen de executare a ceea ce i s-a dat spre realizare, iar pierderea timpului in placerile lumesti, si deci nerealizarea in termen a ceea ce ii era harazit, va atrage, bineinteles, dupa sine, si pe drept, pedeapsa meritata.

Moartea este inspaimantatoare pentru cei care nu se ostenesc sa-L cunoasca pe Dumnezeu si poruncile Lui, iar pentru cei ce-L cunosc si-L iubesc ea este o binefacere, este sfarsitul durerilor si suferintelor trupului, al muncilor istovitoare, al neintelegerilor cu cei necredinciosi, al neputintei noastre de a ne desavarsi, este mantuirea sufletului nostru din inclinarile pacatoase ale trupului stricacios, este intrevederea cu Dumnezeu, pacea si ordinea vesnica. Ce frumoasa este deci moartea si binecuvantata! Demonul, cel ce gelozeste puterea Creatorului si care, vrand sa se faca asemenea Lui, a fost izgonit din ceruri, a corupt pe primul om, si de atunci si pana azi continua ispitirea oamenilor, el, care vrea sa-L concureze pe Dumnezeu. Omul din ziua de azi, cu inima lui corupta, este tentat sa intrebe de ce Dumnezeu, daca a creat pe om nemuritor, harazit fericirii eterne, i-a pus totusi in fata pomul cunoasterii binelui si raului, din care i-a interzis sa manance. De ce i-a pus, deci, ispita in fata, El, Atotstiutorul, cunoscand ca omul va cadea, ispitit de cel rau? Acest pom al ispitei i-a fost pus omului in cale tocmai pentru ea el sa-si dea permanent seama ca este o fiinta creata, supusa Creatorului sau, si nu egala cu El, Caruia Ii datoreaza fericirea nemuritoare, dar si ascultare si supunere. Dumnezeu a prevazut desigur ispitirea omului si a vrut ca aceasta fericire si nemurire sa fie meritate de om, atat pentru el, cat si pentru descendentii lui, iar nu primite gratuit. De aceea, prin poporul ales, poporul lui Israel, El a transmis lui Moise legile Sale, pentru recastigarea nemuririi prin Mesia Ce avea sa vina si prin Evanghelia Lui. Prin trimiterea lui Iisus Hristos – Insusi Cuvantul Lui intrupat – El explica omenirii rostul si sensul vietii pamantesti, anume recastigarea fericirii pierdute. ¬Iisus este deci intruparea Legii divine. ¶

Moartea n-a fost destinata omului, ea este contrara naturii lui si n-a survenit decat ca o pedeapsa a pacatului, in clipa cand inima si dragostea lui s-au indepartat de Dumnezeu. Reintoarcerea inimii omului catre Creatorul sau, dragostea si ascultarea fata de El readuc omului nemurirea. Sufletul omului si-a tradat natura lui initiala, raul a pus stapanire pe el, si

moartea vine sa curme acest rau. Ea este necesara, venind ca o binefacere pentru om, facand deci sa inceteze raul. Daca omul corupt de ispititor, inrait de cel viclean, ar fi ramas totusi nemuritor, asa cum l-a creat Dumnezeu, ar fi fost o calamitate vesnica. Dumnezeu, in bunatatea Lui, a vrut totusi sa-l scape pe om de acest rau vesnic. El a trimis moartea ca o pedeapsa, dar si ca o salvare din ghearele Satanei. Moartea este un mijloc de impiedicare a propagarii raului pe pamant. Dumnezeu a impiedicat uneltirile diavolului, a impiedicat ca raul sa ramana nemuritor, asa cum era natura omului. Deci spre binele acestuia, El a trimis moartea in trupul care a pacatuit, pastrandu-i totusi nemurirea sufletului. Principiul pacatului se gaseste chiar in zamislirea din pofta trupeasca, cand Dumnezeu creeaza sufletul la initiativa parintilor care zamislesc trupul, ambele realizari devenind una (o fire omeneasca), dar mostenitoare a pacatului sramosesec. Numai prin intruparea si moartea lui Hristos acest pacat a fost nimicit, potential in intreaga fire umana, iar real sau efectiv in toti cei ce-l primesc pe Hristos prin Botezul in numele [Sfintei Treimi](#). Dar si in acest crestin se mentine lupta dintre legea trupului si legea duhului, ca si in primul om din paradisi, caci crestinul trebuie sa lupte spre a activa in virtuti potentele de la Botez. Lupta este pana la sfarsitul vietii, si deci si amenintarea raului, respectiv moartea suflteasca. De aceea Apostolul Pavel spune: „... Cine ma va izbavi de trupul mortii acesteia?” (Romani 7, 24).

Moartea trupeasca insa curma aceasta lupta. Nici un om nu scapa de ispita, de boala, de foame, de truda, de suferinta, de durere. Viata insasi, de care ne cramponam atat, este o ispita continua. Cine ne scapa de toate acestea, daca nu moartea? Si totusi numai prin aceste ispiti ne putem mantui, putem recuceri nemurirea. Prin increderea, recunoasterea si ascultarea fata de Iisus castigam vesnicia: „Eu sunt Calea, Adevarul si Viata!”. Ascultarea, smerenia, faptele bune, rabdarea servesc de sprijin sufletului in clipa parasirii corpului. Moartea dreptului nu seamana deloc cu cea a unui pacatos; dimpotriva, cei drepti simt o mare bucurie, bucuria de a fi chemati la odihna de veci, in timp ce moartea pacatosului este cumplita. Cel ce a calcat legea se ingrozeste de pedeapsa, remuscarile ii chinuiesc constiinta, iar cainta este adeseori prea tarzie!...

In alta ordine de idei, acum in incheiere, voi recunoaste si marturisi faptul ca stiind, din propria-mi experienta, ca fiecare intalnire cu Parintele Arhimandrit Paulin Lecca a fost un prilej de mare inaltare sufleteasca si de sarbatoare, asemeni intalnirilor invatateilor cu marii filozofi ai vremii antice precum: Platon, Plotin, Socrate, Aristotel, fiindu-ne pilda demna de urmat, de intelegiune, abnegatie si daruire, ma (mai) gandesc ce repede ii uitam noi pe acesti oameni, pe aceste personalitati ale culturii si spiritualitatii noastre, fiindu-le prea putin recunoscatori pentru toate cate ne-au facut si ne-au daruit ei noua, cu toate ca ar trebui sa ne aducem aminte „de mai marii nostri”!...

In ultima vreme am vorbit de toti acesti mari Parinti ai Ortodoxiei noastre, pe care noi nu-i numim sfinti, caci ne temem de asta. Dar pentru noi au fost ca niste sfinti. Asa i-am simtit, asa i-am perceput. Fiindca i-am vazut implinind sub ochii nostri Evanghelia, pentru ca ne-au invatat crestinismul practic prin exemplul personal: au flamanzit ei ca sa sature pe cei flamanzi, au privegheat ei ca sa se odihneasca cei osteniti, au patimit ei ca sa ia mangaiere cei intristati, s-au sacrificat ei ca sa traiasca ceilalti. Bunul Dumnezeu sa-l odihneasca cu sfintii pe Parintele Arhimandrit Paulin Lecca - cel care a ajuns, in urma cu douazeci si unu de ani, alaturi de marii sai indrumatori, slujitori si inaintasi, iar pentru rugaciunile lui sa ne miluiasca si sa ne mantuiasca si pe noi toti. Amin!...

Eu personal, ma simt foarte implinit si onorat pentru faptul ca am avut fericitul prilej si marea sansa de a-l intalni si (de) a-l cunoaste pe Parintele Arhimandrit Paulin Lecca – mare personalitate a culturii si spiritualitatii noastre monahale romanesti, autentice si marturisitoare din aceste razvratite vremuri, avand convingerea si nadejdea ca vom sti cu totii pe mai departe, sa ne cinstim inaintasii, potrivit meritelor si vredniciei fiecaruia, cu toate ca in aceste vremuri, pretuim mai mult pe altii de oriunde si de aiurea, caci ni se par a fi mai exotici, mai spectaculosi, mai senzationali!... Insa, ramanem convinsi de faptul ca ce este nobil ramane iar ce este ieftin, apune!...

Asadar, cei alungati din turnurile babilonice pot bate la portile cetatii noului Ierusalim – cel bisericesc si ceresc ce „nu are trebuinta de soare, nici de luna, ca sa o lumineze, caci slava lui Dumnezeu a luminat-o, faclia ei fiind [Mielul](#)” (Apoc. 21, 23). Lucrarea aceasta, cu alte

cuvinte, este una de referinta in domeniul istoriei si a spiritualitatii autentice, care ar trebui sa se afle la indemana tuturor celor ce cred ca „Biserica este cetatea pe care nici portile iadului nu o vor birui”!...

Dumnezeu sa-l ierte si sa-l odihneasca!

Vesnica sa-i fie amintirea si pomenirea! Amin!

Cu aleasa pretuire si deosebita recunostinta,

Drd. Stelian Gombos – Consilier la Secretariatul de Stat pentru Culte din cadrul Guvernului Romaniei.²²

Seara, fratele Ion, nebun de-a binelea, era străjujit de vărul Iui. Stând amândoi în aceeași chilie, la un moment dat fratele Ion îl lovește peste obraz.

- *De ce dai, frate Ioane? — îl întrebese vărul său.*

- *Mă, tu dacă întorceai și celălalt obraz, ieșea dracu' din mine - răspunse fratele Ion - care, totuși, își dădea seama c-a intrat cel rău într-însul.*

Având chilia la etaj, a doua zi fratele Ion a sărit pe fereastră în pielea goală și a luat-o spre pădure. Nimeni nu l-a mai găsit toată ziua. Dar spre seară, fratele Ion venise gol-goluț dinspre pădure.

- *Nu ți-e rușine, frate Ioane? - îl întrebese un călugăr.*

- *Nu, pentru că sunt ca Adam în Rai - răspunse Ion.*

Dar când a zărit Biserica, s-a lăsat pe vine, acoperindu-și rușinea. Închis din nou în altă chilie, fratele Ion a început să dărâme soba și să baricadeze ușa. Alți doi frați, mai voinici și mai curajoși, au cerut binecuvântarea de la părintele stareț, ca să intre la el și să-l lege. Dar, după ce l-au imobilizat, au zărit deasupra ușii o legătură ciudată.

- *Ce ai aici, frate Ioane - îl întrebese unul dintre frați.*

- *„Sfânta împărtașanie!”*

Dar, când frații au desfăcut legătura, au găsit într-înșea numai necurățenii, ca la „liturghia neagră” a sataniștilor...

Într-o cumplită bătaie de joc, diavolul îl „cumineca” cu propria lui scârnă, răzbunându-se asupra lui. Desigur, fratele Ion a fost dus la spitalul din Sibiu, dar medicii nu l-au putut ajuta cu nimic. Când a ieșit, m-am întâlnit cu el la mănăstirea Brâncoveanu de la Sâmbăta, unde mi-a povestit cele de mai de sus. Atunci, i-am spus:

- *Frater Ioane, boala frației tale nu e de spital. Spovedește-te la un duhovnic, spune tot ce mi-ai spus până acum și atunci te vei vindeca.*

Frater Ion m-a ascultat. S-a spovedit, a spus tot cu deplină sinceritate și a scăpat de diavolul care îl scosese din minți. Cei ce nu cunoșteau condițiile în care a înnebunit fratele Ion, ziceau că și-a ieșit din minți din cauza rugăciunii lui Iisus. Cauza însă, după cum se vede, a fost însă viciul său nemărturisit, dar și mândria sfințeniei.

Tot în acest timp, părintele Nifon de la Frăsinei a fost la mănăstirea de la Sâmbăta. Părintele Arsenie îl întrebă:

- *Îl cunoști pe fratele Victor?*

- *Îl cunosc, preacuvioase.*

- *Spune-i din partea mea să nu mai zică „Doamne Iisuse”, fiindcă o să înnebunească! Mi-a venit cam greu să aud asemenea cuvinte din partea „sfântului” de la Sâmbăta. Eu însă m-am analizat și m-am întrebă: Pentru ce mă rog neîncetat? De ce implor mila Mântuitorului Iisus? Ca să devin sfânt? Nu! Ca să dobândesc clarviziunea și să fac minuni? Nu! Eu mă rog, pre-cum nenorocitul aflat pe fundul prăpastiei, care cere ajutorul lui Dumnezeu. Și atunci am continuat să zic rugăciunea lui Iisus, spovedindu-mă cu toată sinceritatea, ca întotdeauna, luptându-mă cu patimile trupești și sufletești pe viață și pe moarte.*

[...]

Plin de bucurie, am revenit din nou la liniștea mea de altădată. Mă gândeam să nu mai plec nicăieri. Dar, după ce am stat o bună bucată de vreme, primesc o scrisoare de la Părintele Ioan Kulighin, duhovnicul Mitropolitului Nicolae al Rostovului, care mă chema să vin neapărat la București, la mănăstirea Antim, în calitate de translator. Am invocat diferite

²² <<http://www.crestinortodox.ro/religie/parintele-paulin-lecca-125390.html>>, marți, 22 septembrie 2015

motive și, în mod delicat, l-am refuzat pe ucenicul starețului Ambrozie de la Optina. A doua oară m-am pomenit cu o scrisoare din partea părintelui Gherontie care mă ruga foarte insistent să vin la București. Am refuzat și invitația Părintelui Gherontie,

Dar a treia scrisoare, venită de la Părintele Ioan Kulîghin, pe care-l cunoscusem în Odessa, a fost decisivă. Acest mare duhovnic mă ruga să vin în numele sfintei ascultări ce purcede de la Dumnezeu. Și atunci, spre necazul părintelui stareț și al fraților, am luat-o spre București. Am ajuns însă prea târziu, căci Părintele Ioan Kulîghin fusese arestat și dus înapoi în Rusia.

Totuși, Sandu Tudor m-a reținut la mănăstirea Antim, unde am tradus „Sbornicul” și „Pelerinul”. Spre primăvară, colegul meu neofit, Nica, îmi comunică, plin de entuziasm, că la Patriarhie a venit o fetiță care avea vedenii.

- E o sfântă - mă asigură colegul. E nevinovată ca un miel.

Și tocmai când mă pregăteam să merg la Patriarhie,

Florica, așa o chema pe fată, vine cu un grup de credincioase la Antim,

La intrare, a văzut-o și părintele Benedict Ghiuș, care s-a ex-primat astfel:

- Dacă fetița aceasta are atâta nevinovăție în ochii ei, oare cum o fi fost Maica Domnului?

Când a intrat în Biserică, Florica îndată s-a lăsat în genunchi în fața analogului din dreapta, și-a așezat mâinile pentru rugăciune precum copiii, începând să se roage. Dar rugăciunea n-a durat mult, căci peste vreo cinci minute, Florica a căzut pe spate, vorbind despre „Doamne-Doamne”, despre Rai, despre îngeri...

O doamnă trece pe lângă ea și zice:

- Ferice de ea, a căzut în extaz!

Pentru mine acest extaz era cu un semn de întrebare: de ce Florica adoarme, de ce cade în transă? în „Viețile Sfinților” nu există asemenea cazuri. Sfinții intrau în extaz, dar ei rămâneau în picioare sau în genunchi, cu ochii deschiși și lucizi.

L-am întrebat, pe Andrei Scrima, dacă e posibil ca sfinții să cadă în transă, fiindcă eu știam că, numai la spiritism, femeile- medium cad în transă, posedate de un duh demonic. Fratele Andrei Scrima s-a repezit la niște „sfinte” catolice, dar răspunsul lui nu m-a lămurit.

În altă zi, fiind invitată de doamna S., Florica cere câteva ouă, le sparge într-o cratiță și începe să le amestece, zicând că așa i-a spus „Doamne-Doamne”. Acesta a fost al doilea semn de întrebare. Nici acest soi de „vrăji” nu există în „Viețile Sfinților”.

Într-o dimineață, vine Florica la mine cu cârticica de rugăciuni, spunându-mi că a găsit într-însa o floare pe care ea n-a introdus-o acolo, iar „Doamne-Doamne” ar fi spus s-o împartă în două, legând-o separat în mici legături, pe care să le purtăm, eu și ea, la gât. Deși acesta a fost pentru mine al trei-lea semn de întrebare, totuși m-am supus, concesiv, primind o parte din floare.

Altădată, îmi spune: „Doamne-Doamne” i-a poruncit să ne aducă la cunoștință că, în noaptea următoare, se vor petrece lucruri mari, supranaturale și, de aceea, noi trebuie să facem utrenia la miezul nopții. Când i-am spus părintelui stareț Vasile, acesta a început să-și facă cruce, zicând:

- Da, eu cred... Cred și în Petrache Lupu... Vă dau voie să faceți utrenia la miezul nopții.

Când ne-am adunat vreo patru inși la utrenie, părintele Damian a dat binecuvântarea, iar părintele Adrian Făgețeanu a început să citească cei șase psalmi. În acest timp, Florica se așezase în genunchi în fața icoanei Maicii Domnului și-și începuse obișnuita ei convorbire cu duhurile de dincolo. Și fiindcă vorbea destul de tare, părintele Adrian s-a oprit din citit și ne-a întrebat:

- Dacă psalmii lui David sunt inspirați de Duhul Sfânt, ce duh vorbește prin Florica, de mă întrerupe din citit? Au doar Dumnezeu, nu este un Dumnezeu al rânduiei și al păcii?

Într-adevăr, părintele Adrian a pus o întrebare foarte serioasă, care ne-a dat mult de gândit. În altă zi, îmi spune Florica din partea lui „Doamne-Doamne” că, noi doi, trebuie să mergem undeva în județul Buzău, să ridicăm o troiță și apoi să facem o mănăstire de fecioare.

Rămăsesem mai nedumerit ca oricând. Nu eram nici preot, nu aveam nici o experiență și tocmai eu să fac o mănăstire de fecioare? Și de ce neapărat împreună cu Florica? Nu se ascundea aici vreo cursă diabolică?

Era o mare primejdie să merg cu cercetarea înainte, de capul meu. Aici voile și părerile proprii nu aveau ce căuta. Trebuia să mă adresez unui duhovnic neutru, care să-mi dea un sfat. L-am ales în persoana monseniorului Ghica. Acesta abia se întorsese din străinătate și, în 1947, se afla în București. M-a primit cu multă bunăvoință. L-am întrebat cum am putea deosebi vedeniile înșelătoare de cele dumnezeiești. Monseniorul mi-a răspuns astfel:

- Dacă dumneata ai avut o vedenie sau altcineva îți povestește viziunea pe care a avut-o, să te duci și să-i spui duhovnicului la care te spovedești. Și duhovnicul îți va spune adevărul, pentru că prin dânsul vorbește Dumnezeu.

In continuare, monseniorul Ghica mi-a istorisit cum, în urmă cu patruzeci de ani, a consultat trei duhovnici, întrebându-i dacă e bine să primească hirotonia în preot sau nu. Toți trei, deși se aflau în diferite orașe ale Franței, au răspuns, fără să aibă vreo legătură între ei, că e bine să rămână frate, deci să nu primească preoția. Dar, după patruzeci de ani de misionarism prin Brazilia și Africa, o femeie cu vedenii i-a spus că trebuie să primească hirotonia. Ca să verifice adevărul, monseniorul Ghica s-a dus din nou la cei trei duhovnici, întrebându-i dacă e bine să rămână mai departe frate. Și atunci toți trei au răspuns nu, de data aceasta, trebuie să primească preoția.

Sfatul monseniorului mi-a prins de minune. M-am dus la duhovnicul meu (adică la părintele Benedict), la care mă spovedeam și i-am spus:

- Preacuvioase, astăzi, la ora patru după masă, Florica va avea o vedenie la mine în chilie. Vă rog să veniți și sfinția voastră, ca să vă spuneți opinia.

Cu câteva minute înainte de ora patru, în chilia mea de la Antim se afla Florica așezată pe patul meu, concentrată într-o cărticică de rugăciuni, mai era părintele Benedict, așezat smerit pe un scaun de lângă ușă, doamna S. cu fiica ei și eu cam pe la mijloc. Florica știa dinainte când va veni „Doamne-Doamne”. Cineva dintre noi a spus că e ora patru, dar Florica a răspuns imediat:

- Ceasul acela nu merge bine. Mai sunt încă două minute.

Și într-adevăr, peste două minute fata cade pe spate,

doamna îi potrivește picioarele pentru a sta mai comod, apoi „convorbirea” începe ca la telefon:

- „Doamne-Doamne”, de ce ești supărat?

Pentru prima oară am auzit, că „Doamne-Doamne” s-ar fi supărat...

- „Doamne, Doamne”, trebuie să plece cineva?

Era cineva printre noi care incomoda.

- Spune „tu” cine trebuie să plece, că ei nu „știe” cine trebuie să plece, îi vorbea Florica, fără a ține seamă de acordul gramatical.

- Da? - zise Florica în continuare. Să rămână părintele Victor {deși eu eram numai frate), să rămână doamna S. și Lucica (fiica ei).

Satana, căci el era, n-a spus direct cine trebuie să plece, ci a spus cine trebuie să rămână, ca cel necitat să priceapă, să se ridice și să plece. Și smeritul părinte Benedict Ghiuș, parcă-l văd, a stat câteva secunde, s-a ridicat și a zis:

- Da. Trebuie să plec!

întâmplarea a avut efectul unei lovituri de ghioagă în capul meu. Eu care-l știam pe părintele Benedict încă de când eram elev seminarist, eu care-l știam ca pe cel mai bun călugăr sub toate raporturile, să-l văd acum alungat ca pe un preot nevrednic, care este mai prejos nu doar decât mine, ci și decât doamna S. și fiica ei...

Totuși, am rămas pe loc, să văd cum se termină toată drăcovenia. Ca de obicei, voiam să cercetez problema pe toate fețele și să merg până în pânzele albe. Vedeam că diavolul vrea să mă arunce întâi în prăpastia mândriei (că aș putea fi „mai bun”, „mai cuvios” și chiar „mai plăcut” lui Dumnezeu decât părinte-le Benedict) și apoi să mă arunce în prăpastia păcatelor (cine m-ar mai fi scos din această prăpastie, dacă rămâneam în înșelare, precum sârmana Florica sau cei care-i susțineau rățaci-rea?).

Eram interesat acum să văd ce mai zice Florica, în transa ei care încă nu se terminase. Doamna S, se apropiase de ea și îi puneă întrebări. Florica, deși era adormită, auzea și răspundea întrebărilor ei.

Printre altele, a spus că va veni Patriarhul Alexei al Moscovei la noi în țară, deși noi știam acest lucru. Apoi ne-a mai „anunțat” că regele Mihai va fi alungat din țară, eveniment pe care deja îl aflasem. Ca unul care nu are o lucrare lăuntrică, de pocăință și smerenie, diavolul vorbea prin Florica numai lucruri exterioare, de suprafață, căci nu ne putea da ceea ce el însuși nu are. Ex nihilo nihil. Dar, când doamna i-a vorbit despre părintele Arsenie, atunci Florica a răspuns:

- Duceți-mă la iubitul meu A.! - deși Florica nu-l cunoștea și nici nu auzise de el.

Ca să văd ce va ieși până la urmă, am cerut binecuvântarea părintelui stareț Vasile, l-am luat pe părintele Adrian și am plecat împreună cu Florica la părintele Arsenie, viețuitor la o mănăstire din nordul țării.

Pe drum, i-am spus fetei cum părintele Arsenie „citește gândurile”, deci să nu ascundă nimic, ci să mărturisească tot ce are pe suflet, crezând că dacă-i spune totul, părintele Arsenie își va da seama că fata este înșelată de diavol și ne va preveni să ne păzim de cursele Lui. Dar, spre mirarea noastră, părintele Arsenie nu numai că nu ne-a prevenit, dar o aproba imprudent pe fată, într-un mod inacceptabil.

La un moment dat a început să circule zvonul că Florica a damblagii. Zăcea într-o casă dincolo de pârâu. Dorind să văd ce s-a întâmplat, am văzut o mulțime de fete și femei trecând râul spre acea casă. Eram sigur că acolo este și părintele Arsenie. Am ajuns ultimul. Când am apărut în cadrul ușii, părintele Arsenie stătea pe scaun cu spatele spre mine și cu fața spre Florica, întinsă pe pat și comportându-se întocmai ca o fată capricioasă.

- Ia, lasă-mă în pace! - îi spunea părintelui A.

Apoi, după o pauză, porunca pe același ton:

- Dă-mi lumânarea!

Femeile care mă văzuseră în cadrul ușii au început să se în-toarcă spre mine, iar părintele Arsenie, simțind că ele își întorc capetele, s-a întors și el spre ușă, dar, văzându-mă, a oprit „bâlciul”.

După o vreme, sârmana Florica s-a umplut de buboae mari pe tot trupul, iar în cele din urmă a căzut pe podele, precum epilepticii, cu spume la gură, stând așa, nefericita, vineri, sâmbătă și Duminică. Se speriasse lumea de ea. Atunci, n-am mai stat pe gânduri. Mi-am luat rămas bun de la părintele Arsenie, mulțumindu-i pentru ospitalitate. Mi-am luat rămas bun de la Florica și ușurat, simțind cum mi s-a luat un pietroi de pe suflet, am luat-o spre Frăsinei, scăpat ca din ghearele unei fiare sălbatice. Mai târziu, m-am interesat de Florica. Mi s-a spus că s-a dus la Brașov, unde a devenit prostituată, dar o puneam mereu la rugăciuni. După această pățanie, l-am întrebat pe părintele stareț:

- Preacuvioase, cum credeți: ar fi fost mai de folos pentru mântuirea sufletului meu, dacă rămâneam numai în Frăsinei sau mai de folos sunt pentru mântuirea sufletului aceste experiențe din diferite locuri, în care am fost trimis sau chemat?

- Eu cred că ai mai mult folos din pelerinajele sfinției tale - mi-a răspuns părintele stareț.

Când starețul Zosima i-a spus, cu limbă de moarte lui Alioșa, să se ducă și să sufere în lume, cred că s-a gândit la acest folos dublu: pentru mântuirea sufletului său, dar și pentru mântuirea altora.

Ajuns la Frăsinei, i-am scris părintelui A. o scrisorică cu următorul conținut: „Preacuvioase părinte A., aveți milă de Sângele pe care Domnul nostru Iisus Hristos L-a vărsat pentru noi toți, aveți milă de turma pe care o păstoriți și aveți milă de sufletul sfinției voastre”. Poate mai târziu o fi ascultat, dar sigur nu sunt, fiindcă n-am văzut o lepădare publică a sa de toate acele rătăcirii spiritiste și erezii steineriene! Nota 3

[...]

La 28 septembrie 1940, când am plecat la mănăstirea Frăsinei, eram absolvent al „Facultății de Teologie”, dar nu aveam licență.

- Mai întâi să-ți dai teza de licență - îmi spusese Gala Galaction - și apoi să pleci la mănăstire!

- Pentru mântuirea sufletului meu n-am nevoie de licență — îi răspundeam profesorului meu, pregătindu-mă de plecare!

Dar iată, atunci când era vorba să mă fac ucenicul părintelui A., Mitropolitul Nicolae Bălan nu voia să mă primească, la mănăstirea de la Sâmbăta, nelicențiat. Și atunci, părintele Arsenie a hotărât să-mi iau strictul necesar și să mă prezint la Academia din Sibiu. M-am prezentat așa cum eram, cu o rasă de dimie, părul mare și desagii în spate. In curtea Academiei, mă strigase un preot voinic, în vârstă și cu gambetă pe cap:

- *De unde ești?*
- *De la mănăstirea Frăsinei.*
- *Și ce cauți aici?*
- *Am venit să mă înscriu la „Academie”.*
- *Păi, nu te primesc!*

N-am mai scos un grai. M-am întors să-i spun părintelui A., care mă întrebase cum arăta preotul, punându-mă să repet de câteva ori cele spuse de acela.

După ce a rămas pe gânduri, părintele Arsenie mi-a dat însă asigurarea că Maica Domnului nu m-a părăsit, iar când m-am ridicat, mi-a dat binecuvântarea să mă întorc la Frăsinei.

Peste vreo săptămână, a venit un frate după mine, chemându-mă să mă prezint la Academie, pentru că Mitropolitul mi-a aprobat cererea. De data aceasta n-am mai putut obține blagoslovenia părintelui Simeon, care nu era de acord cu plecarea mea. Mai trecuse un timp și iar am dat ochii cu părintele Arsenie

- *Uite, acum Facultatea din Cernăuți se află la Suceava, du-te acolo și îți susține teza de licență. E păcat să rămâi fără licență, după ce ai făcut cei patru ani de teologie.*

- *N-am bani - i-am zis, gândindu-mă că n-am salariu, iar părintele stareț nu mă ajută la nimic.*

- *„Fă ce poți” - mi-a răspuns părintele Arsenie - „restul îl împlinește Dumnezeu”. Nu știam atunci, că acesta este un citat din „Urmarea lui Hristos”. Nota 5.*

[...]

Când am sosit la mănăstirea de la Sâmbăta cu rezultatul, părintele Arsenie s-a aprins de mânie și, cu ochi scânteietori, mi-a zis:

- *Faci niște țicneli... Acum, du-te înapoi și depune jurământul.*

- *Dar nu mă lasă conștiința să acționez împotriva adevărului, încercai să mă îndreptățesc.*

- *Aruncă asupra duhovnicului toată răspunderea și du-te înapoi ca să depui jurământul - îmi zise părintele Arsenie, hotărât.*

Am făcut ascultare. Dar când m-a văzut, decanul m-a întrebat:

- *Cum de atunci n-ai vrut să juri, iar acum ești hotărât să o faci?*

- *Mi-a spus duhovnicul să arunc asupra lui toată răspunderea și să depun jurământul.*

Am depus jurământul - împreună cu prietenul meu Victor Moise - și m-am întors cu diploma de licență. Am făcut ce am putut, iar restul l-a împlinit Dumnezeu...

[...]

Părintele Arsenie, Ioan, Veronica și Petru

Într-o seară liniștită de vară, ședeam pe banca de la malul lacului de la mănăstirea Sâmbăta și admiram frumusețile naturii. Părintele Mladin, fostul meu coleg de facultate și actualul Mitropolit, se apropiase încet pe la spate și se așezase lângă mine.

- *Ce părere ai despre părintele Arsenie? - mă întrebase el, fără să mai facă vreo introducere.*

- *Deocamdată, n-am nici o părere. Cred că sunt prea păcătos și nu-l înțeleg - i-am răspuns - gândindu-mă că părintele Arsenie are clarviziune și e socotit un om sfânt...*

- *Ce anume nu înțelegi? - insistase Părintele Mladin.*

- *Iată, de pildă, de atâta vreme mi-a tot spus să-mi iau licența, ca să mă închinoviez la Sâmbăta. Acum, după ce-am luat-o, nici nu vrea să stea de vorbă cu mine. Spunându-i că așa vrea să mă spovedesc la el, a fugit pur și simplu, de nu l-am mai putut ajunge din urmă...*

Odată stătea la o masă din curte, iar în jurul lui mai multe femei de la țară și câțiva țigani. M-am apropiat să ascult și eu un cuvânt de folos. Atunci, părintele A., ridicând ochii spre mine, a întrerupt conversația și le-a zis celor prezenți:

- *il vedeți pe „ăsta”?* I s-a lungit barba de când mă tot roagă să-l primesc aici, și eu nu-l primesc - zise el, râzând batjocoritor.

Când era la mănăstirea Bistrița, m-am dus de la Govora pe jos, cu același gând de a mă face ucenicul lui. Dar părintele Arsenie m-a întâmpinat cu atâta ostilitate și dispreț, încât m-am retras în bisericuță, am intrat într-o strană în fața icoanei Mântuitorului și am început să rostesc rugăciunea lui Iisus cu inima îndurerată și zdrobită. La un moment dat, mi-a venit o umilință atât de profundă, de nici nu mai știu cum am ajuns în genunchi în fața icoanei Mântuitorului. Mi se părea că Domnul Iisus îmi spunea: „Nu te mârni, Eu sunt cu tine, nu te voi părăsi niciodată”. Plângeam în hohote de atâta bucurie și mângâiere.

Când m-am dus la părintele Arsenie, pentru a-mi lua rămas bun, el a observat pe chipul meu o pace, o liniște, o siguranță și o lumină, cu totul deosebite, fiind destul de respectuos. Acestea sunt ne-dumeririle mele și, de aceea, zic că nu-l cunosc.

- *Eu, însă, îl cunosc. Am venit odată cu el aici. Pe când era încă neîmbrăcat în haină călugărească, se ocupa cu ghicitul în palmă. Femeile din satele vecine ziceau între ele: „Hai la popa vrăjitorul!”. Când Mitropolitul Bălan a văzut că vine lumea să-l caute, a zis: „Să-l facem preot, ca să folosească lumea care vine la el,..”. Și așa l-a făcut preot, iar părintele Arsenie se ocupa în continuare cu chiromanția, dar și cu alte științe oculte... Nota 10.*

- *Aveți dreptate, preacuvioase, i-am confirmat părerea. Tot la Bistrița, la despărțire, părintele Arsenie mi-a dat o carte introdusă în două plicuri mari, unul în altul, atrăgându-mi atenția, în mod special, să nu le dezlipesc și să nu umblu înăuntru, ci s-o dau în mâna părintelui Pandoleon. I-am respectat dorința, cu toată evlavia și frica. Dar, când am trecut cu traista prin Govora Băi, milițienii m-au crezut colportor. M-au dus la „Miliție”, m-au controlat și apoi m-au întrebat ce se află în plic.*

- *Nu știu, i-am răspuns. Un preot de la Bistrița mi l-a dat, ca să-l transmit unui preot de la Govora.*

- *Lasă că vedem noi îndată, au zis milițienii, ducând cartea acasă lai șeful miliției.*

Peste puțin mi-au restituit plicul desfăcut. Era o carte de Rudolf Steiner, în care se vorbea despre clarviziune, aură etc.

Creștinii din vechime își începeau lucrarea cu pocăința, smerenia și dragostea, ajungând la sfințenie. E de mirare, deci, că cel ce își începe lucrarea cu practici oculte poate ajunge un impostor?

In 1959, am avut prilejul să fiu găzduit în București chiar în casa unde trăgea părintele Ioan de la mănăstirea din V. Stăpânul casei, un înfocat adept al mișcării religioase din acea mănăstire, era colonel în retragere. Știind că e bun prieten cu părintele Ioan, n-am îndrăznit să suflu nici o vorbă împotriva rătăcirilor respective. Dar seara, colonelul m-a condus în camera mea și s-a așezat pe un scaun, zicându-mi;

- *Trei lucruri nu-mi plac la părintele Ioan!*

Interesat și surprins totodată, am ciulit urechile.

- *Părinte - începuse colonelul - eu am fost toată viața sol-dat. întotdeauna m-am supus și am ascultat de comandanții mei. Și dacă primeam ordin să trec prin foc, prin foc treceam. Dar părintele Ioan, nu știu ce fel de preot este. De propriul tată nu ascultă, de Episcopul care l-a hirotonit nu ascultă, de Epis-copul din Galați nu ascultă. Și, ceea ce e de neconceput, nu mai ascultă nici de Patriarh și nici de Sfântul Sinod. Și atunci, dacă nu ascultă de reprezentanții Bisericii, se pune întrebarea: de cine ascultă?*

Al doilea lucru care nu-mi place este că, fiind invitat de multe ori în Sfântul Altar, văd, în momentul invocării Duhului Sfânt, atunci când ridică mâinile la rugăciune, cum maica Veronica pune mâna pe Sfânta Masă. Oare e permis ca o femeie să pună mâna pe Sfânta Masă, mai ales în momentul cel mai important? Oare, dacă maica Veronica n-ar pune mâna pe Sfânta Masă, Duhul Sfânt n-ar mai coborî peste Sfintele Daruri?

Și un al treilea lucru, care iarăși nu-mi place deloc, este că părintele Ioan, deși are chilie, nu doarme în ea, ci la ușa maicii Veronica. Acest lucru m-a scandalizat și l-am întrebat personal:

- *Părinte Ioan, de ce nu dormi în chilia sfinției tale, ci te culci la ușa maicii Veronica?*

- *Eu o păzesc pe măicuța - mi-a răspuns părintele Ioan.*

- *Dar, dumneata o păzești? N-o păzește Maica Domnului?*

Observațiile înțeleptului colonel le-au făcut și alții, dar fiii neascultării nu vor să asculte decât de propriile lor păreri și nu vor să facă decât voile lor proprii. Și de aceea, de veacuri, ei merg spre erezie și schismă.

Când eram la mănăstirea G., am aflat mai multe despre maica Veronica. Mănăstirea G. era sucursala mănăstirii V. Surorile sărace care nu aduceau la V. o anumită sumă de bani, o mașină de cusut sau o vacă, erau trimise la G. Cu o asemenea soră, am avut prilejul să stau de vorbă într-o Duminică.

- *Soră, ai văzut-o pe maica Veronica când are vedenii? - am întrebat-o ca pe una ce era în cunoștință de cauză.*

- *Da - mi-a răspuns sora.*

- *Unde?*

- *Chiar la mine în chilie.*

- *Și cum a fost?*

- *Măicuța a căzut jos, a adormit...*

- *Și cât a stat pe podele?*

- *Cam o jumătate de oră.*

- *Și apoi?*

- *Și apoi, măicuțele au ridicat-o pe pat. Măicuța și-a deschis ochii. Se vedea că era obosită și istovită. După aceasta, povestea ce a văzut și ce a auzit.*

Dacă n-aș fi avut o tristă experiență cu Florica, nefericita copilă care adormea ca și Veronica, poate că eram și astăzi derutat de vedeniile încă mai nefericitei maici Veronica. Acum însă, după ce s-a măritat, și-a dat arama pe față, a rămas, cum se spune în Apocalipsa, „goală, de tot goală”, ca desfrânată cea mare.

In chilia mea din G. intrase tatăl unei surori care era originar din M. Când am auzit că e din satul lui Petru, l-am invitat să șadă și să-mi spună ceva despre „sfântul” din M.

Bietul om ezita. Tăcea. Nu voia să spună măcar un cuvânt.

- *Frate, eu sunt duhovnic. Pe mine mă întreabă multă lume despre Petru. Și eu nu știu ce să spun — i-am mai zis.*

- *Părinte, mi-e rușine să spun, se fâstâci omul.*

Eu, totuși, am insistat din ce în ce mai mult. În sfârșit, tatăl fetei săltă capul hotărât să spună tot.

- *Părinte, înainte de a veni încoace, venise la Petru o doamnă din Caracal. Doamna era stearpă și venise cu evlavie la „sfântul” Petru, ca să se roage pentru ea și s-o „dezlege” de sterpătură. Ea citise Biblia și știa că la Dumnezeu toate sunt cu putință. Ar fi dorit să aibă un copil.*

Petru a ascultat-o, apoi i-a spus să se dezbrace și să se întindă pe pat, ca s-o ungă cu untdelemn pe pântece.

Fără să bănuiască ceva, femeia a făcut cum i-a spus „sfântul”. Și când ea s-a întins, Petru a comis un gest absolut nepotrivit. Biata femeie a sărit, țipând și plângând. Nici n-a știut cum a ieșit pe ușă, povestind decepționată ce-a pățit.

Da, și Sfântul Iacob Pustnicul a căzut în păcat, dar Petru a dat dovadă de pocăința lui Iacob Pustnicul? Și dacă nu are nici o mustrare de conștiință, nu dovedește prin aceasta că pomul rău face roade rele?

[...]

Un preot simplu a spus odată, în fața unor asemenea oameni înșelați, un mare adevăr: „Din toate păcatele vă voi scoate, dar din mândria sfințeniei, n-am să vă pot scoate!”

[...]

Nota 3 în urmă cu mulți ani, ne-au fost citite în manuscris numeroase pagini din acest jurnal duhovnicesc, cerându-ni-se părerea de către Părintele Paulin Lecca, pe atunci stareț la sfânta mănăstire Arnota. Pe vremea aceea nu exis-tau prea multe astfel de jurnale cunoscute la noi, poate nici unul, dar denumirea generică de „jurnal duhovnicesc” este cea mai potrivită pentru a sugera ritmicitatea travaliului unui astfel de înscris lăuntric. De aceea am păstrat-o și noi, chiar dacă între timp au mai apărut câteva astfel de jurnale duhovnicești, toate foarte interesante și de mult folos sufletesc. Facem această precizare, pentru că o denumire generică este un bun comun într-o gândire comunitară autentică și într-o comuniune harică reală.

Mai adăugăm acum, la publicarea acestui jurnal într-o carte (cu binecuvântare arhierască) încă ceva important din punct de vedere duhovnicesc. Știind bine că Părintele Paulin primea obiecțiile sincere, argumentate și corecte din punct de vedere teologico-cultural, i-am spus: folosul unor astfel de pățanii pentru lămurirea credincioșilor imprudenți sau lesne încredători este cât se poate de real și evident, în cazul în care este receptat cu smerenie, pentru a-i feri de „vedenisme”, „onirisme”, „spiritisme”, „hipnotisme”, „mediumnisme” și alte asemenea înșelări demonice, dar pe sfinția voastră v-au ferit de greșală, rugăciunile Bisericii, rugăciunile duhovnicului și discernământul duhovnicesc dobândit prin multe nevoințe și încercări, deși participarea la astfel de farse „spectaculoase” ale forței obscure din univers constituie un păcat!

De asemenea, nici părerea monseniorului Ghica, Dumnezeu să-l ierte, cu toate meritele sale culturale și misionare, nu am primit-o fără rezerve și obiecții teologice și duhovnicești serioase, fiindcă nu credem că e normal și prudent să te preoțești la îndemnul unei oarecare „femei cu vedenii” sau a unor „îndrumători” catolici extrem de imprudenți, care-și ajustează „sfaturile” după criterii cel puțin naive, de nu cumva de-a dreptul fanteziste!

O asemenea hotărâre ciudată nu poate fi luată în considerație de ortodocși, fiindcă noi ne călăuzim numai după Sfânta Predanie și învățăturile Sfinților, cercetând cu atenție, grijă și îndelungă sfătuire duhovnici luminați și încercați, iar influențele ocultofile din viața monseniorului, (re)cunoscute de altfel, nu ne inspiră deloc încredere...

Părintele Paulin Lecca (ne amintim cu exactitate convorbirea, fiindcă ne-a fost un oaspete drag după operație, locuind o vreme în casa noastră) ne-a ascultat cu multă atenție, ne-a privit cu bucurie și ne-a zis: „Iubite frate întru Hristos Domnul, mulțumește-i lui Dumnezeu fiindcă te-a acoperit cu Mila Sa, iar duhovnicilor pentru felul în care te-au călăuzit și te-au îndemnat să trăiești...”.

Apoi glumind, cum făcea de obicei când îmi exprimam cuviincios, dar ferm, clar și argumentat, opiniile, bazându-mă pe încrederea duhovnicească pe care o aveam în sfinția sa: „Iată, mi-am aflat stareț prevăzător, chiar și acum, când mi s-a apropiat funia de par!”. Vorbea de multe ori în dodii despre plecarea sa, dar se pregătea smerit pentru acea clipă, de care și sfinții se sfiau, rugându-se neîncetat.

Ne gândim, tot mai mult în ultima vreme, să pregătim pentru publicare și scrisorile pe care le-am primit de-a lungul timpului de la Părintele Paulin, pentru a se bucura mai mulți credincioși de experiența sa duhovnicească. Deși ele sunt doar crâmpie de viață, unele extrem de obișnuite, totuși pot fi de mare folos, tocmai fiindcă descriu întâmplări prin care poate trece oricine!

[...]

Nota 5 Lucrare plină de mândrie ascunsă, cu destule înșelări și erori teologice, după cum pertinent comentau, mai târziu, Părintele Paulin și un vrednic Arhieru, care ne-au îndemnat să le semnalăm!

[...]

Nota 10 Pe vremea în care părintele Arsenie se afla prin apropiere de București, mai mulți creștini mă tot îndemneau stăruitor să merg la dânsul, fiindcă ar fi “clarvăzător” și-mi poate spune trecutul, prezentul și viitorul. Deja aflasem mai multe lucruri ciudate despre felul de a fi al părintelui, iar insistențele și laudele excesive mă făceau și mai reticent: „Vă mulțumesc frumos, fraților, dar nu merg!”.

La un moment dat, un frate de credință contrariat de refuzul meu ferm, întrucât știa bine că, pe vremea aceea, nu pierdeam aproape nici un drum de folos la vreun părinte duhovnicesc, chiar îmi zisese:

- „De ce, frate doctor, vă e teamă cumva că părintele o să vă dea păcatele pe față?”.

Zâmbind, binevoitor, i-am zis:

- „Nu, frate, nu mi-e teamă deloc, fiindcă deja mi le-am dat singur pe față înaintea lui Dumnezeu și a duhovnicului meu, om cu viață sfințită și sfințitoare. Și oricum, lipsa de tact, ca să nu zic grosolănia, nu are nimic comun cu duhovnicia reală. Apoi, părintele Arsenie nu are ce să-mi spună în plus; trecutul mi-l știu, iar rănilor păcatelor mă ard și-acum; prezentul mi-l vede toată lumea, chiar și frăția ta, neavând în el decât căință și ceva nădejde de îndreptare;

iar viitorul, nu-l știe cu adevărat decât numai Bunul, Dreptul și Milostivul Dumnezeu, Care la vremea potrivită, prin iconomia Sa de nepătruns, mă va pregăti pentru el...

De ceva, totuși, mă sfîesc, frate! Mi-e teamă că îi voi spune, între patru ochi, părintelui A., cum, cu toate străduințele sale misionare și „vizionare”, a început să greșească de când nu mai ascultă de nimeni; nici măcar de Părintele Stăniloae, pe care l-a ajutat o vreme în mod real, iar cei ce nu se sfătuiesc cad ca frunzele!”

'Despre ședințele de spiritism și ideile eretice steineriene ale acestui ieromonah, aflat în înșelare, mai știau Părintele Profesor Dumitru Stăniloae, Părintele Benedict Ghiuș, Părintele Adrian Făgețeanu, Părintele Arsenie Papacioc, Părintele Profesor Dumitru Radu ș.a., toți atrăgându-i atenția cu bunăvoință că greșește, dar fără folos.

Iar pictura sa de la Biserica Drăgănescu-Mihăilești, mult lăudată de “novatori”, este în mod explicit sincretistă și ecumenistă, irizând erezia, cu “inovații” inacceptabile și elemente catoliciste introduse printre erminiile ortodoxe, chipurile sfinte exprimând mai degrabă un demonism latent decât dumnezeire, pe care le-au sesizat specialiștii ortodocși din domeniu, dar și unii creștini atenți și luminați.²³

²³ Arhimandrit Paulin LECCA, *Jurnal duhovnicesc*, îngrijitor ed.: dr. Ioan GÂNDU, Ed. Studion, Bacău, 2013, pp. 52-53, 65-71, 89-90, 95, 109-113, 120, 381-382, 386-387.

Convorbirea Duhovnicească din chilia Protosinghelului Varsanufie Lipan - 1996

Nu vom reda biografiile Părinților de mai jos, deoarece sunt prea cunoscuți ca stâlpi ai adevărului. Convorbirea duhovnicească de mai jos a avut loc cu ocazia vizitei la Sfânta Mănăstire Sihăstria, a Părintelui Arsenie Papacioc, din 1996.

Ea s-a ținut în chilia Părintelui Varsanufie, duhovnicul Părintelui Cleopa Ilie, unde acum este locul de închinare în memoria Părintelui Paisie Olaru.

La ea au participat (mai cunoscuți):

Arhimandriții:

Cleopa Ilie, Ioanichie Bălan, Arsenie Papacioc,

Arsenie Popa (actualul stareț al Sihăstriei).
Monahul Iachint, ucenicul de chilie al Părintelui Cleopa.
Și... mulți alții, din obștea Sfintei Mănăstiri Sihăstria.

Dar să redăm textul ei:

„Părintele Ioanichie Bălan:

- Apropo de părintele Arsenie Boca că declară că este sfânt, că se fac minuni la mormântul lui...maica Zamfirica aceea.

Părintele Arsenie Papacioc:

- Asta e nenorocirea...

Părintele Ioanichie Bălan:

- Zamfiruca...

Părintele Arsenie Papacioc:

- Zamfira...

Părintele Ioanichie Bălan:

- Trebuie să fie câte o Evă undeva, dacă nu e o Evă nu merge...

Părintele Arsenie Papacioc:

- O chema Julieta...

Părintele Ioanichie Bălan:

- Julieta, da. I-au făcut acatist, i-au făcut tropar, i-au făcut condac. Acum a ieșit o carte foarte legată de părintele, numită „Cărarea”...

- „Cărarea împărăției”...

Părintele Ioanichie Bălan:

- Ați auzit de cartea aceea? În care spune și lucruri științifice și teologice și biologice. „Cărarea”.... I-o tipărit-o ea, ea i-a tipărit-o.

Părintele Arsenie Papacioc:

- Părintele Boca, păcat de el. A fost un om inteligent, cu suflet bun,

Părintele Ioanichie Bălan:

- Prima dată...

Părintele Arsenie Papacioc:

- foarte pregătit, mare pictor, dar, Părinte... căzuse în forma aceasta a proorociei... cândva... și a sfințeniei și a intrat duhul ăsta al mândriei... El, sfințiile voastre erați foarte mici...

Părintele Ioanichie Bălan:

- Nu, nu țin minte...

Părintele Arsenie Papacioc:

- și eu eram mic. Și înaintea de a mă duce la mănăstire auzisem nu știu ce... era o mișcare în studențime...

Părintele Ioanichie Bălan:

- Da, da, da...

Părintele Arsenie Papacioc:

- Și eu m-am dus la el... la Sâmbăta... era curentul acesta arsenist, foarte puternic.

Părintele Ioanichie Bălan:

- Da, în numele lui, da...

Părintele Arsenie Papacioc:

- M-am dus la el, pentru că voiam să plec la mănăstire și voiam o binecuvântare. Și când m-am dus acolo la Sâmbăta m-am dus foarte greu, străin... nu prea cunoșteam. Nu eram așa un om de tupeu să-mi fac loc. M-am dus după adresă. Și stând la masă era acolo stareț un părinte Serafim. Mult m-am folosit de părintele Serafim, nu de Arsenie, de Serafim m-am folosit.

Părintele Ioanichie Bălan:

- Da, Părintele Serafim Popescu...

Părintele Arsenie Papacioc:

- Părintele Arsenie era la o masă fără așternut pe ea... cam lățimea asta... așa... eu aici și el aici, că era într-o vineri și se luase masa și mi-a pus și mie ceva. Și Arsenie Boca și-a pus mâinile așa... Niște ochi albaștri, puternici... la mine așa... fix.... Eu când am văzut zic: *vezi de treabă, domnule*. Eu nu eram prost, eram băiat citit... într-un fel... *Ce înseamnă antimandarul²⁴ acesta?* să nu-l... L-am simțit. Când era de puternic curentul despre el, pentru mine, zic, *gata*. Și nu mi-a mai trebuit... Mi s-au întâmplat niște lucruri de o mare trăire pe care am avut-o eu acolo. A vrut să vină către mine că eram într-o margine de pădure. S-a întors din drum. Eu m-am rugat mult la Dumnezeu să nu vină... Nu știa lucrarea mea. Am plecat la mănăstire. Mi-am văzut de treabă.

... A trecut o vreme și noi am condamnat ce a făcut el. Mai întâi de toate a fost arestat.

Părintele Ioanichie Bălan:

- A fost arestat?

Părintele Arsenie Papacioc:

- A fost arestat pentru că făcuse niște proorocii cu rușii. Că vin rușii, că vin comuniștii, că nu știu ce. Aștia nu l-au cruțat. Și el în închisoare s-a lăsat și de preoție și de călugărie. S-a eliberat din închisoare, a rămas civil și s-a ocupat de pictură la un preot de la marginea orașului București. Era un mare pictor, să știți.

Părintele Ioanichie Bălan:

- Talentat...

Părintele Arsenie Papacioc:

- Talentat. Făcuse Belle-Arte, pe lângă teologie...

²⁴ † ANTIMANDARE. V. a. e N. ass. Da Anti in vece di Ante e Mandare. Ott. Com. Dant. Par. 479. (M.) Ma quale fosse la cagione di questa predestinazione, cioè *antimandare*, è solo a Dio nota.

† ANTE MANDARE.

† ANTIMANDARE. V. a. și N. fund. De la Anti loc de Ante și Spune. Octombrie Com. Dant. Alin. 479. (M.) Dar ceea ce a fost cauza acestei **predestinării**, **adică antimandare**, este cunoscut doar de Dumnezeu.

† A TRIMITE ÎNAINTE.

[Predestinare, n.n.]

<<http://www.dizionario.org/d/gif/0/023/0231001-antimandare.gif>>sâmbătă, 16 mai 2015.

Cu alte cuvinte antimandarele sunt predestinări sau credința eretică, pe care se bazează prevestirile mincinoase, care nu țin seama de pocăință, cununa libertății celor căzuți.

Și... împreună cu Julieta. Cine este Julieta? Era un curent foarte puternic în România, cu arsenismul, mai ales la București. El era la Sâmbăta. Când te duceai acolo era cel mai mare ~~haț~~ dar să-ți întrebî privirea cu el. Ți dai seama...

Părintele Ioanichie Bălan:

- Doar cu privirea...

Părintele Arsenie Papacioc:

- Julieta era o studentă ambițioasă pe care am cunoscut-o când am plecat la mănăstire.

Părintele Ioanichie Bălan:

- Bucureșteancă?

Părintele Arsenie Papacioc:

- Era studentă la Teologie, colegă cu Antonie (Plămădeală). Nu știu de unde e ea. Eu m-am dus la facultatea de Teologie, acolo. Și am vorbit cu studenți. S-au bucurat când le-am spus că plec la mănăstire. Și m-au condus până la poartă Antonie Plămădeală, care era și el student, și Julieta. N-am primit nicio alintare, nu nimic: *Domnilor, am venit să vă văd*. Așa am cunoscut-o eu pe Julieta... Acum, când s-a ivit arsenismul și astea toate... s-a dus și Julieta la Sâmbăta. Dar, cum era în interior voluptoasă și să i se dea atenție, plină de ea... nu i-a dat nimeni nicio atenție acolo. Era lume multă, studențime care era deja în grațiile lui Arsenie. Arsenie, alintat, trecea de colo până acolo... privit. Și asta ce a făcut?... S-a aruncat în apa care era acolo. Era apa adâncă, putea să se înece, săraca.

Părintele Ioanichie Bălan:

- Un act de sinucidere?

Părintele Arsenie Papacioc:

- E... a simulat că... [**sinuciderea, n.n.**] A sărit lumea, că era lume multă... a scos-o... Sigur, Părintele Arsenie, la astfel de caz, a intervenit, [**a întrebato, n.n.**]: «*Ce-ai făcut?...* ». Și așa, dăscăcind-o, au rămas în intimidare, **în mare intimitate** [**accentuează A. Papacioc, n.n.**] ... Plecau în pădure împreună... Și, Julieta, a reușit să-l ia pe Arsenie de la toți... **de la toate... și de la toate**, adică... hai...

Părintele Ioanichie Bălan:

- Păi da, că e...

Părintele Arsenie Papacioc:

- Și acum... s-a făcut Mănăstirea Prislop cu stareț... Arsenie. Noi l-am învinuit că: *nu ții cont, nu ții legătura cu Biserica*, (noi cei de la Antim²⁵), și te invităm să iei parte la sfătuire *cu noi* aicea... uite așa.... N-a primit, pentru că el era... nu putea să-și hrănească antimandarele lui.

Părintele Ioanichie Bălan:

- Da, da... scopurile...

Părintele Arsenie Papacioc:

- Credea în metempsihoză, adică în reîncarnare, lucruri dovedite, nu se punea problema. Eu personal sunt convins de asta, adică... așa cum cu multe lucruri l-am prins... Și... a rămas mare prieten cu Julieta... Când s-a făcut mănăstirea Prislop, pentru ca să-l aducă Biserica și pe el într-o oficializare, într-o apropiere de unitate, l-au numit stareț la Prislop. El cu Antonie, care era diacon, absolvenți de teologie amândoi, și cel care a murit... Dometie, care a fost până la urmă la Râmeț. Acela era preot de mir și s-a călugărit la Prislop, cu stareț Arsenie... Julieta, care acum era într-o fază nouă, din punct de vedere al Bisericii...

Părintele Ioanichie Bălan:

- Teoloagă...

- Teoloagă... s-a dus acolo, că erau nedespărțiți: „*Antonie, tu ce cauți aici. Aici suntem noi acum. Lasă că te aranjez eu...*” [**cuvintele** Julietei către Antonie Plămădeală, **n.n.**]. Părintele Antonie a început să fie urmărit. A dispărut...

Părintele Ioanichie Bălan:

- A mers la Slatina...

Părintele Arsenie Papacioc:

²⁵ Aici Părintele Arsenie, gândind bisericește, arată că nu a fost opinia lui, ci a multora, inclusiv a celor de la Sfânta Mănăstire Antim, care învățau din minunata lucrare a Rugului Aprins, reînvierea lucrării lăuntrice a Filocaliei, pe care Părintele Arsenie Boca - de dragul Maicii Zamfira și a propriei lucrări spectaculoase - a refuzat să o practice, deși Părintele Profesor Dumitru Stăniloae și alții l-au îndemnat să o facă. Vezi și informațiile valoroase din cartea Arhimandritului Paulin Lecca și a doamnei Lidia Stăniloae.

- A intrat în „diaspora”. A dispărut... Justiția îl căuta. Pe Antonie îl chema Leonida Plămădeală, dar el acum călugărit era Antonie și...

Părintele Ioanichie Bălan:

- Securitatea n-a știut, n-a știut și l-a lăsat în pace.

Părintele Arsenie Papacioc:

- L-am primit eu la Slatina, că eu eram egumen la Slatina. I-am făcut și eu o fițuică să stea aici, l-am ocrotit și l-am folosit ca diacon.

Părintele Ioanichie Bălan:

- Da, capabil, bun de condei..., l-am apucat și eu, eram aici, că am venit și eu atunci...

Părintele Arsenie Papacioc:

- Eram prieteni, în sfârșit... L-am trimis la Râșca să conducă, fiindcă noi aveam vreo 6-7 mănăstiri sub control...

Părintele Ioanichie Bălan:

- Trebuia să ții inventare...

Părintele Arsenie Papacioc:

- Noi am scos Sihăstria din starea de schit de sub Secu-Neamț, era și Sihla, aveam și Putna, aveam multe sub control... în sfârșit.

Când mă duceam la Iași, trimis de mănăstire fiindcă eram egumen, cu ocazia hramului, mergea cu mine un însoțitor și mănăstirea mi l-a dat pe Antonie, de data aceea... Antonie fiind cu mine acolo, umbla și el, eu îmi vedeam de treaba mea, eram la capul Sfintei Paraschiva și părintele Eftimie, starețul de la Bistrița...

Părintele Ioanichie Bălan:

- Acum e episcopul de la Roman...

Părintele Arsenie Papacioc:

- Da, e episcop acum... stătea la picioarele sfintei Parascheva și așa ne-am împrietenit. Eu la un capăt, el la un capăt. Un părinte liniștit și bun... Da... l-a-a descoperit cineva pe Antonie acolo, cât eram la Iași, și l-au arestat. L-au depistat pe Antonie acolo...

Julieta l-a scos și pe Dometie și a rămas cu Arsenie acolo. Și așa s-a făcut de maici **[Mănăstire, n.n.]**...

Părintele Ioanichie Bălan:

- Cu Sfânta în familie...

Părintele Arsenie Papacioc:

- Cu Julieta stareță. Și e normal acum să faci o serie întregă de greșeli...

Se duc la mormântul lui și se roagă, și el se lăsase și de preoție și de călugărie...

M-am întâlnit cu el, odată. Eram stareț la Cheia. Și m-am dus pe la București pe la consilierul acesta, să iau cruciulițe și alt material de colportaj. La Institutul Biblic, m-am întâlnit cu Arsenie. El era la consilieri. Când a ieșit el de acolo, el m-a luat:

- *Aaa, Ce faci, părinte Arsenie?*
- *Vino la noi la Mănăstire...*
- *N-am nevoie, (zice), lasă că-mi ții sfinția ta locul, știi... tot Arsenie.*
- *Zic: Părinte eu țin locul meu, nu țin locul nimănui, să știți...*

A fost ultima mea întâlnire cu el.

Dar, după ce m-am eliberat din închisoare, am mai avut o întâlnire cu el, înainte de asta mult, înainte de asta care v-am spus-o acum, tot acolo la București. Se căsătorise Veronica și m-a întrebat ce zic:

- *Zic: un prunc la anul, blând și mic, să crească mare și voinic, și noi să mai vorbim un pic... și la botez... Asta e Veronica cu Gigel, un prunc la anul. Știți... după Coșbuc²⁶.*
- *Nu, zice. Nu cred. Cred că face din tactică.*

²⁶ *Nunta Zamfirei*, de George Coșbuc, ultima strofă:

*Și-a zis: - "Cât mac e prin livezi,
Atâția ani la miri urez!
Și-un prinț la anul! blând și mic,
Să crească mare și voinic, -
Iar noi să mai jucăm un pic
Și la botez!*

- *Nu există tactică între bărbat și femeie, Părinte. Există numai iubire. Lasă, nu ne păcălim. Lasă-ne, nu ne mai jucăm cu astea, știți?!*

Părintele Ioanichie Bălan:

- Doar patimile...

Părintele Arsenie Papacioc:

- Și a dovedit.

Părintele Ioanichie Bălan:

- Deci nu v-ați mai vorbit cu Părintele Arsenie?

Părintele Arsenie Papacioc:

- Părintele...poate Dumnezeu l-a luat din vreme să nu facă greșeli mai mari. Că aia e nebună, Părinte. Voia să schimbe culionul la maici, să facă altul, și l-a cam schimbat într-un fel. Să facă un culion așa... cu părul pe spate, ca ciobănițele.

Părintele Ioanichie Bălan:

- Ce să faci, dacă a ajuns monahismul în mâna lor...

Părintele Arsenie Papacioc:

- Părinte dragă, a fost și părintele Arsenie o mică problemă în Biserica noastră. Nu vrei să stai în unitate, domnule, să te dezvolți, să vorbești,

Părintele Ioanichie Bălan:

- De unul singur, permanent...

Părintele Arsenie Papacioc:

- Să trăiești, să primești observația de corectare, că ești om și poți să greșești. Să ai un duhovnic cu care, fără discuție, să poți să comunici cu el, și poți să ai zece... nu te oprea nimeni. S-a izolat și a rămas așa... cu Julieta.

Părintele Ioanichie Bălan:

- A stat în București cu ea, tot timpul, da...²⁷

Notă:

A stat în casa ei, apoi, în casa lor. Aveau o atitudine de căsătoriți unul față de altul, mergând împreună și la filme, sugerând tuturor că sunt soț și soție.

Dar să lăsăm pe marele admirator al Părintelui Arsenie Boca, Florin Duțu, să ne spună mai multe:

In perioada respectivă, au început să circule diverse zvonuri legate de o relație de căsătorie a Părintelui Arsenie cu Maica Zamfira, după alungarea din Mănăstire, însă documentele de arhivă, cum ar fi nota informativă a Securității, din 6 iunie 1965, arată că erau doar zvonuri: „în urma aplicării Decretului 410/1959, când Boca Zian s-a retras din mănăstire [a fost alungat din Mănăstire cu ajutorul miliției înainte de aplicare Decretului 410, după cum am arătat în capitoul precedent, n.n.], a plecat împreună cu Constantinescu Julieta în București și au rămas împreună până în prezent. Prin anul 1963 și-au cumpărat o casă din contribuția la amândoi [pe strada Gh. Paloș nr. 24, n.n.]. Din această cauză printre cunoștințele lor din biserică se consideră că sunt căsătoriți, lucru ce nu este însă adevărat, fiindcă nu au forme legale de căsătorie (s.n.). Mărturiile oamenilor de valoare, duhovnicești, cum este cazul colegului de la atelierul de pictură, Părintele Sofian Boghiu, care „a spus că Arsenie Boca nu este căsătorit”, arată că era vorba despre o legătură de paternitate duhovnicească, Maica Zamfira mărturisindu-i stările sufletești Părintelui Arsenie, după cum Sf. Grigorie de Nazianz le îndemna pe fecioare: „întâi de toate slujește-L pe Dumnezeu, apoi cinstește-l pe preot, Hristosul văzut, care-ți arată viața. Spre el să zbori zorită; de el să ascuți fără murmur, Prin el să urci bucuroasă; lui să-i spui căderile tale, Pentru ca, după ce te-ai clătinat puțin, să pleci din nou spre înălțimi. Moartă să fii pentru toți ceilalți...”

în plus, aflăm, de la informatorul cu numele conspirativ „Neacșu”, dintr-o notă din 16 aprilie 1963, că Părintele nu locuia doar cu Maica Zamfira care, „la domiciliu are o comportare bună fiind caracterizată ca o persoană liniștită și serioasă”, ci „locuiește împreună cu două femei, fiica și mama sa [Ecatarina Constantinescu, n.n.]”

Zvonul respectiv circula pe baza faptului că cei doi mergeau împreună în haine civile, dar acest lucru se petrecea din ordinul Securității Statului, din 14 mai 1959, încuviințat de mai

²⁷ <<https://www.youtube.com/watch?v=w9AAI9iwvKM>>, duminică, 17 mai 2015.

marii Bisericii, în care se menționa să-și lepede hainele monahale și să îmbrace costume civile, despre care oamenii nu știau și nici măcar cei recrutați ca agenți informatori nu luaseră cunoștință și habar nu aveau ce înseamnă monahismul, afirmând în notele de început ale urmăririi, când făceau referire la cei doi: „Boca Arsen[i]e împreună cu soția sa Julieta Constantinescu [19 iulie 1963, n.n.]”. Dar, într-o adresă a Securității, din 22 iunie 1963, deci cu o lună înainte, se spunea că „Boca Zian Arsen[i]e nu este căsătorit”, precum și peste doi ani, la 6 iunie 1965, când, un maior de Securitate, după verificări la starea civilă, menționa că „printre cunoștințele lor din biserică se consideră că sunt căsătoriți, lucru ce nu este însă adevărat, fiindcă nu au forme legale de căsătorie (s.n.)”. Presupunerea că ar fi căsătoriți apare în contextul în care Securitatea, „în scopul pătrunderii mai concrete pe lângă Boca Arsen[i]e în vederea obținerii de informații cu privire la concepțiile, legăturile ce le are și atitudinea prezentă a celui urmărit cât și a soției sale Julieta Constantinescu, fost[ă] stareță a mânăstiri Prislop și semnalată că a activat în organizația legionară

[...]

Rezultatele urmăririi sunt prezentate în tabelul alăturat. Spionii Securității au notat fiecare mișcare a Părintelui: taxarea biletelor de tramvai; o excursie la Sinaia; cumpărarea a Vi pâine neagră; shopping-ul de la magazinul de vopseluri și produse chimice și de la magazinul Victoria, la raionul de parfumerie de unde a achiziționat o pastă de ras Palmier; cumpărarea de gheață și a două pachetele de bicarbonat de sodiu; înghețata de la Cofetăria Scala; vizionarea filmului Acord Final la cinema Republica; schimbarea buteliei; vizitele la Biserica Boteanu; participarea la hirotonia episcopului Visarion; privitul în vitrinele unui anticariat etc.

[...]

20:35 — la Cofetăria Scala au mâncat câte o porție de înghețată și au discutat 20:57 - merg la cinematograful Republica de pe B-dul Magheru, unde, alături de „2 individe care locuiesc la aceeași adresă cu «BRATU», au intrat în sala de spectacol la balcon și au ocupat locuri în loje unde au vizionat filmul «Acord Final»

23:15 - filmul se termină și toți merg spre casă, unde ajung la 23:45.²⁸

Ne gândim că, totuși, Sfântul Grigorie de Nazianz sau Teologul, nu mergea nici la film, nici la teatru, nici la hipodrom cu fecioarele care le îndruma, cu atât mai puțin să stea în aceeași casă cu ele. Recomanda fecioarelor să asculte de duhovnic, dar nu să viețuiască cu el, ca și soțiile. Mai mult, cum vom vedea mai jos, chiar și arhiereul care spovedește vreo femeie, nu trebuie să vadă fața ei. Iar dacă este silit să stea în aceeași încăpere, din pricini neapărat trebuitoare, să aibă totdeauna pe un altul cu el.

[...]

Accord final (1938)

<http://www.imdb.com/title/tt0029837/plotsummary?ref=tt_ov_pl>

duminică, 17 mai 2015

Plot Summary

Showing one plot summary

A young American violinist is betting with his European organizer that he will marry the tenth girl he meets the next day within 2 months. If he fails, he loses his Stradivari, if he wins he will get \$30,000, but he falls for her roommate. To be near to her, he enrolls under a false name at the local conservatory of music. To get the \$30,000 to get his violin back, he agrees to do a concert tour, starting at the local town, but he refuses to let the conservatory's director conduct and wants one of his co-students, but the director won't allow the orchestra to play under another conductor. Now the problem is to get an orchestra within a few days....

- Written by Stephan Eichenberg eichenbe@fak-cbg.tu-muenchen.de

Acest film prezintă mai multe asemănări interesante cu viața Părintelui Arsenie Boca.

Cele de mai sus se petreceau în data de 3.09.1962! Amnistia Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae și a tuturor deținuților mărturisitori a avut loc în anul 1964. Toți oamenii duhovnicești se chinuiau, în timp ce Părintele Arsenie Boca și Maica Zamfira aveau o viață de huzur comunist, fiind la adăpost de orice

²⁸ Florin DUȚU, „Și cărțile, Ed. cit., pp. 229-235, 243.

bănuială, fiindcă erau acoperiți de o permanentă supraveghere, care le furniza dovada palpabilă că sunt fideli regimului.

Ce spun despre aceasta, însă, Sfinții Părinți?

Arhiereul se cade să fugă de vorbirea cu femei

Ia aminte, te rog fierbinte, Stăpâne al meu preaiubit, și păzește-te bine de împrietenirea ochilor tăi cu privirea cea iscoditoare a fetelor frumoase, ca nu cumva să te biruiască pofta de frumusețe. Și într-adevăr, în mare primejdie te afli și pentru că ești tânăr și pentru că, fiind arhiereu, nu se poate să nu întâmpini niște fețe ca acestea care, chiar dacă sunt privite de departe, aruncă în inimă săgețile dezmierdării. De este posibil, să nu dorești a întâmpina vreodată niște fețe ca acestea sau a stă la vorbă [cu ele], chiar dacă convorbirea s-ar datora mărturisirii - căci așa hotărâsc Sfinții Părinți. Mi-aduc aminte că în canonul al 18-lea al Sinodului al VII-lea (ecumenic) se spune că atunci când se va afla arhiereul afară în vreo mahala și s-ar afla acolo și femei, acelea să se îndepărteze de acolo atâta timp cât arhiereul este de față și să nu îndrăznească a-i sluji în vreun fel.

„Dacă s-ar afla că cineva a adus în episcopie sau în mănăstire roabă sau slobodă pentru a i se încredința o slujbă, să se mustre, iar stăruind să se caterisească. Iar dacă, întâmplător, în suburbii ar fi femei și ar vrea episcopul sau egumenul să facă un drum acolo, nici o încredințare de slujbă să nu se dea vreunei femei, fiind de față episcopul sau egumenul, cât timp stă el acolo, ci, pentru a nu fi bănuțit, să stea în altă parte, până se va duce episcopul.” (Canonul 18, Sinodul VII Ecumenic, Pr. C. Dron, Canoanele, p. 426, București, 1933)

5. *Ce să facă cineva când vorbește cu femeile*

Credem că acest canon oprește ca femeile să nu vină nicicum la vederea arhiereului. Dar fiindcă acest lucru nu e cu puțință, atunci apleacă-ți privirile când vorbești cu femeile și adu-ți înaintea faptul că Dumnezeu este de față sau închideți [ochii] cu totul, lucrul acesta fiind desăvârșit.⁴

Iar gura ta să cânte: „Mai înainte am văzut pe Domnul înaintea mea pururea, că de a dreapta mea este, ca să nu mă clătesc” (Ps 15, 8). Să nu fii singur, ci să ai împreună cu tine unul sau doi, ca să nu dai prilej vrăjmașului celui ce te luptă pe tine.²⁹

CANONUL 3 (Sinodul I ecumenic)

A oprit desăvârșit marele sinod, nici episcopului, nici prezbiterului, nici diaconului, nici măcar vreunui din cei ce sunt din cler, a-i fi cu puțință să aibă împreună locuitoare muiere; afară numai decât maică sau soră sau mătușă sau de singure fețele acele cu care ar putea scăpa de tot prepusul.

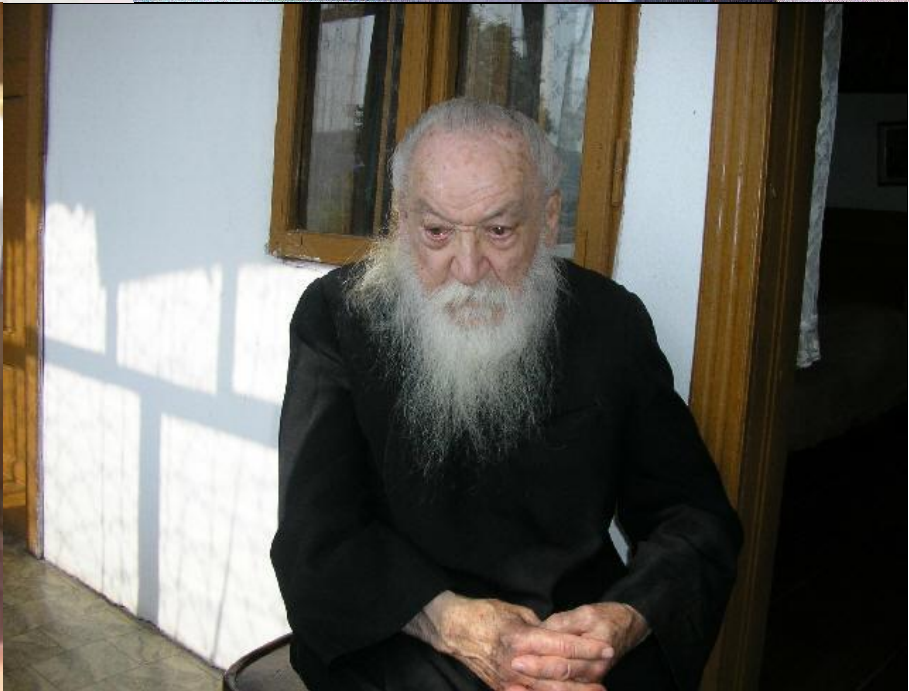
[Sinod 6, can. 5; Sinod 7, can. 22, 23; Ancira, can. 19; Cartagina, can. 45; Vasilie, can. 88]

TĂLCUIRE

Cei ierosiți (adică sfințiți), și clericii nu se cuvine a pricinui vreo pricină de presupus, și de sminteală poporului, pentru aceasta și canonul acesta rânduieste, că, marele sinodul acesta, cel întâi adică, desăvârșit a oprit, a nu avea stăpânire și voie, nici episcopul, nici prezbiterul, nici diaconul, nici altcineva din clerici să aibă muiere străină în casa sa, și a locui împreună cu dânsa, afară numai maică sau soră sau mătușă sau singure fețele acelea care nu dau presupus.³⁰

²⁹ Sfântul Nicodim AGHIORITUL, *Paza Celor Cinci Simțuri...*, Ed. cit., pp. 124-127.

³⁰ Sfântul Nicodim AGHIORITUL, †Neofit, PATRIARH AL CONSTANTINOPOLULUI, †Neofit SCRIBAN, et alii, *Pidalion, cârma Bisericii Ortodoxe*, Ed. Credința Strămoșească, s.l., ²2007, verificat după cel de la Sfânta Mănăstire Neamț, 1844, în fotocopie caractere chirilice, după exemplarul Părintelui Cleopa Ilie, p. 110.

<https://www.youtube.com/watch?v=N18FOC0CjHQ>}, luni, 25 ianuarie 2016

Transcriptul acestei convorbiri este preluat de aici:

<https://danielvla.wordpress.com/2015/12/07/inregistrarea-si-transcriptul-parerii-parintelui-adrian-fagetenu-despre-parintele-arsenie-boca-demonstreaza-asta-ceva/>}, luni, 25 ianuarie 2016

Voi folosi prescurtarea Pr pentru părintele Făgețeanu și Cr pentru credincioși/credincios.

Pr: Si... mai mergeam undeva. Mergeam la Sambata de Sus, unde era parintele Boca, Arsenie.

Atat de mult mi-a placut el, cand predica, incat vindeam si ghiozdanu de carti si manusile si fularu, la talcioc, nu la pravalie, ca sa am bani de dus pentru mers la Sambata.

Intr-o zi, ajung acolo putin cam tarziu, adica cu alt tren decat cel care venea devreme, la ultima statie spre Sambata. Si, ajungand tarziu, n-am mai indraznit sa intru in manastire. M-am dus la hotelul „fan”, adica erau stoguri de fan, am dormit acolo. Dimineata m-am scuturat de praf, de fan, de frunze, de tot ce aveam. Era acolo un parau, aproape. M-am spalat si m-am dus la biserica.

Era... inca abia rasarea soarele. Dupa un timp, vad ca intra si parintele. Ce bucurie am avut! Si el s-a inchinat la iconostas si tot se uita in urma, sa vada daca mai intra cineva sa aprinda candelile. Pentru ca el sa poata sa se roage, trebuia sa vie altcineva sa aprinda candelile. Intoarce capul, intoarce si vede ca nu vine nimeni.

Deodata se deschide usa si intra o femeie. Si el spune: Marie, de unde aceasta obraznicie, sa intri de hram, cea mai sfanta praznuire a noastra, in manastire, in biserica, cand toata noaptea te-ai destrabalat cu Simeon?

Eu am ramas uimit! Adica un om care n-a aflat de la nimeni... nu e clarvazator?

Cr: Da, da.

Pr: Femeia a inceput sa planga, a vrut sa se apropie, sa-i spuie ca vrea sa se spovedeasca. Zice: Acuma nu. Acuma eu trebuie sa ma rog pentru hram. Nu? N-am timp de spovada!

Da mie mi-a intrat in cap: clarvazator, clarvazator, clarvazator...

La un moment dat, nu stiu daca de la diavol sau de la cine mi-a venit gandul, stai putin: cand fariseii au adus pe femeia pr... delict de adulter si a spus – Moise ne-a poruncit s-o ucidem cu pietre, Mantuitorul niciodata n-a vadit pacatele cuiva. N-a vrut nici pe Iuda sa-l dezvaluie, decat la insistentele lui Ioan. Nu?

Si... m-am framantat asa: de unde, de unde stie parintele, de unde stie parintele?

E, dumneavoastra ce spuneti, de unde stia?

Cr: Ne intrebam, sfintia voastra, la ce raspuns ati ajuns?

Pr: Nu, eu nu va spun.

Cr: I-a aratat Duhul Sfânt.

Pr: V-am spus, Mantuitorul nu vadea pacatul altora. A spus tuturor: care e fara de pacat sa arunce cu piatra.

Cr: Oare constiinta ei era incarcata parinte?

Pr: Pai constiinta sigur ca era incarcata, daca ea chiar a cerut sa se spovedeasca. Nu?

Cr: Diavolul i-a aratat?

Pr: Da. Pentru ca diavolul a indemnato. Ea venise si ea tarziu, agale si statea pe o banca. Pe urma am aflat eu mai tarzi, de la ea... Si un om a spus: Mai, nu mai mergi la manastire, uite vino la mine si dormi, ca am trei camere, in casa, intr-una dorm eu cu sotia si dumneata dormi in alta camera. Nu?

Cr: Da.

Pr: Si ea a crezut. Si cand a ajuns acolo, sotia nu era. Poftim?

Cr: Da, am inteles.

Pr: E, simplu.

Cr: Si atunci parintele Arsenie...

Cr: Despre parintele Boca ne mai povestiti ceva? Despre Arsenie Boca.

Pr: N-as vrea, dar daca ma siliti, n-am incotro.

Parintele Arsenie Boca era un om superior, din toate punctele de vedere. Si ca monah, si ca pictor si ca om si ca toate. Asa cum era Solomon inainte de a fi alintat de imparatesa din Saba.

Cr: De regina din Saba.

Pr: Deci Solomon n-a murit asa de sfant cum era la inceput.

Cr: A avut multe sotii.

Pr: Nu conteaza ca multe sotii. S-a destrabalat fara sa fie. A curvit cu multe. Toate care l-au laudat si l-au dus la mandrie si la iad, cu toate a curvit.

Asa ca parintele Boca ar fi fost sfant, daca nu era maica Zamfira. Maica Zamfira nu l-a iubit numai cu sufletul si cu inima, ci l-a canonizat cu puterea ei extrateresta pe care o avea intre picioare. Nu stiu daca m-ati inteles.

Cr: Da, parinte.

Pr: Si va explic acuma de ce.

Orice pictor din lume are voie sa aleaga un model. Cel mai mare pictor la Cina cea de Taina cine a fost?

Cr: Leonardo..

Pr: Davinci. Si stiti istoria lui? Cred ca da. Primul ce a pictat el, a pictat pe... feciorelnicul, pe Ioan. Pentru ca a gasit un copil atat de curat si atat de sincer, nu numai ca zambea la toti si-i iubea, dar era capabil sa faca orice. Cu sinceritate, nu pentru bani sau alte interese. Deci

a gasit in ochii lui, in privirea lui, in toata tinuta lui si in sufletul lui, cel mai potrivit model pentru Ioan.

Dupa multi ani, n-a gasit nicaieri un model pentru Iuda. Lui ii trebuia un model in care sa fie si viclenie si rautate si dispret si toate. N-a gasit, n-a gasit , n-a gasit...

Intr-o vara, cand era canicula, ca la Bucuresti, el umbla prin oras, i-a fost sete mare si in toate locurile vedea: vin bun, bere buna.....

Si vede un han unde spune: Cea mai buna bautura din tara. Ia sa intru eu daca n-are o limonada sau un ceai rece sau ceva. I-era sete, nu vroia bautura de-astea ametitoare, vroia ceva pentru sete.

Si cand ii spune hangiului de asa ceva, hangiul se rasteste la el: iti bati joc de firma noastra? Aici scrie cea mai buna bautura, aici e cel mai bun vin, nu ce spui dumneata, ceai sau limonada.

El: ai dreptate domnule, dar eu... mi-e sete.

Dar de la o masa se ridica: Criminalule, iti bati joc de firma, iti bati joc de noi toti? Idiotule, criminalule, bestie, il face in tot felul. El se gandeste: hangiul are dreptate sa-si apere firma. da asta ce-are cu mine?

Si se intoarce sa-l vada si: Ce-ai domnule cu mine? Cand se intoarce vede la el si viclenie si rautate si toate... Se duce la el: Nu-s suparat pe dumneata. Eu sunt pictor, iti platesca atatia bani de aur pentru fiecare ceas de pozare. Vii la mine sa pozezi? Vin.

Vine acolo, pozeaza si deodata il razbeste plansul. Tie- rau?, poate ai baut prea mult, ti-e rau? Te duc la doctor? Nu. C e te doare? Nu ma doare nimic. Eu sunt cel care am pozat pentru Ioan cand eram copil.

Cr: Extraordinar!

Pr: Si betia, in ce hal m-a adus acum...

Cr: Extraordinar!

.....

Pr: Asa a facut Zamfira din parintele. Pentru ca parintele cand a pictat biserica de la... stiti de unde.

Cr: Draganescu.

Pr: E pictura cea mai frumoasa, cea mai romanasca. Nu?

Cr: Da.

Pr: Dar maica Zamfira i-a bagat in cap: Nu trebuie sa-ti iei model pe altul, pentru ca Iisus a fost cel mai frumos din lume si tu esti tot cel mai frumos din lume. Bagandu-i in cap asta, ca e cel mai frumos din lume, el n-a mai luat model alta persoana, ca sa-L picteze pe Mantuitorul, ci s-a uitat in oglinda si a spus asa: Daca Dumnezeu l-a facut pe om dupa chipul si asemanarea Lui, de ce sa nu-L fac pe Iisus dupa chipul si asemanarea mea? Nu?

Asta e ingaduit unui pictor?

Cr: Nu. E trufie, e mandrie.

Pr: Sa crezi tu ca esti cel mai frumos din lume, cum iti spune maica, nu cu inima din piept si cu sufletul din piept, ci cu cel dintre picioare.

Si ea l-a canonizat si acuma are acatiste, paraclise, icoane facute , maicile aprind candelile la el si cand mergi la Prislop te trimite maica, nu la duhovnic, sa te spovedesti -„du-te la mormant”.

Cr: Este normal parinte?

Pr: Pai cum poate sa fie normal asa ceva?

V-am spus ca nu-mi place sa va spun adevarul, dar daca m-ati silit...

Până aici Părintele Adrian Făgețeanu.

Să citim acum ce comentariu făcea autorul blogului de unde am citat și preluat cuvântul audio al bătrânului, răstălmăcindu-i spusele, doar pentru a își apăra propria imagine falsă despre Părintele Arsenie Boca:

<https://danielvla.wordpress.com/2015/12/07/inregistrarea-si-transcriptul-parerii-parintelui-adrian-fagetenu-despre-parintele-arsenie-boca-demonstreaza-asta-ceva/>, miercuri, 27 ianuarie 2016.

Mă intreb: demonstrează povestirile părintelui (Făgețeanu) ceva? Eu zic că nu demonstrează mare lucru. Poate să fie doar interpretarea sfinției sale. Sau poate să fi fost un mare văzător cu duhul si sa fi avut o mare capacitate de discernere a lucrurilor. Nu știu...

Departa de mine gandul de a fi detractor al parintelui Adrian Fageteanu sau al altor mari duhovnici.

Dar sa analizam. Ce demonstreaza spusele parintelui Adrian?

Pr. Arsenie Boca mustra o femeie pt ca a intrat in biserica dupa ce toata noaptea facuse desfranare cu un barbat. Nu conteaza daca cu voia ei sau silita. Conform regulilor Bisericii, femeia trebuie sa nu se culce cu barbatul doua zile inainte de sfanta liturghie si una dupa. Cu ce a gresit parintele Arsenie Boca?

Ea a cerut sa se spovedeasca, dar pr a refuzat-o temporar pentru ca trebuia sa se pregateasca pentru slujba de hram. Cu ce a gresit parintele Arsenie Boca?

Stiu ca se zice ca pr. Arsenie Boca spunea pacatele oamenilor in public. Dar nu o facea de fiecare data si poate, cu scop didactic pentru cel mustrat si pentru ceilalti.

In cazul acesta i-a spus pacatele acelei femei fiind de fata doar el si ea si parintele Adrian Fageteanu care era undeva mai la o parte. Nu spune daca a fost vazut sau nu.

Iata o situatie cand Mantuitorul spune si el pacatele unei femei:

„16. Iisus i-a zis: Mergi și cheamă pe bărbatul tău și vino aici.

17. Femeia a răspuns și a zis: N-am bărbat. Iisus i-a zis: Bine ai zis că nu ai bărbat.

18. Căci cinci bărbați ai avut și cel pe care îl ai acum nu-ți este bărbat. Aceasta adevărat ai spus.

19. Femeia I-a zis: Doamne, văd că Tu ești prooroc.” Ioan 4: 16-19

Deci Mantuitorul i-a descoperit ca avusese cinci barbati legitimi, iar cu cel de acum traia in pacat, necasatorita.

E adevărat ca erau de fata doar El și ea, dar acest lucru a fost descoperit ulterior apostolilor, care au spus întregii lumii prin Evanghelie.

Putem zice ca Hristos a trambitat și a făcut circ cu pacatele femeii? In nici un caz!

In privinta faptului ca maica Zamfira l-ar fi influentat in privinta picturii (si nu numai) sunt doar speculatii. Parintele Adrian Fageteanu nu aduce nici o dovada.

Iar faptul ca trasaturile fetei parintelui Arsenie Boca se regasesc in picturile de la Draganescu, nu e un fapt unic. Se pot gasi multe exemple de pictori care si-au cam facut autoportretul prin bisericile pictate.

Se spun atatea despre acest parinte... Dar sa nu uitam ca mai era si securitatea, care tocmai asta vroia: denigrarea slujitorilor bisericii care nu se incadrau in tiparul dorit de comunisti.

Până aici domnul Daniel Vla.

Cu textul de mai sus vedem că se încearcă o reeditare a ceea ce a făcut Părintele Arsenie Boca la așezământul de la Drăgănescu: „*Bagandu-i in cap asta, ca e cel mai frumos din lume, el n-a mai luat model alta persoana, ca sa-L picteze pe Mantuitorul, ci s-a uitat in oglinda si a spus asa: Daca Dumnezeu l-a facut pe om dupa chipul si asemanarea Lui, de ce sa nu-L fac pe Iisus dupa chipul si asemanarea mea? Nu?*”. Astfel, ucenicii sfinției sale, inoculându-li-se că Părintele Arsenie Boca este cel mai frumos din lume, se gândesc să-L facă pe Domnul și Dumnezeu și Mântuitorul nostru Iisus Hristos după chipul și asemanarea sfinției sale, adică un prooroc ce vădea public păcatele oamenilor. Ce hulă poate fi mai mare față de Hristos, care este atât de delicat încât, chiar atunci când muștră pe cei ce îi iubește, pentru a se pocăi: *Apo 3:19 Eu pe câți îi iubesc îi muștru și îi pedepsesc; sârguiește dar și te pocăiește.*, iată cum procedează: *Apo 3:20 Iată, stau la ușă și bat; de va auzi cineva glasul Meu și va deschide ușa, voi intra la el și voi cina cu el și el cu Mine.*

Hristos adevăratul nostru Dumnezeu nu strigă, impresionează, rușinează public și forțează, ci bate cu delicatețe la ușa inimii, deci în particular, pentru a muștra. Când alții văd public păcatele, el ia apărarea, iar apoi, cu delicatețe, tot între patru ochi, la o Sfântă Spovedanie, muștră fără reproș sau pedeapsă, pentru a te trezi la lupta pocăinței:

Ioan 8:2 Dar dimineața iarăși a venit în templu, și tot poporul venea la El; și El, șezând, îi învăța. 3 Și au adus la El fariseii și cărturarii pe o femeie, prinsă în adulter și, așezând-o în mijloc, 4 Au zis Lui: Învățătorule, această femeie a fost prinsă asupra faptului de adulter; 5 Iar Moise ne-a poruncit în Lege ca pe unele ca acestea să le ucidem cu pietre. Dar Tu ce zici? 6 Și aceasta ziceau, ispitindu-L, ca să aibă de ce să-L învinuiască. Iar Iisus, plecându-Se în jos, scria cu degetul pe pământ. 7 Și stăruind să-L întrebe, El S-a ridicat și le-a zis: Cel fără de păcat dintre voi să arunce cel dintâi piatra asupra ei. 8 Iarăși plecându-Se, scria pe pământ. 9 Iar ei auzind aceasta și muștrați fiind de cuget, ieșeau unul câte unul, începând de la cei mai bătrâni și până la cel din urmă, și a rămas Iisus singur și femeia, stând în mijloc. 10 Și ridicându-Se Iisus și nevăzând pe nimeni decât pe femeie, i-a zis: Femeie, unde sunt părâșii tăi? Nu te-a osândit nici unul? 11 Iar ea a zis: Nici unul, Doamne. Și Iisus i-a zis: Nu te osândesc nici Eu. Mergi; de acum să nu mai păcătuiești.

Părintele Arsenie Boca nu numai în acest episod descris de Părintele Adrian vădea public păcatele oamenilor, ci întotdeauna. Vedeți capitolul *Biciul lui Dumnezeu*. Fiind văzător cu duhurile știa că Părintele Adrian este acolo. Chiar dacă dracii i-ar fi ascuns aceasta atunci, și altă dată vădea în prezența a mulți oameni păcatele lor. Însă artileria de gânduri că „este clarvăzător”, arată că dracii care au făcut proorocia despre păcatele femeii, l-au asaltat pe Părintele Adrian ca să îl hipnotizeze și să îl convingă că Părintele Arsenie Boca este Sfânt, îndreptățit de faptul că și preacuvioșia sa voia să pară Sfânt (vădind cu mândrie păcatele oamenilor în public, de atâtea ori, cum nici un Sfânt nu a făcut-o vreodată). Dacă Părintele Arsenie Boca ar fi fost văzător cu Duhul Sfânt al Adevărului ar fi procedat cu delicatețe ca Hristos Adevărul, vorbind cu oamenii doar între patru ochi și ar fi știut, tocmai pentru aceasta că este Părintele Adrian acolo, ca să procedeze cu smerenie, pentru a nu da gânduri de supra apreciere musafirului sau să rușineze în public pe biata femeie. Dar mai observăm un amănunt secundar, care spune multe. Nu avea duh de jertfă, fiindcă nu își făcea singur candelile, dorind să fie servit de alții.

Hristos procedează cu totul altfel. El însuși Își slujește ucenicii, chiar le spală și picioarele, cum nu ar fi făcut atunci candelă, dacă ar fi fost nevoie? Mântuitorul era cu femeia samarineancă la o Sfântă Spovedanie, între patru ochi. După cum vom vedea mai jos, în tâlcuirea Sfinților Părinți, El nu îi vedește păcatele ei, cum nu le vedește pe ale nimănui, niciodată (a se citi capitolul *E păcat a judeca pe cel propus la canonizare sau pe cel canonizat dintr-o eroare?*), ci încetul cu încetul o aduce la mărturisirea lor, fără să o mustre violent (sau în fața publicului cum avea obicei Părintele Arsenie Boca numit „biciul lui Dumnezeu”). Nici Apostolilor nu le-a spus nimic din secretul spovedaniei nici unui om. Femeia Samarineancă, Sfânta Muceniță Fotini, însă, precum Sfântul Apostol Pavel, spune la toată lumea păcatele sale, din râvnă misionară pentru adevăr, ca să fie laudat Hristos cu mila, blândețea și eficiența lui în vindecarea oamenilor de patimi și să înțeleagă toată mulțimea celor ce vor să se vindece că este Dumnezeu – Omul. Aceasta este cununa ce și-a câștigat-o femeia samarineancă a smereniei mărturisirii publice a păcatelor sale, care a făcut-o să se pregătească și în final să dobândească și cununa mucenicească.

Hristos nu a făcut circ, nu a trâmbițat păcatele femeii (nici măcar nu le-a spus în taină altor oameni decât celui ce i se spovedea), în schimb Părintele Arsenie Boca mai întotdeauna arăta public păcatele tuturor, având obiceiul, patima și viciul urât al a vădirii păcatelor altora, fiind numit după îndreptările de spovedanie vadnic. Sfinția sa proceda astfel, semănând prin aceasta cu un alt vadnic notoriu, care-l și înștiința despre păcatele altora pentru a deveni un fel de difuzor de informare publică a răului celorlalți, ca păcatele să se înmulțească astfel prin pilda celor răi:

Apo 12:9 Și a fost aruncat balaurul cel mare, șarpele de demult, care se cheamă diavol și satana, cel ce înșală pe toată lumea, aruncat a fost pe pământ și îngerii lui au fost aruncați cu el. 10 Și am auzit glas mare, în cer, zicând: Acum s-a făcut mântuirea și puterea și împărăția Dumnezeului nostru și stăpânirea Hristosului Său, căci aruncat a fost pârâșul fraților noștri, cel ce îi pâra pe ei înaintea Dumnezeului nostru, ziua și noaptea. 11 Și ei l-au biruit prin sângele Mielului și prin cuvântul mărturiei lor și nu și-au iubit sufletul lor, până la moarte.

Părintele Adrian Făgețeanu arată o realitate duhovnicească a vieții Părintele Arsenie Boca și anume influența pe care a suferit-o de la Maica Zamfira, care i-a întărit aplecarea spre autoadmirație, pe care însă o avea de mic (a se vedea capitolul: *Asemănarea Arsenie – Zamfira*). Faptul că a fost așa arată și capitolul *Relația cu Maica Zamfira* și faptele concrete arhicunoscute, publicate chiar de ucenici: a prefăcut Mănăstirea Prislop din Mănăstire de monahi (ce se voia de către Părintele Profesor Dumitru Stăniloae atelier filocalic), în Mănăstire mixtă (dublă) monahi și monahii, apoi de maici, cu sfinția sa ca stareță, ca să nu se sinucidă biata Julieta Constantinescu, care-l șantaja cu aceasta ori de câte ori dorea să obțină de la sfinția sa ceva. Apoi, deși toți ieromonahii legionari din 1964 și-au reluat preoția și călugăria, numai Părintele Arsenie Boca și Maica Zamfira au ales să rămână împreună, până la moarte, timp de 30 de ani, având multe proprietăți comune. În vedenia celor două țigănci, vedem că Părintele Arsenie Boca opera asupra victimelor împreună cu Maica Zamfira, iar Maica Zamfira, într-una din epistolele ei, îl numea pe Părintele Arsenie Boca episcop al lor, deci cel puțin în acest sens l-a hipnotizat pe hipnotizator, atrăgându-l spre desfrâul numit de Părintele Adrian al puterii extraterestre a mândriei că este cel mai mare în ierarhia bisericească, că este mai mult decât preot cum a fost hirotoneit, ca și cum Maica Zamfira ar fi putut să-l hirotonească într-un episcop. Părintele Arsenie Boca nu face doar un singur autoportret al său, cum au făcut alți pictorieretici (care în loc să picteze asemănarea sfinților, s-au pictat pe ei înșiși – nu există vreo Sfântă Icoană Ortodoxă, nici măcar una, în care să avem așa ceva. În clipa în care pictorul ar îndrăzni să facă așa ceva, nu mai este icoană Ortodoxă, ci devine automat tablou cu temă religioasă. Sfintele Icoane se deosebesc de tablourile religioase tocmai prin cei cu care seamănă. Sfintele Icoane seamănă cu Sfinții reprezentați pe ele – identificați prin nume și trăsăturile cunoscute ale feței, trupului și veșmintelor - de unde își au și sfințenia lor. Tablourile religioase seamănă cu alte persoane, cărora li se dă în mod abuziv numele sfinților - fiind o minciună pictată. Numele indicând sfințenia, iar trăsăturile feței indicând patimile celor luați ca model, se hulesc astfel Sfinții că ar fi alte persoane și acelea pătimase, fiind cinstiți prin tablouri nu Sfinții ci persoanele pătimase ce uzurpă nume de sfinți, deci aflate în stare de minciună). Părintele Arsenie Boca este și în acest viciu original, fiindcă nu se mulțumește a face un singur autoportret, în locul unui singur Sfânt, ci întregul așezământ de la Drăgănescu este închinat familiei sale împreună cu Maica Zamfira și sieși personal. În acel așezământ mai toți Sfinții seamănă cu pictorul, iar tabloul închinat madonei are cel puțin mâinile Maicii Zamfira, dacă nu cumva și fața. Cum se poate crede, așadar, că nu există dovezi foarte sigure, provenite chiar de la Părintele Arsenie Boca, despre influența Maicii Zamfira în pictarea egoistă de la

Drăgănescu sau cum s-ar crede (mai grav) că aceasta poate fi numită practică Ortodoxă: a înlocui pe Sfinții cu tot felul de păcătoși sau chiar cu autorul picturii sau a picta cele pe care le insuflă dracii prin vedenii mincinoase? Este marea primejdie a canonizării Părintelui Arsenie Boca: s-ar considera ereziile și practicile pătimase ale sfinției sale ca fiind sfințenie și dreptar al Ortodoxiei. Dacă acum, când nu este canonizat, ucenicii sfinției sale îl au ca model și procedează așa (numind arsenismul a fi dreapta credință), cum vor face dacă (Doamne ferește!) s-ar canoniza (dintr-o gravă eroare, provenită din necunoașterea realității vieții și învățăturilor sfinției sale)?

Cu adevărat aceasta dorește și securitatea: dezbinarea noastră prin denigrarea părinților care nu se încadrează în tiparul dorit de comuniști. Dar Părintele Arsenie Boca s-a încadrat la fix (parcă tiparul a fost făcut chiar după preacuvioșia sa), prin faptul că a renunțat și la preoție, și la călugărie, întemeind o familie de tip „nou” (de fapt vechi) comunist. Sfinția sa mai și laudă socialismul, și comunismul, denigrând Sfânta Biserică de a fi un așezământ social învechit (vedeți un citat al preacuvioșiei sale în acest sens, pomenit la capitolul *Arsenie vs. Arsenie*). De aceea vedem azi, după adormirea părinților care ne-ar fi putut apăra prin autoritatea lor, o campanie febrilă politică mass-media, în care (după cum s-a dovedit în acest studiu: *Grozăviile neasemănate de la Drăgănescu și Viața Părintelui Arsenie Boca în lumina Sfinților Părinți*) masoneria și securitatea fac o coaliție pentru a canoniza pe Părintele Arsenie Boca. Viața și învățăturile sfinției sale furnizează imaginea de „sfânt” plăcută lumii, comunismului și comunitarismului, fiindcă propovăduiește ecumenismul, împreunarea trupească, paranormalul (și securitatea are o secție care se ocupă cu teoria și practica puterilor pe care le avea Părintele Arsenie Boca, avându-l chiar pe sfinția sa sfetnic în aceste probleme) și colaborarea cu puterea statului împotriva adevărului. Aceeași mass-media, prigonește, în schimb, Sfântul Sinod și ceilalți preoți Ortodocși, punând în umbră sau lumină defavorabilă adevărații părinți duhovnicești care și-au iubit neamul.

Iată ce ne învață despre spovedania Sfintei Mucenițe Fotini Sfânta Scriptură, cu totul altfel decât sugerează domnul Daniel Vla.:

Ioan 4:9 Femeia samarineancă I-a zis: Cum Tu, care ești iudeu, ceri să bei de la mine, care sunt femeie samarineancă? Pentru că iudeii nu au amestec cu samarinenii. 10 Iisus a răspuns și i-a zis: Dacă ai fi știut darul lui Dumnezeu și Cine este Cel ce-ți zice: Dă-Mi să beau, tu ai fi cerut de la El, și ți-ar fi dat apă vie. 11 Femeia I-a zis: Doamne, nici găleată nu ai, și fântâna e adâncă; de unde, dar, ai apa cea vie? 12 Nu cumva ești Tu mai mare decât părintele nostru Iacov, care ne-a dat această fântână și el însuși a băut din ea și fiii lui și turmele lui? 13 Iisus a răspuns și i-a zis: Oricine bea din apa aceasta va înseta iarăși; 14 Dar cel ce va bea din apa pe care i-o voi da Eu nu va mai înseta în veac, căci apa pe care i-o voi da Eu se va face în el izvor de apă curgătoare spre viață veșnică. 15 Femeia a zis către El: Doamne, dă-mi această apă ca să nu mai însetez, nici să mai vin aici să scot. 16 Iisus i-a zis: Mergi și cheamă pe bărbatul tău și vino aici. 17 Femeia a răspuns și a zis: N-am bărbat. Iisus i-a zis: Bine ai zis că nu ai bărbat. 18 Căci cinci bărbați ai avut și cel pe care îl ai acum nu-ți este bărbat. Aceasta adevărat ai spus. 19 Femeia I-a zis: Doamne, văd că Tu ești prooroc.

[Se observă foarte limpede că Mântuitorul nu îi spune direct păcatul, ci o atrage cu iscusință să-l mărturisească, pomenind de bărbatul ei, ca ea să mărturisească realitatea că nu are cu adevărat bărbat, chiar dacă special păstra dublul înțeles al realității, din rușine. Apoi Hristos, odată ce și-a mărturisit acest păcat, îi arată amănuntele adevăratului înțeles al cuvântului ei, prin proorocie, pentru a o înălța la o înțelegere rară chiar și azi, colaborând cu râvna samarinencei pentru adevăr. Nu îi produce deznădejde, ci cunoștință și nădejde, laudând-o și apreciind-o că a spus adevărul, chiar dacă numai pe jumătate (din rușine), chiar dacă a păcătuit. Îi arată partea bună a ei, ca să renunțe la cea rea. O pune în valoare nu la punct. Îi cheamă mintea la schimbare (iar pentru aceasta era nevoie să știe și ea că este un prooroc, și de aici să ajungă la cunoașterea cea mai înaltă că Cel ce-i vorbea este chiar Mesia-Mântuitorul, pe care femeia îl aștepta cu atâta râvnă, la aceasta contribuind poate și experimentarea propriei neputințe de a se lăsa de păcatul împreunării trupești, fără harul lui Dumnezeu). Domnul nu o strivește gratuit doar ca să îi arate că este prooroc și a o impresiona în interes personal. Starea celor ce se mărturisesc lui Hristos de bună voie (și azi, prin duhovnici) este așadar cu totul diferită: se simt eliberați, cinstiți și prețuiți de Hristos, își asumă lacrima de pocăință cu nădejde, progresând în cunoașterea duhovnicească și lăuntrică. Însă, cei rușinați de Părintele Arsenie Boca (și de draci) se

simt paralizați, zdrobiți, siliți să se recunoască niște netrebnci, devenind dependenți de proorocii mincinoși, întunecându-li-se mintea prin robie, pierzând libertatea progresului întru cunoștința duhovnicească – n.n.]

20 *Părinții noștri s-au închinat pe acest munte, iar voi ziceți că în Ierusalim este locul unde trebuie să ne închinăm.* 21 *Și Iisus i-a zis: Femeie, crede-Mă că vine ceasul când nici pe muntele acesta, nici în Ierusalim nu vă veți închina Tatălui.* 22 *Voi vă închinați căruia nu știți; noi ne închinăm Căruia știm, pentru că mântuirea din iudei este.* 23 *Dar vine ceasul și acum este, când adevărații închinători se vor închina Tatălui în duh și în adevăr, că și Tatăl astfel de închinători își dorește.* 24 *Duh este Dumnezeu și cei ce I se închină trebuie să i se închine în duh și în adevăr.* 25 *I-a zis femeia: Știm că va veni Mesia care se cheamă Hristos; când va veni, Acela ne va vesti nouă toate.* 26 *Iisus i-a zis: Eu sunt, Cel ce vorbesc cu tine.* 27 ***Dar atunci au sosit ucenicii Lui. Și se mirau că vorbea cu o femeie. Însă nimeni n-a zis: Ce o întrebi sau: Ce vorbești cu ea?*** [Se vede că nici Hristos nu a spus nimic din secretele spovedaniei, dar nici Sfinții Apostoli nu au întrebat, știind ei preabine că nici o curiozitate despre păcatele altora nu este duhovnicească, iar aflarea lor vatămă, dacă nu e mărturisită pentru a-L lăuda pe Hristos chiar de cel care le-a săvârșit, arătând și pocăința, și îndreptarea cuvenite, adică adevăratul rod binefăcător al experimentării păcatului, care mai bine nu s-ar fi săvârșit? – n.n.]

28 *Iar femeia și-a lăsat găleata și s-a dus în cetate și a zis oamenilor: 29 **Veniți de vedeți un om care mi-a spus toate câte am făcut.*** [Se vede clar că ea însăși și-a mărturisit păcatele, tocmai spre slava Domnului, căci adaugă: – n.n.] *Nu cumva aceasta este Hristosul?* 30 *Și au ieșit din cetate și veneau către El.*

Pentru a înțelege că nu este vorba de o părere proprie, iată ce spun despre aceasta Sfinții Părinți:

„Mergi și cheamă pe bărbatul tău” - căci fiindcă o vedea pe dânsa că stă cu hotărâre ca să ia și îl silea pe El ca să-i dea, îi zice Domnul: „Cheamă pe bărbatul tău”, ca și cum ar fi arătat că: „Se cuvine ca și acela să fie părtaș cu tine darului acestuia al Meu”. [este clar că nu voia să o vădească, ci să o cheme la mărturisirea de sine – n.n.]

Iar aceea, sârguindu-se atât a se tăinuia, cât și a lua [„apa cea vie”], zice: „N-am bărbat”. [voia apa vie, dar se rușina să se mărturisească, fiindcă încă nu știa că Cel din fața ei avea puterea să-i ierte păcatele – n.n.]

Iar de aici Domnul, descoperindu-și prin proorocie puterea Sa și pe cei mai dinainte ai ei bărbați îi numără și pe cel care acum se tăinuia, îl vădește.

Dar, oare, nu i-a căzut ei greu auzind acestea? Sau, oare, L-a lăsat pe El și a fugit? Nicidecum. Ci, mai vârtos [cu prisosință] minunându-se și stăruind mai mult, zice: „Doamne, văd că tu ești Prooroc”. Și pentru dogme [învățăturii] dumnezeiești îl întreabă pe Dânsul, nu pentru lucruri ale vieții acesteia -- adică pentru sănătatea trupului sau pentru bani -, atâta de iubitor de înțelepciune și de plecat către fapta cea bună avea sufletul.

[se vede limpede chiar de aici, că proorocia a fost făcută cu atâta delicatețe și iscusință, nefiind publică, încât i-a trezit mintea să cunoască nu numai poruncile pe care le încălcase, ci și dogmele, realitățile firii și învățătura despre iconomie și teologie (întruparea lui Dumnezeu și Sfânta Treime) pentru a-și schimba viața, nu pentru a-și rezolva problemele trecătoare din ea. Cu alte cuvinte nu i-a stârnit doar o uimire spectaculoasă pentru a dobândi Mântuitorul faima de prooroc și a și-o înrobi, ci i-a mutat mintea de la pământ (relația necuviincioasă cu bărbatul nelegitim) la cer (învățăturile dumnezeiești). Și după diferența dintre roade se vede diferența între pomi. Pomul bun, al vieții, Domnul Hristos aduce roade bune: pocăința întru nădejde și cunoștință. Pomul rău, falsul prooroc, aduce deznădejde, căutarea de minuni (ca cel mai primejdios drog fiindcă întunecă mintea și

dă o mare dependență) și lipsa de interes pentru adevăr. Din păcate acest fel de roade înșelătoare găsim și la Părintele Arsenie Boca – n.n.]³¹

„Așadar, cum este? Părinții noștri în muntele acesta s-au închinat” - iar acestea le spune ea pentru Avraam, căci întru acel munte se zicea să-l fi adus el pe Isaac spre jertfă³² - „deci, cum voi ziceți că în Ierusalim se cade a se închina?” **Văzut-ai cum s-a făcut ea mai înaltă [cu înțelegerea]? Căci aceea care cu puțin mai înainte se îngrijea de a nu fi supărată de sete, acum întrebă cele pentru dogme [învățăturii].** [se vede cum o ridică delicatetea Mântuitorului de la dorința de apă văzută, la cea de înțelesuri ale credinței. Așadar a avut loc o schimbare a minții. Iar aceasta este pocăința. A fi interesat de minuni și rezolvarea problemelor de aici, pentru succes în viață, nu se cheamă pocăință, ci a zăcea în cugetarea lumească – n.n.]

Pentru aceasta și Hristos, văzând priceperea [iscusința] femeii, această nedumerire a ei n-o dezleagă, pentru că nu era de nevoie, **ci altă dogmă [învățătură] mai mare îi descoperă, pe care nici lui Nicodim, nici lui Natanail nu i-a descoperit-o.** Căci zice: „Va veni vremea, când nici în Ierusalim, nici aici, nu vă veți închina lui Dumnezeu. Căci tu, te silești să le arăți pe cele ale samarinenilor mai cinstite decât pe cele ale iudeilor, iar Eu îți zic ție, că nici acestea, nici acelea nu sunt de cinste, ci o alta oarecare așezare [rânduială] va fi mai bună decât amândouă acestea. însă și așa, pe iudei mai cinstiți decât pe voi, samarinenii, îi arăt. Căci voi, samarinenii, «vă închinați căruia nu știți», iar noi iudeii «Căruia știm»”. **Și El Se numără dimpreună cu iudeii, pentru că grăiește după a femeii părere, căci ea îl socotea pe Dânsul ca un Prooroc iudeu, și pentru aceasta zice Domnul: „Noi ne închinăm”.**

Dar, cum „nu știau” samarinenii, „căruia” se închinau? Tocmai fiindcă socoteau ei că Dumnezeu poate fi cuprins într-un loc. Din această pricină și în vremea când îi mâncau pe ei lei - precum mai sus s-a zis¹⁹ - trimițând, au vestit împăratului asirienilor că Dumnezeuul locului aceluia nu-i primește pe dânșii²⁰ (4 Regi 17,25-26). Drept aceea, au și rămas pentru multă vreme, cinstindu-i pe idoli, iar nu pe însuși Dumnezeu. Iar iudeii erau slobozi de aceasta socotință [cugetare], și Dumnezeu al tuturor pe Dânsul Îl știau, cu toate că, nu toți.

4, 22b: Pentru că mântuirea din iudei este.

Îndoită înțelegere [două înțelesuri] ne dă nouă acest cuvânt: ori că în lume bunătățile au fost [au venit] de la „iudei” - „Căci a-L ști pe Dumnezeu și a-i defăima pe idoli, de acolo a avut începutul [începătura], precum și toate celelalte dogme [învățăturii]; încă și însăși această închinăciune a voastră a samarinenilor, cu toate că nu drept [se săvârșește], de la «iudei» și-a avut începutul” -, ori „mântuire” numește Domnul Venirea Sa, Care „din iudei a fost”.

Încă este cu puțință și pe însuși Domnul a-L înțelege „mântuire”²¹, Care a fost „din iudei”, după trup.

³¹ 16 [1805] Pricină luând Domnul, proorocește și o vădește pe ea, încât și pe cei arătați și după Lege bărbați ai ei îi numără și pe cel de acum ascuns și afară de Lege, îl descoperă. Căci „cinci bărbați” a avut unul după altui, în chip arătat, căci acest lucru nu era oprit. Iar cel de al cincilea murind, de atunci nimeni nu a mai voit să o ia pe ea de femeie, în chip arătat. **Însă ea, nesuferind pofta, îl avea întru ascuns pe cel care se împreuna cu dânsa.**

[se observă de aici că nu era vicioasă, ci nu putea, fiindcă nu fusese încă botezată, să învingă această patimă grea. Așadar, în realitate, femeia samarineancă era o mare căutătoare de virtuți și adevăr, și de aceea, Hristos i-a și dezvăluit păcatul, pentru a o întări și a o aduce la adevărul ce ne face liberi. Se vede clar, că Sfânta Evanghelie nu a scris toate acestea pentru a vădi păcatele samarinenice, ci pentru a lăuda pocăința și iscusința ei care pune adevărul mai presus de orice – n.n.]

Deci, cei cinci, au fost bărbați ai ei pentru că erau arătați, iar cel care atunci se împreuna cu dânsa, nu a fost bărbat al ei, pentru că era întru ascuns (după Zigaben).

³² 18 Sfânta Scriptură spune așa: „Și Dumnezeu i-a zis [lui Avraam]: «Ia pe fiul tău, pe Isaac, pe singurul tău fiu, pe care-l iubești, și du-te în pământul Moria și adu-l acolo ardere de tot pe un munte, pe care ți-l voi arăta Eu!»” (Facere 22,2) „Solomon a început să înalțe templul Domnului în Ierusalim, pe muntele Moria, unde Se arătase Domnul lui David, tatăl său, și pe locul pe care-l pregătise David, în aria lui Oman Iebuseul” (2 Paralipomeni 3,1). E cu puțință ca această confuzie dintre muntele Moria și muntele Samariei (Somor) să fi fost îndătinată printre samarineni tocmai din pricina necunoașterii Scripturilor.

4,23- 24: Dar vine ceasul și acum este, când adevărații închinători se vor închina Tatălui în duh și în adevăr, că și Tatăl astfel de închinători își dorește. (24) Duh este Dumnezeu și cei ce I se închină trebuie să I se închine în duh și în adevăr. a,

„Cu toate că noi, iudeii, cu chipul [felul] închinării vă întrecem pe voi, samarinenii, însă și cele ale iudeilor sfârșit vor avea [se vor sfârși] de acum. Căci, nu numai locurile se vor schimba, ci și chipul [felul] slujirii lui Dumnezeu. Și acestea lângă uși au sosit și acum sunt [se fac], pentru că nu multă vreme vor zăbovi”, precum [sunt] cele care s-au zis de Prooroci (Iezechiil 21,24-27; Daniil 9, 27; Maleahi 3,18-20).

Iar „adevărații închinători” îi numește pe cei care după legea [rânduiala] Lui petrec, care nu într-un loc îl hotărnicesc pe Dumnezeu, precum samarinenii sau nu cu slujbă trupească îi slujesc Lui, precum iudeii, ci „cu duhul și cu adevărul”, adică prin suflet, prin curățirea minții. Căci, fiindcă „duh este Dumnezeu”, adică fără de trup, nu se cade să I se închine Lui trupește, ci „cu duhul”, adică cu sufletul. Căci aceasta înseamnă „cu duhul”, pentru că și duh și fără de trup este sufletul.

Dar, fiindcă mulți se par că I se închină Lui cu sufletul, însă nu au socoteală [cugetare] dreaptă pentru Dânsul - precum ereticii pentru aceasta a adăugat: „și cu adevărul”. Căci se cade și cu mintea a se închina lui Dumnezeu, dar și a avea socoteală [cugetare] adevărată pentru Dânsul.

[se vede clar că nu este suficient dacă Părintele Arsenie Boca se închina lui Hristos, trebuia să o facă având socoteală dreaptă – n.n.]

Și, poate, va zice cineva că pe cele două părți ale filosofiei noastre le însemnează [arată] aici - lucrarea și videnia [vederea dumnezeiască]²³ - prin cele două: „cu duhul și cu adevărul”. Adică, prin ceea ce zice „cu duhul”, însemnează [arată] partea cea lucrătoare, „căci căți de Duhul lui i Dumnezeu se poartă [sunt mânați]” (Romani 8, 14), omoară lucrările trupului, după cum zice Dumnezeiescul Apostol (Romani 8,5-131; și iarăși: „trupul pofteste împotriva duhului, și duhul împotriva trupului” (Galateni 5, 17)

[așadar, când Părintele Arsenie Boca ne învață mincinos că bărbatul este poligam din fire, aventuros cu prima ieșită în cale și că femeia este atârătoare de bărbat, trupul pofteste împotriva duhului, deci învățăturile sfinției sale nu sunt duhovnicești, nu învață la fapta bună – n.n.]

- întrucât fapta bună cea lucrătoare o însemnează prin : ceea ce zice: „cu duhul”. Iară prin ceea ce zice: „cu adevărul” - [arată] partea cea văzătoare. Iar acestea și [Sfântul] Pavel le grăiește, atunci când zice²¹ * * 24: „în azimele curăției” - care însemnează [arată] cele ale neprihănirii vieții, adică ale părții celei lucrătoare - „și ale adevărului” (1 Corinteni 5, 8) - adică ale părții celei văzătoare. Căci partea cea văzătoare, întru adevărul cuvântului celui dogmaticesc se îndeletnicește.

[deci, când Părintele Arsenie Boca încâlca adevărul dogmaticesc, îndeletnicindu-se cu vedenii mincinoase, nu avea partea văzătoare curată și nici creștină, ci înșelată și înșelătoare. Astfel că proorociile despre Maria și Simeon nu erau de la Dumnezeu, ci de la cei care au inspirat și dogmele eretice. Lucrul acesta este evident și din felul cum erau vedeniile Părintelui Arsenie Boca, cu totul altfel decât ale Sfinților Părinți, lucru confirmat și de Sfântul Cuvios Isaac Sirul³³ – n.n.]

³³ 23 Sfântul Isaac Sirul ne tâlcuiește ce este „videnia” și care este felul lucrării ei:

„Cunoașterea care se mișcă în cele văzute sau în simțuri, și urmărește înșiruirea lor, se numește naturală. Iar cea care se mișcă în planul celor gândite (inteligibile) și prin mijlocirea lor în firile celor netrupești se numește duhovnicească, deoarece ea primește simțirea în duh și nu în simțuri. Și acestea două se ivesc în suflet dinafară, pentru cunoașterea lor. Iar cea care se produce în planul dumnezeiesc, se numește mai presus de fire și e mai degrabă necunoscută și mai presus de cunoaștere. Vederea (contemplarea) acesteia n-o primește sufletul dintr-un conținut din afara lui, ca pe primele două, ci ea se arată și se descoperă din cele din lăuntru sufletului, în chip nematerial, deodată și pe neașteptate. Pentru că «împărăția lui Dumnezeu este înlăuntru vostru» (Luca 17, 21). Ea nu se nădăjduiește pe temeiul unor chipuri, nici nu vine prin judecări pe temeiul cuvântului lui Hristos și prin păzirea lui, ci se descoperă din lăuntru chipului cugetării celei ascunse, fără o cauză anumită, fără o cercetare a lui. Pentru că cugetarea nu află în ea vreo materie. Tâlcuirea acestora: **Cea dintâi cunoaștere se naște din**

Și într-un alt chip [fel, înțelege]: fiindcă samarinanii îl hotărâneau pe Dumnezeu într-un loc și ziceau că în locul acela se cade a se închina, iar iudeii toate cu preînchipuire le săvârșeau și [în chip] umbros, pentru aceasta ceea ce zice „cu duhul”, spre osebirea samarinienilor o spune, întrucât cele grăite să aibă această înțelegere: „Voi samarinienii, oarecare slujire cuprinsă [mărginită, hotărnicită, îngrădită] într-un loc aduceți lui Dumnezeu, însă «adevărații închinători», nu vor aduce slujire cuprinsă [hotărnicită] într-un loc, căci «cu duhul» vor sluji, adică și cu mintea, dar și cu sufletul. Însă nici nu se vor închina ca iudeii, cu preînchipuire și [în chip] umbros, ci «cu adevărul», fiindcă obiceiurile și păzirile [rânduiețile] cele iudaicești se vor strica [nu vor dăinui]” [ce importantă este slujirea înțelegătoare duhovnicească, netrupească și în adevăr, pe care, din păcate, Părintele Arsenie Boca nu le avea – n.n.].

Încă, poate, pentru că Legea cea iudaicească fiind înțeleasă după slovă [literă] era preînchipuire și umbră, spre osebirea de slovă [literă] este pusă aceasta - „cu duhul”, căci nu mai petrece [lucrează] într-un noi Legea slovei [literei], ci cea a Duhului, „căci slova [litera] omoară, iar Duhul face viu” (2 Corinteni 3, 6). Iar spre osebirea de preînchipuirea și umbra acesteia - „cu adevărul”.

Deci, zice Domnul: „«Va veni vremea», iar mai vârtos [cu prisosință] «și acum este» vremea Venirii Mele - adică a Venirii celei cu trup -, când «adevărații închinători» nu se vor închina nici ca samarinanii într-un loc, ci în tot locul, «cu duhul»” - însă nu în chip trupesc aducând închinăciune, precum și Pavel zice: „Căruia îi slujesc cu duhul meu” (Romani 1, 9) - „nici ca iudeii nu vor aduce slujire preînchipuitoare și umbroasă și arătătoare ale celor ce aveau [urmau] să fie, ci adevărată [«cu adevărul»] și care nimic umbros nu are”.

Căci „acest fel” de „închinători” Dumnezeu „caută”: fiindcă [El] „duh este” - duhovnicești, și fiindcă Adevăr este²⁵ 26 - „adevărații”²⁵.

4,25- 27: I-a zis femeia: Știm că va veni Mesia, Care Se cheamă Hristos; când va veni, Acela ne va vesti nonă toate. (26) Iisus i-a zis: Eu sunt, Cel Ce vorbesc cu tine. (27) Dar atunci au sosit ucenicii Lui. Și se mirau că vorbea cu o femeie. însă nimeni n-a zis: Ce o întrebi? sau: Ce vorbești cu ea?27

De unde „știa” femeia că „va veni Mesia, Care Se cheamă Hristos”? Din Scripturile lui Moise. Căci am apucat de am zis mai înainte [în tâlcuire²⁶] că samarinanii au primit cele cinci cărți ale lui Moise²⁹. Așadar, fiindcă au primit cărțile lui Moise, dintru acelea „știa” proorociile cele pentru Hristos și cum că este Fiul al lui Dumnezeu. Căci aceea care zice: „Să facem om” (Facere 1,26), arată că s-a zis de Tatăl ca și către Fiul. Încă și Cel Care vorbea cu Avraam în cort - Fiul era (Facere 18, 9-10,13-14). Și Iacov, proorocind pentru Dânsul, spune că: „Nu va lipsi cârmuitor din Iuda, până când va veni Acela, Căruia este rânduit”³⁰ (Facere 49,10). Încă și însuși Moise zice: „Prooroc va ridica Domnul din frații voștri, ca și mine, pe Acela să-L ascultați” (Deuteronom 18, 15). Și multe altele propovăduiesc Venirea lui Hristos. Așadar pentru aceasta zice femeia: „Știi că va veni Mesia”.

Iar Domnul de aici [de acum] I Se descoperă ei pe Sine însuși, fiindcă așa cerea urmarea [continuarea] cuvântului. Iar de ar fi zis, îndată, dintru început: „Eu sunt Hristos”, nici pe femeie nu ar fi plecat-o, și s-ar fi părut că este și oarecare însărcinător [împovărat] și

cercetarea continuă și din învățătura sânguincioasă [pe aceasta Părintele Arsenie Boca nu o avea, însușindu-și superficial și teologia, și cunoștințele cu care epata, dar pe care nu le înțelegea și nu le stăpâna. A se vedea capitolul *Asemănarea Arsenie - Zamfira* – n.n.] ; *a doua, din buna viețuire și din cugetarea credincioasă* [pe aceasta nu a putut-o avea conviețuind cu Maica Zamfira și cugetând la religiile superioare – n.n.]; *iar a treia s-a rânduit numai pe seama credinței. Pentru că în ea încetează cunoștința și faptele iau sfârșit și întrebuintarea simțurilor ajunge de prisos* [pe aceasta nu o a putut avea, deoarece avea credința greșită, iar vedeniile le primea prin simțuri și transmitea simțiri prin privirea fulgerătoare, deci tot prin simțire. A se vedea capitolul *Din neascultător, amăgit de vedenii. Mai apoi, amăgitor prin false minuni* – n.n.].

Deci pe cât se coboară cunoștința între aceste hotare, pe atâta se cînstește. Și cu cât se coboară mai mult, cu atât se cînstește mai mult. Și când ajunge la pământ și la cele pământești, cunoștința stăpânește peste toate și în afară de ea orice lucru este neluat în seamă și zadarnic. Iar când sufletul își înalță vederea în sus și-și desfășoară înțeleșurile în cele cerești și dorește cele ce nu pot fi văzute cu ochii și nu sunt în puterea trupului, atunci toate se susțin prin credință. Fie ca Domnul Iisus Hristos să ne-o dăruiască nouă pe aceasta și să fie binecuvântat în vecii vecilor! Amin” (Filocalia românească, Cuvântul LXVI; Despre alte chipuri și înțeleșuri ale cunoașterii de diferite feluri, voi. 10, ed. IBMBOR, București, 1981, pp. 339-341).

trufaș. Iar acum, după ce câte puțin a ridicat-o pe dânsa spre a-și aduce aminte de așteptarea [Venirii] lui Hristos, așa de aici Se descoperă pe Sine însuși. [Se vede cu câtă delicatete și înțelepciune ridica Hristos mintea oamenilor la Dumnezeu. Ce contrast cu Părintele Arsenie Boca care cu brutalitate atrăgea pe oameni la el, paralizându-i cu false proorocii, false minuni și hipnoză – n.n.]

Dar, pentru care pricină iudeilor, care adeseori întrebau: „Spune nouă, de ești Tu Hristosul?” (Ioan 10,24; Matei 26,63; Marcu 14, 61; Luca 23,39), nu S-a descoperit pe Sine, iar femeii îi spune? Acelora nimic nu le spune, pentru că nu îl întrebau ca să se învețe, ci, ca mai mult să-L năpăstuiască (Ioan 10,24-39), iar acesteia [femeii], fiindcă era cu bună cunoștință, arătat pe Sine însuși Se descoperă. Căci cu minte și cuget curat și poftind [jinduind] să se învețe adevărul, întreba. Și adevărit este lucrul din cele de pe urmă, căci după ce a auzit nu numai ea a crezut, ci și pe alții la credință i-a vânat și pretutindeni [în tot locul] femeia se vede a fi și cercătoare cu de-amănuntul și credincioasă³¹. [se vede clar de aici, că, mai degrabă, Sfânta Evanghelie o laudă pe Sfânta samarineancă, și nu îi vădește păcatele. Mari sunt virtuțile ei, iar păcatul ei numai unul, prilej de căință și cunoaștere a lui Hristos, de care păcat s-a și căit prin mărturisirea publică, dar i-a fost șters, mai apoi, deplin prin botezul cu apă, aducând botezul cu sânge ca o jertfă cu totul curată. – n.n.]

Iar după ce de aici [acum] s-a săvârșit vorba cea cu femeia și învățătura. [cea pentru ea], în bună vreme, au venit ucenicii. Și se minunau ei de smerenia Lui, căci fiind El atâta de slăvit și vestit la toți, suferea [îngăduia. răbda] cu atâta pogorâre ca să vorbească cu o femeie săracă și samarineancă [se vede că Hristos uimea prin smerenie, nu ca Părintele Arsenie Boca care voia să uimească prin faptul că e clarvăzător – n.n.]. Și măcar că se minunau ei, însă nu îndrăznesc să întrebe pentru ce vorbește cu dânsa, atâta erau ei de supuși și păzeau evlavlia cea cuviincioasă a ucenicilor către [pentru] învățătorul. [dacă ei nu îndrăzneau să întrebe, de unde bârfa că le-a vădit Hristos păcatul samarineancei? – n.n.] Dar, deși uneori se arată că ucenicii îndrăznesc - precum atunci când Ioan cade pe pieptul Domnului (Ioan 13, 23, 25); atunci când se apropie și zic: „Cine este mai mare?” (Matei 18,1); când fiii lui Zevedeu se roagă ca „unul de-a dreapta și altul de-a stânga” să șadă (Marcu 10, 37) însă pe acelea le cearcă, ca pe unele care le erau cuviincioase și se arătau a le fi lor atunci de nevoie. Iar aici, deoarece nefiindu-le lor de folos să cerce ceea ce nu le era nicidecum de nevoie, pentru aceasta nu uneltesc [folosesc, întrebuințează] îndrăzneala, ca una care nu avea vreme cuviincioasă.

4, 28-30: Iar femeia și-a lăsat găleata³² și s-a dus în cetate și a zis oamenilor: (29) Veniți de vedeți un om care mi-a spus toate câte am făcut. Nu cumva acesta este Hristosul? (30) Și au ieșit din cetate și veneau către El.

Atâta de mult s-a aprins femeia la inimă dintru cele grăite [de Domnul], încât și „găleata [ciutura] a lăsat-o”, atât de îndegrabă a ales mai mult „apa” lui Hristos (Ioan 4; 14), decât fântâna lui Iacov! Pentru aceasta, Apostol se face, aleasă fiind [pentru această slujire] de credința ceea ce a cuprins inima ei, și cetatea toată întregă o învață și o trage, zicând: „Veniți de vedeți un om care mi-a spus toate câte am făcut”. [se vede clar că este întocmai cu Apostolii, chiar cu Sfântul Apostol Pavel, veniți din păcate, dar cu totul curățiți prin Sfântul Botez și deveniți foc mucenicesc și apostolesc. Așadar ce poate fi mai evident decât că Sfânta Scriptură nu le arată păcatele, ci îi laudă că au venit de la păcat la culmea virtuții prin darul lui Hristos (iar nu prin x sau y sau AB făcuți idoli centrali ai lor de către diferiți oameni care nu înțeleg că totul pentru Ortodocși este Hristos. – n.n.)

Cu adevărat, când se va învăpăia sufletul de foc dumnezeiesc, la nimic din cele de pe pământ nu caută - nici la rușine, nici la necinste. Căci, iată că și aceasta nu se rușinează, vădindu-și lucrurile sale, ci zice: „Care mi-a spus toate câte am făcut”. Măcar că putea și în alt chip [fel] să zică: „Veniți, de vedeți Prooroc propovăduind”. Însă nu zice așa, ci defaimă slava sa, și numai spre a propovădui adevărul ia aminte. [Este evident că ea, nu Mântuitorul sau Apostolii, a vădit păcatul ei, devenindu-i astfel pricină de mai multă slavă, prin smerenie. Ce duh diferit față de Părintele Arsenie Boca care peste tot se lauda, chiar și când mima o falsă smerenie, pentru a-și crește slava sa, și se arăta prooroc și făcător

de minuni, ajungând chiar până acolo să înlocuiască în Sfintele Icoane chipul lui Hristos cu propriul său chip, pentru a fi el însuși adorat în locul Mântuitorului – n.n.]

Și nu zice în chip hotărâtor [hotărnicitor]: „Acesta este Hristos”, ci: „Nu cumva acesta este Hristosul?”, fiindcă voia ca apoi să îi ia chiar pe aceia împreună-hotărâtori și mai cu lesnire [ușurință] să facă primit cuvântul. **Căci, de ar fi hotărât [hotărnicit] că Acesta este Hristos, poate s-ar fi și împotrivit vreunii, iar hotărârea [hotărnicirea] ei, ca pe a uneia care era defăimată, nu ar fi primit-o.** [de aici se vede clar că cei care hotărnicesc că Părintele Arsenie Boca este „Sfântul Ardealului”, nemaiașteptând hotărârea Sfântului Sinod, forțând pe toți să creadă ca ei, slujesc altui stăpân și au altă așezare decât Sfânta samarineancă, care nu vrea să silească pe nimeni la credința ei, ci înjugă mărturisirea minunii Mântuitorului cu mărturisirea propriilor păcate, tocmai pentru a arăta că rostul minunilor lui Hristos nu sunt spectacolul, ci schimbarea lăuntrică – n.n.]

Iar unii au înțeles că acei „cinci bărbați” (Ioan 4,18) ai samarinecei sunt cele cinci Cărți [Pentateuhul], pe care numai pe acelea le primea samarineanca și-i zice Domnul: „«Acela pe care îl ai acum», adică al Meu cuvânt, pe care «acum» de la Mine îl primești, «nu-ți este ție bărbat». Căci încă nu te-ai însoțit cu a Mea - a lui Iisus - învățătură”.

31 Această femeie samarineancă, pe nume Fotinia, s-a învrednicit de moarte mucenicească pentru Mântuitorul Hristos și este cinstită de Biserica noastră ca Sfântă Mare Muceniță. După înălțarea Domnului la Cer și după Pogorârea Sfântului Duh în Ziua Cincizecimii (Rusaliilor), a fost botezată de către Sfinții Apostoli dimpreună cu doi fii ai ei și cu cinci surori [deci... nu a mai avut nici un păcat. Astfel că ceea ce mărturisește Sfânta Scriptură nu sunt păcatele actuale ale ei, ca să o rușineze, ci doar acele trecute, spălate de Sfântul Botez, pentru a o lăuda că a renunțat la plăcerea trupească de sine (prin renunțarea la bărbatul tăinuit) și la plăcerea sufletească de sine (biruind slava deșartă prin mărturisirea publică a păcatelor sale) de dragul pocăinței în Hristos. – n.n.] . Apoi cei nou botezați s-au făcut următori Apostolilor și au propovăduit credința întru Hristos din loc în loc și din țară în țară, întorcându-i pe mulți din cei care slujeau idolilor și făcându-i creștini. Fiii Sfintei Fotinia sunt Iosie și Fotin, iar surorile ei - Anatolia, Fota, Fotida, Paraschiva și Chiriachia. În vremea lui Nero, toți opt s-au săvârșit la Roma, cu moarte mucenicească. Prăznuirea lor se săvârșește în fiecare an în ziua de 26 februarie.

26 Pentru rugăciunea săvârșită întru adevăr, Cuviosul Petru Damaschinul ne învață astfel: „**Diavolul, pierzând cunoștința lui Dumnezeu prin nerecunoștință și mândrie, a ajuns cu necesitate neștiutor. De aceea nu poate ști de la sine ce să facă, ci vede pe Dumnezeu ce face ca să ne mântuiască și din aceasta învață viclenia și se silește să facă cele asemănătoare spre pierzania noastră. Deoarece urăște pe Dumnezeu și nu poate să se războiască cu El, se războiește cu noi care suntem după chipul Lui, închipuindu-și că prin aceasta înfrânge pe Dumnezeu. Iar pe noi ne află ascultători de voia lui, cum zice Sfântul Ioan Gură de Aur: «Căci văzând că Dumnezeu a făcut pe Eva spre ajutor lui Adam, a făcut-o diavolul ajutoare în neascultare și cădere. A dat Dumnezeu poruncă ca, păzind-o Adam, să-și păzească amintirea unor așa de mari daruri și să mulțamească pentru ele Binefăcătorului. Iar diavolul a făcut ca porunca însăși să fie pricina de neascultare și de moarte. Și a ridicat împotriva Proorocilor, prooroci mincinoși; împotriva Apostolilor, apostoli mincinoși; împotriva Legii, fărădelegea; împotriva virtuții, păcatele; împotriva poruncilor, călcările; împotriva a toată dreptatea, ereziile urâciunii»** [am putea spune că împotriva ieromonahilor Ortodocși pe Părintele Arsenie Boca, care este și prooroc mincinos, și apostol mincinos, și propovăduitor al fărădelegii, păcatelor, călcărilor de porunci și ereziilor – n.n.] . **Și iarăși, văzând pe Hristos că Se coboară pentru bunătatea cea mai deplină la Sfinții ucenici și la Cuvioșii Părinți, arătându-Se fie prin Sine, fie prin îngeri, fie pe altă cale negrăită, precum a zis, a început diavolul să arate unora amăgiri multe spre pierzanie. De aceea au scris Părinții înzestrați cu darul deosebirii că nu trebuie primite unele ca acestea. Căci acela se silește să amăgească și în privința aceasta, fie prin niscăi chipuri, fie prin vreo lumină, fie prin foc, fie prin altă amăgire, în vremea somnului sau în chip sensibil. Iar de primim acestea facem mîntea ca, din închipuirea proprie și din neștiința cea mai de pe urmă, să își zugrăvească niscăi figuri sau culori, ca să creadă că este vreo arătare a lui Dumnezeu sau vreun înger. Ba, deseori, arată în vis**

sau în chip sensibil și draci biruiți, zice-se, și încearcă, simplu grăind, orice meșteșugire pentru pierderea noastră, când ascultăm de el.

[Ce păcat că Părintele Arsenie Boca nu a citit/ nu a înțeles/ nu și-a însușit/ nu s-a smerit că poate fi vorba și despre propria înșelare în Filocalie, ca să scape de marea înșelare a primirii vedeniilor care au proprietățile imaginației de mai sus, după cum se vede foarte clar pe urâții pereți ai așezământului de la Drăgănescu. A ales în loc să practice Filocalia, să conviețuiască cu Maica Zamfira, deși Părintele Profesor Dumitru Stăniloae a discutat îndelung cu sfinția sa, ca să-l scape de această cădere cumplită. Vedeți capitolul *Părintele Stavrofor Profesor Doctor Dumitru Stăniloae* – n.n.]

Dar diavolul, făcând acestea, își pierde nădejdea dacă, precum zic Sfinții Părinți, în vremea rugăciunii ne facem mintea fără formă, fără chip, fără culoare, neprimind nimic, fie că e lumină, fie foc, fie altceva, ci ne închidem cugetul cu toată puterea numai în cuvintele scrise. Căci cel ce se roagă numai cu gura se roagă aerului, nu lui Dumnezeu, fiindcă Dumnezeu ia seama la minte nu la gură. Deci oamenii «trebuie să se închine lui Dumnezeu în duh și în adevăr» sau cum s-a spus «vreau să vorbesc cinci cuvinte cu mintea mea, decât zece mii cu limba» (1 Corinteni 15,19)" (Filocalia românească, voi. 5, ed. Humanitas, București, 2001, pp. 39-40).³⁴

³⁴ Sfântul Teofilact Arhiepiscopul Bulgariei, *Tălcuirea Sfintei Evanghelii De La Ioan*, Ed. Σοφία - Ed. Cartea Ortodoxă, București, 2007, pp. 121-128

Al 2-lea sector îl reprezintă anumite aspecte ale altor tehnici din punctul nostru de vedere oarecum indiferente; pt. că în alte spații teo-cosmice generale se folosește o formulă ontologică de multe ori diferită. Putem integra formula aceea ontologică fără dificultate într-o viziune creștină. Dar, pentru practica curentă e probabil mai puțin productiv, așa încât nu cred că are pt. un creștin obișnuit neapărat un scop direct să stea de exemplu în poziția cocostârcului. Îți asigură însă un control nervos desăvârșit. Pe de altă parte e neutră cumva, pt. că în poziția aceasta a cocostârcului poți foarte bine să spui din adâncul inimii „Doamne Iisuse...” Eficient devine în momentul în care sunt anumite mantră sugerate, respectiv anumite texte care preluate fără diferențiere dintr-un spațiu teo-cosmic diferit, te introduc în lumea ideatică a spațiului teo-cosmic respectiv, și atunci aici există într-adevăr o problemă mare. N-am voie de exemplu, să mă apuc să rostesc un Hare Krishna pt. că mă introduc în cu totul alt univers ideatic și de credință; în schimb nimeni nu mă împiedică să rostesc rugăciunea inimii.

O primă concluzie: folosirea unor tehnici ascetice trebuie făcută cu discernământ în așa fel încât să fie subordonată integral existenței duhovnicești creștine și, în particular, creștine ortodoxe. Face cineva aceasta? Atunci se găsește pe drumul cel bun. În căminul facultății prin 1928 era student Părintele Teodor Bodogae, părintele Arsenie Boca și cu tatăl meu³⁵. Și erau colegi de dormitor. Și Arsenie stătea ore în șir în fața unei oglinzi și se uita între ochi; și l-au întrebat „ce faci acolo?” „Păi, zice, uite fac exerciții de concentrare” Păi, de unde, cum? Avea o carte de hatha-yoga. Învăța o tehnică de acolo. I-a fost păgubitoare?

Cred că nu. I-a fost într-un fel păgubitoare pentru că ajunsese să poarte în anii din urmă ochelari de soare inclusiv datorită faptului că avea o privire grea, când se uita spre tine aveai senzația că te răscolește până în adânc. Era și necruțător în anumite privințe, dar avea o delicatețe sufletească și n-avea nevoie neapărat de privirea lui grea ca să știe tot ce-ai făcut și ce n-ai făcut de-a lungul vieții. Avea capacitatea asta.

Aceasta este o primă percepție a acestor tehnici ascetice.³⁶

³⁵ Părintele Zosim Oancea [n.n.].

³⁶ Curs IFR 04.03.2014 – Facultatea de Teologie Ortodoxa Sf. Ierarh Andrei Saguna din Sibiu, minutele 30'40"- 36'23", Părintele Prof. Dr. Dorin-Zosim Oancea.

A. SCRISOARE CĂTRE BABEL

21. 02. 2015

Mănăstirea Sfântul Pavel

Sfântul Munte Athos

Iubiți frați întru Hristos

În începutul acestei scrisori vă mărturisesc bucuria mea de a găsi o adresă a voastră, a celor de la Editura Babel și Fundația Creștină Părintele Arsenie Boca.

Mă numesc Iachint și acum fac parte din obștea Mănăstirii Sfântul Pavel, din Sfântul Munte Athos. Cred că nu aș fi avut ce să vă scriu acum dacă bunul Dumnezeu nu rânduia să fiu ucenic de chilie Părintelui Cleopa Ilie.

Aici sunt rânduit pe lângă ascultarea de paraclisier să le traduc creștinilor români când se scot Sfintele Moaște și să le vorbesc. Apoi mai mereu sunt nevoit să le vorbesc și de Părintele Arsenie Boca. Iar pentru că spun creștinii că cele ce le aud și le primesc în scris de la mine nu se potrivesc cu cele ce le spuneți și scrieți frațiile voastre iată aveți pe acest DVD, în dosarul „Iachint”, toate lucrările mele. Cercetați, vă rog, mai întâi pliantul cu numele „Mărturisitori” și cartea „Creștinii cred și mărturisesc

întru Adevărul lui Dumnezeu”, care se află în dosarul „I Creștinii mărturisesc”, mai cu seamă ultimul capitol: „Legându-ne cu inima de cineva sau de ceva numai putem fi liberi și mărturisitori”. Iată, aștept corectările voastre, al vostru este a lămuri lucrurile cu privire la Părintele Arsenie Boca întru Adevărul lui Dumnezeu, ca să nu pierdem cugetul Bisericii Ortodoxe, să nu pervertim conștiința Bisericii a aproapelui nostru, să nu aducem babilonia în Biserică.

Iubiților, să nu amestecăm mierea cu otravă! Domnul nostru Iisus Hristos pe toți ne face atenți, zicând: „Că ce folos este omului de ar dobândi lumea toată, iar sufletul său își va pierde? (Matei 16, 26)” . „Nu judecați după față, zice, ci dreaptă judecată judecați” (Ioan 7, 24). Zice să nu-i judecăm pe oameni deloc când cad în păcate, dar nu se leapădă de credință, ca să nu fim judecați (Matei 7, 1). Dar când e vorba de cei care caută să ne lipsească de mărgăritarele Credinței Lui ne poruncește să nu le dăm curs, ci să-i judecăm ca fiind câini și porci (Matei 7, 6).

Părinții noștri Cleopa, Arsenie Papacioc, Adrian Făgețeanu, Paulin Leca și alții, care l-au cunoscut pe Părintele Arsenie Boca, nu au spus tot, au spus câte ceva ca să ne liniștim, să nu ne smintim căutând să-l scoatem sfânt. Iată, cine ține cu tot dinadinsul să-l scoată sfânt pe Părintele Arsenie Boca îi arată a fi bârfitori și invidioși pe acești Părinți care nu au căutat decât slava lui Dumnezeu³⁷.

Cred că este de datoria frațiilor voastre să cercetați cu luare aminte cărțile care apar cu privire la Părintele Arsenie Boca. Mai întâi cele ce apar la editura voastră, poate că arătând adevărul care ne face liberi veți îndrepta și numele editurii. Vedeți ce scrie Dan Lucinescu în cartea Părintele Arsenie Boca un sfânt al zilelor noastre, la p. 16, atunci editura Siaj – 2009.

³⁷ Vedeți: Florin Duțu, „Și cărțile au fost deschise”, p. 267.

Ce adevăr mărturisește acest cunoscător al sfințeniei Părintelui Arsenie Boca prin cuvintele: „Părintele Arsenie Boca ajunsese încă de tânăr la stadiul de mare evoluție spirituală, specifică celebrilor eremiți, existenți în lamaseriile tibetane, înainte de ocuparea Tibetului de către comuniștii chinezi ai lui Mao Zedong”?

Părintele Arsenie Papacioc nu mințea când ne spunea (scriu din cele ce îmi aduc aminte): „Eu care l-am cunoscut pe Arsenie, acum când sunt întrebat de credincioși dacă este bine să-i citească Acatistul vreau nu vreau trebuie să le spun câte ceva, ca să nu se smintească, să nu-și pervertească credința. Eram odată mai mulți tineri la el, la Sâmbăta de Sus, și ne-a spus, printre altele: „Vedeți locurile acestea, pe aici am fost acum 300 de ani cu duhul lui Ilie”. Pentru că am văzut și auzit atâtea lucruri neortodoxe de la el când am fost călugărit și mi s-a pus numele Arsenie m-am întristat, înțelegând că mulți mă vor lua drept ucenicul lui. Apoi când m-am întâlnit cu el în București, când era dat afară din mănăstire, și mi-a spus:

„- Acum tu rămâi în locul meu!” Eu i-am răspuns:

„- Nu! fiecare cu locul lui”.

Citiți în cartea Jurnal duhovnicesc, al Părintelui Paulin Leca, editura Stadion, Bacău 2013, pp. 70-71; 109-110. Acest Părinte îl considera „văzător cu duhul” și „sfânt” pe Părintele Arsenie Boca, vroia să devină ucenicul lui (p. 47), dar cunoscându-l mai bine a ajuns să afirme: „... n-am văzut o lepădare publică a sa de toate acele rătăcirii spiritiste și erezii steineriene”. Este bine să vedeți și Nota 10, de la sfârșitul acestei cărți (pp. 386-387), făcută de cel care a îngrijit această ediție, Doctorul Ioan Gându.

Dar cred că Părintele Arsenie Boca se prezintă cât a putut de clar, cum s-a prins de înșelare, în Cărarea Împărăției, p. 210, unde zice printre altele: „... precum urmărim o armonie între facultățile sufletești, tot așa trebuie să urmărim și o armonie și între cunoștințele din cât mai multe domenii, precum și o sinteză a acestora cu viața. Multă știință apropie pe om de Dumnezeu, puțină știință îl îndepărtează și de știință și de Dumnezeu. Iar omul atâta prețuiește câtă apropiere de Dumnezeu și-a câștigat în sine. Dumnezeu i-a dat o valoare mare, însă trebuie și el să și-o câștige”.

Este știut că Părintele Arsenie nu a căutat să se zidească printr-un părinte duhovnicesc, întru Hristos. Care este lauda lui? Lauda lui Hristos este Tatăl, zice: „Eu de la Mine nu am grăit; ci Tatăl cela ce M-a trimis pe Mine, Acela poruncă Mi-a dat, ce voi zice și ce voi grăi” (Ioan 12, 49); și în alt loc: „Eu slava care Mi-ai dat-o Mie, am dat-o lor ca să fie una, precum Noi una suntem; Eu întru ei și Tu întru Mine, ca să fie ei desăvârșit întru una și ca să cunoască lumea că Tu M-ai trimis” (Ioan 17, 22-23). Cine este Părintele său duhovnicesc? Mitropolitul Nicolae Bălan când a văzut că avea talent la caricaturi, la trimis la școală, la trimis în Sfântul Munte Athos și văzându-l că are priză la popor la hirotonit și avansat. Apoi tot el la dus la Mănăstirea Prislop și tot el la chemat de acolo. Atunci, din păcate, Părintele Arsenie, (cred) nu a făcut ascultare și de aici i-a venit căderea, el l-a rugat pe Mitropolit să-l lase în continuare la Prislop³⁸. Atunci neascultându-l nici pe Părintele Dumitru Stăniloae, care dorea ca la Prislop împreună cu Părinții Dometie și Antonie Plămădeală să lucreze la Filocalie, o introduce pe Julieta cu care avea legătură de la Sâmbăta de Sus și îi determină pe aceștia să plece. Într-un an o face stareță pe aceasta și apoi vin problemele. Acest Părinte al său, Mitropolitul Nicolae Bălan, se spovedea la Părintele Cleopa și (cred) se plângea cu privire la el. De asemenea și Mitropolitul Nicolae Mladin, P.S. Andrei Magieru și Mitropolitul Antonie Plămădeală, care a fugit cu motiv întemeiat de la Prislop la Mănăstirea Slatina, se spovedeau la Părintele Cleopa și (cred) se plângeau cu privire la Părintele Arsenie Boca. Cele auzite de la aceștia (cred) l-au determinat pe Părintele Cleopa să-i scrie acele scrisori, cu smerenie, Părintelui Arsenie, în care îl ruga să vină la Mănăstirea Slatina să-i folosească duhovnicește. Dar Părinte Arsenie nu a venit la Slatina. Apoi, știu din gura Părintelui Cleopa că dus fiind de Sfântul Sinod să pună rânduială în mănăstirile din Ardeal, mai cu seamă la Mănăstirea Arad Gai, l-a întâlnit pe Părintele Arsenie la Episcopia Aradului și a dorit să i-a binecuvântare, să-l îmbrățișeze, dar nu a reușit. Părintele Arsenie i-a zis batjocoritor: „Ce măi moldovene vii tu să ne înveți călugărie!”

³⁸ Vezi: Părintele Arsenie Boca mare îndrumător de suflete din secolul XX, Editura Teognost, Cluj-Napoca 2002, p. 32, 218.

Odată Părintele Cleopa mi-a mărturisit de ce nu dădea binecuvântare la oameni să-i citească Acatistul Părintelui Arsenie Boca și băga cuvântul, ca să nu se smintească aceștia: „Nu-i citiți Acatistul căci nu e canonizat!” Înțelegerea sfinției sale cu privire la Părintele Arsenie era precum a majoritatea Părinților duhovnicești, care l-au cunoscut, aceea că: „Împrietenirea cu Julieta i-a adus căderea”.

Iată, este știut, lauda Părintelui Cleopa sunt Părinții lui, în primul rând Duhovnicul Paisie Olaru și Starețul Ioanichie Moroi. Cu Părintele Arsenie nu stau lucrurile la fel, nu a ținut la aceasta, după cum mărturisește el însuși, a căutat să se apropie de Dumnezeu prin „cunoștințele din cât mai multe domenii”, până chiar și din magie. Cine, dintre cei care au fost aproape de Părintele Arsenie Boca și au dorit să rămână întru Hristos, Mântuitorul nostru, nu au mărturisit adevărul? Iată, până și Părintele Teofil Părăian, cel care a îndrăznit să spună că: „Un ortodox se poate împărtăși și la catolici, dacă nu are unde”, care mărturisea evlavia sa la „Sfânta Maria Tereza” chiar și aici în Sfântul Munte, zice: „nu am un cult pentru el”³⁹.

Așadar, v-am scris acestea vouă, cu sinceritate, după cum vedeți, ca înainte de a căuta să vă împliniți visele care vi le-ați propus voi: „Fundatia Creștină Părintele Arsenie Boca” și „Editura Babel”, să căutați să vă limpeziți și să limpeziți lucrurile cu privire la Părintele Arsenie Boca întru Hristos. Până acum, sincer vă spun, pe bună dreptate vă identificați „Editura Babel - Fundatia Creștină Părintele Arsenie Boca”, amestecare.

Oare nu vedeți cum prin Părintele Arsenie Boca se lucrează apostazia (lepădarea de credință) în chip tacit? Ecumeniștii s-au arătat că nu-l canonizează, tocmai ca să se strângă semnături. Câți din cei care au dat semnătură pentru canonizarea Părintelui Arsenie au știut că dând semnătură pentru canonizarea lui dau semnătură pentru canonizarea ereticilor Francisc de Assisi și Wulfila semiarianul, pictați de el cu aureolă de sfinți în biserica Drăgănescu? Sfântul înseamnă Canon, fiind canonizat, oricine va putea picta în bisericile ortodoxe pe eretici precum a pictat Părintele Arsenie. Ecumeniști canonizându-l nu zic că e sfântul lor, cel mai mare proroc al lor, ci al vostru. Iată, pervertesc conștiința ortodoxă a credincioșilor ca să se bucure de „unirea Bisericii”, adică de apostazie. Dacă acum cei care au „evlavie” la Părintele Arsenie îndreptățesc pictarea ereticilor de către el cu minunile care le face, gândiți-vă, ce va fi după acea „unire”, când vor fi și mai părăsiți de har cei care o acceptă. Ce o să zică cei care îl văd sfânt pe Părintele Arsenie? Foarte posibil, vor zice: „Iată această unire este de la Dumnezeu, Părintele Arsenie ne-a arătat-o demult!” Dar noi știm clar, Sfinții Părinți, între care se numără și Cuviosul Lavrentie al Cernigovului, ne atenționează: „Luați aminte, zice, la toate cele ce vă spun căci totul se pregătește cu foarte mare viclenie. Toate bisericile și mănăstirile vor fi într-o bună stare imensă, pline de bogății, ca niciodată, dar să nu mergeți în ele... Bisericile vor fi deschise, dar creștinul ortodox (trăitor, viu cu sufletul) nu va putea intra în ele să se roage, căci în ele nu se va mai aduce jertfa fără de sânge a lui Iisus Hristos. În ele va fi toată „adunarea satanică”... Încă o dată vă repet să nu intrați în aceste biserici, căci Hristos și binefacerea Lui nu vor fi acolo”⁴⁰.

Iată ce va fi cu bisericile care acceptă ca sfinți pe Francisc de Assisi și pe Wulfila semiarianul, cel care îl vedea pe Hristos creatură și nu Dumnezeu-Om. Iată de ce este nevoie să-l iubim întru Hristos pe Părintele Arsenie Boca și să mărturisim acum, cât mai avem cu cine ne înțelege, că ce a făcut acolo înseamnă urâciunea pustiirii. Iată înțelegerea cea mai favorabilă pentru Părintele Arsenie, la care am ajuns, cu darul lui Dumnezeu⁴¹:

„E foarte posibil ca Părintele Arsenie să fi pictat ereticii în biserica Drăgănescu cu gândul ca noi să pricepem că ecumenismul, acceptarea că Biserica – Trupul lui Hristos este dezbinată,

³⁹ Ibidem, p. 221.

⁴⁰ Sfântul Lavrentie de la Cernigov, Viața, învățăturile și minunile, Editura credința Strămoșească, 2003, 158-159.

⁴¹ Noi am spune că nu este cu darul lui Dumnezeu o asemenea răstălmăcire pomenită mai jos. Până aici este o privire limpede, cu darul lui Dumnezeu. Dar a spune că Părintele Arsenie Boca îndemnând prin pictură și prin scris la ecumenism, sugerează că nu este bun ecumenismul este tipic gândirii ucenicilor înfierbântați, care văzând cornița de drac vor să ne convingă că este vânăta, după cum spunea Sfântul Cuvios Paisie Aghioritul. De altfel, după cum ne-a explicat Părintele Iachint însuși, a scris acest compromis gândit, din milă pentru îndrăgitorii lui Arsenie, ca să aibă un pretext venit tocmai de la idolul lor, ca, măcar așa, să combată ecumenismul, când vor fi îndemnați prin celelalte învățăturile pictate și scrise ale protagonistului de la Drăgănescu, să cadă și ei în ecumenism. Despre ecumenismul evident al Părintelui Arsenie Boca am scris și noi, cu darul lui Dumnezeu, două capitole distincte. Unul din ele, se referă chiar la acest text al Părintelui Iachint, repetat în studiul sfinției sale, atât de folositor, despre *Ulfilas episcopul goșilor*, cum îl numea Părintele Arsenie Boca.

„unirea Bisericii”, recunoașterea ca sfinți a tuturor ereticilor și povățuitor pe Papa, însemnează „urâciunea pustirii, care s-a zis prin Daniil prorocul (9, 26), stând în locul cel Sfânt, cel ce citește să înțeleagă” (Matei 24, 15). A accepta că Biserica – Trupul lui Hristos este dezbinată, înseamnă a tăgădui Dumnezeirea lui Hristos, înseamnă al accepta ca Sfânt pe Wulfila semiarianul, care tăgăduia Dumnezeirea lui Hristos. Al accepta pe Papa Francisc, Povățuitor, înseamnă al accepta ca Sfânt pe Francisc de Assisi. Apoi este știut că aceia care se vor împărtăși la altarele bisericilor care acceptă „unirea Bisericii”, acceptă ca sfinți toți ereticii, nu se împărtășesc cu Trupul lui Hristos, Dumnezeiesc și omenesc. Unirea lor este în „hristosul” lui Wulfila semiarianul”.

Iată, v-am scris acestea crezându-vă sinceri, cred că și voi mă veți înțelege că v-am scris sincer și mă veți corecta și mă veți bucura făcând ce depinde de voi.

Bunul Dumnezeu, Cel în Sfânta Treime slăvit și închinat, pentru Născătoarea de Dumnezeu, să vă ajute tuturor să săvârșiți tot lucrul bun, după voia Sa, spre slava Sa. Amin.

Iachint⁴²

B. DE CE A PICTAT TOCMAI PE WULFILA?

și nu pe un alt eretic arian, în altar?

Cine este Wulfila, cel pictat cu aureolă de Sfânt de Părintele Arsenie Boca în Biserica Sfântul Nicolae – Drăgănescu?

Iată, este știut că acest „Wulfilas Episcopul Goșilor”, pe care îl găsim pictat în altarul bisericii Drăgănescu, de Părintele Arsenie Boca, era de credință ariană, nu credea a fi Hristos Dumnezeu-Om. De această erezie ne-a izbăvit Dumnezeu prin Sfinții Săi, în primul rând prin Sfântul Ierarh Atanasie cel Mare. De unde și-a luat îndrăzneala Părintele Arsenie să arate că Wulfila este părtaș unirii cu Trupul lui Hristos Dumnezeiesc și omenesc precum Sfinții Mari Ierarhi? El a pictat în altar o Sfântă Masă pe care se află Trupul și Sângele Domnului și în fața ei vedem pe Domnul nostru Iisus Hristos și într-o parte a Lui și în cealaltă Sfinții Mari Ierarhi, iar, la urmă, alături de Sfântul Ioan cel Milostiv găsim scris pe aureola unuia „Wulfilas Episcopul Goșilor”.

Nu putem îndreptăți această erezie cu „minunile care le-a făcut și le face” Părintele Arsenie Boca. Mântuitorul ne-a atenționat: „Nu tot cel ce-Mi zice: Doamne! Doamne! va intra întru împărăția cerurilor, ci, cel ce face voia Tatălui Meu Care este în ceruri. Mulți vor zice Mie, în ziua aceea: Doamne! Doamne! au nu cu numele Tău am prorocit? Și cu numele Tău draci am scos? Și cu numele Tău multe minuni am făcut? Și atunci voi mărturisi lor, că niciodată nu v-am știut pe voi; depărtați-vă de la Mine, cei ce lucrați fărădelegea!” (Matei 7, 21-23). Nici cu faptul că a avut descoperire nu putem îndreptăți această lucrare care pervertește conștiința Bisericii. Sfântul Apostol Pavel zice: „Ci măcar și noi sau înger din cer de va binevesti vouă afară de ceea ce am binevestit vouă, anatema să fie” (Gal. 1, 8).

Despre Wulfila, cel pictat cu aureolă de Sfânt și părtaș la împărtășirea cu Hristos împreună cu Sfântul Ierarh Atanasie și Sfinții Mari Ierarhi de Părintele Arsenie Boca în altarul Bisericii Sfântul Nicolae – Drăgănescu, am găsit scris:

„În secolul al III-lea sunt pe malurile Dunării inferioare și în nordul fluviului, în Dacia, vizigoșii. Creștinismul în rândurile lor este propagat de către prizonieri capadocieni. Intre aceștia fusese și Wulfila (383 cca.), consacrat de episcopul filoarian Eusebiu din Nicomidia ca episcop al creștinilor din țara goșilor. În felul acesta, creștinismul în forma ariană pătrunde printre germanii orientali.

⁴² Cuvânt al Părintelui Iachint, ucenicul de chilie al Părintelui Cleopa Ilie. Din DVD-ul dat nouă, de către sfinția sa, la Sfânta Mănăstire Pavel, din Sfântul Munte, în Joia Mare, 2015. Menționăm că opiniile sfinției sale îi aparțin. Noi nu suntem de acord cu toate.

Din activitatea marelui misionar Wulfila printre conașionalii săi de la nord și sud de Dunăre (341-383), de menționat este traducerea gotică a Scripturii, din care el a scos cartea Regilor, pentru a nu trezi și mai mult spiritul războinic al conașionalilor săi.

Conștient fiind de pericolul acestor triburi războinice și crude, Valens îi accepta ca aliați ai imperiului (foederati), acordându-le anumite spații de locuit în Tracia și garantarea unei existențe pașnice. Acum, Wulfila și alți misionari îi încreștinează în forma ariană, erezia fiind favorizată de Valens și Constanțiu, încercându-se chiar propunerea ei ca religie de stat.

Arianismul goților lui Wulfila a fost acceptat apoi de toate popoarele germanico-orientale care au intrat în teritoriile imperiale în secolul al V-lea. Edictul lui Teodosiu I din 380 prin care impune credința Niceană ca lege pentru tot imperiul, nu reușește să-i facă pe goți să renunțe la arianism, considerat de ei ca un patrimoniu național pe care nu-l pot părăsi pentru nici un motiv”. (Istoria Universală a Bisericii Catolice).

„Limba operelor patristice a fost greacă în Răsărit și chiar în Apus în frunte cu Roma și multe orașe occidentale până în sec. III, poate până înspre 200-250, când încep să apară opere și în limba latină. Era o limbă pregătită prin traducerea Vechiului Testament în koine și grefarea ei cu elemente populare, uneori cu eforturi de a îmbrăca dialectul atic, doric etc. În această limbă - la început simplă, dar evoluând mereu spre complexitate și elegantă - se predica, se țineau catehezele și se săvârșea cultul. Limba greacă a fost prin înalta ei evoluție, prin bogăția vocabularului și a noțiunilor ei, și prin spiritul ei dialectic, un instrument adecvat ideilor și a idealului literaturii patristice. Era o limbă misionară, de agora, de parlament, încă de la Homer, Eschil, Platon și Demostene. Etosul Evangheliei și ardoarea spirituală a Sfinților Părinți au adăugat forțe noi suflului misionar al limbii, chiar dacă nu exista o afinitate veritabilă între vechea cultură elenică și cea nouă elaborată de Părinți. Dacă o afinitate de esență între „nou” și „vechi” nu exista, limba greacă aducea totuși creștinismului ecoul neestimatului tezaur de valori creat de geniul elenic de-a lungul veacurilor, tezaur de care limba și cultura patristică s-au folosit parțial. E ceea ce a permis limbii grecești, dar și celei latine patristice să civilizeze, prin cultura creștină, popoarele Europei, Asiei și Africii pe care această cultură le-a putut atinge, inclusiv grupe mari ale unor popoare migratoare ca goții, hunii, gepizii etc. Cu timpul, în Răsărit, pe măsură ce popoarele de la periferia imperiului se creștinau, greaca a fost înlocuită de siriacă, coptă, armeană, gotă, limbi ale căror alfabetice au fost create de Părinți ai Bisericilor naționale respective (Bardesane (?), Wulfila, Mezrob, Pahomie). Traducerile din greacă în aceste limbi și invers au menținut legătura cu literatura greacă contemporană, factor de unitate a produselor spirituale și a Bisericii. Limba latina patristică a creștinat și a civilizat Europa occidentală, centrală și o parte din cea răsăriteană (Daco-Romania), inclusiv popoarele germanice, anglo-saxon, maghiar, polon. De aici simpatia pe care Bisericile acestor popoare o manifesta față de Părinții latini” (Pr. Prof. Dr. Ioan G. Coman, Patrologie).

„Vizigoții creștinați (în variantă ariană) de Wulfila, episcop care a tradus Biblia în limba gotică, într-un alfabet runic îmbunătățit după alfabetul grec, s-au rupt de sub autoritatea regelui lor păgân și au trecut în sudul Dunării, în imperiu...”

Primii barbari evanghelizați la nord de Dunăre (dar nu în fosta Dacie Romană) au fost un grup de goți, pentru care a fost trimis ca episcop misionar Ulfila (Wulfila), între 341-348, dar acesta predica și în limba latină, nu doar în gotică, semn că între ascultătorii săi se aflau și daco-romani” (Nicolae, Mitropolitul Banatului, Biblia lui Wulfila, în MB, an XX, 7-9, 1970, p. 550-558, Despre goți; persoana lui Wulfila și activitatea lui; importanța traducerii lui Wulfila).

„Am să vă dau un mic exemplu, foarte semnificativ, o experiență pe care am trăit-o în timpul unuia din turneele mele de conferințe. Acest exemplu arată că istoria lumii, când este considerată ca expresie a spiritualului, a divinității, apare în toate ocaziile semnificativă, mereu și pretutindeni ne vorbește un limbaj nou. Acum câteva săptămâni, eram în Scandinavia și am putut constata că viața în acea parte nordică a Europei este încă străbătută de ecoul a tot ce a fost în trecut; tot ce este spiritual era încă impregnat de prezența, în conștiința oamenilor, a ființelor care populau mitologiile nordice. S-ar putea spune că în aceste ținuturi

tot ce apare în fața privirii noastre este ecoul a ceea ce a constituit viața spirituală a nordului în acel trecut îndepărtat despre care vorbeau inițiații Misteriilor druidice și ai Misteriilor droșilor discipolilor lor. Se observă și acum influența acestui suflu magic care a pătruns în viața spirituală a acestor ținuturi nordice și care se pot privi ca fiind expresia unor foarte frumoase raporturi karmice. La Uppsala, am simțit că sunt chiar în centrul acestei lumi, atunci când am văzut prima traducere germanică a Bibliei, când m-am aflat în fața aceluia Codex argenteus al lui Wulfila. Acest codex a poposit la Uppsala printr-o stranie înlănțuire de evenimente karmice. Întâi s-a aflat la Praga; în timpul războiului purtat de suedezi, a fost luat și dus la Uppsala și acolo se găsește și acum, adevărat simbol grăitor pentru cel care dorește să cerceteze cât de puțin vechile Misterii. Acest caracter de mister, această pătrundere în lumea spirituală, este impregnat în mod real în mijlocul acestor vechi culturi europene, marcate de un straniu caracter comun pe care îl resimt în mod profund toți cei care au primit inițierea, în acele timpuri de mult trecute. Inimile lor erau străbătute de un tragic sentiment când reușeau ca privirea lor să pătrundă în secretele existenței, presimțind, însă, că numai în viitor va veni ceva să aducă adevărata dezlegare a acestor enigme. Gândurile acestor inițiați erau permanent îndreptate spre o lume mult mai strălucitoare, ale cărei raze vor ajunge într-o zi să lumineze pe deplin cunoașterea inițiativă dobândită în vechile Misterii. Se poate spune că în toate aceste locuri de Misterii se vorbea în mod profetic că urma să se petreacă întruparea lui Christos Iisus. Un puternic sentiment de așteptare umplea acea atmosferă de profeție în toate Misteriile nordice.

Nu trebuie să vă chinuiți prea mult pentru a descifra sensul și nici să îmbrăcați în gânduri prea conturate ceea ce urmează să vă spun acum. Fraza pe care am să o spun nu este decât expresia simptomatică a unui adevăr profund. În ceea ce ni s-a transmis din tradiția vechilor Misterii germanice, un ultim vestigiu este legenda lui Siegfried, în care se găsește ceva din acel sentiment de mister de care tocmai vorbeam. Când ni se arată că Siegfried trebuie considerat ca reprezentant al vechii inițieri germanice, nordice, când ni se spune că în punctul lui vulnerabil, care era în spate, era pusă o frunză, cine poate resimți că în această legendă există ceva simptomatic, acela își poate da seama că locul acela vulnerabil din corpul său este punctul unde se va afla altceva, atunci când ființa umană nu va mai putea fi atinsă de ceea ce încă putea răni pe inițiatul în vechile Misterii nordice. Acesta era chiar locul din corpul omenesc pe care trebuie să-l acopere Crucea Lui Christos Iisus. Inițiatul în vechile Misterii nordice ignora acest lucru, dar acesta este înțelesul pe care îl evocau vechile Misterii prin legenda lui Siegfried. Așa se făcea referire în mod simptomatic la concordanța între vechile inițieri ale druizilor și ale droșilor și Misteriile creștinismului. Iată ce ne amintește această instalare, în acel loc în lumea nordică, a primei traduceri germanice a Bibliei. Ne apare ca ceva foarte expresiv și ca o înlănțuire karmică exprimată în mod simbolic pentru dumneavoastră faptul că un număr de unsprezece foi din Codex argenteus au fost furate într-o zi, dar că posesorul acestor file furate, cuprins de remușcări, nu a mai vrut să le rețină și le-a adus înapoi. Așa cum am spus, nu trebuie să găsim în aceasta neapărat o semnificație, ci doar să le considerăm ca o ilustrare figurată a unor înlănțuiri de fapte karmice, iar prezența în lumea nordică a primei traduceri în vechea limbă germanică a Bibliei este un exemplu, o expresie a acelor înlănțuiri. Și la fel cu acest fapt real, istoric tot așa, tot ceea ce viața ne aduce în cale, lucruri mari și mici, ne va apărea conturat și luminat de o înțelegere nouă, datorită spiritului antroposofic care ne permite să vedem în tot ce este de natură fizică, perceptibil, o expresie reală a unei realități suprasensibile, spirituale” (Rudolf Steiner APOCALIPSA LUI IOAN).

Cu privire la „Pictarea bisericii din Drăgănescu,, găsim scris:

„Ieșind la pensie, o pensie minoră, în 1968 a început pictura bisericii parohiale din Drăgănescu, de lângă București, la care a lucrat vreme de 15 ani. Părintele Arsenie a pictat-o de două ori, aceasta pentru că, pe alocuri, din pricina lumânărilor, pictura s-a „pangarit” (afumat), după expresia Sfinției Sale. (La anumite compoziții se observă cu ușurință cele două straturi picturale.) Aici, cum chiar dânsul spunea, a fost căutat de o „adevărată avalanșă de oameni”.

Pictura de la Drăgănescu nu este una obișnuită, în înțelesul că Părintele Arsenie nu s-a limitat strict la programul iconografic clasic.

Încercând să actualizeze mesajul Evangheliei, Părintele a introdus în pictura de aici, pe lângă scenele clasice, deja consacrate, și compoziții de-a dreptul șocante care au un rol vădit catehetic și care se adresează oamenilor zilelor noastre.

Dacă i s-a interzis să predice, o face acum într-alt chip, cu ajutorul penelului și al culorilor. Oamenii care-l căutau aveau ce învăța doar din lectura picturii, care le grăia direct, fără ocolișuri și pe înțelesul tuturor, „ca să nu mai orbescă și ei în noaptea neștiinței și a lipsei de sfat, de unde vin toate relele care chinuiesc pe oameni, întunecă vremile și prea adesea cruntă pământul”.⁵⁷

„Mica biserică de la Drăgănescu are norocul să simtă pe zidurile ei zugrăvite predicile fierbinți, pe care miile de oameni le ascultau la Sâmbăta de Sus.

E o pictură nouă ca și predica de atunci.”⁵⁸

Ca „predica” de acum să fie cât mai convingătoare, Părintele, cu splendida-i caligrafie, așterne pe ziduri, lângă scenele reprezentate, numeroase sentințe scurte, lămuritoare, care reprezintă o sinteză a gândirii Sfinției Sale. Ele nu sunt simple vorbe de spirit, ci mai degrabă sunt așchiile țâșnite din coerența și vigoarea unui trunchi cu rădăcini adânci.⁵⁹

Ar mai fi foarte multe de spus și în ceea ce privește felul în care Părintele Arsenie a gândit programul iconografic în ansamblul lui, adică dispunerea fiecărei compoziții în parte, însă nu acesta este scopul lucrării de față. Totuși, nu se poate trece cu vederea o amplă compoziție pe care Părintele a zugrăvit-o pe absida altarului. Ea ne prezintă momente „Din viața și patimile Cuviosului Ștefan cel Nou, pe vremea Împăratului iconoclast Constantin Copronimul, care a tiranizat biserica între anii 741-775; Iar cuviosul primind mucenicia la 53 de ani ai vârstei sale în 28 ale idelor lui noiembrie, cu vina de pe urmă: «Ștefan mi-a făcut temnița mănăstire!»”.⁶⁰

Este știut faptul că în nici o altă biserică nu este zugrăvită pe absida altarului mucenicia acestui Cuvios, care oricum este destul de rar reprezentată. Deci pictarea ei aici este firesc să ridice semne de întrebare, mai ales că ocupă un loc important în absidă, atât în ceea ce privește dimensiunea ei, cât și în ceea ce privește spațiul pe care se desfășoară, și anume cel din dreptul ochilor. Prin urmare, este limpede că Părintele Arsenie nu a pus întâmplător această compoziție aici.

Nu aș vrea să fiu înțeles greșit și să se creadă că, în cele ce urmează, doresc să accentuez doar latura profetică a personalității Părintelui Arsenie, însă, căutând un răspuns la semnificația amplasării compoziției cu pricina în acel loc însemnat, nu pot să nu observ asemănările dintre cele două vieți – a Cuviosului Ștefan cel Nou și a Părintelui Arsenie – și mai ales faptul că amândoi s-au săvârșit din viață în 28 ale lunii lui noiembrie!⁶¹” (O sinteză a gândirii Părintelui Arsenie Boca în 800 de capete, Ed. Teognost, p. 34).

57. *Cărarea Împărăției*, p. 157.

58. *Ibid.*, p. 171.

59. *Caietul Părintelui Petru Vanvulescu (mss.)*, Din cuvintele Părintelui Arsenie rostite...

60. *Cărarea Împărăției*, p. 325.

61. *În Duminica Ortodoxiei, „Gândirea”*, Serie nouă, nr. 1-3/1999, p. 43.

Iată, este foarte primejdios de nu vom arăta celor care au evlavie la Părintele Arsenie Boca că:

E foarte posibil ca Părintele Arsenie să fi pictat ereticii în biserica Drăgănescu cu gândul ca noi să pricepem că ecumenismul, acceptarea că Biserica – Trupul lui Hristos este dezbinată, „unirea Bisericilor”, recunoașterea ca sfinți a tuturor ereticilor și povățuitor pe Papa, însemnează „urâciunea pustiirii, care s-a zis prin Daniil prorocul (9, 26), stând în locul cel Sfânt, cel ce citește să înțeleagă” (Matei 24, 15). A accepta că Biserica – Trupul lui Hristos este dezbinată, înseamnă a tăgădui Dumnezeirea lui Hristos, înseamnă al accepta ca Sfânt pe Wulfila semiarianul, care tăgăduia Dumnezeirea lui Hristos. Al accepta pe Papa Francisc, Povățuitor, înseamnă al accepta ca Sfânt pe Francisc de Assisi. Apoi este știut că aceia care se vor împărtăși la altarele bisericilor care acceptă „unirea Bisericii”, acceptă ca sfinți toți

ereticii, nu se împărtășesc cu Trupul lui Hristos, Dumnezeuiesc și omenesc. Unirea lor este în „hristosul” lui Wulfila semiarianul.⁴³

Nu putem fi de acord cu ideea că pictarea ereticilor și a ereziilor pe pereții bisericii din Drăgănescu ar fi vreo sugestie subtilă să ne ferim de ecumenism. Ar fi trebuit, conform stilului brutal atât de obișnuit al sfinției sale, să o spună clar și răspicat.

Mai mult, Sfintele Icoane nu sunt adresate numai intelectualilor rafinați, ci tuturor, inclusiv oamenilor simpli, care nu sunt învățați cu subtilitățile și ironia. Nicăieri nu vedem la Sfinții Părinți vorbe cu două înțelesuri sau în canonul picturilor icoane ce exprimă sfințenia cuiva spre a o nega. Și Sfinții Părinți și Sfinții Iconari au fost concisi, preciși și limpezi în propovăduirea adevărului.

925. -Sfinții Părinți au avut grijă să înlăture orice icoană care ar reprezenta vreun chip necuviincios sau simbol nepriceput ușor, ca să nu se dea prilej celor neștiutori sau necredincioși să defaime cele sfinte, zicînd că sînt himere mitologice, etc.[...]

Zugrăvim sfintele icoane pentru înfrumusețarea bisericilor, ca să fie ca **niște cărți pentru cei neînvățați și spre imitarea virtuților sfinților și pomenirea și sporirea dragostei și pentru ca să se țină trează grija de a-l chema întotdeauna pe Domnul, ca Stăpân și Tată, iar pe sfinți ca pe slugile Lui, și ajutători și mijlocitori ai noștri**”. -Răsp. la, întrebarea III.⁴⁴

Nu este vorba de himere mitologice ci ecumeniste la care se adaugă, mai grav, și sporirea imitării și dragostei față de ecumenism, mai concret imitarea celor înșelați în lucrarea lăuntrică (Francisc de Assisi) și/sau de erezii (Wulfila arianul și Vaticanul pictat ca o „sfântă biserică”) și sporirea dragostei față de ei, după este descris mecanismul impactului icoanelor asupra oamenilor de către Sfânta Biserică.

Roadele acestei predici pictate se regăsesc în realitatea dureroasă contemporană. Cine merge la biserica din Drăgănescu aude și pe ghidul locului și pe Părintele slujitor spunând fraze ca acestea: „Francisc de Assisi este Sfânt fiindcă, deși romano-catolic, a ținut canonul Ortodoxiei. Wulfila nu este episcopul got arian, ci un altul, Ortodox” de care nu pomenește, desigur, nici o istorie laică sau bisericească. Este vorba de a demonstra cu orice chip, înfruntând toate evidențele, că protagonistul de la Prislop și Drăgănescu este Sfântul Ardealului, de fapt sfântul lor personal, fiindcă nu credem că tot Ardealul a fost înșelat astfel de rău.

Aceste fel de interpretări sunt reproduse și în scris de ucenicii cei mai înfierbântați ai Părintelui Arsenie Boca, după cum am pomenit deja:

Ca un înainte-văzător, Părintele și-a îngăduit să-l picteze în lucrările sale și pe Sfântul Francisc de Assisi, despre care știa că, deși a fost catolic, a avut viață sfântă și un mare rol în întărirea credinței la vreme de ispită. însă bârfitorii afoși n-au întârziat să-l acuze, deși Părintele a pictat după îndemnul de Sus [un asemenea sus nu poate fi decât vama ereziilor de unde vin să ne ispitească arhiconii, teologii iadului –n.n.], neauzit de cei mai mulți dintre noi.

În stînga, mai în față, Părintele a pictat Catedrala reprezentativă a Ortodoxiei, Sfânta Sofia din Constantinopol. Printr-o punte viitoare, a legat-o de catedrala Sfântului Petru din Roma, a catolicilor, pictată în planul doi, pusă sub autoritatea Sfântului Apostol Petru, răstignit cu capul în jos. Ei, catolicii, nu vor să se întoarcă la Ortodoxia în care au fost peste o mie de ani. Dar nici de noi, cât de ortodocși ne credem, dacă nu vom ține cărarea cu adevărat ortodoxă, cu viața și cu învățătura arătată de Sfinți și de Părintele Arsenie, nu va fi bine.⁴⁵

Iată cum Părintele Petru Vamvulescu pune pe același plan Ortodocșii ca și catolicii, dacă nu devin credincioși în arsenism, numit cărare cu adevărat Ortodoxă. Dar tocmai credința arsenică, susținând că Francisc de Assisi ar fi Sfânt, deci că vreun eretic poate fi Sfânt, fără a se converti la Ortodoxie, și că romano-catolicismul (simbolizat esențial de basilica San Pietro, unde se aleg papii) ar putea fi Biserica Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească în afara Căreia nu este mântuire, este căderea cea mai adâncă ce ne îndepărtează cu totul de la Sfinții Părinți și de la adevărata Ortodoxie, fiind centrul ereziei uniate. Să ne ferească bunul Dumnezeu a urma vreodată învățătura arătată de Părintele Arsenie Boca!!!

⁴³ Din DVD dat nouă, de către Părintele Iachint, la Sfânta Mănăstire Pavel, din Sfântul Munte, în Joia Mare, 2015. Menționăm că opiniile sfinției sale îi aparțin. Noi nu suntem de acord cu toate.

⁴⁴ Ierom. Nicodim SACHELARIU, *Pravila bisericească*, Ed. Parohia Valea Plopului, Jud. Prahova, ³1999.

⁴⁵ Pr. Petru VAMVULESCU, *Părintele Arsenie Boca MĂRTURIA MEA*, s.Ed., Arad, 2012, p. 56

La stânga Domnului sau în dreapta picturii se află: sfântul apostol Petru, sfântul apostol Pavel, sfântul Macarie Egipteanul, acoperit de părul lung și alb, sfântul cuvios Teodor Studitul, sfântul Ieronim - talmăcitorul Vulgatei, sfântul Francisc de Asisi - mărturie a adevăratului ecumenism, în viziunea ortodoxă a Părintelui Arsenie - [...]

Jos în centrul picturii se vede parțial globul pământesc, crăpat, pustiu și înroșit de sânge, pe care scrie: „Fărădelegile atrag pustiirea pe pământ” (înțelepciunea lui Solomon 5,23) și pe care domnește în picioare Cain ucigașul, cu coif pe cap, gol, având numai învelitoare la mijloc și ținând în dreapta sa o sabie, pe care Părintele Arsenie a scris: „Sabia pedepsește pe ucigași și confirmă pe sfinți”. Împrejurul scutului din mâna stângă a lui Cain stă scrisă: „Legea ispășirii: Cine ia pe altul rob, de robie are parte. Toți cei ce scot sabia, de sabie vor pieri” (Matei 26,52). Cain este urmat îndeaproape dinspre orizontul pământului, de un corp de armată modernă înzestrată cu căști și mitraliere. Crunții soldați sunt conduși de un civil care-i cheamă la asalt cu mâna dreaptă în vânt. Armele acestora se îndreaptă după sabia lui Cain, pe pământ, înspre Biserica lui Hristos înveșmântată în alb: Catedrala Sfânta Sofia din Constantinopol și Bazilica Sfântul Petru din Roma, unite în nimb auriu, luminos și plin de raze ale Duhului Sfânt, aflate sub piciorul Crucii Domnului, răstignit cu mana desprinsă din cui. Biserica-Templu și Mireasă a lui Hristos stă între cer și pământ, atingând orizontul pământesc din dreapta, dar existând dincolo de acesta, într-un fond albastru, pe o Stâncă din văzduh pe care scrie: „Pe această piatră (a dumnezeirii) voi zidi Biserica Mea și porțile iadului nu o vor birui pre ea” (Matei 16,18).

*Deasupra nimbului sfintei Bisericii, Părintele Arsenie ne reamintește cuvintele celebre ale sfântului Ciprian al Cartaginei (j*258), din lucrarea „De unitate Ecclesiae”: „Extra Ecclesiam nulla salus”, adică: „în afară de Biserică [și Părintele Arsenie Boca adaugă pictat ideea eretică: „în afară de biserică Romano-Catolică” – n.n.] nu există mântuire”. Sub Crucea Domnului Hristos, mărturisim articolul din Crez privitor la sfânta Biserică: „Cred într-o una, sfântă, sobornicească și apostolească Biserică”. Biserica lui Hristos înaintează înspre sfântul Altar sau Eshaton, fiind umbrită, străjuită, apărată și călăuzită de Crucea Mântuitorului. Armele antihristice și apocaliptice îndreptate spre Biserica creștină, concentrează și cuprind într-ânsele toate persecuțiile și prigonirile din istoria creștinismului, care au menținut și mențin însângărată coasta Trupului ecclesial al lui Hristos, răstignit pe Crucea veacurilor.*

Învăluite de mâna Părintelui Arsenie în același nimb și aură într-o „perihoreză” ecumenică vizionară, ortodoxia și catolicismul, reprezentate simbolic de către cele două catedrale emblematice - Sfânta Sofia din Constantinopol și Sfântul Petru din Roma - vor ajunge într-un târziu din nou la „unirea ipostatică” a primului mileniu creștin, conform iconografiei bisericii de la Drăgănescu. [ce nimb, ce aură, ce perihoreză poate fi între Adevăr și minciună, între lumină și întuneric, între Biserica Ortodoxă și adunarea celor ce au ca dumnezeu pe papă? 2Co 6:14 Nu vă înjugați la jug străin cu cei necredincioși, căci ce însoțire are dreptatea cu fărădelegea? Sau ce împărtășire are lumina cu întunericul? 15 Și ce învoire este între Hristos și Veliar sau ce parte are un credincios cu un necredincios? – n.n.]⁴⁶

Ba însuși Părintele Arsenie Boca ne tâlcuiește propria pictură: reprezentarea teoriei eretice ar ramificațiilor: Sfânta Biserică nu a rămas una prin căderea apusului în erezie, ea are nevoie de celelalte confesiuni ca să se reunească și să revină la Ea pentru ca redevie Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească. Învățătura Ortodoxă însă este limpede: oricâțieretici s-ar rupe de la Sfânta Biserică Ortodoxă de Răsărit Ea rămâne Întreagă, Sfântă, Sobornicească și Apostolească, neavând nevoie de eretici ca să Îl aibă pe Hristos – Adevărul în Ea. Pierderea este a ereticilor, care cad și din Împărăția Cerurilor. Sfânta Biserică pierde doar prin compasiune pe cei ce ar fi putut fi copiii Ei și suferă, cum este îndurerat și Însuși Hristos, așteptând cu dragoste și răbdare ca ei să revină, după cum spun Sfinții Părinți, la Sfântul Sinod al VIII-lea Ecumenic, care precis va fi, după cum spun adevărații prooroci, după Marele Prăpăd:

Mai departe, îl lăsăm pe însuși Părintele Arsenie să ne tâlcuiască „Biserica și lumea” printr-un text inedit, descoperit recent între manuscrisele Sfinției Sale, de la Așezământul monahal de la Sinaia:

⁴⁶ †PS Daniil STOENESCU, episcop locțiitor al Daciei Felix, Biserica de la Drăgănescu - "Capela Sixtină" a Ortodoxiei românești "O smerită mărturisire ortodoxă de credință exprimată plastic", Deva, 2005, pp. 164, 175-177.

«Pictorial li se dau uneori, în istoria artelor, și teme abstracte, greu de transpus în plastică. Alteori și le iau singuri, cum e cazul de față, ca de pildă ilustrarea unui text ca acesta: „Pus-am înaintea voastră calea vieții și calea morții; spre care vă veți tinde mâna, pe aceea veți avea-o” - din înțelepciunea lui Sirah 15,17.

Ca să fie mai lămurit textul, i s-a adăugat o primă direcție (că poate avea mai multe), intercalându-se două sensuri, direcții, diametral opuse: „Biserica și lumea”. Cu această delimitare, textul devine posibil din punct de vedere plastic. Iar cum între aceste două realități a fost întotdeauna neînțelegere, conflict, chiar și război de exterminare, aceasta o explică linia de demarcare între două zone, una luminoasă și alta întunecoasă, arătând ca o linie de front negeometrică și asimetrică; ba mai mult chiar, pe două planuri ontologice cotangente. Biserica e în lume, dar lumea nu e în biserică - „lumea” pentru care nu s-a rugat Domnul Hristos. Aceasta e lumea patimilor, care nu e creația lui Dumnezeu, ci creația și stăpânirea îngerului rebel, Satana, după traducere „protivnicul” lui Dumnezeu, iar pe românește „Dușmanul” lui Dumnezeu și al omului. [...] De aceea au venit urmările fărădelegilor pe pământ, tot felul de pustiiri și cortegii de rele. „Fărădelegile atrag pustiirea pe pământ” (înțelepciunea lui Solomon 5,23). Urmările și rostul pustiitorului Cain și a urmașilor lui, iar mai apoi a lui Iuda cu și mai mulți urmași împotriva lui Dumnezeu și a oamenilor. Alături de această felie de pământ, înroșită de urmările fărădelegilor, **se află o altă emisferă luminoasă, radiantă, reprezentând Biserica apostolică, cu primele ei două ramuri: răsăriteană Sfânta Sofia și apuseană Sfântul Petru din Roma.** [aici nu este vorba numai despre o erezie subtilă, numită teoria ramificațiilor, dar și de o crasă ignoranță istorică. Sfânta Biserică, după cum mărturisim în Sfântul Crez este Una, deci nu este împărțită în două ramuri, după cum și Trupul lui Hristos este Unul. 1Co 12:27 Iar voi sunteți trupul lui Hristos și mădulare (fiecare) în parte. 28 Și pe unii i-a pus Dumnezeu, în Biserică: întâi apostoli, al doilea prooroci, al treilea învățători; apoi pe cei ce au darul de a face minuni; apoi darurile vindecărilor, ajutorările, cârmuirile, felurile limbilor. Așadar unde a pus Dumnezeu în trup ca mădulare pe eretici, că nu sunt enumerați. De ce? Ioan 15:4 Rămâneți în Mine și Eu în voi. Precum mlădița nu poate să aducă roadă de la sine, dacă nu rămâne în viță, tot așa nici voi, dacă nu rămâneți în Mine. 5 Eu sunt vița, voi sunteți mlădițele. Cel ce rămâne întru Mine și Eu în el, acela aduce roadă multă, căci fără Mine nu puteți face nimic. 6 Dacă cineva nu rămâne în Mine se aruncă afară ca mlădița și se usucă; și le adună și le aruncă în foc și ard. Deci este o viță, și cine nu rămâne în ea se usucă și arde în focul veșnic. Mai vedem că cei ce fac minuni sunt enumerați după învățători, ca să înțelegem că cineva, chiar dacă ar face minuni, ca să fie autentice, trebuie să asculte nu numai de Apostoli, Sfinții prooroci, dar și de învățătorii Ortodocși. Iar proorocii ca să fie adevărați, trebuie să se supună învățăturilor Apostolice. Acesta este și criteriul adevăratelor minuni (să ducă la învățături Ortodoxe), iar criteriul adevăratelor proorocii să se supună Predaniei Apostolilor. De aici vedem că Părintele Arsenie Boca nici nu a făcut minuni autentice, fiindcă nu s-a supus învățăturilor Ortodoxe, nici nu a fost prooroc Sfânt, deoarece nu s-a supus învățăturilor Apostolilor, care ne învață în Sfintele lor Canoane:

CANONUL 45

Episcopul sau prezbiterul sau diaconul, împreună cu ereticii rugându-se, numai să se afurisească. Iar de au dat lor voie, ca unor clerici a lucra ceva, să se caterisească. [Apostolic, can. 65; Sinod 3, can. 2, 4; Laodiceea, can. 6, 9, 32, 33, 34, 37; Timotei, can. 9] [...]

CANONUL 46

Episcopul sau prezbiterul, ereticesc botez primind sau jertfă, a se caterisi poruncim. Că ce conglăsuire este lui Hristos cu veliar? Sau ce parte credinciosului cu necredinciosul?

[Apostolic, can. 47, 68; Sinod 2, can. 7; Sinod 6, can. 95; Cartagina, can. 1, 6, 15; Vasilie, can. 1, 20, 47, 2]⁴⁷

⁴⁷ Sfântul Nicodim AGHIORITUL, †Neofit, PATRIARH AL CONSTANTINOPOLULUI, †Neofit SCRIBAN, et alii, *Pidalion...*, Ed. cit., p. 61

Nu putem spune că Părintele Arsenie Boca a vorbit, după adevăr, nici măcar istoric. Rădăcina istorică a Sfintei Biserici se află la Ierusalim, iar rădăcina Ei duhovnicească este Trupul cel Unic lui Hristos *Efe 4:5 Este un Domn, o credință, un botez*. Pe vremea Apostolilor nu exista nici Sfânta Sofia din Constantinopol, nici San Pietro din Roma. Azi în Sfânta Sofia este un muzeu, fiind în trecut și o Moschee, Sfânta Sofia este, deci, un simbol trecut al mahomedanismului, ideologia fanatică despre Mohamed ca centru al credinței și un simbol actual al secularismului, ideologia fanatică despre omul științific, istoric, ca centru al credinței, iar San Pietro este simbolul cel mai puternic al papismului, ideologia fanatică despre Papă, omul înlocuitor al lui Hristos, ca centru al credinței. Deci nu pot fi nici Sfânta Sofia (cea de acum sau de pe vremea Părintelui Arsenie Boca), nici San Pietro (cea de nici când, fiindcă în această clădire nu s-a slujit niciodată Ortodoxia ci întotdeauna a fost viclenită și primejduită) Sfânta Biserică Apostolică. Iar dacă ne gândim la Sfânta Sofia care a fost Ortodoxă, dacă o asociem cu San Pietro, ca în tabloul pictat de sfinția sa, Cel mai apropiat și evident simbolism al lor, este unirea ecumenistă între răsărit și apus care se face și s-a făcut sub presiunea grăbită

a politicii mondiale de la Patriarhul Constantinopolului uniat și tiran Ioan Becul, continuând cu Patriarhul uniat slăbit de bătrânețe Iosif al II-lea, al Constantinopolului, căzut la sinodul Ferrara-Florența, apoi al Patriarhului visător Athenagora ce-și dorea unirea la un potir cu papa, neținând cont de căderea de la dragostea ce arată rătăcirea în credință celor ce se pierd prin erezie, și venind până azi ca o ispită uniată puternică. Acesta este de fapt și mesajul și îndemnul Părintelui

Arsenie Boca evident, căci având ca tată un greco-catolic și ca un mod de a gândi și a crede, moștenit de la el, se exprimă în toate, scris și pictură, ca uniat

– n.n.]

Aceste două Biserici istorice [Sfinții Apostoli numesc adunările și casele de adunare ale ereticilor nu biserici ci sinagogi CANONUL 65

Dacă vreun cleric sau mirean va intra în sinagoga iudeilor sau a ereticilor, spre a se ruga, să se și caterisească, și să se afurisească.

[Apostolic, can. 7, 45, 71; Sinod 6, can. 11; Antiohia, can. 1; Laodiceea, can. 6, 32, 33, 37, 38] vedeți că Părintele Arsenie Boca nu este învățător sau prooroc Ortodox?– n.n.] stau [sinagoga Romei nu stă ci cade, neavând legătură cu Dumnezeu – Cuvântul – n.n.] pe cuvântul Domnului Hristos spus lui Petru, când acesta prin revelație a mărturisit dumnezeirea Mântuitorului. Căci, pe omul căzut și decăzut numai Dumnezeu îl mai poate readuce la destinația și nemurirea pe care i le stricase Satana cu momeala lui, a păcatului. Textul, locul drept al temeliei Bisericii, e următorul: „Pe această piatră (a dumnezeirii) - mărturisită de Petru prin revelație - voi zidi Biserica Mea și porțile iadului nu o vor birui pre ea”. Deci dumnezeirea lui Iisus Hristos e temelia Bisericii, nu persoana lui Petru și nici Scriptura (deși-i insuflată de Duhul Sfânt) cum va zice o a treia biserică apărută cu vreo cinsprezece veacuri mai târziu. [acum numește biserică sinagoga protestanților – n.n.] Aci-i cotangența: Cain ucigașul și Iuda vânzătorul, pustiind pământul, luptă contra Bisericii, care-i totodată și pe alt tărâm, tărâm al naturii întemeietorului, unde ei nu pot ajunge cum vor ei: pustiind.

E chiar locul ce-o explică, de ce răul n-a fost lichidat total și moartea n-a fost oprită din pustiirea ei. Satana i-a cerut pe credincioși, începând cu apostolii, dintre care l-a biruit și l-a dobândit pe Iuda, să-i cearnă pe toți, ca pe grâu. I s-a îngăduit această cernere sau selecție. Că e chiar necesară o selecție a dovedit-o chiar istoria creștinismului. De pildă, după declararea libertății Bisericii prin Edictul de la Milano al lui Constantin cel Mare, au intrat în creștinism la mare grămadă toți demnitarii stăpânirii, toți slujbașii - că doar e credința împăratului. De unde înainte în credința creștină era primejdie de moarte să intre cineva.

*Regimul de libertate a cultului n-a mai pus nimănui viața în primejdie, dar nici silința creștinilor, cu grămada, n-a mai fost pentru virtute și răspuns bun înaintea lui Dumnezeu pentru viața de pe pământ. De aceea un istoric contemporan al veacului IV spune: „Dacă n-ar fi trimis Dumnezeu pe cei Trei Sfinți Ierarhi, Vasile, Grigorie și Ioan Gurădeaur, ar fi trebuit să vie Hristos a doua oară, așa de mult se înmulțiseră relele între creștini”. Acest mers negativ al libertății omenești a fost motivul ilustrării săbiei lui Cain cu textul: „Sabia pedepsește pe ucigași și confirmă pe sfinți”. E chiar legea ispășirii. „Cine ia pe alții robi, de robie are parte. Toți cei ce scot sabia de sabie vor pieri”. Așadar sabia e lăsată de Dumnezeu în continuare, dar Dumnezeu i-a schimbat rostul. De asemenea i-a schimbat și morții puterea. Moartea pentru creștini nu mai e o sperietoare și o groază, chiar de-i forțată, ci-i o eliberare de păcat, a trupului păcatului. „Nu vă temeți de cei ce ucid trupul și mai mult nu pot face nimic!” Moartea fizică în creștinism e eliberare și bucurie [nu moartea fizică e eliberare și bucurie, ci moartea duhovnicească, în stare de jertfă, chiar și atunci când se desparte sufletul de trup. Nu automat cine este creștin moare bine, numai cel ce este adevărat creștin, adică predat lui Hristos prin lepădarea de sine – n.n.] . Moartea, Jertfa Domnului Hristos, a schimbat sensul morții. **Cine moare din pricina Domnului Hristos** [nimeni nu moare din pricina Domnului nostru Iisus Hristos, ci din pricina propriilor păcate sau/și a păcatului lui Adam. El a murit din pricina noastră – n.n.] , e fericit: a dobândit viața veșnică. **Nu mai este frică de moarte, decât unde nu e credință și pocăință** [ba există frică de moarte și unde este credință și pocăință, chiar dacă frică de moarte duhovnicească. Citim despre Sfântul Cuvios Arsenie cel Mare: Când era pe moarte avva Arsenie, s-au tulburat ucenicii lui. Dar el le-a zis: “Încă nu a venit ceasul; iar când va veni ceasul, vă voi spune vouă. Dar am să mă judec cu voi la diva-nul lui Hristos, de veți da trupul meu cuiva”. Iar ei au zis: “Și ce vom face, că nu știm un-de să-l îngropăm?” Și le-a zis lor bătrânul: “Nu știți să legați o funie de piciorul meu și să mă trageți la munte?” [...] iar când era aproape de a muri, l-au văzut pe el frații plângând și i-au zis lui: “Până și tu te temi, părinte?” Și a zis lor: “Într-adevăr, frica cea de acum, ce este cu mine în ceasul acesta, o aveam de când m-am făcut călugăr”. Și așa a adormit. [...] Căci era bărbat bun și plin de Duh Sfânt și de credință.⁴⁸ De unde se vede că Arsenie cel prea, prea mic a căzut în amăgire tocmai fiindcă nu cultiva în sine frica de moarte, crezându-se cu credință și pocăință drepte – n.n.] . Deci iată tangența Bisericii istorice cu Biserica biruitoare din cer, susținută de dumnezeirea întemeietorului ei, contra viforului răutății și morții. Această idee s-a arătat plastic prin legătura tangentă între sfințenia Bisericii, arătată prin raze și tonalitate deschisă, cu finalul superior al unei tâmplă de biserică, de pe a cărei tâmplă **Domnul Hristos răstignit, desprinde o mână din cuie** [altă erezie pictată, pe care, dacă ne va ajuta Bunul Dumnezeu, o vor dezlega Sfinții Părinți cu învățăturile lor pline de înțelepciune în studiul aparte despre picturile păgâne și eretice de la biserica Drăgănescu – n.n.] și cheamă cu extremă tărie pe oameni: „Veniți la Mine!”*

Sub acest final de tâmplă sunt notate cuvintele din „De unitate Ecclesiae” cap. IV, a sfântului Ciprian: „Extra Ecclesiam nulla salus”. De asemenea și cuvintele din simbolul credinței, stabilit de primele sinoade ecumenice „Cred întru una, sfântă, sobornicească și apostolească Biserică”. Scrie cu roșu, nu numai ca rost cromatic de înviore locală, ci și ca semn al multor lupte cu vrăjmașii împotriva Bisericii. **Ce-a făcut trufașul cardinal Humbert aruncând anatema lui pe altarul Sfintei Sofii la 1054, a rupt unitatea, a pătat sfințenia Bisericii cu un păcat al truției; iar Biserica „sa” a primit jumătate de mileniu mai târziu aceeași faptă a altui neamț trufaș: Reforma lui Luther, iar de atunci roiul neoproteștanților nu se mai termină și unitatea Bisericii nu se mai realizează decât la al VIII-lea sinod ecumenic - dacă va mai fi. [iar cuvinte eretice numind sinagogile ereticilor biserici și contrazicând pe Însuși Domnul nostru Iisus Hristos: Mat 16:18 Și Eu îți zic ție, că [...] pe această piatră voi zidi Biserica Mea și porțile iadului nu o vor birui. A biruit-o oare Humbert, oare Luther? Cine a putut rupe unitatea și păta sfințenia Sfintei Biserici sau a Trupului lui Hristos? Și cum poate fi San Pietro în unitatea Bisericii, în afara căreia nu este mântuire. Oare în afara lui San Pietro nu este mântuire? Dar San Pietro însăși, cu toți ucenicii papei sunt în afara mântuirii pentru că sunt în afara credinței drepte, în afară iubirii Sfintei Biserici. Ce măhnit**

⁴⁸ *Patericul...*, Pentru Avva Arsenie, 40, 42.

trebuie să fie Sfântul Ierarh mucenic Ciprian al Cartaginei că se răstălmăcesc cuvintele sale pe dos, pentru a se susține sfințenia celor despre care tocmai el ne-a învățat cu o așa tărie nebiruită că, din nefericire, ereticii nu se pot mântui? – n.n.] *Deci cine a ieșit din unitate, din sfințenie, din apostolicitate și sobornicitate?* [după învățăături chiar Părintele Arsenie Boca – n.n.] '

Tot a reușit „Prințul veacului acestuia”, să mai țină pe Domnul Hristos în agonie, pe cruce, cu una din patimile sale, Biserica luptătoare [dar Diavolul este pricina răstignirii lui Hristos? Nu dragostea neînțeleasă și uimitoare a Mirelui? Diavolul vrea să ne mântuim noi? Dar fuge de Sfânta Cruce și de smerenia lui Hristos – n.n.] . *Dar cu atât mai puternică e chemarea Domnului Hristos către creștini: „Veniți la Mine” cu cât e mai dureroasă smulgerea din cuie a unei mâini (a Providenții pe tot intervalul până la sfârșitul lumii) răstignite.* [niciodată nu a dorit să desprindă Sfânta Sa mână de pe Sfânta Cruce, mai mult semnele cuielor le va păstra ca o identitate și amintire a Sfintei Cruci din Sine în veșnicie. El este Cel Răstignit și Împărat al Slavei neîncetat și concomitent, în starea de *Și acum, și pururea, și în vecii vecilor. Amin! De aceea, Sfântul Ioan Gură de Aur spune: „Îl numesc Împărat, pentru că Îl văd răstignit!”*⁴⁹. Și cine ar putea spune că Providența este smulsă și lucrează fără Sfânta Cruce chiar și în veșnicie, darămite până la sfârșitul lumii, când *1Co 1:18 cuvântul Crucii, pentru cei ce pier, este nebunie; iar pentru noi, cei ce ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu.* Oare Providența este fără putere? Sau este vreun moment când Dumnezeu cel Atotputernic nu mai are putere, fiind smuls de la ea? – n.n.] *Cine a văzut o clipă chipul lui Iisus Hristos îndurerat, privind prin toți oamenii chemându-i, confirmă și mărturisește această chemare și privire. Aceeași chemare peste lume e și la răstignirea de pe boltă. Suferința a fost în Ghetsimani, în lacrimile și picăturile de sânge. Acestea erau pentru Sine* [dar când a plâns și sângerat Hristos pentru Sine? Doar că ne-a privit pe noi ca pe Sine și ne-a iubit mai mult decât pe Sine Însuși, avându-ne pe noi ca pe un alt Sine mai iubit. – n.n.] ; *dar când a spus apoi că „pentru aceasta am venit”, adică pentru jertfă capitală, privirea durerii, ne are pe noi în vedere.*⁵⁰

Ne întrebăm: dacă acum, când se caută cu orice chip prudența în afirmații (făcând pe Părintele Arsenie Boca ba legionar, ba antilegionar, ba credincios simplu, ba filozof, ba bici al lui Dumnezeu, ba blând, ba zelot antiecumenist, ba ecumenist, ba făcător de minuni, ba om de știință, ba intelectual desăvârșit, iubitor al Sfintei Tradiții, ba pictor novator din vedenii, pentru a fi pe placul tuturor după patima rațională a fiecăruia și pentru a înșela cu orice preț opinia multora ca să devină aderenți ai mișcării arsenice, spre a obține o canonizare pripită și forțată), scapă totuși atât de multe informații înfricoșătoare despre sfinția sa și învățăturile sale stricate, ce va fi dacă va intra acest cal troian, numit arsenism, având în pânțele atâtea erezii, în cetatea calendarului Ortodox? Atunci se vor scoate pe față toate aberațiile tocmai ca să le urmăm, ca fiind un model de sfințenie. Să ne ferească bunul Dumnezeu de o asemenea prăpastie, care ne ar duce și pe noi și pe bietul Părinte amăgit la un amar de osândă!

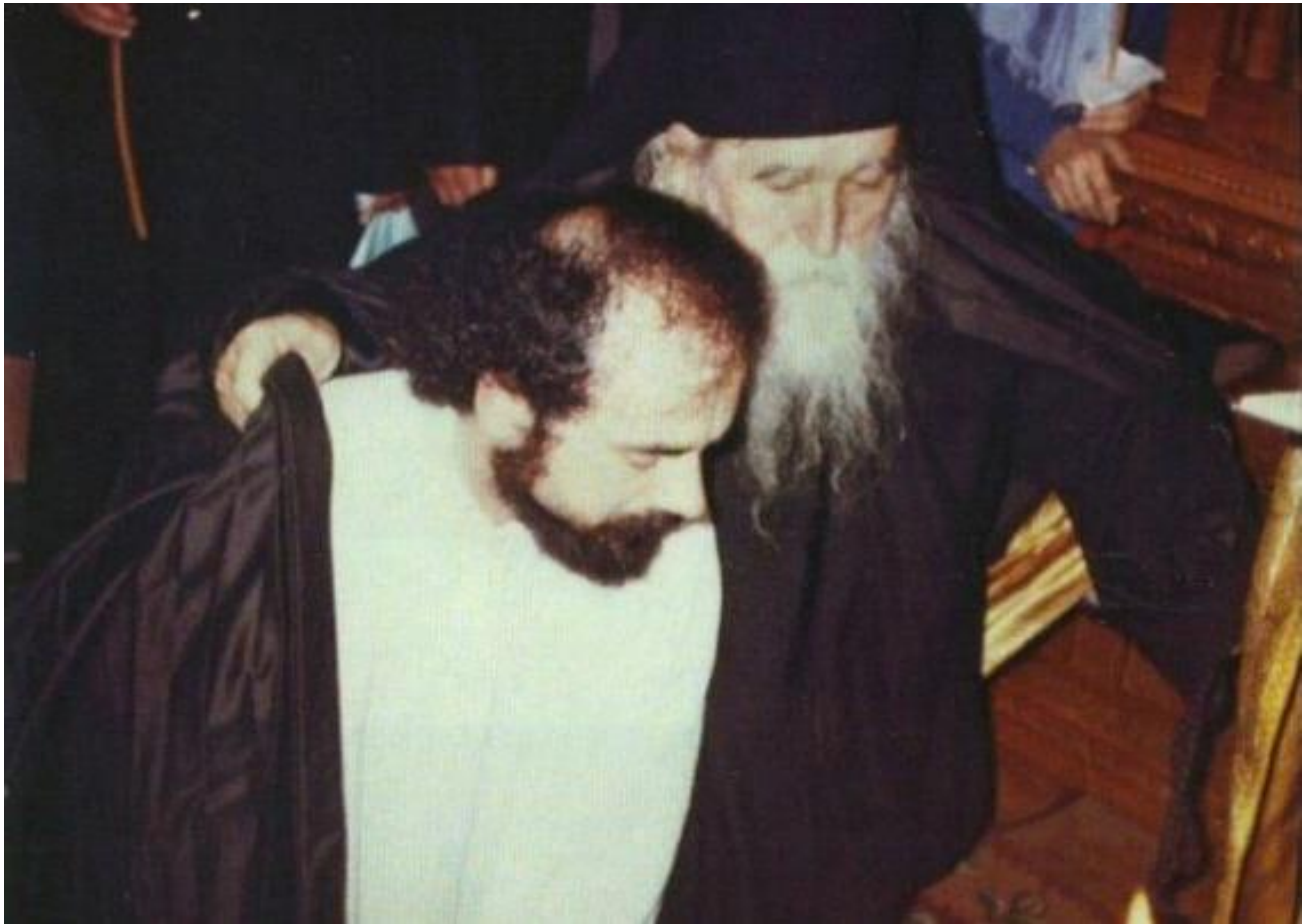
Este evident că Părintele Arsenie Boca nu poate fi un model de Sfânt Ortodox dacă vorbește ambiguu și dacă roadele sale în ucenici sunt credința eretică a ecumenismului, care oricât ar fi de vopsit, chiar și în frescă, la biserica Drăgănescu, tot cioară neagră este.

Mat 5:37 Ci cuvântul vostru să fie: Ceea ce este da, da; și ceea ce este nu, nu; iar ce e mai mult decât acestea, de la cel rău este.

Luc 6:43 Căci nu este pom bun care să facă roade rele și, iarăși, nici pom rău care să facă roade bune. 44 Căci fiecare pom se cunoaște după roadele lui. Că nu se adună smochine din măcăciuni și nici nu se culeg struguri din spini.

⁴⁹ <<http://www.revistateologica.ro/articol.php?r=78&a=4870>>, vineri, 14 august 2015.

⁵⁰ †PS Daniil STOENESCU, episcop locțiitor al Daciei Felix, Biserica de la Drăgănescu - "Capela Sixtină" a Ortodoxiei românești "O smerită mărturisire ortodoxă de credință exprimată plastic", Deva, 2005, pp. 176-179.

Ne-am șocat foarte tare de două scrisori ale Părintelui Cleopa trimise Părintelui Arsenie Boca, aflate în arhivele securității. Ele nu corespund deloc cu modul de a vorbi simplu și răspicat, bazat pe Sfinții Părinți, al Părintelui Cleopa, parcă nu ar fi scrise de el, ci fabricate de cel ce vor să-l fabrice pe Părintele Arsenie Boca Sfânt, mai ales că sunt bătute la mașină și doar semnate (iar reproducerea semnăturii este un lucru foarte lesnicios pentru securitate). Am văzut această tehnică aplicată de iconoclaști în cazul Sfântului Ioan Damaschin. Nu numai atât dar ideile despre Părintele Arsenie Boca sunt așa de exagerate și necorespunzătoare cu realitatea că am avut impresia că sunt scrise de ucenicii sfinției sale entuziasmați, exagerați și febrili. Este greu de crezut că Părintele Cleopa s-ar fi lăsat hipnotizat. De abia când am ajuns la Sfântul Munte și ne-am întâlnit cu Părintele Iachint, ucenicul de chilie al Părintelui Cleopa, am aflat adevărul: nu sunt plastografii, ci poartă în ele mărturia unei alte taine, duhovnicești. Părintele Cleopa Ilie a încercat, din milă față de Părintele Arsenie Boca, pentru a-l întoarce de la rătăcire (știind de la spovedania ucenicilor săi care l-au cunoscut pe starețul de la Prislop și au fost loviți, mârniți, răniți și îngrijorați de marea lui prăpastie de însingurare, asprime și rătăcire de la Sfânta Predanie), să aplice meșteșugul Sfântului Cuvios Macarie cel Mare pentru îndreptarea fratelui ce se chinuia în lenevia nesfătuirii:

Se povestea despre avva Macarie, că mergând odată la biserică să citească pravila, a văzut în afara chiliei unuia dintre frați, mulțime de draci, din care unii se închipuiau în muieri ce rosteau cuvinte necuviincioase, alții în copilandri ce vorbeau cuvinte de ocară, alții jucau, iar alții se schimbau în multe forme. Bătrânul fiind văzător cu mintea, a cunoscut pricina. Și suspinând, și-a zis: „Negreșit, fratele petrece în lenevire și pentru aceasta duhurile cele viclene îi înconjoară chilia”. După ce a isprăvit pravila, a intrat în chilia fratelui și i-a zis: „Sunt necăjit frate și cred că de te vei ruga pentru mine, cu adevărat mă va ușura Dumnezeu de necazul acesta”. El punând metanie bătrânului, i-a zis: „Avvo, nu sunt vrednic să mă rog pentru tine”. Însă bătrânul sta rugându-l pe frate și zicând: „Nu mă duc, de nu-mi vei da cuvânt că vei face pentru mine câte o rugăciune în fiecare seară”. Așa, a ascultat fratele porunca bătrânului. Acest lucru l-a făcut bătrânul, vrând să-i dea pricină să se roage noaptea. Și, sculându-se fratele în noaptea viitoare, a făcut o rugăciune pentru bătrânul. Apoi umilindu-se, a zis: „Ticălosule suflete, pentru un bătrân ca acesta te-ai rugat, dar pentru tine nu te rogi?” Deci, a făcut și pentru sine o rugăciune. Apoi așa făcând el în fiecare noapte și săvârșind, cele două rugăciuni, în duminica următoare, bătrânul ducându-se la biserică, i-a văzut pe draci, stând afară din chilia fratelui, ca și mai înainte, dar triști și posomorâți. Și a cunoscut că pentru rugăciunea fratelui s-au întristat dracii. Astfel, bucurându-se, a intrat la fratele și a zis: „Rogu-te mai fă pentru mine încă o rugăciune!” El a ascultat și făcând pentru bătrânul două rugăciuni, iarăși s-a umilit și și-a zis: „O, ticălosule suflete, adaugă și pentru tine o rugăciune!” Deci, așa petrecând el și săptămâna aceea și făcând în fiecare noapte câte patru rugăciuni, duminică iarăși venind bătrânul, i-a văzut pe draci mai întristați și tăcând. Și mulțumind lui Dumnezeu, când s-a întors, a intrat iarăși la frate și l-a rugat să mai adauge pentru dânsul încă o rugăciune. Acesta primind și adăugând și pentru sine încă o rugăciune făcea în fiecare noapte șase rugăciuni. Când a trecut bătrânul, duminică i-a văzut pe draci, stând departe de chilia lui. Dar cum l-au văzut intrând la frate, l-au ocărât, mârniindu-se pentru mântuirea fratelui. Iar bătrânul, proslăvind pe Dumnezeu, a intrat la frate și l-a sfătuit să nu se lenevească, ci neîncetat să se roage. Și așa, făcându-se fratele osârduitor la rugăciuni, cu darul lui Dumnezeu, s-au dus dracii cu totul de la dânsul.⁵¹

Părintele Cleopa a preluat limbajul și duhul umilicios al Sfântului Cuvios Nicodim Aghioritul, din „Paza celor 5 simțuri”, făcându-se pe sine cel mai neștiutor și neînvățat, cu același scop duhovnicesc. Sfântul Nicodim dorea să transmită învățături folositoare și dureroase, care aveau să-l mustre pe un ierarh al Bisericii care nu ar fi primit altfel învățăturile (fără a-i fi deschisă inima prin apropierea către dragoste ce ți-o dă lauda și prețuirea celuilalt).

Uit că sunt mic și dintre cei care s-au lepădat de lume și mă înalț cu acest gând: că s-a întâmplat să am așa o rudă și stăpân [totodată], înalt cu scaunul, smerit cu purtarea, tânăr cu anii, bătrân cu mintea - [lui] i se potrivește foarte [bine] această vorbă a lui Homer: „Ce înțelept a fost! Iar umbrele sar” - și cântător cu cuvintele ca și muzele. Și simțind acum greutatea cea mare a treptei arhieresti și pogorându-se pentru aceasta din înălțimea sa, a cerut din covârșitoarea sa smerenie cuvinte și sfaturi de la smerenia mea. Dar care cuvânt a scăpat de îngrăditura dinților tăi, o, Stăpâne al meu iubit? Ci suferă-mă puțin pe mine, cel ce mă voi împotrivi. De ce ai făcut aceasta, o, prea dumnezeiescule? Sau ce pătimești de dezlegi cea rânduială care este lăudată - după Cuvântătorul de Dumnezeu (în Cuvânt pentru grindină)? Vedem că ea s-a păzit de la ființele cele dintâi și mai vechi [ce se află] în jurul lui Dumnezeu și până la cele mai de jos

⁵¹ Patericul..., Pentru socotință, 76.

- după cum a fost grăit prea limpede de către pasărea cerului, adică de Dionisie Areopagitul -: „Legea atotdumnezeiască a dumnezeieștii obârșii este aceasta: cele de al doilea să fie înălțate prin cele dintâi spre atotdumnezeiasca lumină” (Sfântul Dionisie Areopagitul, *Despre Ierarhia bisericească*, în *Opere complete*, ed. Paideia, București, 1996, cap. V, p. 90). Sfaturi ceri și învățături, Stăpâne, de la rob? Povățuitorul lui Israel și învățătorul de la ucenic? Cel ce ține locul capului de la cel ce ține rânduiala piciorului? Cel ce a luat menirea [de a viețui] în această [treaptă] a ierarhiei bisericești - [adică] a podoabei arhierilor celor slujitori - de la cel ce a luat menirea cea mai smerită - [adică] a celor ce se săvârșesc monahi? Să nu faci aceasta, o, prea bunule! (Căci aceasta, cea a cuvântului, este sus de pâraie). Acest lucru [a da sfaturi] nu mi se cuvine nici mie și cu atât mai mult [nu se cuvine] treptei tale [a cere].

Să se dea însă cea nedată și să se ierte cea de neiertat! Unde se pot găsi însă la mine cărți, hârtie și cerneală? Căci, venind aici, pe toate acestea le-am socotit fum - așa cum cei vechi [socoteau] cărna [conducerea altora] - și am luat viața cea cu rucodelie și cu lucrul mâinilor. [Astfel] m-am făcut lucrător cu sapa și cu hârlețul, semănând, secerând, râșnind. în fiecare zi și făcându-le pe toate celelalte prin care se închipuiește viața cea mult truditore, precum și schimbarea într-o altă stare [dintre] cele de multe feluri ale celor din insulele cele pustii. Vai de răutățile mele! Căci pe ale mele le voi ticăloși pentru că, fugind de supărarea cea mică din Sfântul Munte și căutând și gonind [după] liniștea cea desăvârșită, am căzut în tulburări, urmând pildele celor de demult care, fugind de spuză și de urs, au dat peste foc și peste leu.

Din [cauza] tuturor acestora mult pregetam și nu eram convins - o, sfințite om al lui Dumnezeu - și de multe ori am socotit să-ți răspund fa ceea ce [mi] se cerea prin acel cuvânt al proorociei: „Piele de urs și îmi ceri, [încă] și mare, [dar] nu îți voi da”.

Dar pentru că mă vedeam înghesuit pe de o parte de paguba neascultării - care știu că este prihănită de purtătorii de Dumnezeu Părinți care se numesc trezvitori, [ei fiind] filosofii mei iar pe de altă parte de călcarea poruncii care zice: Celui ce cere de la tine, dă-i (Mt 5, 42) și mai adaug și chinul dragostei celei spre tine, precum și datoria de rudenie - pe care a legiuit-o firea - între mine și tine, de bunăvoie sau [mai curând] fără de voie m-am plecat spre împlinirea cererii tale, bizuindu-mă pe rugăciunile tale. Și așa întrerupând puțin sapa și râșnița, asemănându-mă dobitoacelor celor ce rumegă și multe gânduri mai întâi învărtind [prin minte], m-am întors în mine însumi atât cât a fost cu puțință și toate câte prin citire au apucat a se întipări în tabla cea nescrisă a imaginației mele - după Aristotel* și Proclu - [adică] în sfințitele jertfelnice ale minții - sau mai bine, citându-l pe dumnezeiescul David, zic: întru inima mea am ascuns cuvintele tale, ca să nu greșesc ție (Ps 118, 11) - (adică atâtea câte ajută la [împlinirea] scopului cel pus înainte) - [căci cu ele] m-am hrănit și le-am avut în pomenire, acest lucru numindu-se de ucenicii lui Platon „a doua zugrăvire” - le-am pus în această carte puturoasă sau, așa cum tu o numești, sfătuitoare sau, așa cum o numesc eu, aducătoare- aminte, pe care o și trimit sufletului tău celui numit - după faptele tale - Ierotei (adică „sfințit lui Dumnezeu”), ca pe o oarecare îndulcire duhovnicească și mică aducătoare de dar, în locul multor daruri de-ale tale ce au fost făcute către mine. Iar tu desfătează-te și folosește-te de ea - dacă [li se poate aduce] cetățenilor și celor prea cinstiți vreo desfătare și [vreun] folos de la un țăran și [de la] un zdrențăros - și roagă-te pentru mine către Domnul.

Robul tău smerit (de la Schirapolisul Erimonisului),

Nicodim⁵²

Astfel că Părintele Cleopa i-a scris două scrisori, arătându-și evlavia față de sfinția sa, la superlativ, ca să paralizeze respingerea ce ar fi putut apărea din cauza slavei deșarte și ca să îl momească cu binișorul să vină în obștea lor ca și cum ar avea nevoie de învățăturile lui, dar în realitate ca să-l poată ajuta să-și vadă gravele rătăcirii. Când a văzut că nu vine, a mai încercat o stratagemă duhovnicească: să se smerească și mai mult, mergând la el. Din păcate mândria solitarului de la Prislop a fost atât de respingătoare, încât Părintele Cleopa și-a dat seama că nu se mai poate face nimic, și a continuat să se roage ca Domnul să-l întoarcă de la rătăcire și să-i dea duh de umilință, că nici un om nu mai avea cum să îl ajute.

Cel ce voiește să rămână biruitor într-o convorbire cuvântul său, să știe că suferă de boala diavolului, chiar dacă cuvântul său e adevărat. și dacă face .aceasta într-o convorbire cu cei deopotrivă cu el, va fi tămăduit poate de certarea celor mai mari. Dar dacă face așa și față de cei mai mari sau mai înțelepți, boala lui nu poate fi vindecată de oameni.⁵³

⁵² Sfântul Nicodim AGHIORITUL, *Paza Celor Cinci Simțuri*, diortosită după ediția de la Sfânta Mănăstire Neamț, 1826, Ed. Egumenița, s.a., s.l., pp. 79-81.

⁵³ Pr. Stavrofor Prof. Dr. Dumitru STĂNILOAE, *Filocalia*, Volumul IX, Ed. cit., pp. 106-107.

Iată un fragment din a doua scrisoare, în care încearcă să-l facă, dacă nu să vină, măcar să corespundă în scris, pe temeiul Sfinților Părinți, ca să-l poată ajuta cu acest pretext:

PARINTELE MEU,

Mai întâi, cu smerite metanii, vă rog să mă ierțați pe mine păcătosul că din cauza lenevirii mele și a nepăsării am lăsat să treacă un timp îndelungat de când nu am scris, arătând prin aceasta și oarecare lipsă de dragoste, căci orice motiv a fost putea trece peste fericita dragoste, căci aceasta nu știe osteneală pentru bunătați și nu caută ale sale întru toate. Știu că de voi vrea pot pune orice pricină, dar știu că pricina este o voință a păcatului și înainte mergătoare a lui este. Cred că de aceea și fericitul David cântă în Psalmii lui că să nu pricinuim pricinuire întru păcate, de aceea una dintre aceste pricini nebinecuvântate a fost că după ce am scris o scrisoare către P.C. Voastră și ne mai primind răspuns am crezut că prin neiscușința celor înșirate acolo, pe hârtie, v-am făcut cine știe ce sminteală, căci niciodată nu am avut bună chibzuință în cuvânt și scris. Cauza este reaua mea așezare sufletească și întunecarea puterii de discernământ a părții ce socotitoare a sufletului meu cel rob și incurcat de patimile cele din voință și din simțire. Dar, P. C. Voastră, care din mila Prea Induratului Dumnezeu, aveți oglinda înțelegerii, cu duhovnicească lucrare curățită, puteți să nu vă smintiți de mine întunecat și păcătosul dacă veți privi la mine și cuvintele mele, ca la cel ce stau jos cu cuvântul și cu lucrarea, în rânduiala pruncilor; dar nu ajungându-i pe aceștia cu nerăutatea, căci știu că aceasta ni se cere de la Mântuitorul nostru ca să fim prunci cu nerăutatea, iar nu cu înțelegerea.

Altă pricină, ca și cea de mai sus, a fost că nădăjduim, ca între timp să ne întâlnim pentru că numai atunci v-aș fi putut cere multe lămuriri de care am nevoie atât pentru neiscușința mea, cât și pentru cum aș putea să mai rămân a fi poreclit Stareț și a mă mai bizui a conduce sufletește și pe alții, ceea ce am nevoie de a fi încă multă vreme sub conducător iscusit, căci știu că necuvios lucru este a paște leul de oi și cel nelămurit prin lucrare sufletele cele ce sârguesc spre Cer.

Si acum, ceea ce m-a făcut a tresări puțin din nepurtare de grijă spre cele de folosul sufletului meu și a-mi aduce aminte de duhovniceasca dragoste și iscușință a Prea Cuvioșiei Voastre, îndrăznind iarăși a vă scrie, a fost sosirea în smerita noastră obște a unui frate, pe care P.C. Voastră, arătându-vă dragostea, l-ați trimis la noi, prin luna mai, iar el a ajuns aici abia acum, în luna octombrie, din motive, după cât se vede, binecuvântate. Acest frate pe lângă bucuria că a sosit la noi, ne-a adus și Iconița cu Bunul și Marele Pastor și Mântuitorul sufletelor noastre. Pe verso poarta semnătura P. C. Voastre și a iubitului frate în Hristos și ucenicul P. C. Voastre, C. Sa, iscusitul părinte Dometie (Cucuzel). Lângă iconiță și o scrisoare a P.C. Voastre, care văzând și auzind că este scrisă chiar de P. C. Voastră m-am bucurat foarte mult, căci până atunci nu am avut fericirea să vă citesc vreo scrisoare, iar citind-o am văzut acolo smerita înțelepciune și duhovniceasca dragoste, strâns legate și formând lanțul de aur al dreptei socoteli care m-a legat mai mult de dragostea P. C. Voastre, prin aceea că era scrisă că doriți o zi de la Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos — ca să ne mai vedem față către față, la care și eu am zis să fie mila Lui și rugăciunile Prea Curatei Sale Maici și să aducă la indeplinire, când va fi voia Lui, spre a noastră mângâiere.

Iconița și scrisoarea le păstrez cu multă evlavie și de câte ori îmi aduc aminte de P.C. Voastră le citesc și mă mângâi cu ele. Mila Domnului nostru Iisus Hristos și cu ajutorul Prea Curatei Sale Maici să ne ajute să ne întâlnim și în acest veac trecător, spre mângâiere și lămurire în cel viitor spre veșniea fericire. [...]

** În partea stângă a paginii este scris cu cerneală albastră: „Scrisă la mașină de mine, Vasile Târulescu, fost închinător al Sf. Mănăstiri Sâmbăta și Prislop. Astăzi smeritul frate Vasile care vă trimit niște metanii. P.C. părinte Stareț Cleopa are multă evlavie la P.C. Voastră și mult s-ar bucura dacă ne-ați face o vizită, chiar dacă ne-ați scrie. Tot același smerit frate Vasile Târulescu“.*⁵⁴

Dezlegarea acestei chestiuni ne-o dă Părintele Iachint, ucenicul de chilie al Părintelui Cleopa, în capitolul de mai sus.

⁵⁴ <<http://www.cuvantul-ortodox.ro/2012/12/05/scrisorile-parintelui-cleopa-catre-parintele-arsenie-boca-manastiri-slatina-sambata-securitate-mitropolitul-antonie-plamadeala-rezistenta-munti-sandu-tudor-mari-duhovnici-curente-spirituale/>>, marți, 6 octombrie 2015

ARHIMANDRITUL ANTIPA DINESCU

Schitul Prodromul-Athos

(1859-1942)

Acest venerabil duhovnic și arhimandrit a fost cel mai vrednic stareț al Schitului Prodromul, după anul 1900. S-a născut în județul Prahova, din părinți iubitori de Dumnezeu. Fiind chemat de Duhul Sfânt la viața călugărească, în anul 1880 s-a dus la Schitul Românesc Prodromul din Muntele Athos. Acolo s-a călugărit și a învățat ascultarea, smerenia și cântarea bisericească de la cei mai buni călugări români, printre care se distingea Schimonahul Nectarie protopsaltul.

În anul 1890 s-a învrednicit de darul preoției, săvârșind cele sfinte cu deosebită evlavie. Apoi a fost numit superior al Schitului Darvari din București, metocul Schitului Prodromul, dovedindu-se un duhovnic iscusit. În anul 1900 a fost ales de toți stareț al Schitului Prodromul, pe care l-a condus cu o rară blândețe și înțelepciune timp de 14 ani. Era duhovnic ales, preot iubitor de cele sfinte, călugăr cu bun chip, stareț și părinte cu mulți fii sufletești. Iată darurile starețului Antipa Dinescu. Sub egumenia lui, Schitul Prodromul a trăit o epocă de înflorire, având o obște de peste 100 de călugări.

În anul 1914, Cuviosul Arhimandrit Antipa vine în țară cu câțiva ucenici și ajunge stareț al Mănăstirii Căldărușani, pe care o povățuiește cu o rară pricepere 20 de ani. Pe lângă buna chivernisire a mănăstirii, părintele Antipa devine mare duhovnic al călugărilor și al mirenilor, căutat și prețuit de toți.

Retrăgându-se din nou în Athos, s-a nevoit 8 ani împreună cu ucenicul său, într-o chilie pe malul mării, ajungând duhovnic vestit în tot muntele. Săvârșindu-și călătoria, în anul 1942 și-a dat sufletul în mâinile Domnului și a fost îngropat acolo, lângă mare.

55

Astăzi sunt în posesia copiilor după documente originale privind plecarea Părintelui la Muntele Athos, aflate în arhiva Mitropoliei Ardealului, și pot spune că Părintele Arsenie Boca a fost la Sfântul Munte în anul 1939, după 12 martie și până în 8 Iunie, când era ziua națională a Regatului României.

Din notițele Părintelui pe care le-am citit, putem spune că Părintele a vizitat toate mănăstirile mari, și Prodromul - schitul românesc de pe moșia mănăstirii Marea Lavră. Apoi, după ce a făcut acest tur al mănăstirilor, făcându-și însemnări, și copiind prin desenare multe modele de icoane, mai ales ale Maicii Domnului, pe care le va folosi în arta sa picturală. Părintele a viețuit la chilia cu hramul Sfântul Ipatie, unde locuiau vreo patru călugări români, în frunte cu Părintele schimonah, Antipa Dinescu.

După cum relatează în cartea sa Ioan Gînscă, citându-l pe Părintele Teofil Pârâian, Părintele Antipa Dinescu l-ar fi pus la încercare pe Părintele Arsenie, dându-i să împlinească niște munci minore, pe care Părintele, pe atunci tânăr pictor și diacon, nu le-ar fi împlinit.

Atunci Părintele Antipa Dinescu ar fi exclamat: „Măi, tu nu ești în stare de nimic! Nici la mătură nu ești bun!”

Episodul este și melodramatic și serios și hazliu. Desigur că poate fi adevărat, dacă ținem cont că stareții sau bătrânii puneau la încercare dură, dar nu de neîndeplinit, pe tinerii novici care voiau să intre în călugărie. Aducem prin analogie exemplul Părintelui Cleopa, pe care bătrânul stareț l-a pus să bată cu bățul un buștean, la poarta mănăstirii Sihăstria, timp de trei zile.

Dacă s-ar fi plictisit, tânărul nu ar mai fi ajuns marele Părinte Cleopa. [...]

Trebuie să precizăm că marele duhovnic Arhimandritul Antipa Dinescu, era un sfânt în viață, un „gheronta” Român, recunoscut de toți grecii și românii de pe Sfântul Munte. El a fost stareț al schitului Prodromu, între 9 mai 1900 și 4 septembrie 1914[...] Din chemare Sfântă, la vârsta de 21 de ani, în 1880 s-a dus la Sfântul Munte. [...] Când în 1939 diaconul Zian Boca merge la Athos, Părintele Antipa era de 80 de ani.⁵⁶

Din câte citim mai sus, Părintele Arsenie Boca a stat doar 87 de zile în Sfântul Munte. Din ele, cel puțin 21 de zile (cele 20 de Sfinte Mănăstiri mari și Sfântul Schit Prodromu) le-a petrecut pe drum, fiindcă pe atunci nu erau microbuze. Au mai rămas doar 66 de zile pentru formarea duhovnicească, și nici în acelea nu a putut împlini nici măcar ascultările minore. Experimentatul stareț și-a dat seama cu cine are de a face și l-a avertizat, cu dragoste, să se schimbe. Din păcate, s-a simțit jignit și a plecat de sub ascultare, izolându-se în hâda idioritmie:

Am fost și la Lacu, și la Colciu. Dar mai ales am petrecut singur în preajma peșterii Sfântului Athanasie⁵⁷

Dar să citim fragmentul integral:

Cât am petrecut a Sfântul Munte, mi-am îndeplinit un plan bine stabilit de la început, pe trei palete:

⁵⁶ Pr. Nicolae Zian STREZA, *Catisme Ale Părintelui Arsenie Boca Pe Muntele Athos*, Ed. „Credința strămoșească”, s.l., 2008, pp. 16-21.

⁵⁷ Pr. Nicolae Zian STREZA, *Catisme Ale Părintelui Arsenie Boca Pe Muntele Athos*, Ed. „Credința strămoșească”, s.l., 2008, pp. 181.

Unii zic că de la rugăciune vine înșelarea. E o greșeală însă. Înșelarea vine de la rânduiala-de-sine [idioritmie], iar nu de la rugăciune.

Sfântul Siluan ATHONITUL, *Intre iadul deznădejdiei și iadul smereniei*,

<https://www.scribd.com/document/downloads/direct/124818895?extension=pdf&ft=1433881099<=1433884709&user_id=10373037&uahk=bnFeSyKvgPsW9Z7uOmOFFgimqtQ>, miercuri, 10 iunie 2015, p. 25.

1. lupta duhovnicească pentru desăvârșire⁵⁸, prin căutarea unui duhovnic și dialogul cu mai mulți călugări îmbunătățiți. Am cunoscut pe Părintele Nicodim, pe Părintele Porfirie⁵⁹, pe Părintele Arsenie Mandrea⁶⁰, starețul de la Prodromul, schitul nostru românesc, care stă pe teritoriul Marii Lavre și este sub ascultarea ei, pe Părintele Dometie Trihenia și Spiridon de la chilia Sfântului Ipatie⁶¹. Am fost și la Lacu, și la Colciu. **Dar mai ales am petrecut singur în preajma peșterii Sfântului Athanasie⁶²;**

2 - cercetarea picturilor și a icoanelor cu ochiul de profesionist, nu doar ca un creștin închinător la icoane; nu mai sunt meșteri cum au fost odată, și **nu am avut de la cine învăța ceva în plus față de ce știam din țară⁶³.**

3 - cercetarea manuscriselor românești din depozitul bibliotecii de la Prodromul și copierea unor Sfinți Părinți, pe care le-am și adus, și eu și Părintele Serafim, și i le-am dat Părintelui Dumitru Stăniloae ca să le folosească la editarea Filocaliei Românești⁶⁴.

⁵⁸ De ce a căutat, oare, desăvârșirea și nu să pună început bun de pocăință, cum ar fi făcut-o orice creștin smerit, dar mai ales cel ce dorește să devină călugăr?

După cum spunea Sfântul Simeon al Tesalonicului călugăria este Sfânta Taină a Spovedaniei neîncetate:

Capitolul 52 *Cum că cinul călugăresc la pocăință se cuprinde, și pentru ce se cheamă cin înțeresc și îmbrăcăminte de pocăință, și care este puterea acestuia*

Într-această pocăință și prea sfântul cin al călugărilor se cuprinde, care este și se numește înțeresc, deoarece călugării se fâgăduiesc a păzi și a urma curăției, neaverii, cântărilor, rugăciunilor, ascultării și înțereselor. Iar îmbrăcăminte a pocăinței se numește, pentru că călugărul cu acea taină se îmbracă pentru plângerea păcatelor. Fiindcă cinul călugăresc este smerit, simplu, lepădându-se de toate podoabele omenești, ca unul ce nu se amestecă nici cu griji, nici cu fapte, nici cu cuvinte lumești, ci mai ales fugă de dânsele. Căci acesta este semnul vieții celei mai presus de lume, care învață cum că cele văzute sunt stricacioase și toate cele omenești trec, și cugetă și se lipsește de înțelepciunea cea de sus și își aduce aminte de moarte și de sfârșitul cel de aici. De aceea este și negru, de vreme ce-și aduce aminte de moarte și de plâns, și nu viețuiește într-această lume, ci dorește altă viață nestrucată și către aceea se silește să ajungă. Drept aceea oricare va fi călugăr adevărat, după cum învață Pavel, el iubeste pe Hristos și nimic nu-l poate despărți de dragostea lui Hristos, și dorește a muri și a fi împreună cu Hristos. Aceasta o arată aieva fugind în munți, în pustii, în mănăstiri pentru Hristos, și se nevoiește a fi una cu Hristos, pentru ca să locuiască întru Hristos cu Părintele și cu Duhul. Drept aceea și urmează în toate vieții lui Hristos. Se smerește, viețuiește întru sărăcie și supunere, de nimic nu se îngrijește din cele de aici, se răstignește lumii și se fâgăduiește a-și păzi fecioria, a nu agonisi nimic și a se îndeletnici în posturi, rugăciuni și privegheri, și până la moarte a petrece întru acestea și într-altele asemenea, răbdând pentru Hristos pe toate, care toate sunt ale pocăinței lucruri. Acestea și fiecare credincios este dator a le păzi, afară numai de feciorie, care se cuvine călugărilor, căci numai călugării sunt mai cu seamă datori a o păzi. Iar și cei din lume, care încă nu s-au căsătorit, și fiecare ce s-a fâgăduit a păzi aceasta și tot creștinul, mai cu seamă cel căzut în păcate (și cine este care să nu fi căzut nicidecum?) este dator a urma vieții lui Hristos și a face lucrurile pocăinței. Botezătorul, cel care e mai întâi după Ilie, închipuind cinul călugăriei, a învățat zicând: „Faceți roduri vrednice de pocăință, și pocăiți-vă că s-a apropiat împărăția cerurilor”; și pe fiecare în parte îl învață a vieții după cum se cade.

Sfântul Simeon ARHIEPISCOPUL TESALONICULUI, *Tratat asupra tuturor dogmelor credinței noastre ortodoxe, după principii puse de Domnul nostru Iisus Hristos și urmașii Săi*, Volumul I, Ed. Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, s.l., 2002, p. 101.

⁵⁹ Cât de îmbunătățiți au fost Părinții Porfirie și Dometie, se observă în vedenia treptelor.

⁶⁰ Tot în vedenia treptelor observăm că cei trei nu și-au descoperit ispita acestui stareț și duhovnic al lor.

⁶¹ De Părintele Antipa Dinescu, tocmai starețul chiliei Sfântului Ipatie, cel care a încercat să-l smerească, nici nu pomenește măcar.

⁶² *Unii zic că de la rugăciune vine înșelarea. E o greșeală însă. Înșelarea vine de la rânduiala-de-sine [idioritmie], iar nu de la rugăciune.*

Sfântul Siluan ATHONITUL, *Între iadul deznădejdi și iadul smereniei*,

https://www.scribd.com/document/downloads/direct/124818895?extension=pdf&ft=1433881099<=1433884709&user_id=10373037&uahk=bnFeSyKvgPsW9Z7uOmOFFgimqtQ, miercuri, 10 iunie 2015, p. 25.

Vedem, așadar, că deoarece a căutat desăvârșirea și nu pocăința, în această „paletă” a avut un mare eșec.

⁶³ Pentru că nu a mers cu evlavie și uimirea ce se cădea atunci când vezi capodoperele iconografice din Sfântul Munte (cum vom vedea mai jos că este recomandat oricui dorește a deveni iconar), ci a cercetat cu ochi de profesionist, influențat de școala apuseană, atât prin formarea din familia sa mixtă (dar mai mult greco-catolică, deoarece și mama sfinției sale avea o evlavie axată pe performanță și arătări), cât și prin Facultatea de pictură, Belle Arte, nu s-a putut folosi nici de această „paletă”.

⁶⁴ După cum am văzut, contribuția la Filocalie a Părintelui Arsenie Boca a fost predominant financiară și parțial de dactilograf. Puținul timp acordat copierii de manuscrise (din cele 66 de zile cât a stat și nu a vizitat Mănăstirile din Sfântul Munte, o parte le-a cheltuit spre a copia cu ochi de profesionist modele, altă parte ca să lucreze fizic pentru a avea aprobarea copierii manuscriselor, dar cea mai mare parte a stat în singurătate căutând desăvârșirea prin vedenii) a făcut să aducă puține cuvinte filocalice, în românește. Mult mai mare contribuție a avut Părintele Stareț al Sfintei Mănăstiri Sâmbăta de sus, Serafim, care a stat un an de zile în Sfântul Munte pentru a fi în ascultare și a copia manuscrise, în chip neîmprăștiat. Dar meritul adevărat al Filocaliei îl are Părintele Profesor Dumitru Stăniloae care a tâlcuit-o din limba greacă, de manuscrisele aduse românești folosindu-se doar pentru comparație. La aceasta Părintele Arsenie Boca nu a putut să-l ajute, neștiind limba greacă, după cum mărturisește chiar preacuvioșia sa. De aceea și în această „paletă” a avut un eșec.

Dar dacă tot a vrut să fie desăvârșit, de ce Părintele Arsenie Boca nu a urmat singura cale de a se desăvârși, a urma bătrânilor și Sfinților Părinți?

Că nimănui nu descoperă Dumnezeu calea desăvârșirii, decât celor ce se vor povățui spre dânsa prin Părinții cei duhovnicești, precum poruncește și prin proorocul, zicând: întreabă pe tatăl tău, și-ți va vesti ție, pe cei mai bătrâni ai tăi, și-ți vor spune ție (Deut. 32: 7).

Dar nu numai desăvârșirea, ci nici chiar mântuirea nu este posibilă fără sfatul cel smerit după Sfinții Părinți:

Ne învățăm dar din cele zise că nu este altă cale de mântuire fără decât a vesti gândurile la Părinți și a nu defăima predania strămoșilor

După cum vom vedea mai jos:

Celui ce voiește a ridica crucea și a urma lui Hristos i se cuvine ca, înaintea îndeletnicirii cu vreo cunoștință sau învățătură, să se sârguiască prin cea necurmată întru dânsul cercare a gândurilor, și prin multa grijire cea pentru mântuire, și prin întrebarea robilor lui Dumnezeu, a celor ce sunt de o minte și de un suflet, a celor ce se nevoiesc într-aceeași nevoie; ca nu cumva, necunoscând unde și cum umblă, întru întuneric, fără lumina făcliei să călătorească. Căci, călătorind cu rânduială de sine, fără cunoștința evanghelicească și fără dreapta-socoteală și fără povățuirea cuiva, mult se poticnește și în multe gropi și curse ale vicleanului cade, mult se rătăcește, mult se ostenește și în multe primejdii cade, și nu știe ce se sfârșit va dobândi.

Că mulți, deși prin multe osteneli și nevoițe au trecut, și rea-pățimire și multe trude au răbdat pentru Dumnezeu, însă prin rânduiala de sine [idioritmia] și nedreapta socoteală și neîndeletnicirea cu folosul de la aproapele, mulțimea ostenelilor lor netrebnice și deșarte le-au făcut. Pentru aceasta, de este cu puțință, se cuvine să fii împreună și adeseori a te sârgui și a te nevoi să vorbești cu bărbați cunoscători. Căci, dacă nu ai făclia adevăratei cunoștințe, călătorind împreună cu cel ce o are, nu vei umbla întru întuneric, nu te vei primejdi în curse și în lațuri și nu vei cădea în fiarele cele înțelegătoare ce se pasc întru întuneric, care pe cei ce umblă întru dânsul fără gânditoare făclie a dumnezeiescului cuvânt, îi hrănesc și îi strică.

[...]

V. A lui Avva Isaac

Frate, de vei greși în vreun lucru, să nu minți din pricina rușinii, ci fă metanie, zicând: „Iartă-mă”, și greșeala trece. Să nu fie una în gura ta și alta în inima ta, că Dumnezeu nu se lasă batjocorit, ci pe toate le vede - și pe cele ascunse, și pe cele arătate. Deci tot gândul, și tot necazul, și toată voia ta, și toată bănuiala să nu le ascunzi, ci vestește cu slobozenie stareșului tău; și ce vei auzi de la dânsul, sârguiește-te să faci cu credință, și așa se va ușura războiul de la tine; că duhurile cele rele nu au bucurie fără numai în omul ce face gândurile sale, fie ele bune sau rele.

Dă inima ta spre ascultarea Părinților, și harul lui Dumnezeu va locui întru tine. Nu fi lângă sineși înțelept, ca să nu cazi în mâna vrăjmașilor tăi. A tăcea întru a nu spune gândurile te face pe tine cum că cauți cinstea lumii și slava ei cea urâtă; iar cel ce îndrăznește a mărturisii gândurile sale înaintea Părinților săi le gonește pe ele de la sineși.

Împărtășește-te de-a pururea din sfatul Părinților tăi, și vei face toată vremea ta întru odihnă.

VI. A lui Avva Cassian

1. *Semn al adevăratei smerenii este a descoperi Părinților nu numai ce facem, ci și ceea ce gândim. Că această lucrare gătește pe călugăr a merge fără poticneală pe calea cea dreaptă. Că cu neputință este ca cel ce își rânduiește viața sa prin judecata și socoteala celor mai bătrâni să cadă în amăgirea dracilor.*

Încă și într-alt chip: că însăși aceasta, a arăta adică și a descoperi Părinților pomenirile cele rele, le vestește pe acestea și mai slabe le face. Că precum șarpele, din gaură întune-coasă ieșind la lumină, se sârguiește a unelti fugă și a se ascunde, tot așa și gândurile cele rele se arată prin curata mărturisire și spovedanie.

2. *Una ca aceasta mi-a povestit și Avva Serapion despre sineși, zicând: „Când eram mai tânăr și petreceam cu stareșul meu, după ce mâneam, sculându-mă de la masă, furam, prin lucrarea Diavolului, câte un posmag, pe care îl mâneam pe ascuns de stareșul meu. Deci, dacă*

am stăruit întru aceasta, făcând-o multă vreme, stăpânit fiind, nu mă puteam opri pe sine: conștiința nu mă mai odihnea, iar bătrânului mă rușinam a-i spune.

Și s-a întâmplat după iconomia Iubitorului de oameni Dumnezeu ca să vină la stareț oarecari frați pentru folos, care l-au întrebat despre gândurile lor. Și a răspuns starețul: «Nimic nu vatămă mai mult pe călugăr și veselește pe draci precum ascunderea gândurilor de Părinții duhovnicești». Apoi le-a grăit lor și despre înfrânare. Iar eu, cele grăite auzindu-le și întru sinemi venind, am gândit că Dumnezeu a descoperit starețului greșealele mele; și, umilindu-mă, am început să plâng. Și am scos posmagul din sânul meu, pe care eram obișnuit a-l fura, și, aruncându-mă pe sinemi la pământ, ceream iertare pentru greșealele cele ce s-au făcut de mine și rugăciune de întărire pentru cele ce vor veni de aici înainte. Și a zis starețul: «O fiule, mărturisirea ta, chiar și tăcând eu, te-a izbăvit pe tine; și pe dracul cel ce te rănea până acum prin tăcere, mărturisind tu cele despre tine, l-ai junghiat; de acum nu va mai avea loc întru tine, căci l-ai scos din inima ta la arătare». Și încă nu sfârșise starețul grăind, și iată, lucrarea Diavolului s-a arătat ca o făclie ieșind din sânul meu și umplând casa de putoare, încât cei de față au socotit că acolo arde multă pucioasă. Atunci și a izbăvirii tale, pe care Domnul o a făcut cunoscută în chip simțit prin semnul ce s-a făcut». Deci, de atunci, așa s-a depărtat de la mine patima îndrăcirii pântecelui și acea poftă diavolească, încât nici în minte nu-mi mai venea".

3. **Ne învățăm dar din cele zise că nu este altă cale de mântuire fără decât a vesti gândurile la Părinți și a nu defăima predania strămoșilor:** că și ei, nu pornind de la sineși, ci de la Dumnezeu și din Scripturile cele de Dumnezeu insuflate au lăsat celor mai de pe urmă a întreba pe cei ce au călătorit mai-nainte. Și este cu puțință adică și din multe altele ce se găsesc în Scripturile cele de Dumnezeu insuflate a ne învăța, și mai vârtos din istoria cea despre Samuil Proorocul (cf. I Samuil 3: 1-14), care, din pruncie fiind dăruit lui Dumnezeu de maica sa și învrednicindu-se de Dumnezeiești vorbiri, n-a crezut gândului său, ci, odată, și de două ori fiind chemat de Dumnezeu, a alergat către bătrânul Eli și, cu învățătura acestuia îndreptându-se¹⁴⁹, s-a canonisit despre cum trebuie a răspunde lui Dumnezeu; Care Dumnezeu, pe cel ce l-a hotărât vrednic de Sine prin chemarea Sa, pe acela voiește să-l povățuiască prin îndreptarea și învățătura bătrânului, încât prin aceasta să fie călăuzit spre smerenie.

4. Încă și pe Pavel, chemându-l Hristos prin Sine și mai multe vorbindu-i, deși de îndată putea să-i deschidă ochii lui și calea desăvârșirii să i-o facă cunoscută, l-a trimis către Anania, poruncindu-i să învețe de la dânsul calea adevărului, zicând: Mergi în cetate, și acolo îți se va spune ce se cade să faci (Fapte 9: 6), printr-acestea învățându-ne pe noi să urmăm povățuirii celor ce au călătorit mai-nainte pe cale. Iar aceasta și însuși Apostolul învățându-se, a plinit-o apoi cu lucrurile lui, precum despre sineși, scriind, zicea: Că m-am suit în Ierusalim ca să văd pe Petru și pe Iacov, căroră le-am spus Evanghelia pe care o propovăduiesc, ca nu cumva să fi alergat în deșert și încă alerg (Gal. 2: 2). O, minune, vasul alegerii, cel ce s-a ridicat până la cerul al treilea și a auzit de la Dumnezeu graiuri negrăite, cel ce darul Duhului îl avea împreună cu sine călător și cuvântul învățăturii îl adeverea prin semnele ce urmau, acesta mărturisește că are trebuință de sfătuirea Apostolilor celor mai-nainte decât dânsul!

Cine, dar, va fi așa de fudul și mândru, care, auzind acestea, să nu se îngrozească, și așa să se teamă ca de gheena focului și de veșnica muncă, și să mai umble vreodată în a sa socoteală? Că nimănui nu descoperă Dumnezeu calea desăvârșirii, decât celor ce se vor povățui spre dânsa prin Părinții cei duhovnicești, precum poruncește și prin proorocul, zicând: întrebă pe tatăl tău, și-ți va vesti ție, pe cei mai bătrâni ai tăi, și-ți vor spune ție (Deut. 32: 7).

[...]3. întrebat-a un frate pe oarecare din stareți: „Cum de nu sunt lăsat a fi slobod cu bătrânii despre gândurile mele?” Și a răspuns bătrânul: „Pentru nimic nu se bucură vrăjmașul așa de mult precum pentru cei ce nu-și arată gândurile lor”.

4. Zis-a Avva Antonie: „Am văzut călugări căzând după multe osteneli, și venind întru ieșirea din minți pentru nădejdea cea spre lucrul lor, și pentru a amăgi pe cel ce a zis: întrebă pe tatăl tău, și-ți va vesti ție; pe cei bătrâni ai tăi, și-ți vor spune ție (Deut. 32: 7)”⁶⁵

⁶⁵ Everghetinos, Ed. Egumenița, Editura Cartea Ortodoxă, s.l., 2009, <<https://archive.org/details/Everghetinosul-Volumul-II>>, <<https://archive.org/details/EverghetinosulVol.Iii-iv>>, joi, 10 septembrie 2015, pp. 90-91, 103-105.

Aud pe unii preoți slujitori spunând cu judecată simplistă că este bine că merg oamenii la mănăstire, că decât să meargă la secte[...]dar se uită un lucru că multe secte, schisme și erezii au apărut prin preoți, ierarhi sau simpli creștini care au început să învețe sau să practice învățături neconforme cu învățătura de veacuri a Bisericii. Pe alții îi aud spunând că Biserica nu va fi biruită nici de porțile iadului. Ei știu că este o rătăcire, dar până la urmă biserica nu poate fi biruită nici de porțile iadului. Este adevărat ce spun ei, dar un lucru foarte important este faptul că nu trebuie să nu uităm că în Apocalipsă ni se vorbește despre căderea unor biserici, dar cu această învățătură s-au amestecat de cap și cei din Apus, care la 1054 spuneau tot așa că biserica nu poate fi biruită nici de porțile iadului și au ajuns să aibă 1000 de ani de când sunt în afara Bisericii.

Unii își pun o altă întrebare legată de acest fenomen (Arsenie Boca n.n). De ce merge atâta lume la Prislop. Ce se întâmplă? Păi dacă nu e vorba despre sfințenie, atunci de ce merge lumea? Acest fenomen a apărut pe fondul unei credințe căldicele a românilor, disperarea aceasta după un trai bun, dorința de senzațional. Oamenii caută astăzi minuni și sunt alimentați de o afacere cu cărți, pentru că au apărut o mulțime de cărți, mărturii despre părintele Arsenie Boca și vuiesc pangarele bisericilor și mănăstirilor de cărți eretice. Acest fenomen mai este alimentat și de televiziune astăzi. Mă uit cu durere cum la hramul sfintei Paracheva sau sfântului Dimitrie Basarabov televiziunile numără și sarmalele și banii și fac atâta batjocură de acești sfinți recunoscuți de Ortodoxia universală, iar dincoace mă uit la Arsenie Boca și văd cum îl promovează și fac o propagandă. De ce? Răspunsul este foarte simplu. Acest Arsenie Boca este ca o mânășă pentru interesele oculte și politicii mondiale. Este o punte foarte bună pentru promovarea ecumenismului, apoi tototdată se vrea stoparea naționalismului autentic românesc și apoi pe baza proorociei lui Boca că Rusia ne va ocupa într-o noapte, românii pot să devină carne de tun într-un război cu Rusia, care nu este al nostru. Televiziunea lovește Biserica când din stânga, când o critică, când din dreapta, aruncând-o în fel de fel felul de rătăcirii, înșelări ca să le iasă scopurilor lor politice. Creștinii care merg acolo o fac pentru că nu au primit credința cea adevărată. Sunt de regulă oameni care nu au o viață curată ortodoxă. Cei mai mulți dintre ei nu umblă după mântuire, ci după minuni. Nu au cunoștințe și o conștiință dogmatică a Bisericii noastre ortodoxe, nu au o identitate clară și din cauza aceasta umblă acolo, pentru că n-au primit pe cea adevărată, le-a trimis Dumnezeu pe cea mincinoasă ca să creadă în ea, după pofta inimii lor.

Din nefericire eu constat că acest biet călugăraș era posedat de diavolul mândriei încă de copil. Cei care dau mărturie despre dânsul se vede că nu au credință dreaptă, trăitoare prin ceea ce susțin ei. Îl favorizează pe Arsenie Boca, dar de fapt îl acuză. În cartea „Părintele Arsenie Boca, mărturia mea”, de preot Petru Vamvulescu la pagina 17 se spune următorul lucru: „De copil, zicea Arsenie Boca, eu sunt Zian. Veniți la mine! Și eu vă voi duce pe voi la Hristos! Așa-i vorbea Duhul Sfânt care era în el, spune preotul Vamvulescu. La pagina 51 spune așa: „Odată, după sfânta Liturghie, la Biserica Boteanu din Piața Amzei, București, cineva l-a văzut pe părintele Arsenie Boca așa cum era îmbătrânit, cu câteva luni înainte de moarte. Și a plâns. Părintele s-a apropiat și i-a zis: Îți spun o taină pe care n-o pot spune oricui. Și sfinții mor. Și aceasta a spus-o despre sine”.

La pagina 45 scrie că unui om ce plângea pentru că soția lui era bolnavă, i-a spus: „Gheorghe, vezi-ți de treabă. Nu mai plânge. Pentru boala soției tale vorbesc eu cu Dumnezeu!”. Arsenie Boca era sigur că rezolvă pe loc. Îi poruncea lui Dumnezeu și gata. Nu mai plânge că n-are rost.

La fel spunea și părintele Stăniloiaie despre Arsenie Boca că avea o siguranță de sine, pe care Stăniloiaie spunea că n-a avut-o niciodată. Bine că n-a avut-o. Decât așa siguranță, mai bine nu! Iar Doamna Lidia Ionescu Stăniloiaie în memoriile sale spune că era bolnav de sine. Nu primea sfat de la nimeni, de aceea părintele Stăniloiaie nu a mai colaborat cu dânsul de la un moment dat.

Într-o altă carte „Alte mărturii despre Arsenie Boca”, colecția Ortopraxia, Făgăraș 2008, editura Agaton. La pagina 124 spune așa: „Odată, când m-am dus la părintele Arsenie a zis. Mă, când mai zice cineva rău despre preoți să mă dai exemplu pe mine. Eu nu beau, nu fumez!” Iată el se considera un exemplu în timpul respectiv de preot adevărat pentru toată lumea. La pagina 125 spune că un ucenic din Ucea când a fost la mănăstire la Sâmbăta a spus că părintele Arsenie, înainte de a începe predica s-a urcat pe o masă și a zis: „Când Dumnezeu va judeca lumea eu am să fiu de-a dreapta lui și atunci, ori vă sunt de folos, ori vă sunt acuzator”. Era sigur de mântuirea lui, avea o siguranță tipic sectară. El era sigur că la judecată va fi de-a dreapta lui Dumnezeu. Ori Sfinții părinți săracii, pe patul de moarte, cu nevoi multă se rugau la Dumnezeu și plângeau și spuneau eu știu dacă judecățile lui Dumnezeu sunt ca ale mele. Eu știu ce va face Dumnezeu cu mine? Mila lui să fie cu mine. El (Arsenie Boca n.n) era sigur că va fi de-a dreapta lui Dumnezeu. Min 12.18

[...]

Min 43

Când a ajuns la Zamfira, maica a zis: „Dorinuța, unde l-ai dus pe părintele?, că tot așteptă alălalt. Aici și de la o vreme se duse spre voi”. Care alălalt? Nu spune nimic. Se duse spre voi. L-ați? ... (nu se înțelege) pe Arsenie Boca că n-a venit mai repede? [...] Aici se vede clar îndrăcire. Îmi pare rău [...] În postul Sfinților Apostoli, în 2014 eram la rând la spovedit la mănăstire la Sfântul Ioan. Dintr-o dată îl văd pe Înaltpreasfințitul Pimen prin curte și-l întreb: „Înaltpreasfințite, ce părere aveți despre fenomenul acesta cu Arsenie Boca? “ Înaltul spune: „Măi, îți spun, dar știi să taci? “. I-am spus că-mi pare rău, dar eu nu pot să tac. Mai ales dacă este vorba despre o rătăcire, de ce să tac? [...] I-am spus: Nu cumva, Înaltpreasfințite se cam ocupa cu vrăjitoria? Eu cam așa am văzut prin cărți. Înaltul îmi spune: „Măi, văd că știi”. Imi spune: „Uită-te la el, uite ce ochi vicleni are în fotografiile lui”.

Înaltpreasfințitul spune că atunci când era la Neamț călugăr era un călugăr în mănăstire care aducea mereu de la Arsenie Boca cărți de hipnoză. Asta e mărturia Înaltpreasfințitului Pimen. Se cam leagă cu ce spune părintele Antim de la Bistrița că a găsit la Sâmbăta călugărul acela. Cam așa e. Iată cum mărturia din diferite părți a persoanelor care nu se cunoșteau, plus din cărțile lui arată clar că avea astfel de practici. Cum spunea și părintele meu duhovnic că l-a cunoscut personal și a zis că este un mare psiholog. Părintele Teofil Părăian, am o filmare cu el într-o excursie și tot așa spunea că lumea îl lua că-l sfânt, dar avea psihologie într-însul, nu glumă și se vede după cum lucra. Avea o psihologie și o tehnică de a te îmbolmoji de cap. Asta o spune și părintele Arsenie Papacioc. Și pe el a încercat să-l îmbolmojească, punem caseta care este pe internet, dar (părintele Arsenie spune) eram un băiat citit nu așa și a crezut că merge cum crede el. Multe mărturii arată felul cum lucra cu oamenii acest Arsenie Boca. Apoi, îmi spune părintele Antim când a fost cu filmarea aceea pe internet: „Băi, știi că

în urmă cu șapte ani Arsenie Boca a fost dezgropat? Au găsit acolo în mormânt oase de mort, de culoarea pământului. Era mormântul plin cu apă. Au luat apă din mormânt, s-o pună în agheasmă s-o facă mai vindecătoare, făcătoare de minuni”. Am auzit această informație de la părintele Antim, dar am zis că mai trebuie probat.

Merge astă toamnă prin septembrie, fiica mea la Cluj Napoca la examen la facultate. Este cazată o săptămână la mănăstire la Florești și aici, știind că are examene, o maică de acolo îi spune: „Fă acatistul lui Arsenie Boca și uite, îți dau niște apă din mormântul lui Arsenie Boca”. De unde ai dumneata apă din mormânt?, a întrebat-o fata mea. E clar că a fost dezgropat. În luna noiembrie, înainte de începerea postului mă întâlnesc la mănăstire la Alexandru Vlahuță în Vaslui cu părintele Calistrat. El m-a criticat că nu i-a plăcut că m-am băgat în chestiunea aceasta și din discuții cu dânsul i-am spus: „Părinte, dar știi dumneata că Arsenie Boca a fost dezgropat?” Și el a zis: „Știi că a fost dezgropat. Și n-au găsit acolo, moaște sau oseminte de sfânt”. Dar bine bine părinte, dar de ce era mormântul plin cu apă? Și mi-a zis: „Era toamna și ploua și de asta era plin cu apă”.

Încă o mărturie a unei domnișoare profesoară din Bârlad care îmi spune același lucru. A primit și ea de la o maică, de la Prislos apă din mormântul lui Arsenie Boca. Fiica mea a avut niște discuții contradictorii cu părintele Ciprian Negreanu de la Cluj care are pus și portretul lui Boca în biserică și al lui Argatu în altar și a spus: „Părinte Ciprian, știi că mormântul lui Arsenie Boca a fost dezgropat? Și știi că n-au găsit moaște de sfânt?”. A zis că știe, dar are o evlavie personală față de el.

Păi măi frate dragă și le spun tuturor călugărilor ucenicilor lui: „Supuneți-vă evlavia voastră personală testului învățaturii Bisericii”. Pentru că așa au apărut schisme și secte în Biserică de-a lungul timpului, impunându-și unii în Biserică pe ei, evlavia lor personală, împotriva învățaturii Bisericii. Îmi spunea părintele Antim, după aceea la telefon că și la Cașin părintele Serafim dădea apă din mormântul lui Arsenie Boca. Sunt multe mărturii care arată clar că acest Arsenie Boca a fost dezgropat. Întreb și eu de ce l-au dezgropat, dacă spun ucenicii că a lăsat testament să nu fie dezgropat până la a doua venire? Ce voiau? Să facă bani mai mulți? Apoi de ce mint oamenii? Apoi, să iei apă din mormânt de la oasele mortului și să pui în agheasmă[...] e caz de psihiatrie deja. Iar ce se întâmplă acolo seamană a escrocherie. Adică ai văzut în mormânt că nu sunt moaște de sfânt și totuși trageți doba în continuare cu Sfântul Ardealului. Spune Pravila bisericească, la Nicodim Sachelarie la pagina 40 despre Canonul 83 din Cartagina, care afirmă că bisericile și mănăstirile care se construiesc pe arătări drăcești să fie dărâmate.

Întreb și eu pentru că și televiziunile la Sfântul Dumitru sau la Sfânta Parascheva numără banii, mă rog și găluștele care se fac atunci, dar aici la Prislop unde un pelerinaj aproape zilnic vin 500 de oameni. Acolo fac propagandă, dar nu se vede nimic din ce se întâmplă acolo. Dar până la urmă o sârpe Dumnezeu, că s-a întâmplat ceva. Nu-i mare lucru ca într-o bună zi să vezi că pune Dumnezeu un foc ușor acolo. Toți banii aceia câștigați din escrocherie și construcțiile acelea făcute să se surpe și ar fi mai bine decât să se surpe sufletele oamenilor. De aceea vedem din toate aceste mărturii din diferite cărți și de la diferite persoane, unele avizate și credibile observăm că Arsenie Boca a urmat părerile lui și nu urma Bisericii. Aceste păreri ale lui erau întărite de așa zisele vedenii pe care le avea și acest așa zis dar al înaintevederii care erau de la draci. Știm foarte bine că minuni și vindecări se fac și la Fatima și la secta Bahai și s-au făcut și la Maglavit, se laudă și sectarii și peste tot. Astea nu sunt criterii de sfințenie. Nici faptul că a stat un an în închisoare nu este criteriu de sfințenie. Nu a avut smerenie și nu a avut dreaptă credință. De aceea la Prislop putem spune că se aprinde un foc, dar focul care este acolo nu este focul credinței, ci este focul iadului din nefericire. Și să ferească Dumnezeu să cuprindă întreaga Românie. Mai degrabă face Dumnezeu cumva să se stingă acest foc.

Un lucru foarte frumos care mi-a plăcut mie într-o carte, mărturie a părintelui Pantelimon despre părintele Arsenie Boca, la pagina 77. Această mărturie mi-a plăcut, pentru că am văzut cum gura păcătosului adevăr grăiește și apoi am văzut cum mila lui Dumnezeu se arată către oamenii care sunt rătăciți. Spune așa: „La sfârșitul lui noiembrie, pe 28 noiembrie (ziua morții lui Arsenie Boca) se petrec lucruri ciudate și minunate la Prislop. Pe scoarța unor copaci apare semnul Crucii. Câteodată, o lumină albă-aurie te însoțește până la peștera Sfântului

Ioan de la Prislop”. Sfântul Ioan de la Prislop este prăznuit pe 13 septembrie, nu pe 28 noiembrie. Mila lui Dumnezeu pentru rugăciunile Sfântului Ioan de la Prislop arată, pentru că atunci se adună multă lume și se face un mare pelerinaj. Fraților, nu la Boca, ci la Sfântul Ioan este sfințenia adevărată, dar orbii nu văd. Vedeți ce înseamnă lucrul acesta? Trece lumina pe lângă mormânt, spune ucenicul lui Arsenie Boca și merge la peșteră. Spune că nu aici, acolo e sfințenia. Dar dacă ești orb sufletește, nu vezi. De aceea cred că multe din minunile și vindecările care se fac acolo sunt milostivirea și rugăciunile Sfântului Ioan de la Prislop pentru acei oameni naivi, creduli și care umblă după minuni sau disperați. Ucenicii spun că de la Boca este. Nu umblați după minuni că n-o să întrebe Hristos la judecată câte icoane care plâng ați văzut. N-o să întrebe Hristos la judecată câte cruci pe copaci ați văzut. O să întrebe Hristos aceasta: „Ai ținut dreapta credință? Ai ținut poruncile? Te-ai împărtășit de tainele Bisericii lui Hristos?” Astea sunt pentru mântuire. Fraților, nu minunile. Poți să vezi minuni ca Iuda Iscarioteanul și să mergi în fundul iadului. De aceea, mai degrabă v-ați ruga acolo la Prislop la mormântul lui Arsenie Boca să-l ierte Dumnezeu de toate păcatele și de toate smintelile pe care le-a făcut în Biserică, pentru că iată multe sminteli a făcut și mă tem că acatistele și paraclisele pe care i le fac unii și așa zisele icoanele și câte și mai câte nebuni și unii mai au și curajul și cer canonizarea acestui biet suflet rătăcit înmulțumesc muncile în iad, mă tem. Pentru că vai și amar de omul acela, cum zice Scriptura care are slava mai mare decât îi sunt faptele. Iar către episcopi și preoți spun un singur lucru să nu încurajeze acest curent, care poate duce la un singur lucru, la apariția unei secte sau a unei schisme în Biserică. De aceea să băgăm de seamă în privința aceasta.

Mai este o mentalitate pe care o auzim la unii călugări din aceștia mai fanatici, care spun că poporul trebuie să decidă pentru canonizare. Dacă e atât de multă lume acolo, trebuie numai decât canonizat... Eu am să le spun un lucru, că șmecheria asta nu ține. Ei au îndoctrinat poporul cu aceste cărți care sunt, cu fel de fel de povești și baliverne ale lor, acum și cu ajutorul televizorului. I-au manipulat și după ce i-au manipulat și i-au intoxicat de acum le spun, hai poporul de acum te decide și spune. Ce să mai decizi când mintea s-a tulburat. Cum poți să mai decizi când nu ești lucid? Da, poporul a decis de-a lungul timpului. Dar poporul cu conștiință dogmatică ortodoxă. Nu poporul intoxicat, ci luminat de Dumnezeu. Ori acest popor, care din nefericire este intoxicat, nu cred că are puterea să decidă și au fost nenumărate cazuri în istorie când câteva persoane au decis împotriva majorității în Biserică. Nu-i ca democrația aici. Bagați de seamă. Nu intoxicați, să faceți exact ca în campaniile electorale. Intoxic poporul cu tembelizoarele, să facă două-trei tabere și încep să spună: „Votați pe Lolek și Bolek”. Lehăiesc și intoxică pe oameni și după ce-i intoxică bine la cap le spun să decidă. Ce să decideți când sunteți intoxicați, dezinformați și mințiți cum se întâmplă la Prislop? Aici nu pot să decidă astfel de oameni. Băgăm de seamă! Lumea aceea care merge acolo nu are mentalitate ortodoxă, are mentalitate ecumenistă, mulți dintre dâșii nu au o viață cu adevărat ortodoxă, nu prea au treabă cu adevărata asceză și mistică Ortodoxă, ci sunt disperați după traiul bun și umblând după minuni și după tot felul de cai verzi pe pereți. Eu atât am avut de spus și cred că și pentru o conștiință...56.14 (nu se înțelege) este suficient de clar că la Prislop se produce un fenomen de rătăcire. Dumnezeu să ocrotească biserica noastră de această rătăcire cumplită și să rânduiască Bunul Dumnezeu iată, ca să nu se răspândească, iar ierarhia noastră să fie mai atentă la acest fenomen și la alte fenomene care vor mai apărea! Să dea Dumnezeu ca să fim atenți la mântuire decât la alte fenomene, căutând pe Hristos mai mult decât minunile, să putem să dăm mărturia cea bună și să câștigăm viața cea veșnică! Amin!⁶⁶

⁶⁶ Părintele Gheorghe Anițulesei, parohia Învierea Domnului din Rădăuți: <<https://www.youtube.com/watch?v=UymIdI-BRdw&noredirect=1>>, luni, 15 iunie 2015.